

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI

57 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ

(s.1-65)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

HAZIRLAYAN

Doç. Dr. Recep ÖZMAN

Hayriye USLU

MALATYA - 2019

**T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI**

**57 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Recep ÖZMAN**

**HAZIRLAYAN
Hayriye USLU**

MALATYA - 2019

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**57 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve
Değerlendirilmesi (1-65 Sayfası)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Recep ÖZMAN

HAZIRLAYAN
Hayriye USLU

Jürimiz 05.09/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda bu yüksek lisans tezi (oybirliği /oyçokluğu) ile başarılı bulunarak Tarih Bölümü, Tarih Anabilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvan Ad Soyadı	imzası
1. Prof. Dr. Orhan YAZICI	
2. Doç. Dr. Sıtkı ULUERLER	
3. Doç. Dr. Recep ÖZMAN	

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun ...../...../2019 tarih ve .....sayılı kararıyla bu yüksek lisans tezinin kabulü onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet KUBAT
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum ‘‘57 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi’’ başlıklı çalışmamın bilimsel ve ahlaki geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

Hayriye USLU

ÖNSÖZ

Arşivler devletlerin içinde bulunduğu siyasi durum ve teşkilatı ile ilgili olarak bize bilgiler vermektedir. Osmanlı Devlet'i tarihinde arşivde tutulan birçok defter mevcut olmakla beraber bunların en önemlilerinden bir tanesi 17. Yüzyıl Osmanlı Tarihi'nin önemli kaynaklarının başında gelen mühimme defterleridir. Mühimmeler Osmanlı Devleti'nin en üst yargı makamı olan Divan-ı Hümayun'da tutulması açısından birçok konuyu barındırmaktadır. Bunların içinde siyasi, askeri, iktisadi, sosyal devletin işleyişi, donanma, imar, idari atamalar, hazine gelirleri, vergiler, sosyal ve kültürel yapısı, çalışma tarzı hukuki özellikleri, diğer devletlerle olan münasebetleri ve hatta devletin uzun süre ayakta kalmasında en önemli etken olan adalet anlayışı hakkında ve bilgiler mevcuttur. Yani merkez ve taşra hakkındaki konularda mühimme defteri günümüze ışık tutmaktadır.

Mühimme defteri hükümlerden oluşmaktadır. Bu hükümler gönderilecek kişilere yazılan fermanların suretleridir. Mühimme Defterleri özellikle Fatih Sultan Mehmet döneminde belirli kurallara bağlanmış ve sistemleştirilmiştir. Bu açıdanda reaya ve devlet arasında bir köprü görevi görmüştür.

Türk Tarihi, İslam Tarihi ve hatta Dünya Tarihi'ni kaleme alan her tarih yazarının Osmanlı Devleti Tarihi'ni çalışma yaptığı alan içerisinde incelemesi gerekmektedir. Aynı zaman diliminde yaşayan ve kendinden başka toplumlarla ilişki kurmayan bir devletin varlığından söz edilemeyeceği gibi Osmanlı Tarihi'ni incelerken de bu gün dahi gerek bizim gerek aynı dönemde yaşamış diğer devletlerin Osmanlı tarihinden bağımsız bir tarihleri olmadığı görülmektedir. Bu anlamda Osmanlı Devleti ile ilgili konuları arşivlerimiz dışında diğer devletlerin arşivlerinden de faydalanarak, farklı bir bakış açısıyla ortaya koyarak yaptığımız çalışmalar son derece önemlidir.

Yaptığım bu çalışmamda benim göremediğim ve ya yetemediğim eksiklik ve hatalarım var ise bunların kasden yapılmadığını belirtmek isterim. Bu süreçte özellikle çalışmak istediğim alan olması hasebiyle çalışma konumu seçmem ve değerlendirmem açısından fikir ve düşünceleriyle yol göstererek desteğini esirgemeyen sayıdeğer hocam Prof. Dr. Orhan YAZICI'ya ve tez danışmanım Doç. Dr. Recep ÖZMAN'a tez hazırladığım bu süreçte maddi ve manevi desteğini esirgemeyen ailem ve başarabileceğime inandıran arkadaşım Ömer Faruk ARICAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Malatya 2019

Hayriye USLU

ÖZET

Mühimme Defterleri, Divan-ı Hümayun'da önemli kararların alındığı, hükümlerden oluşan defterlerdir. İçerik bakımından Osmanlı Devleti'nin askeri, idari kurumlarının yapısı, çalışma tarzı, işleyişi, lojistik faaliyetleri, hukuki özellikleri, devlet kurumlarının yapısı, sosyo-kültürel yapısı hakkında bilgi vermektedir. Bu sebeple 17.yy ve 18.yy'da Osmanlı tarihinin en önemli kaynaklarından. Çalışmasını yaptığım 57 numaralı Mühimme Defteri 1715-1786 arasındaki hükümleri kapsamaktadır. Bu hükümlerin konuları ise zahire sevki, Osmanlı Devleti'ndeki ticaret ve tüccarlar, Osmanlı Devleti'ne konuk olan elçiler, devlet içinde yapılan atamalar, eşkiyalık olayları, hazine gelirleri, esirler ve şehir düzeni, yol güzergâhları, ulak ve menziller hakkında hangi görevlilere ne kadar bargir(binek ve yük hayvanı) verildiğine dair bilgilerden oluşmaktadır. Tezimizde öncelikle Divan-ı Hümayun ve mühimme defteri sonrasında ise defterin genel özellikleri ve muhtevasına, hüküm özetleri ve transkripsiyonuna sırasıyla ulaşılabilir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Mühimme Defteri, Divan-ı Hümayun, Yol Güzergâhı, Hazine Gelirleri

ABSTRACT

Mühimme notebook are the notebooks of the low, where important decisions are taken by Divan-ı Hümayûnn in terms of content it gives information about the structure working style, process, logistic, activities, legal characteristics, structure, of state institutions social-cultural structure of the military administrative institutions of the Ottoman State therefore, it is one of the most important sources of Ottoman History in the 17th and 18th centuries, the work with covers the judgements of 1715-1786 the subject of these notes are food dispatch, trade and tuccars in the Ottoman State ambassadors who are guests to the Ottoman State, state appointments, bandit incidents, treasury revenues prisoners and city order, road guards messengers and range and these give us information about everything in our thesis, the general characteristics, contents and the translation of the notebook can be reached respectively.

Key words: Ottoman State, Mühimme Notebook, Divan-ı Hümayûn, Road Route, Treasury Revenues

İÇİNDEKİLER

KABUL ONAY SAYFASI	iii
ONUR SÖZÜ.....	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

57 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ.....	13
---	----

İKİNCİ BÖLÜM

NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİRİPSİYONU.....	59
SONUÇ	194
BİBLİYOGRAFYA	197

KISALTMALAR

age	: Adı geçen eser
agm	: Adı geçen makale
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
bkz	: Bakınız
C	: Cilt
ev	: Çeviren
ed	: Editör
hkm	: Hüküm
S	: Sayı
s	: Sayfa
vs	: Ve sair
yy	: Yüzyıl

GİRİŞ

Büyük Selçuklu Devleti ve Anadolu Selçuklu Devleti'nde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de kararların alınıp uygulandığı bir kurulun varlığı söz konusudur. Osmanlı Devleti'nin aldığı tüm kararların toplandığı ve alınan bu kararların geçmişe bakıldığında ulaşılabildiği tek yer ise arşivlerdir. Arşivler özellikle biz tarih çalışanları için birinci elden kaynaklardır. Bu anlamda çalıştığımız alana göre belgelerin kontrolü ile konumuzun kanıtlanabilirliğini sağlayabiliriz. Osmanlı Devleti'nde kararların alınıp uygulandığı bu kurul- meclisi de Divan-ı Hümayûn adı altında görmekteyiz. Bu anlamda Divan-ı Hümayun hakkında bilgi sahibi olmamız gerekmektedir.

Tarihin en eski dönemlerinden günümüze kadar Batılı ya da Doğulu olsun hükümdarların hepsi danışma kurullarından yararlanmıştır. Yönetme geleneğinden dolayı hükümdarlar ve yöneticiler, doğru karar almak ve üzerlerindeki sorumluluğu hafifletmek, alınan kararı daha geniş gruplara benimsetmek için uygulanabilirliğini kolaylaştırmak ve yasallaştırmak adına danışma meclisleri kurmuşlardır. Bu meclislere ise Divan adını vermişlerdir.¹

Halife Ömer zamanından İslam devletlerinde devlet işleri çeşitli divanlar² kurularak yönetilmiştir. Emevi ile Abbasiler, Gazneli ve Büyük Selçuklu Devleti'nde de görülen divan geleneği, bu dönemle birlikte Türk-İslam geleneği şeklini almış ve Büyük Selçuklu Devleti'nden sonra Anadolu Selçuklu Devleti'nde de devam etmiştir. Daha sonraki dönemde Osmanlı Devleti'nde görülen divan, Büyük Selçuklu Devleti ve İlhanlı-Moğol Devleti'nden etkilenmiştir.³

---

¹Mehmet V. Seyitdanlıoğlu, "Divân-ı Hümayûn'dan Meclis-i Meb'usan'a Osmanlı İmparatorluğu'nda Yasama", **Osmanlı Ansiklopedisi**, C.VI, Ankara 1999, s.373.

²Bkz.Mehmet Zeki Pakalın, **Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, C.I, İstanbul 1993, s.456. **Divan** kelimesinin İlk anlamı, Eski Suriye ve Mısır'da hesap defterleri Grekçe tutulurdu. Bu usul, buradan İran'a ulaşmış ve İran'da da Pehlevî dilinde Devân adı verilmiştir. Araplar da İran'dan bu şekilde defter tutma usulünü ve bununla birlikte tabirini almışlardır. İkinci anlamı, Devlet işlerinin idaresiyle alâkalı encümene bu ad verilmiştir. Abbasiler zamanında malî işlerle meşgul daireye divan-üz-zimam-âlem olmuş, bilâhare manası genişleyerek bununla en yüksek idare makamı «Divan-üt-tevki» kastedilmiştir. Bundan sonra da muhtelif devlet encümenleri bu adı almışlardır. Müslüman Türk devletleri arasında divan teşkilâtının Selçuklular 'da Anadolu beyliklerinde, İlhaniler'de, Akkoyunlular'da, Mumlüklerde bu teşkilât mevcuttu. Üçüncü anlamı Herhangi bir mevzu üzerinde tedvin edilen eser mânasına olarak divan tabiri kullanılmıştır

³Recep Ahışalı, Divan-ı Hümayûn Teşkilatı, **Osmanlı Ansiklopedisi**, (ed: G.Eren), C.VII Ankara 1999, s.24.

Osmanlı Devletinde, Divan-ı Hümayûn, ise ‘Padişah divanı’ anlamına gelmektedir. Divan kelimesi Türkçe’ye Farsça ve Arapça yoluyla geçmiş olup, kelimenin menşei itibariyle Aramiceden geldiği ve Farsça’ya da bu dilden geçip yerleştiği kabul edilir. İslam medeniyetinin ilk devirlerinde Arapça’ya da geçen ve bütün İslam devletlerinin siyasi diline giren kelimenin bu sebeple Arapça olduğu sanılmıştır. İslam’ın ilk devirlerinde de kelime bu şekilde anlaşılmıştır. Daha sonraları divan başka kelimelerle birlikte "Divanü'l-berid", "Divanü'l-cünd", "Divanü'l-hatem" gibi çeşitli devlet dairelerinin adı olmuştur. Aynı şekilde Farsça ve Arapçada kurul ve toplantı anlamında, Osmanlı’da ise bunların yanında toplantı, kurul, kurul- organ karşılığında kullanılmıştır.⁴

Osmanlı Devleti’nde Divan-ı Hümayun mali, siyasi, idari ve askeri kararların alındığı her türlü yasama yürütme ve yargıyı ifade eden en üst kuruluş konumundadır. Bunların yanında, en önemli görevi adaleti sağlamaktır. Bunun içinde çeşitli kişileri görevlendirmiştir. Suçlular cezalandırılarak halka zulm etmemeleri için padişah tarafından taşra yöneticilerine ‘adalet-name’ adı verilen fermanlar gönderilmiştir. Divan-ı Hümayûn aynı zamanda davalara bakarak halkın şikâyetine ve tarafsızlığa da önem vermiştir. Adalet karşısında da Müslim veya Gayr-i Müslim herkese eşit derecede davranılmıştır. Aynı zamanda elçilerin Osmanlı Devleti’ne gelip gitmesi hususu da Divanda tartışılan konulardan olmuştur.⁵ Aslında Divan Osmanlı Devleti’nde yüce bir mahkeme görevini görmekteydi.⁶

Divan-ı Hümayûn’un Osman Bey zamanından beri varlığı söz konusudur. Divan üyeleri Orhan Bey döneminde ise daha belirgin bir hal almıştır. Orhan Bey’in buyruğu ile burmalı tülband biçiminde bir çeşit sarık takmışlardır. Bu durum aslında divan kurumunun ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu dönemde divanda Arapça ve Farsça bilen bir kâtip sınıfı da ortaya çıkmıştır.⁷ Divan-ı Hümayun tam gelişmiş şeklini Fatih Sultan Mehmed zamanında almaya başlamıştır. Fatih Sultan Mehmed kanunnamesi ile bir çeşit anayasa düzeni kurmuş, devletin belli başlı makamlarını bu anayasa ile düzenlemiştir.

---

⁴Ahmet Mumcu, Divan-ı Hümayûn- Osmanlı Devlet Yönetiminde XV. yy ortasından XVII. yy ilk yarısına kadar en önemli karar organı, **TDV İslam Ansiklopedisi**, C.IX. İstanbul 1994,s 430.

⁵Recep Ahışhalı, a.g.m, s.32

⁶ Halil İnalçık, **Osmanlı İmparatorluğu Kalsik Çağ (1300-1600)**, (çev. Ruşen Sezer), İstanbul 2003, s.94. Ayrıca, Bkz. Aynı eserinin merkezi yönetim s.94-106 kısmı ve Recep Ahışhalı’nın agm s.29-32 kısmı detaylı okunabilir.

⁷Ahmet Mumcu, **Hukuksal ve Siyasal Karar Organı Olarak Divan-ı Hümayun**, Ankara 1986, s.21-23.

Divan-ı Hümayûn da bu şekilde düzenlenmiştir. Fatih'in getirdiği en büyük yenilik ise divanda padişahın başkanlığının kesinlikle kaldırılması ve bu işin Veziriazam'a⁸ bırakılmasıdır.⁹ Padişah toplantıları tamamen terk etmeyip, Divanhane'ye nazır "Kasr-ı Adl" adı verilen kafesli bir bölme arkasından izlemekteydi. II. Bayezid ve Yavuz dönemlerinde de gelişmesini sürdüren Divan-ı Hümayun en mükemmel dönemine Kanuni Sultan Süleyman zamanında kavuşmuştur.¹⁰

Divan-ı Hümayûn'un asli üyeleri arasında Veziriazamın sayıları genellikle üç ile yedi arasında değişen Kubbe vezirleri, Anadolu ve Rumeli kazaskerleri, nişancı Anadolu ve Rumeli defterdarı¹¹ bulunmaktadır. Ayrıca İstanbul'da bulunduğu sırada Rumeli Beylerbeyi'de¹² divanda bulunma hakkına sahip idi. Üyeleri bütün şikâyetleri dinlemek zorundaydılar. Kadı'nın¹³ verdiği kararlar sorgulanmazken burada Kadı'nın da sorgulanması söz konusudur. Haksız görüldüğü halde burada Kadı'ya da müdahale edilmektedir.¹⁴ Kapudan-ı Derya'da¹⁵ 16.yy ikinci yarısından sonra vezirlerden seçilerek Divan-ı Hümayun'a katılmıştır. Ayrıca şartlı olarak yeniçeri ağası¹⁶ da Divân-ı Hümayun'a katılmıştır. Reisülküttap¹⁷ ise divanda yer alarak Divan-ı Hümayun kalemini yürütmekle görevlidir. Yabancı devletlerin karşılanma hususuna ise Çavuşbaşılık¹⁸ makamı ilgilenmektedir. Büyük ve Küçük Tezkirecilik¹⁹ makamı

---

⁸Bkz. Başvekil, Başbakan yerinde kullanılan bir tâbirdir. Osmanlı saltanatının başlarında, Abbasiler tarafından ilk defa kullanılan «Vezir» adlı en büyük devlet memuru bir tane iken sonraları çoğaldığında birinci vezire büyük vezir anlamında «Vezir-i âzam» denilmiştir. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.III., s.597

⁹Ahmet Mumcu, *a.g.m*, s.430.

¹⁰Recep Ahıskalı, **a.g.e**, s.24.

¹¹Bkz. Osmanlı devleti malî işlerine bakan memura verilen addır. Defter ile dar kelimelerinden teşekkül etmiş olan bu tâbir defter tutan demektir. Şark İslâm devletlerinde bu makam sahibine müstevli denilirdi. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.I, s.411

¹²Bkz.: Osmanlılar memleketi şimdiki vilâyet usulüne yakın bir surette eyaletlere ayırmışlar ve eyaletlerin başına beylerbeyi unvanını taşıyan askerî ve mülki salâhiyetleri haiz birer büyük memur ikame etmişlerdi. Bu hale nazaran beylerbeyi demek vali demektir. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.I, s.216

¹³Bkz. Kaza işlerine bakan memura verilen unvandır. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.II., s.119

¹⁴Ahmet Mumcu, *a.g.m*, s.431,

¹⁵Bkz. Deniz kuvvetleri umum kumandanı yerinde kullanılabilir bir tâbirdir. Z. Pakalın, C.II. s.182

¹⁶Bkz.Yeniçeri ocağı'nın başına verilen addır. Ağalık sancağının kurulması ile başlamış ve kaldırılmasına kadar devam etmiştir. Yeniçeri ağalığı bugünkü ordu teşkilâtına göre umum piyade kumandanlığına muadil bir rütbedir. Z. Pakalın, **a.g.e**, c.III. s.624

¹⁷Bkz.Kâtiplerin reisi mânasına gelen reis-ül-küttap ikinci Sultan Mahmud'un saltanatının hemen kemen sonuna kadar (1251-1835/36) Divan-ı Hümayun kâtiplerinin âmiri olup hariciye nazırlığı yerinde kullanılmış bir tâbirdir. Z. Pakalın **a.g.e**, C.III. s.25

¹⁸Bkz.Osmanlı'larda eski vazifelerden biridir. Çavuşbaşı, divanda halkın mâruzâtını bildirmeye veya istidalarını takdime delâlet eder ve dâva için girip çıkanlara mübaşirlik eylerdi. Z. Pekalın, **a.g.e**, C.I, s.237

arzuhalleri önem sırasına göre tasniflemeyle yükümlüdür. Bir diğer yardımcı ise Divan'a katılanları kapıda karşılayarak sadrazamın Padişah'a gönderdiği telhisleri götürmekle görevli Kapıcılar Kethüdası²⁰ bulunmaktadır.²¹

Divan-ı Hümayûn haricinde başka divanların olduğu bilinmekte olup, bunların içinde özellikle Veziriazam'ın başkanlığında toplanan Rumeli ve Anadolu Kazaskerleri'nin de katılmasıyla birlikte toplanan Cuma Divanı, Üsküdar, Galata ve Eyüp Kadıları'nın da bulunduğu Çarşamba divanları, Divan-ı Hümayûn'un yargı yükünü hafifleten ve devlet işlerinin daha hızlı ilerlemesini sağlayan diğer divanlardır. Divan-ı Hümayun'da alınan kararların ise dâhili ve harici meseleler hakkında birçok defter tutulmuştur. Bunlar içinde en önemli olan defter defterlerden mühimme bunun yanının da, şikâyet, ahkâm, tahvil, rüus, name, düvel-i ecnebiye gibi defterlerdir.²² Bu defterlerden yazıldığı dönemlerle ilgili bilgiler elde edebiliriz.

Divan'da alınan bu kararların kaydedildiği defterlerden en önemlilerinden ise konumuz olan Mühimme defteridir. Defter, aslı grekçe olan, sonra Arapça ve Farsça aracılığı ile Osmanlı Türkçesi'ne geçen bu kelimenin çoğulu defâtir olarak kullanılır. Bu kelime sicil sözü ile aynı anlamda kullanılmaktadır. Her ikisi de resmi maksatlar için hazırlanmış kayıt ve not yazılarını kapsayan bir karakter gösterirler. Muhtevasına göre birçok çeşidi vardır. Divan-ı Hümayun'dan çıkmış emir ve namerin kaydedildiği defterler: Mühimme Defteri, Name Defteri, Ahkâm Defteri, Ruznamçe Defteri (beratları bildirir), Mevâcib Defteri (ulufeleri bildirir), Yoklama Defteri(Asker, Tımar ve sefer için kontrol amaçlıdır.)²³

Sultan III. Mustafa döneminde divanda alınan kararların tutulduğu bu defterlere (mühimme, Ahidname, name-i Hümayun, Ruus) özen gösterilmesi hakkında ferman yayınlamış ve bu fermanla 'ilgililerin cevap vermeye güç yetiremeyecekler' tehdidi ile

---

¹⁹Bkz.Divan-ı hümayunun yazı işleriyle meşgul bulunan memurun unvanıdır. İlk zamanlarda maiyetinde bir kaç kâtip bulunan bir tek tezkirezi varken sonraları «Tezkire'-i «evvel» ve «Tezkire-i sani» unvanıyla iki tezkireci kullanılmıştır. Âmirleri Reis'ül kütta'p'tı. Z. Pekalın, **a.g.e**, C.III. s. 491.

²⁰Bkz.Sarayın Babü's saadetten başka bütün kapılarını beleyen ve kapıcı denilen ocağa mensup bulunan bevvabin-i ve dergâh-ı ali ve bevvabin-i bab-ı hümayun diye ikiye ayrılan saray kapılarının amiri hakkında kullanılan bir tabirdir. «Divan günlerinde padişaha arzedilecek telhisi kapıcılar kethüdası götürürdü. Divan günlerinden hariç zamanlarda kapıcılar kethüdası rikâb-ı hümayun hizmetinde bulunurdu. Z. Pakalın, **a.g.e**, CII., S.171.

²¹ Halil İnalıcık **a.g.e**, s.99-102; AHISKALI, *a.g.m* s.29-32.

²² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, **Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı**, Ankara 1998, s.79.

²³ M.Tayyip Gökbilgin, **Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlimi**, İstanbul 1992, s.104.

de cezai işlem uygulamıştır.²⁴ Osmanlı arşivinde H. 961-1333/ M. 1553-1915 tarihleri arasında tutulmuş 419 adet mühimme defteri mevcuttur.²⁵ Bilinen en eski Mühimme Defteri, Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde 12321 numarada kayıtlı bulunan H. 951/M. 1544 tarihli defterdir.²⁶ Mühimmeler Divan-ı Hümayun kalemî kâtipleri tarafından yazılır Reisülküttap tarafından gözden geçirilir daha sonra icap eden mahal'e yazılır, son olarak yazılan hüküm ve fermanın tuğrasını Nişancı çekerdi.²⁷ Yine Divan-ı Hümayun'daki bu evraklara ise Muktazi adı verilmektedir. Divan-ı Hümayûn kalemînde tutulan Mühimme defterini tutanlara ise Mühimme i Nüvisan ismi kullanılmıştır. Türkçesi ise mühimme kâtibi ve mühimme yazıcısı anlamındadır²⁸

Mühimme Defteri'nin ana konuları devleti ilgilendiren siyasi, iktisadi, kültürel, sosyal ve harp tarihine dair kararlardan oluşur. Mühimme defterleri içerisindeki hükümler dört grupta incelenmektedir;

Rikab Mühimmesi: Sadrazam sefer veya başka bir sebeple payitahttan ayrılırken yerine vekil olarak bıraktığı Rikab Kaymakamı veya Sadaret Kaymakamı denilen görevli başkanlığında toplanan divanda alınan kararların yazıldığı defter,

Ordu Mühimmesi: Ordu ile birlikte sefere çıkan sadrazamın sefer sırasında akd ettiği divan toplantılarında alınan kararların yazıldığı defter

Kaymakamlık Mühimmesi: Padişah ve sadrazamın aynı anda Der'saadet'ten ayrıldığı devletin işlerini tedvir etmek üzere tayin edilen Sadaret kaymakamının akdettiği divanlarda kararların yazıldığı defterdir.²⁹

Mühimme Defteri'nde alınan kararların hepsi önemli olduğu konu bakımından bir kronolojik sınıflama ile kaydedilmiştir. Mühimmelerin konularına bakarsak genel olarak şu başlıkları görebiliriz:

Merkez taşra teşkilat arasındaki yazışmalar ve işleyiş hakkında önemli bilgi verirler, komşu ülkelerle ilgi bilgi tarihi bilgiler içerirler.

---

²⁴ **Başbakanlık Osmanlı Arşivi**, Yayın nu 42, İstanbul 2000, s.36.

²⁵ **BAO**, s.60.

²⁶ Mübahat Kütükoğlu, “ *Mühimme Defterlerindeki Muamele Kayıtları Üzerine*”, **Tarih Boyunca Peleografya ve Diplomatik Semineri**, 30 Nisan – 2 Mayıs 1986, İstanbul 1988, s. 97.

²⁷ İ.H. Uzunçarşılı, *a.g.m*, s.79.

²⁸ M. Z. Pekalın, *a.g.e*, s.605.

²⁹ **BOA** s.61.

Müslim ve Gayri Müslim münasebetler açısından hukuki, sosyal, ticari, dini, ibadet serbestliği gibi konular hakkında bilgi verir. Haç organizasyonu hakkında bilgi elde etmemizi sağlar. Osmanlı imar siyaseti çevre belediye, vakıf, imar siyaseti hakkında bilgi verir. Devlet içindeki atamalar hakkında bilgi verir. Askeri, tarihi, harp tarihi, lojistik ve yol güzergâhları hakkında, merkez ve reaya arasındaki ilişki hakkında da bilgi vermektedir. Aslında bakıldığında mühimme defterleri Osmanlı devletindeki pek çok tarihi olay hakkında bilgi vermektedir.

Defterdeki bir kaydın iptali ya da düzenlenmesi Divan kalemi şefi tarafından Padişahın izni ile mümkündür Mühimme defterlerinde tarihleme ise ilk dönemlerde toplantı günü ay ve yılı yazılır iken daha sonra evâil, evâsıt ve evâhir tabiri ile onar günlük dilimler şeklinde yazılmıştır. Konuların önemini belirtmek için fermanlarda ‘Bu husus mevâdd-ı mühimmeden dir’ ve ‘Husus-ı mezbûr mühimmâtdan’dır.’ İbareleri yer almıştır.³⁰

Divan-ı Hümayun defterleri arasında ahkâm defterleri adı verilen önemli defterlerde bulunmaktadır. Bunlar eyaletlere çeşitli meseleler hakkında yazılan hükümleri içerir. Bugünkü en eski ahkâm defteri H. 927 / M. 1527 tarihli olanıdır. Bir süre sonra ahkâm defterleri zayi olmuşlardır.³¹

Hazırladığım bu tez için Divan-ı Hümayun ve mühimme defterinden sonra değinmek istediğim bir diğer konu ise XVIII. yy. Osmanlı Devleti’nin genel durumudur. Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren kendine has bir sistem kurmuş olup, varlığını üç kıtaya yayarak devam ettiren büyük güçlü bir devlet haline gelmiştir. Bütün yapılarını, kurumlarını ve tebaasını ‘‘Daire-i adalet’’ çerçevesinde ırk, dil, din, mezhep gözetmeksizin merkezi bir yapı ile yönetmiştir.

Osmanlı Devleti bu izlediği siyaset ile altı asrı aşkın bir süre varlığını devam ettirmiştir. Avrupa Devletleri’nin de güçlenmesiyle birlikte değişen dünya devletlerine yetişememiştir. Osmanlı Devleti 1683- 1689 seneleri arasında Avrupalı devletlerin meydana getirdiği ‘Mukaddes İttifakla’ yaptığı savaşı kaybetmiş bu harplerin neticeleri Osmanlı devlet ve millet hayatında derin tesirler meydana getirmiştir. Osmanlı devletinde XVIII. yy.’a geldiğinde ilerlemeler ve fetihler durmuş siyasi, medeni ve

---

³⁰BOA s.61-62.

³¹ İ.H. Uzunçarşılı, a.g.e, s.83.

teknik anlamdaki üstünlükler Avrupa'ya kaptırılmıştır. Ticaret yollarının değişmesi yeni icatlar ve teknik alandaki atılımlar aynı zamanda fikir ve eğitim sahasında ki gelişmeleriyle Avrupalılar ilerlemişlerdir. Avrupada yeni bir medeniyet doğarken Osmanlı Devleti dinamikliğini kaybetmiştir.³²

XVII. yy. da Yeniçeri Ocağı'nın bozulması eyaletlerde çıkan ayaklanmalar ve başkentte ve eyaletlerde düzenin bu şekilde sık sık bozulması imparatorluğun endüstri, ticaret ve iktisadi anlamda ilerlemesine engel oluyordu. Osmanlı Devleti'nin geri kalmasının meseleleri sadece kendi iç sebepleri değil bu sürede Avrupa'nın da gelişmiş olmasından kaynaklıdır. XVIII. yy. nin ikinci yarısında İngiltere'de yepyeni üretim ve sürüm sisteminin temelleri atılmış, Kömür enerjisinden faydalınlar buharlı makine işletmeler kullanılmıştır. Böylece kol kuvveti yerine büyük makineler kullanılmaya başlanmıştır. Üretilen mallar Osmanlı Devleti topraklarında da kendini göstermiştir. Osmanlı İmparatorluğu ise kol kuvvetinden makine rejimine geçemediği için yabancı malların ağırlığını hissetmeye başlamıştır. Bu ağırlık memleket endüstrisinin silinmesine ve halkın fakir kalmasına sebep olacaktır.³³

Osmanlı'da değişimin merkezinde siyasal yapı, yani devletin kendisi bulunmaktadır. Elbette ki bu değişimi toplumdan ayrı ele almak mümkün değildir. Osmanlı değişen şartlarla birlikte bir takım problemleri aşmak için yenilik hareketlerine girişerek bizzat kendisi yürütmüştür.³⁴ Avrupa Devletleri'ne karşı denge siyaseti izlerken kendi kurumlarında da değişim ve dönüşümü sağlayacaktır. XVIII. yy. dan öncede bu ıslahat hareketlerine girilse de bu gerçekleştirilememiştir. Batı örnek alınarak yapılmaya çalışılan ıslahatlar kalıcılık sağlamamış bu sebeple köklü ve devamlı olmamıştır. Islahat çalışmalarındaki bu yetersizliği Yakın çağların başında III. Selim 'Nizam-ı Cedid' ile yapmak istemiştir.³⁵ Dönemin olaylarına bakıldığında, Avrupa devletleri Osmanlı İmparatorluğu'nun artık onlara eskisi kadar meydan okuyacak gücü kalmadığını fark ettiler ve uluslararası anlaşmazlıkların çözümlenmesinde saldırganlığın yerini pazarlıklar aldıkça, Osmanlı'nın Avrupalı komşularıyla ilişkilerinin koşulları da askeri güçten çok diplomasiyle belirlenmeye başladı. 1739-1768 yılları arasında

---

³²Mehmet Karagöz, *Osmanlı Devletinde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine Giriş Hareketleri (1700-1839)*, **Otam Dergisi**, Ankara 1995, S:6, s.173-174.

³³Enver Ziya Karal, **Osmanlı Tarihi**, C.V. Ankara 2001 s.8.

³⁴İsmail Coşkun, **Modern Devletin Doğuşu**, İstanbul 1998. s.10.

³⁵E. Z. Karal, **a.g.e.** s.9.

diplomatik girişimler imparatorluğun batı sınırında barışı sağladı ama Osmanlılar bundan önce bir dizi çatışma içine girdiler.³⁶ Bu yüzyıl Osmanlı'nın Avusturya ve özellikle Rusya ile siyasi çatışmaları yüzyıldır. Osmanlı Devleti ne kadar barışı korumak istese de Rusya'nın buna imkân vermediği açıkça görülmektedir. Özellikle Lehistan'ın, Rusya baskısına karşı Osmanlı'dan yardım isteği, Rusya ve Osmanlı arasında sorun teşkil etmiştir. Bunun yanında Osmanlı Devleti üzerinde emelleri olan Rusya'da her daim Osmanlı'ya karşı savaşa hazır vaziyetteydi. Osmanlı Tarihinin Rusya ile ilişkileri oldukça geç başlamıştır. Osmanlı Devleti Rusya'ya II. Viyana kuşatması sonrası gelişmelere kadar hiç itibar etmemiştir bundan dolayıda Rusya ile ilişkiler Kefe, Özi valileri ile Kırım Hanlarını yetkili kılmıştır. Kutsal İttifak'a da katılmasıyla Osmanlı Devletini bir güç olarak görmüştür. Merzifonlu Kara Mustafa Paşa'nın 1678 yılında Çehrinin alması ile başlayan Osmanlı- Rus mücadelesi Osmanlı Devletinin yıkılışına kadar devam etmiştir.³⁷

Aynı şekilde Kırım'da bu yüzyılda Osmanlı ve Rusya arasında mücadeleye söz konusu olmuştur. Dönem içinde İran ile münasebetleri de Mühimme Defteri'nde görmekteyiz. Bunun aslında bir sebebi de Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu maddi sorunların olmasıdır. Bu yüzyılın bir diğer konusu ise Lale Devri'dir. Lale Devri'nde Osmanlı Devleti Batıyı örnek alarak Batı tarzı ıslahatlar yapmıştır. Bu dönemde diplomasi anlamında değişiklikler yapılmıştır. Paris, Viyana, Varşova, Lehistan ve Rusya'ya giden elçiler diplomatik ve ticari görüşmelerde Avrupa diplomasisi kültürü, sanatı ve sanayisi ile birlikte askeri ve teknolojik gücü hakkında bilgi edinerek bunları birer rapor olarak sunmaktaydı. Bu durumda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durumdan daha ileri gitmeye çalıştığını göstermektedir. Türk dil, sanat ve kültürüne de bu dönemde daha fazla değer vermeye başladığı görülmektedir. Fakat bir süre sonra aşırı savurganlık gözlenmeye başlamış ve Patrona Halil İsyanı ile sonuçlanmıştır.³⁸ Bu yüzyılda Osmanlı Devleti ıslahat girişimlerinde bulunmuş önce dış siyasette yaşadığı olaylar hasebiyle kendi içinde başarı sağlayamamıştır.

---

³⁶Caroline Finkel, **Rüyanadan İmparatorluğa Osmanlı (1300-1923)**, (Çev. Zülal Kılıç), İstanbul 2014, s.296.

³⁷Selim Hilmi Özkan, **XVII. Yüzyılın Sonları ile XVIII. Yüzyılın Başlarında Osmanlı- Rus İlişkileri ve Karadenizin Güvenliği Meselesi**, Karadeniz Araştırmaları, (ed. Yahya Kemal Taştan), Ankara, 2007, S.14 s.48.

³⁸Mehmed Aladdin Yalçınkaya, **Osmanlı Tarihi el Kitabı** (ed: Tufan Gündüz), Ankara 2014 s.365-378.

Tez konumuz olan 57 Numaralı Mühimme defteri, H. 1127 -1201 / M. 1715-1786 tarihleri aralığındadır. Ebatları genişliği 21 x 31.5 cm'dir. Arşivde toplam sayfa sayısı 157 sayfa geçmekle beraber boş sayfaları mevcuttur. Boş sayfalar 19-20, 23-34, 146-157 numaralı sayfalardır. Başta da ilk üç sayfa numarasız bir şekilde verilmiştir

Fakat tezin içerik kısmında 19 ve 20 numaralı sayfaların sonradan eklenmiş olması söz konusu olup 22. Sayfada ise tek bir hüküm yer almaktadır. Bu sayfalarından tarafımca transkripsiyonu mevcuttur. 22.nci sayfadan sonra hüküm numaralı kronolojik bir şekilde devam ederken sayfa sayısı 37 olarak numaralandırılmıştır.

Defterin ilk 37. sayfasına kadar çeşitli konulardan bahsetmektedir. Bu haliyle mühimme defteri muhtevasına sahiptir Ancak, 37 den sonra defter daha çok yol güzergâhı için görevlendirme yapılan kişilere bargir tedarik edilmesi ve menzillere gönderilmesi için yazılan hükümlerden oluşur. Yani Mühimme defterinden daha çok menzil defterini andırmaktadır.

Konu bakımından ağırlıklı olarak yol, ulak ve menziller, yönetici atamaları, hazine geliri, zahire sevki, tüccarlar ve eşkıyalar ve bunların dışında çeşitli görevlendirmeler hakkında yazılmıştır.

Defterde toplam hüküm sayısı 790 olup tezimde transkripsiyondan sorumlu olduğum hüküm sayısı 380'dir. Bazı sayfalarda hüküm sayısı tek bazı sayfalarda 3 ve 4 hüküm var iken genellikle sayfalarda 6 hüküm yer almakta olup, sorumlu olduğum sayfalarda en fazla hüküm sayısı 14'tür. Hüküm çoğunluğunun bulunduğu sayfalar genellikle 'Bir sureti' şeklinden ibaret olan hükümlerdir.

Deftere hüküm numaraları sonradan kurşun kalemle verilmiş olup, aynı hükme ait diğer hükümlerin ise bir sureti şeklinde yer alıp, hüküm numarası verilmediği de gözlenmektedir.

Defterin yazısı divani olup okunma derecesi zor olmakla birlikte rahatlıkla okunabilen sayfaları da mevcuttur. 18.nci sayfada ise yazının değiştiği aşikârdır. Anlam olarak Arapça ve Farsça kelimelerden oluşan cümlelerde mevcuttur. Bunun dışında Türkçe olarak da 'varub', 'verilmesiyçün', 'olunmak babında' gibi eylem ifade eden kelimeler kullanılmıştır.

Tarihleme ise evâil, evâsıt, evâhir şeklinde onar günlük dilimler, ay, yıl şeklinde verilmiştir. Tarihlemelerin ise genellikle rumi olarak verildiğini görmekteyiz.

Mühimme defterinde boşluk olarak verilen kişi ve yer isimleri Transkripsyonda' da aynı şekilde [boşluk] şeklinde gösterilmiştir. Okunamayan yerler (...) nokta ile şüpheli okunan yerler ise (?) içinde gösterilmiştir. Ayın harfi ile olan kelimelerde ayın harfi(‘) olarak gösterilmiş olup, uzatma gerektiren elif (â) , vav harfi ise (û) şeklinde gösterilmiştir.

Defterin muhtevası, yukarıda da bahsedildiği gibi 37. sayfadan itibaren menzil defterini andırmakta olup, görevlendirilen kişinin makamı ve ismi ile birlikte gideceği yol güzergâhı ve buralardaki görevlilere (kadı, mütesellim³⁹, dizdâr⁴⁰, naip⁴¹, mutasarrıf⁴², monla⁴³ vs.) yazılmış olup bargir⁴⁴ tedarik edilmesi hakkındadır. Bu kişiler genellikle atama yapılmış bir görevliyi yerine götürme ya da ehemmiyetli bir işi için yola çıkmış olarak belirtilmektedir.

Aslında bu anlamda bakıldığında tezimizde hangi göreve Osmanlı Devleti'nin ağırlık ve önem verdiğini de görmüş olmaktadır. Mesela dışarıdan gelen misafirlere karşı, görevlendirilen mihmandarlara bargirlerin önceden hazır edilmesi, hiçbir masraftan kaçınılmaması gerektiği ve bütün masraflarının devlet tarafından karşılanacağı hakkında bilgi vermektedir. Yine aynı şekilde elçilerine ve beğzadelerine güzergâh boyunca eşlik edilmesi hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca imar

---

³⁹Bkz.Tanzimattan evvel vali ve mutasarrıfların uhdelerinde bulunan sancak ve kazaların idaresine memur edilenler hakkında kullanılan bir tâbirdir. Lügat mânası teslim olunan şeyi alıp kabul eden demektir. Bunlara Voyvoda denilirdi. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.II, s.639.

⁴⁰Bkz.Kale muhafızları hakkında kullanılan bir tabirdir. Kale zabıtine ve kale muhafızına denir Dizdar ehemmiyetli memuriyetlerdendi. Kalenin bütün ahvali kendisinden mesuldü. Dizdara hüküm gönderilir, doğrudan doğruya emir tebliğ olunurdu. Z. Pekalın, **a.g.e**, C.I, s.469

⁴¹Bkz.Şer-i Mahkemelerin hâkimlerine verilen unvandır. Kadı yerinde kullanılırdı. Naip tâbiri naiplerin Anadolu ve Rumeli kazaskerlerinin niyabetini (vekilliğini) yapmalarından dolayı idi. Esas itibariyle Rumeli vilâyetlerinin kadısı «Rumeli kazaskeri», Anadolu vilâyetlerinin kadısı da «Anadolu kazaskeri» idi. Kazaskerler İstanbul'da otururlar, taşralara kendilerine vekâlet suretiyle kadılık etmek üzere birer vekil gönderirlerdi. İşte bu vekillere ‘naip’ denilirdi. Naibin lûgat mânası da vekildir. Lügatlardaki izahı vekil, kaimmakam, kadivekili, saltan tarafından kükme mezun şer‘î memur ' suretindedir. Z. Pakalın, **a.g.e**, C.II, s.647.

⁴²Bkz. Sancak adı verilen teşekkülün başında bulunan memur hakkında unvan olarak kullanılan bir tâbirdir. Arapça bir kelime olan mutasarrıf tasarruf eden, sahip bulunan, israftan sakınıp iktisat eden mânalarına da gelir. Z. Pekalın, **a.g.e**, C.II, s.586.

⁴³Bkz.,Molla ve Monla, Mevleviyet sahibi, büyük kadı, büyük âlim. Şemseddin Sami, **Kâmûs-ı Türkî**, s.1498.

⁴⁴Bkz. Bar=Yük Giriften= Tutmak, Kaldırmak Bargir, Yük kaldıran, Yük taşıyan Şemseddin Sami, **a.g.e**, s. 262.

faaliyetlerine önem verildiği bunun için mesafe olarak çok uzak yerlerden malzeme tedarik edildiği görölmektedir. Yine aynı şekilde Osmanlı'ya sığınanlara ve esirlere 'eziyet edilememesi' ve gayri müslim tüccarlarında gözetilmesi ve haklarının korunması ile ilgili olan hükümler de bize defterin muhtevasını açıklamaktan başka Osmanlı'nın siyasi ve sosyal yönleri hakkında bilgi vermektedir.

57 Numaralı Mühimme Defteri'nde ticaret, hazine, haç işleri, elçiler, zahire, esir, vergi, mukaata, kale hapsi dışında bir diğer konu ise Osmanlı'nın yol güzergâhları hakkında bilgi verilmektedir. Defterde Rumeli'nin sağ ve sol ve orta kolu üzerinden yol güzergâhı belirlenmiş olup bunun üzerinden menzillere ve yol üzerindeki görevlilere hükümler gönderilmiştir.

Zahire sevkinde ise izlenen yol hükümlerden de anlaşıldığı üzere deniz yoludur. Bu yol aslında Rumeli'nin sağ kolu üzerindedir. Bu yolun özellikle ticaret bakımından yoğun olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır. Sol kol ise daha çok Karadeniz üzerinden Kars'a kadar devam etmekte olup, bu yol üzerinde daha çok İran'dan gelen elçiler ve esirlerle ilgili hükümler görölmektedir. 57 Numaralı Mühimme Defteri'nde yer alan hükümlerin konularına göre tasnifini tablo şeklinde aşağıda verilmiştir.

Ulak,Yol,Menzil	Donanma-Ordu-Sevk İşleri-Sefer	İdari Atamalar ve Görevlendirme
11,12,15,24,41,42,44,49,50,52,66, 68,69,73,79,87,88,93,94,96,106,1 11,112,113,114,115,116,117,118, 122,127,129,130,131,132,133,137 ,138,140,143,154,158,174,180,18 1,186,188,189,190,191,193,194,1 95,197,206,209,210,213,214,215, 219,223,230,237,241,243,244,247 ,248,250,251,252,253,254,255,25 6,257,258,260,263,268,273,278,2 79,281,283,286,287,288,292,293, 294,296,297,298,299,300,306,307 ,308,310,311,313,315,316,317,31 9,320,322,323,324,327,330,331,3 32,333,334,335,336,337,338,345, 346,347,348,351,352,353,354,355 ,356,357,358,359,360,361,362,36 3,364,365,366,367,372,373,374,3 75,376,377	1,2,6,9,23,44,89,231,232,233,234,2 35,240,242,249,255,275,285,299,30 2,303,304,305,318,321	39,43,47,55,76,93,95,108,123,124,125,142,1 47,148,155,161,162,163,173,175,177,178,18 5,186,187,190,199,200,201,202,203,204,207, 208,210,220,222,224,229,243,245,246,261,2 64,267,268,269,270,271,272,273,276,281,28 5,312,314,325,326,328,327,339,340,341,342, 343,344,347,350,369,370,371,378,379,380
	Hazine-Maaş-Ulufe	Elçiler
	10,16,19,45,58,60,68,70,78,101,102 ,105,121,153,159,160,164,165,170, 171,238,239,240,278,295,309	81,82,83,86,90,104,146,149,179,212,217,218 ,237,266
	Hazine-Maaş-Ulufe	Gönderilen Hediyeler
	10,16,19,45,58,60,68,70,78,101,102 ,105,121,153,159,160,164,165,170, 171,239,240,241,280,295,309	21,97,144,145
	Şehir Düzeni (İmar)	Vergi,Mukataa
	17,225	107,151,152,156,157,167,168,169
Kale Hapsi	Sürgün	Haç
3,7,14,18,22,30,33,36,37,38,46,51 ,53,54,56,57,61,62,74,212	4,8,20,32,34,35,40,59,64,71,72	110,166
Eşkiya	Esir	Zahire Sevki,Tüccar-Maden-Eşya Sevki
25,67,75,129,193,215,227,228,22 9	91,92,134,141	5,13,26,27,28,29,48,63,80,84,85,98,99,100,1 03,109,119,120,126,134,150,172,176,182,18 3,184,205,211,221,288,291

BİRİNCİ BÖLÜM

57 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ HÜKÜM ÖZETLERİ

1/hkm 1: Mısır valisine bağlı olan on kalyonun donanmaya katıldıktan sonra üç adet kalyonun görev için geldiği fakat diğer yedi kalyonun neden gelmediğinin sorgulanması hakkındadır.

1/hkm 2: Hotin tarafında olan Orduyu Hümayun'un, papanın taht-ı kazasına girmesi durumunda ordunun gözetilmesi ve güvenliğinin sağlanmasına dair fermanıdır.

1/hkm 3: Bundan önce Abdullah adlı çelebinin ıslahı için kaleye haps edilmesine karar verilmiş bu iş için ise Hüseyin mübaşir tayin edilmiş fakat Abdullah'ı elinden kaçırdığı için Hüseyin kaleye haps edilmiştir. Bu durumla ilgili arzu hal gönderen Hüseyin'in bırakılması hakkındadır.

1/hkm 4: Bandırma kasabası sakinlerinden Ahmed ve oğulları Derviş ve İsmail, İbadullah adlı kişinin mallarına saldırıda bulunmaları sonucu Kermesa kazasına gönderilmişleridir, burada da rahat durmayıp aynı şekilde reayanın şikâyeti üzerine başka bir yere gönderilmeleri hakkında yazılmıştır.

2/hkm 5: İstanbul, Şehirköy, Gelibolu gibi mahallerden bazı tüccar toplulukları gemiler ile deri ve erzak ürünlerini Padişahın emri ile Akdeniz üzerinden yola çıkarmış fakat bu ürünler keferelerin eline geçmesi üzerine bu konu hakkında, bundan sonrası için kadı ve dizdarların uyarıldığı bir sonrası için özür kabul edilmeyeceği hakkındadır.

2/hkm 6: Karadeniz'e sığınan gemilerin Donanma-yı Hümayûn ile Akdeniz'e geçirilmesi bu sırada mübaşir tayin olup gemilerdeki malların bir deftere kayd edilmesi ve gemiler hakkında bilgi toplanması hakkında yazılmıştır.

2/hkm 7: Kapudağı nahiyesi Erdek kasabası gümrük memuru olan Mustafa'nın Erdek kasabasına gelen gemilerin gümrükleri verilmek üzere iken, kasaba sakinlerinden yeniçerilik iddiasında bulunan Hacı Hasan ve Kara Ahmed gümrük mallarını verilmeyip zapt etmiş bu sebeple Kıbrıs Adası'na haps edilmesi kararı alınmış fakat devlete itaat etmeyip İrencik kasabasında bulduklarının öğrenilmesi üzerine bu kişilerin yakalanması hakkında yazılmıştır.

3/hkm 8: Kapudağı nahiyesinden bulunan bostanî emeklilerinden Eyüp'ün kendi halinde olmayıp reayayı taciz etmesi üzerine haps olunmuş daha sonra ise halkın arzuhali üzerine alınan karar ile İrencik, Küyan ve Mimaliç kazalarında oturmaması İstanbul'a nakil edilmesidir.

3/hkm 9: Ordu tershanesine bağlı Mağreblî İsmail kaptanın gemisinin, Kalyonlar kâtibi Hasan Hoca tarafından düzenlenmesi hakkında yazılmıştır.

3/hkm 10: Asitaneden Ordu-yı Hümayûna gidecek olan akçelerin tehlikelerden korunması, emin ve sağlam bir şekilde orduya ulaştırılması için yazılan fermanıdır.

3/hkm 11: Eski İstanbul Kadısı olan Kevancızade Veliyüddin ve kardeşi eski Bursa Kadısı Mustafa'nın ikametleri için yazılan yol hükmüdür.

3/hkm 12: Dergâh-ı muallâm kapucu başlarından Murad'ın bazı önemli işler için Trablus Şam'a gönderilmesi üzerine yazılan yol hükmüdür.

3/hkm 13: Önceden Çıldır Beylerbeyi olup, hala Limni kalesinde hapis halde olan İshak Paşa'nın arzuhali üzerine adamlarının İstanbul'dan aldıkları sabun, pirinç, revgan vs. Bogazhisari'na götürmek için yola çıktıkları ve bunun doğruca gitmesi ve yolda kendilerine engel çıkarmamaları, fakat yazılan bakliyattan fazlası gidecek olursa izin vermemeleri hakkındadır.

3/hkm 14: Diyarbakır Valisi, İbrahim Paşa'nın bundan önce Diyarbakır mütesellimi olan Mehmet Bey'de yirmi kuruş alacağı olduğu ve bu meblağın tamamının ödeninceye kadar Diyarbakır kalesinde zapt olunacağına dair Amed mollasına ve Diyarbakır dizdarına yazılmıştır.

3/hkm 15: Asitane'den bazı önemli işler için Rakka'ya gönderilecek olan Mehmet'in kimin kazasına ulaşır ise korunması, tehlikeli olan yerler için yanına kılavuzlar verilmesi için Asitaneden, Rakka'ya kadar yol üzerindeki kadılara yazılmıştır.

4/hkm 16: Harem-i Hümayûn hizmetlilerinin ulufelerinin Edirne'ye gönderilmesi için bir Som arabasına yüklendiği bu iş için Baş kapı oğlanı Abdurrahman'ın görevlendirildiği kimin kazasına giderse korunmasını yanına yeterli adam verilmesi için

Asitaneden Edirne'ye kadar kadı, kethüda yerleri, yeniçeri ve iş erlerine yazılan hükümdür.

4/hkm 17: Midüllü adasında, Halve kazasına tabi Mestuputa köyündeki caminin tamiri için direk, kereste, makaslık gibi malzemelerin Mustafa Paşa ve yanındakiler ile birlikte Midillü kayıklarından Ömer Reis'in kayığına yüklenerek kadı nezaretinde götürülmesi için yazılan fermanıdır.

4/hkm 18: Limni adası kadısına Ahmet, Ali, Hüseyin, Recep ve iki kadınında aralarında bulunduğu ve namahrem yakınlıklar kurulması üzerine Limni adalarına kapatılıp tedip edilmeleri ve yeni bir emri şerif gelinceye kadar bırakılmamaları hakkındadır.

4/hkm 19: Asitaneden Rikab-ı Hümayûna gidinceye kadar Haremeyn-i Sefereyn akçesinin bir arabaya yüklenmesi yol üzerindeki kadıların, naiplerin ve iş erlerinin bu arabanın korunması için adamlar ve kılavuzlarla emin ve salim bir şekilde ulaşması hakkındadır.

4/ hkm 20: Kapıdağı nahiyesi, İshin, Bergos köyü sakini bostani emeklilerinden olup daha reyanın şikâyeti üzerine önceden İstanbula gönderilmiş fakat suçsuzluğunun kanıtlanmaso üzerine tekrardan Kapıdağı nahiyesine gönderilmesi hakkındadır.

5/ hkm 21: Asitane'den Eflak Voyvodası'na balık, eşrebe, gülsuyu gibi hediyeler gönderilecek olup bu hediyeler ile üç kişi yola çıkmıştır. Kişilere müdahale edilmemesi ve Asitane'den Eflak'a kadar Leb-i Derya kadılarına yazılmıştır.

5/ hkm 22: Seke köyünden Mahmut, Mustafa, Üveys adlı kişiler Sipahi emeklisi olduğunu iddia ederek köyde silah ile hırsızlık, eşkıyalık, haydutluk, yalancılık ile Müslümanların mallarını gasp ederek köyden ayrılmışlardır. Yakalanma emrine rağmen hala yakalanamayan bu kişilerin aynı şekilde devam ettikleri ve âlimler, bilginler, İmamların vs. haber etmeleriyle yakalanmış ve ıslah-ı nefis için Kengri kalesine kapatılmaları hakkındadır.

5/hkm 23: Eski Bitlis hâkimi olan Mehmet Said'in hala İstanbul'da olan abisi Halil'in Ordu-yı Hümayûnda kayıtsız olduğu tespit edilmiş Bostani hasekileri tarafından orduya götürülmesi için yazılmıştır.

5/hkm 24: Cidde Sancağı Mutasarrıfı Halil Paşa için yazılan yol hükmüdür.

5/hkm 25: Erdek ve Memaniye ve Perem ve Derakunt ve Vali ve Rota ve Herek ve Konya köylerindeki ahalinin meclise giderek buradaki hudut ve eşkıyalarının ortaya çıkmasını insanların mallarını canlarını, erzaklarını gasp ve katl etmeleri sonucu bu on beş yirmi hudut eşkıyasının yakalanıp haps edilmeleri hakkında yakalanmıştır.

6/hkm 26: Ağrıboz'a gidecek olan tüccar topluluklarının zahirelerinin deftere kayd edilmesi, doğruca Ağrıboz'a gidecek olan gemilere müteferrika çavuş ve hassa bostani hasekisi ve mübaşir tayin edilip her gemiye ne kadar zahire yüklenmişse çeşit çeşit, kilo bazında mübaşire imzalı deftere yazılması, bu malların ne kadarının tek tek kime verileceğinin yazıldığı bu defterin mühürlenerek divan kaleminde saklanması için yazıldığı hakkındadır.

7/hkm 27: Ağrıboz'a gemiler ile gıda getiren tüccar topluluğunun, gemilerdeki gıda maddelerinin cins cins çeşitleri kiloları kimlere ne kadar verileceğinin ve bunların tek tek not alınması hakkındadır.

8/hkm 28: Ağrıboz'a tarafındaki olan tüccar gemilerinin ne götüreceği ve ne kadar ürün götüreceğinin deftere kaydedilmesi, bunların içinden kefiller alınıp başlarına müteferrika, çavuş, mübaşir verilmesi zahirelerin cinslerinin kilolarının miktarlarının mübaşire imzalı bir şekilde kaydedilmesi, Asitane'den tayin olan bu mübaşirin, ürünleri Boğazhisarı'na götüreceği, kime ne kadar ürün verileceğinin tek tek not edilmesi ve sonunda bu defterin toplu bir şekilde imzalanıp Ordu-yı Hümayûn divan kalemine götürülmesi hakkındadır.

9/hkm 29 Yine Ağrıboz tarafından yola çıkan bu gemilerde ne miktar ne kadar ve hangi cins ürün olduğu, bunların başından kefillerinin alınıp müteferrika, çavuş ve mübaşir tayin edilip kiloların cinslerin ayrıldığı bu defterin suretinin Asitane'den gelen mübaşire imzalı suretinin verilmesi dışarı gidecek olan zahirelerin Boğazhisarı'na gönderilmesi, defterin Divan kalemine götürülmesi ve gemide gidecek olan ürünler için ne kadar yol parası verileceği izin ve ruhsatının aynı zamanda kime ne kadar verileceğinin yazıldığı bu defterin imzalatılarak Ordu-yı Hümayûna gönderilmesi hakkındadır.

Bu Defterin Suretleri

Bir sureti dahi Hasan Reis ve El-hac Mehmet Reis ve İbrahim Reis gemileri için yazılmıştır.

Bir sureti dahi açıklandığı üzere Keryazi ve Dimitri isimli reislerin gemileri için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Ali Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Seydi Reis gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere El-hac Hasan Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Kurma isimli Reis'in gemisi yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Menhal Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Yorgi isimli zimmî reisin gemisi için yazılmıştır.

Bir kıtası reisler kethüdası El-hac Ahmed ile İstanbul'da Debbâğ Yunus Mahallesinde oturan Yemişçi El-hac İbrahim ve Birişçi El-hac Halil ve tütüncü El-hac Ali ve Şeyh Muhiddin Mahallesinde oturan Yemişçi El-hac Mustafa kefaletleriyle El-hac Halil Reisin gemisine zahire yüklenmesi ve Boğazhisarı'na nakledilmesi hakkındadır.

Bir sureti Tudoraki zimmî Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti Yorgaki zimmî Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti Pendarı zimmî Reis'in gemisi için yazılmıştır.

Bir sureti açıklandığı üzere Ahmed Reis'in gemisi için yazılmıştır.

10/hkm 30: Üsküdar sakinlerinden Feyruz'un evine hırsızlık için giren yedi kişinin ikisinin yakalandığı ve beş kişinin kaçtığını, bu kişileri hırsızlık yapmaya yönlendirenin İbrahim isimli kişi olduğu ve bu durumu görenlerinde bildirmesi üzerine kadının önünde ve ayrıca İstanbul kadısının önünde suçunu itiraf etmesi üzerine Divandan yazılan hükme göre Magos Kalesi'ne haps edilmesi için yazılmıştır.

10/hkm 31: Tershane-i Amire mühimmatı olup, Fatsa ve Ünye tarafından alınacak olan tel ve kendir için 1127 senesi Diyarbakır mukaatası geliri ile Diyarbakır'dan, Canik'e kadar yol üzerindeki kadı ve kethüdalara yazılan yol hükmüdür.

10/hkm 32: Erdel kasabası sakinlerinden Süleyman'ın meclise gidip, Eyyüb adlı kişinin kayığını bastığını kötü söz ve küfrettiğini bildirmesi bu duruma da Yusuf ve Abdullah adlı kişilerin şahit olduğunu bildirip, Eyyüb'ün araştırılması üzerinde kendi halinde olmadığını bir kişiyi yaraladığının ve darp ettiğinin öğrenilmesinden sonra ıslahı için başka bir yere gönderilmesi hakkında yazılan fermanıdır.

11/hkm 33: Yalya kazası sakinlerinden Giresunlu İbrahim Yalya kazası köylerinde zorla otorite kurmaya çalışmış olup Saruhan voyvodası tarafından zapt edilmiş daha öncede reayaya da darp edeceğine dair tehditte bulunmuştur. Bunun üzerine İbrahim'in ıslahı için Bozcaada Kalesi'ne kapatılması hakkında yazılmıştır.

11/hkm 34: İstanbul'da Ermeni Patriği Evanos'un padişaha arzuhalini göndermesi üzerine önceden ermeni patriği olan Semah ve Evhan adlı rahiplerin Ekin kasabasına sürgün edildiği fakat bu kişilerin hala İrencik kasabasında olduğu öğrenilmesi üzerine yakalanıp Ekin kasabasına gönderilmeleri için yazılan fermanıdır.

11/hkm 35: Hala Ermeni Patriği Markos'un padişaha arzuhâl gönderip, önceden patrik vekili olan Mikail'in kendi halinde olmayıp kötülük içinde olması sonucu hatta birkaç defa sürgün edilmiştir fakat bir şekilde İstanbul'da kalıp fitne ve fesatlığa devam etmiştir. Bunun üzerine bu kişinin yakalanıp Huperte gönderilmesi hakkında yazılmıştır.

11/hkm 36: İrencik naibi ve Sultaniye Kalesi dizdarına yazılan bu hükümde İrencik kasabası ileri gelenlerinin meclise gidip yeniçerilik iddiasında bulunan El-Hac Piri isimli kişinin kendi halinde olmadığı ve kendisiyle alakası olmayan bazı davalara katıldığı, insanlara zulm ettiği için ıslah oluncaya kadar Sultaniye Kalesi'ne kapatılması hakkındadır.

11/hkm 37: Kapudağı naibinin padişaha mektup göndermesi üzerine Bandırma ahalilerinin meclise varması ve hala Bandırma kasabasında ikamet eden Marevli Şeyh Hamil ve oğullarının kendi halinde olmayıp kötü kişiler ile işbirliği yapıp sahte arz ve hüccet ile mahkemede sicil kayd ettirip, zorla otorite kurmaya çalıştıkları üzerine

uyarılmış fakat uyarılara itaat etmemiş olup ıslah edilmeleri için Şeyh Hâsıl, Hacı Yusuf, Molla Mehmet ve Ahmed isimli şahısların Bozcaada Kalesi'ne kapatılması için yazılmıştır.

12/hkm 38: Karpiş kazasına bağlı Kulu bey köyünden kulu oğlu Ahmed ve Bayburt kazasına tabi, Kırklar köyünden Kadioğlu İsmail ve Eskil kazasına tabi, İnegaret köyünden Hacı Ahmed ve Muradca köyünden Hüseyin ve Veli isimli şahıslar kendi halinde olmadıkları hukuken yasak işler yaptıkları ve reayayı tahrik etmeleri üzerine ıslahları için Konya Kalesi'ne kapatılmaları hakkında yazılmıştır.

12/hkm 39: Kapudağı ahalisinin padişaha arzuhali üzerine, Eyyüp isimli şahsın ahaliden fakir fukarayı rahatsız ettiği için İstanbul'a gönderilmesi için emri şerif gönderilmiştir, buna itaat etmemesi üzerine Asitâne'ye getirilmesi için Mehmed Haseki mübaşir tayin edilmiştir.

12/hkm 40: Sandıklı naibinin mektubu üzerine, Bektaş köyü ahalisinden ve Sandıklı ahalisinden meclise gidip Sandıklı kazasına tabi Silçik köyünden Köse Ali, Derviş ağa İbrahim ve Kara Hüseyin isimli şahısların kendi halinde olmadıkları alâkaları olmadığı halde davalara cemiyet ile gelip bulunmaları ve iftira atmaları üzerine ıslahları için sürgün edilmeleri hakkında yazılmıştır.

12/hkm 41: Rodos'tan Asitane'ye gidecek olan eşyaların mübaşir teslimi ve Asitane 'ye gönderilmesi üzerine yazılmıştır.

12/hkm 42: Önceden Cidde Mutasarrıfı Vezir Halil Paşa'nın vefati üzerine haps olan üç adamının Rikab-ı Hümayûn'a gideceği, yol üzerinde kimin kazasına giderler ise yanlarına adamlar tayin edileceği ve firar etmemeleri için dikkat edilmesi ve kesinlikle eziyet edilmemesi hakkındadır.

12/hkm 43: Haremeyn evkaf tahriri için Mehmet baş halife olarak tayin olmuş ve Şam'a gittiğinde münasip bir yere yerleştirilmesi için yazılmıştır.

13/hkm 44: İstanbul sakini ve Hz. Eyyüb Cami-i Şerif yöneticisi olan Bostani Mustafa'nın mübaşir vasıtası ile her türlü tehlikeden korunarak Orduyu Hümayûn'a kadar götürülmesi üzerine yazılan yol hükmüdür.

13/hkm 45: Darbhane-i Amire'den, Rikab-ı Hümayûn'a gidecek olan akçeler için kılavuzlar tayin edilerek emin bir şekilde götürülmesi için kadılara, kethüda yerlerine ve zabıtalara yazılan yol hükmüdür.

13/hkm 46: Sultan Murat Han'ın mukataasını işleten Ali'nin padişaha arzuhali üzerine Eymir köyünden şerif Buğlak kazasından Hacı Hamza, Nebi, Şaban, Ebubekir ve Yalyalı köyünden Sarı Mehmet, Demir köyünden Veli isimli şahısların reayayı tahrik etmesi üzerine padişah tarafından sürgün edilmesine karar verilmiş fakat bu kişiler firar etmişlerdir. Bu yüzden yakalanıp Kütahya Kalesi'ne kapatılmaları üzerine yazılmıştır.

13/hkm 47: Şeyhülislam Mirza Mustafa Efendi'nin atama yapılması üzerine, Trabzon da ikameti için Trabzon kadısına ve mütesellimine yazılmıştır.

13/hkm 48: Harem-i Hümayûndan Edirne'ye nakil olunmak için şeker ve sabunları götürmek için sürm arabasına yüklenmesi ve bunun baş kapı oğlanı Abdullah aracılığı ile gönderilmesi ve bu fermanın yol üzerindeki kadı, kethüda ve yeniçerilerin bu fermanı birbirine gönderilmesi üzerine yazılmıştır.

13/hkm 49: Asitâne'den Rikab-ı Hümayûn'a gidecek olan gidecek olan oba arabalarının münasip ve korunaklı bir şekilde gitmesi üzerine yazılan yol hükmüdür.

13/hkm 50: Diğer oba arabaları içinde açıklandığı üzere yol hükmü yazılmıştır.

14/hkm 51: Bundan önce Gümüş gerdan olarak bilinen İbrahim isimli bir şakinin, bir zımminin evini basıp, katline sebep olduğu için İbrahim'in Magosa Kalesi'ne kapatılmasına karar verilmiş ve bunun için mübaşir tayin edilmiş, bu konu hakkında Lefkoşa kadısı'na gereğini yapması hakkında yazılmıştır.

14/hkm 52: Hala Azak muhafazasında olan Dergâh-ı Muallâm yeniçerilerinin maaşlarının gönderilmesi için kadılara kethüdâlara, yeniçeri serdarlarına vekillere zabıtlara ve iş erlerine yazılan yol hükmüdür.

14/hkm 53: Pertek Kadısı Bayram'ın padişaha mektubu üzerine Pertek kazasında yaşayan insanların meclise gitmesi üzerine Demir oğlu İbrahim'in on senedir Pertek kazasında mütesellim olduğu, dutluk adı ile iki yüz ellişer guruş ve başka bahan ile üç yüz guruş alıp hainlik yapması üzerine ıslah için Hasankeyf Kalesi'ne kapatılması emri

şerif olunmuşken hala iki yıldır hainlik üzerine olduğu ve bu konunun mahkemede görüşülüp Hasankeyf kalesine kapatılması hakkındadır.

14/hkm 54: Pertek, Sağman ve Mazgirt'den padişaha gönderilen arzualde Timuroğlu İbrahim isimli şahsın fazla vergi toplaması üzerine Hasankeyf Kalesi'ne kapatıldığı, ancak Diyarbakır'a gönderilmesi ve orada kaleye kapatılması hakkındadır.

14/hkm 55: Önceden Galata Kadısı olan Mehmet Emin'in Trabzon'da babasının yanına ikameti için mübaşir tayin edilmesi ve Trabzon'da ikameti hakkında yazılmıştır.

14/hkm 56: İstanbul Rum Patriği olan Rahip Lauma Padişah arzual gönderip, kendisine karşı Kirnos adlı rahibin fesatlık içinde olduğunu bundan önce küreye çarptırıldığını fakat hala bunu devam ettirmesi üzerine ıslah edilmesi için Magosa Kalesine kapatılması için yazılmıştır.

15/hkm 57: Bandırma kasabası sakinlerinden Şeyh Hamid ve oğullarının kendi hallerinde olmadığı Bozcaada kalesine kapatılması için çıkan emre karşı firar ettiği ve yakalandıklarında kaleye kapatılmaları hakkındadır.

15/hkm 58: Asitâne'den Rikab-ı Hümâyün'a gidecek olan hazine için eşlik edecek olan kadılara, kura zabıtlarına ayan ve iş erlerine yazılmıştır.

15/hkm 59: Debbağhane Mahallesi sakinlerinden İvaz Bin Abdullah'ın kendi halinde olmayıp şer hareketlerde bulunması ve daha öncede üç kez uyarılması ve itaat etmemesi üzerine hatta diğer köylerden de şikâyet edilmesi üzerine reayaya sual olunup başka bir yere sürgün edilmesi için yazılmıştır.

15/hkm 60: İstanbul'dan Edirne'ye gidecek olan hazineye kadıların zabıtlarında dâhil olması üzerine yazılan yol hükmüdür.

15/hkm 61: Bozcaada Kalesi dizdarına yazılan bu hükümde Meymalıç kazası naibinin padişaha mektubu üzerine Meymalıç sakinlerinin meclise gitmesi sonucu Bandırma sakinlerinden Şeyh Hamid ve oğlu Şeyh Yusuf ve Seyid Mehmet ve İmam Seyid Ahmed isimli şahısların kimseye zararı yokken iftira atılmış ve Bozcaada Kalesi'ne zapt edilmiştir Balıkesir, Kapıdağı, İrencik naiplerinin arzı ve reayanında ilâmı üzerine serbest bırakılmaları için yazılmıştır.

15/hkm 62: Sarraymer Kalesi dizdarına yazılan hükümde Numan Paşa Vüzeratında başbaki olan Ahmet'in Saraymer kalesine kapatılacağı ve bunun için mübaşir ile gönderileceği ve kaleye ulaştığında haps edildiğinin padişaha bildirmeleri için yazılan hükümdür.

15/hkm 63: İstanbul ve çevresinde koyun kıtlığı olduğundan dolayı koyun getiren beylerin Asitane tarafına geleceği ve bu taifenin korunması için Eskişehir, Kocaeli, Hüdavendigâr sancakları kadılarına yazılmıştır.

16/hkm 64: Bozulus Türkmenlerinden Karaman sakini İzzeddin cemaati ahalisinin meclise gidip Veli ve Mustafa isimli şahısların reayayı rahatsız etmesi ve zulm etmesi üzerine daha evvel iki tane emri şerif olmasına rağmen bunu devam ettirmişler ve bu sebepten başka bir yere sürgün edilmeleri hakkında yazılmıştır.

16/hkm 65: Tershane-i Amire mühimmatı olan kendir teli için Ünye'ye akçe gönderilmiş ve bunun için mübaşir tayin olunmuş bu sırada yanına kılavuz ve adamlar verilmesi ve zarar gelmemesi için kadıların kethüdaların bunu birbirlerine göndermeleri ve emniyeti sağlamaları hakkındadır.

16/ hkm 66: Önceden Reis'ül-uteba olan Kadı Mehmed'in padişaha arzuhali üzerine Asitâneye geleceği ve yol üzerinde kimin kazasına ulaşırsa lazım olan erzağın maliyet fiyatı üzerinden verilip verilmediği hakkında denetlemek amaçlı gönderildiği ve tehlikeli yerlerde korunması ve yanına klavuzluk eden adamlar verilmesi hakkındadır.

16/hkm 67: Bozulus Has Voyvodası İsmail'in Bozulus sakinlerinden Mehmet, Hacı Osman, Mustafa ve Deli Yakup isimli şahısların kendi halinde olmadıkları reayayı rahatsız edip haydutluk ve eşkıyalık yapmaları üzerine Bozcaada Kalesi'ne haps edilmeleri için yazılan hükümdür.

16/hkm 68: Şaban ve Ramazan aylığının Rikab-ı Hümayûn'a gönderildiği ve Darphane Nazırı'nın bildirmesi üzere tehlikeli yerlerden korunması için güvenlik önlemi alınması ve bunun kadıların kethüdaların yeniçeri erlerinin birbirlerine haber etmeleri için yazılmıştır.

16/hkm 69: Yeniçeri maaşları için Bursa cizyedârın'dan tahsil olan malın Edirne'ye gönderilmesi için yol üstündeki kadı kethüda ve yeniçerilere yazılan yol hükümdür.

16/hkm 70: Asitâne'den Rikab-ı Hümayûn'a gidecek olan hazine için yazılan yol hükmüdür.

16/hkm 71: Asitâne'ye sığınan ve Cenevizliler ile yapılan anlaşmaya uymayıp, Venedik üzerine sefere gidildiğinde Venedikliler'e kalyon yardımı yapmış ve üç kalyon kiralamışlardır. Bu duruma izin verilmemesi gerektiğinden sefinelerin ve Cenevizliler'in de sürülmeleri hakkındadır.

17/hkm 72: Asitâne'de bulunan Cenevizliler'in anlaşmaya uymayıp Venedikliler üzerine sefere çıkıldığında onlara kalyon yardımında bulunması üzerine Osmanlı Devlet'i hududlarından çıkartılmaları hakkındadır.

17/hkm 73: Trablus, Şam ve Bosna hazinelerinin Konya tarafından bir gün önce gelmesinin önemli olduğu için acele bir şekilde Asitâne'ye gönderilmesi için iki kez yol hükmü yazıldığını anlatan belgedir.

17/hkm 74: Bozcaada Kalesi dizdarının padişaha mektup göndermesi üzerine daha önceden Bozcaadası Kalesinde haps olunan otuzuncu bölüğün neferi olan Mehmed uncu sekbanı diğer Mehmed elli altıncı bölüğün neferi Hüseyin ve otuzuncu bölüğün sekbanı Halilin bundan önce yeniçeri ağası hasan ağa mektubuyla kaleye haps edilmiş fakat onbeş ay aç ve hasta olarak kaldığı öğrenilmiştir bu konunun araştırılması ve bu konu hakkında görevli olan Hasan'ın araştırması üzerine bu dört kişinin serbest bırakılmaları hakkında yazılmıştır.

17/hkm 75: Önceden Beşiktaş sakinlerinden olup, Dökmeci Hasan olarak bilinen kişinin namahrem işlere bulaşıp, ahalinin evine zevcesine saldırıda bulunmuş, Beşiktaş da hasbağçe köşkünün bekçisini de yaralamıştır. Bu durum üzerine kasabadan gönderilmiş fakat hala kasabaya gelip gidip eşkıyalık yapması üzerine Bozcaada Kalesi'ne kapatılmasına karar verilmiştir.

17/hkm 76: Halep Beylerbeyi Abdurrahman Paşa'nın çavuş başlığı esnasında İstanbul'da ölmesi ve malının devlet tarafından Rodin' e kadar korunması Anadolu tarafından sonra ise eşyanın yüklenerek mübaşir tayin edilerek bir nesnenin dahi zayi edilmemesi hakkında yazılmıştır.

17/hkm 77: Halep Beylerbeyi Abdurrahman Paşa'nın çavuş başlığı esnasında İstanbul'da ölmesi ve malının devlet tarafından Rodin' e kadar korunması ve bu mallar

için mübaşir tayin edilip malların sayılarak deftere not edilmesi bu defterin mübaşire teslim edilip Asitâne'ye gönderilmesi hakkında yazılmıştır.

18/hkm 78: Asitâne'den Bosna'ya gidecek olan Vezir Mustafa Paşa'nın kimin kazasına gider ise kendisi ve yanındakiler için üçyüz baş atın tedarik edilerek ücretlerinin ahaliden alınacak vergiler ile takas olunması şartı hakkındadır.

19/hkm 79: Asitânede bulunan Naderlanda elçisi Makomanden Koler'in padişaha mühürlü arzuhal gönderip, hizmetinde bulunan baş tercümanın Edirne'ye gideceği ve Edirne'ye kadar korunup, rencide edilmemesi hakkındadır.

19/hkm 80: Asitânede ki Naderlanda elçisinin arzuhali üzerine Önceden Sayda valisi olan Osman paşa ile Naderkanda tüccarlarından Merzof ile münasebeti sonucu Merzof'un mağdur durumda olduğu ve rencide ettirilmemesi hakkındadır.

19/ hkm 81: Asitânede bulunan Naderlanda elçisinin padişaha arzuhali üzerine, Naderlanda konsolosunun yanındaki yazıcı Milaslı Françisko'nun kendi halinde iken bazı kişilerin kendisine Venedik tüccarları ile suç ortaklığı yaptığına dair iftira atmaları hakkındadır.

19/ hkm 82: Naderlanda elçisinin padişaha arzuhali üzerine, İzmir'de ki Felemenk tüccarlarının Françiskonun kendi halinde olmasına rağmen bazı kişilerin onun Venedik tüccarlarıyla suç ortaklığı yaptığına dair iftira atmaları hakkındadır.

20/hkm 83: Asitâne'de bulunan Naderlanda elçisinin arzuhali üzerine, Naderlanda beğzadelerinden ikisinin beş hizmetkârıyla İzmir'e gideceği ve kimin kazasına ulaşırsa korunması hakkındadır.

21/ hkm 84: Fransa Padişah'ının elçisi Margardes Elvers mühürlü arzu hal gönderip tercüman, beğzade, Ruhban ve tüccarların yaptıkları içki ticaretinde Erdek subaşı Mustafa'nın gümrük akçesi adı ile akçe aldığı aksi halde gemiye malları yüklemeyeciğini söyleyerek zorla otuzbeş guruş almıştır. Subaşı'nın zorla aldığı akçeyi geri vermesi ve vermez ise Asitâne'ye gönderilmesi için yazılmıştır.

21/hkm 85: Fransa Padişahı'nın elçisi Margerdes'in Asitâne'ye arzuhal göndermesi ve tercüman ruhban ve beğlerin içki ticareti sonucu Erdek su başısının zorla gümrük akçesi adı altında aldığı akçeleri geri vermesi söylenmiştir fakat subaşı akçe

almadığını itaat ederek akçeleri geri vermesi ve hamrın yüklenmesi ve bahane bulunmaması hakkında yazılmıştır.

21/hkm 86: Fransız Padişahı'nın elçisinin arzuhali üzerine Fransa tüccarlarından David Mahinin, Papa Dimitri, Papa Galodi, Papa Veyi ve Yani Tudoro isimli zimmilerde 1128 senesinden altıyüz kırkbeş guruşu daha önceleri vermele talep edilmiş fakat ödememeişlerdir. Borç senedi gereğince icra ile tahsil edileceği hakkındadır.

21/hkm 87: Fransa Padişahı'nın elçisi Margerdes'in mühürlü arzuhali üzerine, Fransalı ondört kişinin İzmir'e gelmek için yola çıktığı ve İzmir'e varıncaya kadar korunmaları ve himayet altında tutulmaları için yol üzerindeki kadılara yazılmıştır.

21/ hkm 88: Fransa Padişahı'nın elçisi Margerders Elvers'in arzuhal gönderip Fransalı dokuz kişinin bir husus için İzmir'e geleceği üzerine yazılan yol hükmüdür.

22/hkm 89: Sefer sırasında ordudaki önemli olan konuların, Rikab-ı Hümayûn'a özetlenmesi hakkındadır.

37/hkm 90: Divan-ı Hümayûn çavuşlarından Derviş Mehmed'in İran tarafından gelecek olan elçiyi ağırlaması ve padişaha götürmek için eşlik etmesi bu sırada ücretlerinin devlet verilmesi şartı ile ahaliden elli baş beygir alınması hakkındadır.

37/hkm 91 Asitâne'den İran'a kadar yüz nefer acem esirinin başına iki kişi tayin olduğu bunların hududa kadar ve hududdan Asitâne'ye kadar uğradıkları yerlerde korunmaları ve iki tane at tedarik edilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından karşılanması hakkında yazılmıştır.

37/hkm 92: Van'dan İran sınırına gidecek olan esirlerin başına baltacılar Kethüdası Halil'in tayinin ve uğradıkları yerlerde korunmaları ve ayrıca ahali tarafından altı tane beygir verilmesi hakkında yol üzerindeki kadılara yazılmıştır.

38/hkm 93: Baltacılar Kethüdası Halil'in götürdüğü ikisine bir araç verilmesi ve masraflarının devlet tarafından karşılanacağı, verilen aracın her kazanın siciline kaydedilmesi için kadılara ve naiblere yazılmıştır.

38/hkm 94: İnebahtı Muhafızı Vezir Mustafa Paşa'nın Belgrad Kalesi muhafzasına memur olan menzile acilen ulaşip bu sırada kendisi ve yanındakiler için

kırk beygir verilmesi ve bunların kayd edilerek ödemesinin devlet tarafından yapılacağına dair Belgrad'a kadar yol üzerindeki kadılara ve naiblere yazılmıştır.

38/hkm 95: Belgrad ser askeri Vezir Ali Paşa'ya haç işlerini düzenlemesi için Şam eyaleti tevcih edilmiş kendisi ve yanındakilerin binmesi için almış beygir verilmesi hakkındadır.

39/hkm 96: Eski Belgrad ser askeri Ali Paşa'nın Şam'a Hac işlerini düzenlemesi için gideceği ve bunun için kendisi ve yanındakiler için altmış beygir verilmesi hakkındadır.

39/hkm 97: Mekke Şerifi'ne hediye göndermek için görevlendirilen Abdurrahman hangi kazaya dâhil olursa onbeş baş beygir verilmesi ve ücretlerinin miri olarak ödeneceği ve deftere kaydedilerek ve sene başında payitahta gönderilmesi hakkında yazılmıştır.

39/hkm 98: Şam'dan Üsküdar'a gelen ve oradan Asitâne tarafına gelecek olan zahirenin sevk ve irsali için görevlendirilen kapudan paşa vekilli Süleyman ve yanındakilerin binmesi için on beygir verilmesi, beygirlerin ahaliden alınarak kaydedilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

39/hkm 99: Kırkkilisadan Asitâne tarafına zahire sevk ve irsali için görevlendirilen murtazanın ve yanındakiler için on beygir verilmesi ve bunun ahali tarafından tedarik edilerek ücretlerinin devlet tarafından karşılanacağı hakkındadır.

40/hkm 100: Asitâne tarafından zahire sevk ve irsali için görevlendirilen Veli'nin ve yanındakilerin binmeleri için ahaliden yedi beygir alınarak kayd edilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

40/hkm 101: Dergâh-ı Muallâm kapıcıbaşı olan Mahmud'un İskenderiye tarafından Asitâne'ye getireceği hazinenin, Asitâne'ye birgün önce gelmesinin önemli olduğu ve bu sırada kendisinin ve hazinenin korunması için yanına adamlar ve hazinenin yükünü kaldırabilecek kadar beygir verilmesi ve beygirlerin ahaliden alınıp ücretlerinin devlet tarafından karşılanacağına dair yazılmıştır.

40/hkm 102: Kilis'den Asitâne'ye kadar Dergâh-ı Muallâm gediklülerinden Ömer'in getireceği seksen kese hazinenin yüklenip getirilmesi için yeterli miktarda davar verilmesi hakkında yazılmıştır.

40/hkm 103: Kırkkilise'den Asitâne'ye gelecek olan zahirenin Dergâh-ı Muallâm gediklüsü nalkıran Mehmed'in görevlendirildiği, kendisi ve yanındakilerinde binmesi için sekiz beygir ahaliden tedarik edilerek kaydedilmesi ve bu kayıtların kimin kazasında olduysa bir suretinin Asitâne'ye sene başında gönderilmesi hakkındadır.

41/hkm 104: İran elçisi tarafından bir kişinin İran'a gönderileceği ve İran hududuna kadar kendisine bir baş beygir verilmesi ve bunun giderinin devlet tarafından karşılanması için Üsküdar'dan İran'a kadar yol üzerindeki kadıların naiblerin birbirine ulaştırması için yazılmıştır.

41/hkm 105: Olonya Adası'ndan Gümülcine'ye gelecek olan hazine için tayin olan mübaşirin hastalanması üzerine, hazinenin gitmesi ve maaşların düzenlenmesi için hazinenin Asitâne'ye acele bir şekilde gelmesi için mübaşir tayin olmuştur. Mübaşir ve yanındakiler için altı baş beygir verilmesi bunun ahaliden tedarik edilmesi ve kayd edilerek bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi ayrıca, tüfek kullanan adamlar tayin edilmesi bu fermanın yol üzerindeki kadılara, naiplere bu hazinenin korunması ve eğer bir aksilik olur ise zararın kendilerinden karşılanacağı ve cezalandırılacakları hakkında yazılmıştır.

41/hkm 106: Üsküdar'dan Trabzon'a gidip gelince Trabzon kadı ve naiplerine hitaben, Üsküdar'dan Trabzon'a gelecek olan Hassa silahsörlerinden Salih Paşazade Yusuf'un Trabzon tarafına acele bir şekilde gitmesi gerektiği ve bu sırada kendisinin durdurulmaması ve kendisi ve yanındakiler içinde on baş beygir verilmesi gerektiği gidiş ve gidişlerden bu beygirlerin ahaliden tedarik edilmesi gerektiği bunun kayd edilip mühürlü bir şekilde sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesinin ücretlerinin hesaplandıktan sonra devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

42/hkm 107: Üsküdar'dan, Erzurum ve Trabzon'a varıp gelinceye kadar kazalara, kadılara ve naiplere hitaben, adi geçen eyaletlerde mabeyn mahsullerinin devlet tarafından toplanması için kapıcı başlarından Seyid Mehmed'in mübaşir tayin olması ve Defter-i Hâkini kâtiplerinden Mustafa Çelebi ile adı geçen mahallere gitmesi ve yolda

durdurulmamaları, Seyid Mehmed, Mustafa Çelebi ve yanındakilerin binmesi için de yirmi sekiz baş beygirin ahaliden tedarik edilerek kayd altına alınıp mühürlü bir şekilde sene başında Asitâne'ye gönderilmesi, ücretlerinin hesaplandıktan sonra devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

42/hkm 108: Edirne ve Filibe ve Sofya ve Edirne'den Tatarbazarı ve Aştebed ve Alacahisar ve Radomir ma'a Serşesek ve Neveberde ve Zarlık ve Ürgüb ve Radoşte ve Vehçetrin ve Uyuraniye ve Berkofca ve Samako ve Şehr-i gün ve İzpenol ve Köstendil ve Karatava ma'a Focane ve Sakofca ve Piriştine ve Tekuş ve Kalkandes ve Köprülü ve Perzenik ve Karcava ve Dobnice ve Niş ve Moruh kazâlarında tutulan mamzi defterlerinin Morah'da ambarda toplanacağı zahire ambar eminin olarak tayin olunan baş haseki İbrahim'in adı geçen mahal'e sevk olunması önemli olmakla birlikte yolda durdurulmaması kendisi ve yanınındakiler için on beş beygir verilmesi bu sırada bunların ahaliden karşılanması ve kayd edilerek mühürlü bir şekilde müşir elinden sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ücretinin hesaplandıktan sonra ödeneceği hakkındadır.

42/hkm 109: Âsitâne, Kırkkilise ve Fağya ve Pergos ve Cerban ve Kızılağac ve Hatunili ve Nevâhî-i Yanbolu kazâlarından Asitâne tarafına zahire sevk ve irsali için görevlendirilen olan kapudan paşa vekili Süleyman ve yanındaki görevlilerin binmeleri için on baş beygirin ahaliden tedarik olunması ve kimin kazasına gelir ise bunların kayd edilip müşir elinden mühürlü bir şekilde sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilip hesaplandıktan sonra ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

42/hkm 110: Mekke ve Medine tarafına gidecek topluluk ya da hediye için konakçı tayin olunan Sadrazam ağalarından Hasan ve yanındakilerin binmesi için üç baş atın ahaliden tedarik edilmesi ve bu kişiler kimin kazasına gelirse verilen beygirlerin kaydedilip müşir elinden mühürlü bir şekilde sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ve hesaplandıktan sonra verilmesi hakkındadır.

43/ hkm 111: Anadolu'nun sağ ve sol koluna varıp gelinceye kadar olan kadılara ve naiplere ve ayan-ı vilayete hitaben, Dergâh-ı Muallâm kapıcı başlarından Abdülbaki'nin menzil düzenlemesi için Üsküdar'ın sağ ve sol mahallerine gönderildiğini kendisinin ve yanındakilerin binmesi için on üç baş beygir verilmesini ve

kimin kazasına gelirse kayd edilip bu kaydın bir suretinin mühürlü bir şekilde sene başında Asitane'ye gönderilmesi hakkındadır.

43/hkm 112: Bir Sureti

Anadolu'nun sağ kolu Hassa silahsörlerinden Tüfekçi başı Mustafa için on baş beygir verilmesi hakkındadır.

43/hkm 113: Bir Sureti

Anadolu'nun sol koluna sadrazam ağalarından mubayaacı (satın alma işine bakan) Mehmed için yedi baş beygir verilmesi hakkındadır.

43/hkm 114: Bir Sureti

Rumeli'nin orta kolu, Dergâh-ı Muallâm kapıcı başlarından Lütfullah için on baş beygir verilmesi hakkındadır.

43/hkm 115: Bir Sureti

Rumeli'nin sağ kolunda açıklandığı üzere Hassa silahsörlerinden başçukudar Osman için on iki baş beygir verilmesi hakkındadır.

43/hkm 116: Bir Sureti

Rumilinin sol koluna açıklandığı üzere Sadrazam ağalarından selam ağası Mehmed için yedi baş beygir verilmesi hakkındadır.

43/hkm 117: Belgrad muhafızı Vezir Mustafa Paşa'nın bulunduğu yerden Asitane'ye ulaşmasının mühim olması ve Asitâne'ye gelinceye kadar Mustafa Paşa ve yanındakiler için altmış baş beygir ahali tarafından karşılanması yol üzerinde kimin kazasına ulaşırsa bargirlerin kay edilip verilmesi ve bir suretinin mühürlü bir şekilde sene başında Asitâne'ye gönderilmesi vezir ve yanındakilerin korunması herhangi bir tehlike kabul edilemeyeceği ve özürlerinin kabul edilmeyip ona göre hareket etmeleri gevşeklik ve tembellik göstermemeleri hakkındadır.

44/hkm 118: Mosko Devlet'i tarafından Asitâne'ye gelen büyük eliçinin yanında olan bağzadelerden biri elçiden önce Asitâne'ye gelmiş olup, herbiri sekizbucuk kuruş kira ile bargir kiralamış olup, ücretleri adı geçen beğzade tarafından teslim olunup, beygirleri Birgos'a kadar gitmiş fakat kiracılar bargirlerimiz daha ileriye gidemez diye

bahane buldukları ihbar olmuştur Bu beğzadelerin acilen Asitâne'ye gitmesinin önemli olduğu ve kendisine ve yanındakilere ahaliden tedarik edilmesi ve Silivri'ye geldikten sonra deniz yolu ile gitmesi gerekirse bir kayık tedarik edilmesi ve eğer kayıkla gelemez ise reaya tarafından bargir tedarik edilerek Asitâne'ye ulaşması için Birgos ve Silivri rahiplerine, Beğzade hangisinin kazasına gider ise nasıl geldiği kayd edilerek mühürlü bir şekilde Asitâne'ye gönderilmesi için yazılmıştır.

44/hkm 119: Sadrazam ağalarından Veli'nin Asitâne'ye sevk olan zahireyi getirmekle görevli olup, Asitaneye gelinceye kadar kendisi ve yanındakilerin binmesi için sekiz baş beygir verilmesi gerektiği ve kimin kazasına ulaşırsa, verilen bargirlerin kayd edilerek mü'şir elinden mühürlü bir dosya ile sene başında Asitâne'ye gönderilmesi üzerine yazılmıştır.

44/hkm 120: Bir Sureti

Asitâne'ye sevk olacak zahirenin, sevki için Asitâne'den adı geçen mahalle varıncaya kadar adı geçen kişinin binmesi için iki baş bargir verilmesi hakkındadır.

44/hkm 121: İran elçisi tarafından Asitâne'ye gönderilmek olan akçenin korunması ve yüklenmesi, lazım olan davarın ahali tarafından tedarik edilmesi, güvenilir bir şekilde ilerlemesi için yanına adamlar verilmesi, kaç bargir verildiğinin kayd edilmesi, mühürlü bir şekilde sene başında bir dosyasının Asitâne'ye gönderilmesi ve gelecek olan akçenin başına bir şey gelirse o kazanın ileri gelenlerinden (hükkam, zabıtan, ayan, beyler) tahsil olunacağı ve cezalandırılacağını anlatan fermanıdır.

45/hkm 122: Sadrazam tatarlarından... İsimli kişinin Asitâne'ye gelmesi için bineceği bir baş bargir verilmesini, bunun ahali tarafından karşılanıp, yol üzerinde kimin kazasına ulaşırsa verilen bargirlerin kayd edilmesi ve mühürlü bir dosyasının sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

45/hkm 123: Bosna Valisi Vezir Mehmed Paşa'nın Selanik'den alınıp Bosna'ya gönderilmesi için hassa silahşörlerinden Halil mübaşir tayin edilmiş ve ahaliden de sene başında hesabı görülmek üzere kırk beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

45/hkm 124: Eski Vidin muhafızı olan Mustafa Paşa'ya Belgrad muhafazasına katılması için kendisine Selanik sancağı tevcih edilmiş, kendisi Belgrad'da olacağı için Selanik'e mütesellim tayin etmesi hakkındadır.

45/hkm 125: Bosna Valisi olan Vezir Mustafa Paşa'yı Selanik den Bosna'ya götürmek için tayin olan Hassa silahsörlülerinden Halil mübaşir tayin edilmiş ve Bosna'dan sonrada Asitâne'ye gelmesinin önemli olduğunun, mübaşir kimin kazasına ulaşırsa, mübaşir ve yanındaki adamların binmesi için on beş baş beygir ahaliden tedarik edilerek kaydedilmesi ve sene başında Asitâne'ye mühürlü bir şekilde dosyanın bir suretinin gönderilmesi ve ödemesinin Asitâne tarafından yapılacağı ayrıca mübaşir ve yanındakilerin korunması hakkındadır.

46/hkm 126: Sadrazam çukudatlarından Sarı Ahmed'in Belgrad için zahire satın almaya gönderilmiş olup, Edirne'den gidip gelinceye kadar bir beygirin ahali tarafından tedarik edilmesi ve kimin kazasına giderse verilen bargirlerin kayd edilerek dosyanın bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

46/hkm 127: Bir Sureti

Edirne'den Sofya ve Şehrgünü ve Niş ve Leskofca ve Köprülü ve İznebol vs Niş kalesi zahire alımı için kazalara gidip gelinceye kadar yol üstündeki kadılara ve vilayetlere Kara Mustafa için yazılmıştır.

46/hkm 128: Sadrazam ağalarından Ahmed'in hükkam ve zabitanın eşkıyalardan korunmaları için sadır olaçn emr-i şerifi adı geçen mahalle götürmekle görevli olup Üsküdar'dan zikr olunan mahale varıp gelinceye kadar Ahmed ve yanındaki üç hizmetkârı için dört baş beygirin ahali tarafından tedarik edilmesi ve bunun kayd edilip sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

46/hkm 129: Bir sureti

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ sol ve orta kolunun sonuna kadar varıp gelince dört kişi ve sadece Harpetli Ömer ağa için.

46/hkm 130: Bir Sureti

Anadolu'nun sol koluna varıp gelinceye kadar dört kişi ve tayin ağalardan Ali ağa için.

46/hkm 131: Bir Sureti

Asitaneden Rumili sağ kolu sonuna varıp gelince dört mübaşir için.

46/hkm 132: Bir Sureti

Asitaneden Rum ilinin sol koluna varıp gelinceye kadar dört kişi tayin edilmesi için.

46/hkm 133: Asitaneden Rumilinin sağ, sol ve orta koluna varıp gelinceye kadar dört kişi için.

46/hkm 134: Asitâne'den Nemçe'ye varıp gelinceye kadar yol üzerindeki kadılara, ayanlara hitaben, Asitânedden Nemçe hududuna gidecek Nemçe tutsakları için tayin olan Divan-i Hümayun çavuşlarından [boşluk] kişinin esirler ile kimin kazasına ulaşırsa sene başında ücretleri devlet tarafından karşılanması şartı ile dört baş menzil beygir verilip, yol boyunca korunması hakkında yazılmıştır.

47/hkm 135: Dergâh-ı Muallâm gediklülerinden [boşluk] kişinin adı geçen mahalden Asitâne'ye gelecek olan çeşitli zahirelerin sevkine memur kılınmış Asitaneden varıp gelinceye kadar adı geçen kişinin ve yanındakilerin beş baş beygirin ahaliden tedarik edilerek verilmesi ve kayd edilip sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

47/hkm 136: Bir Sureti

Asitaneden Tuna nehri iki tarafıyla, Niğbolu'ya varıp gelinceye kadar kadılara, ayan-ı vilayete ve beş nefer menzil beygirin verilmesi hakkındadır.

47/hkm 137: Asitâne'den, Rum ili'nin sağ kolundan, Varna ve civarına ve Balçık ve Köstence ve Haraharmad ve Dizdargülü ve Şemni ve Rahova ve Hezargrad ve Cerneve ve Mengale ve Pervadi ve Karasu ve Hâcioğlu Bazarı ve Babadağı ve Kozluca yolundaki kadılara, ayan-ı vilayete, görevlendirilen beş nefer gediklüye gidiş ve dönüşlerinde beygir verilmesi hakkındadır.

47/hkm 138: Asitâne'den Filibe'ye gidecek olan arabalar için Sadrazam ağalarından Süleyman ve yanındaki adamlar için üç baş beygir verilmesi ve yol üzerinde kimin kazasına varırsa verilen bargirin kayd olunup bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği ayrıca tehlikelerdende yol boyunca korunmaları hakkındadır.

47/hkm 139: Bir Sureti

Asitaneden Sofya etrafındaki araba ihracı için kazalara varıp gelen 4 kişi ve sadrazam... kişi için

47/hkm 140: Asitâne^'den Niş, Belgrad etrafındaki araba ihracı için kazalara gidip gelen beş nefer ve Dergâh-ı 'âli gediklilerinden [boşluk] adlı kişi için.

47/hkm 141: Nemçe elçisine kılavuzluk eden kapıcı başlarından Eyüp Mehmet'in Asitaneden Belgrad'a varıp gelinceye kadar yanındaki adamlarında binmesi için yirmi baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve yol üzerinde kimin kazasına giderse kayd edilip sene başında bir suretinin mühürlü olarak Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

48/hkm 142: Biçilen Kerestelerin götürülmesi için mübaşir tayin kılınmış, mübaşir ve yanındakiler için üç baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi, hesaplandıktan sonrada bir ücretlerinin ahaliye gönderileceğine dair yazılmıştır.

48/hkm 143: Üsküdar'dan, İztekmen, Öküşne, İnebolu ve Bartın ve Hakrat vs. mahallere gidip gelinceye kadar üç beygirin verilmesi için.

48/hkm 144: Sicilya Kralı'na gidecek olan hediyenin gönderilmesi için görevlendirilen hazine muhasebecisi Hüseyin'in Asitâne'ye gelmesi için kırk beygir ahaliden tedarik edilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından ahaliye ödeneceği ve verilen bargirlerin müşir elinden birsuretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

48/hkm 145: İran elçisine mihmandar olan Derviş Mehmed'in ve yanındakilerin Kars'a gidip gelinceye kadar altı baş bargir verilmesini bunun ahaliden tedarik edilmesini, kimin kazasına gider ise ayrıca elli baş beygir verilmesini ve bunun kayd edilerek mühürlü bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

49/hkm 146: İran elçisinin Asitâne'ye getirmekle görevli olan Dergâh-ı Muallam yeniçerilerinden Saksoncu başı olan Ali ve yanındakilerin binmesi için kırk baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve bunun kayd edilip sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

49/hkm 147: İnan tarafına gidecek olan Tezkereci Mustafa ve yanındakilerin binmesi için otuz baş bargir verilmesi ve konakladıkları yerlerde saygı ve hizmet gösterilmesini ve kimin kazasına ulaşırlarsa verilen bargirlerin kayd edilmesi ve bunu birbirlerine iletmeleri için kadılara naiblere yazılmıştır.

Bir Sureti

İstanbul... Mustafa onbeş baş beygir için.

49/ hkm 148: Eski Divân-ı Hümayûn Çavuşbaşı olan Murtaza'nın Rakka ve Siverek tarafına alım satım için gideceği onun ve yanındakilerin binmeswi için on beş beygirin ahaliden tedarik edilerek kayd edilmesi, mühürlü bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

49/hkm 149: Asitâne'de olan İnan elçisinin İnan sınırına kadar güvenilir ve sağlam bir şekilde götürülmesi için Saksoncubaşı Ali ve yanındakiler için kırk beygir verilmesi hatta yanındakilere yetersiz gelmesi durumunda on bargir daha verilmesi hakkındadır.

49/hkm 150: Tuna Nehrin'den Asitâne tarafına zahire getirmekle görevli olan mübaşir tayin olan Dergâh-ı Muallâm gediklülerinden Ahmed ve yanındakişler için beş baş beygir verilmesi ve kayd edilip sene başında Asitâne'ye bir suretinin gönderilmesi hakkındadır.

50/hkm 151: Savaş esnasında vergi toplaması için Rum ilinden tahsil edilecek olan 154 senesinde Dergâh-ı Muallâm kapıcıbaşlarından Mahmud'un Sofya tarafına acelelen gitmesi, kendisi ve yanındakilerin binmesi için onbeş baş beygirin ahaliden tedarik edilerek kayd edilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

50/hkm 152: 154 senesinde Dergâh-ı Muallâm kapıcı muhtaf ağası Mahmud'un getirecek olduğu imdadiye-i seferiye akçesinin bir saat önce Asitâne'ye gitmesinin önemli olduğu ve Sofya'dan Asitâne'ye gelinceye kadar yeterli miktarda beygirin ahali tarafından tedarik edilmesi ve gelecek olan verginin korunaklı yerlerde muhafaza edilip, yanlarına tüfek kullanan adamlar yerlestirilmesi hakkındadır.

50/hkm 153: Asitaneden gidecek olan sermaye hazinesinin Dergâh-ı Muallâm gediklülerinden Mustafa'nın bir saat önce ulaşmasının önemli olması ve Üsküdar'dan

Edirne'ye kadar gidip gelinceye Mustafa ve yanındakilerin binmesi için üç baş beygirin ahaliden tedarik edilerek kayd olunması ve bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

50/hkm 154: Üsküdar'dan canik sancağına gidecek olan Dergâh-ı muallâm kapıcı başlarından Şehr-i yâri Osman ve yanındakilerin binmesi için onbeş bargirin ahaliden tedarik edilmesi ve kayd olunup, bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

50/hkm 155: Bir Sureti

Canik ahalisinin, Canik mufassalı ile aralarının bozuk olması ve düzelmesi için gönderilen beyili müftüsü Mevlana Süleyman ve yanındakilerin binmesi için on nefer beygirin ahaliden tedarik edilmesi hakkındadır.

51/hkm 156: 154 senesinde İmdadiye vergisinin tahsili için mübaşir tayin olan Dergâh-ı Muallâm gediklülerinden iskemleci Mustafa bir saat önce Silistre tarafına gitmesinin önemli olması ve onun ve yanındakilerin binmesi için onyeddi baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi hakkındadır.

51/hkm 157: 154 senesinde imdadiye vergisinin toplanıp teslim edilmesi için mübaşir tayin olan odabaşı Mustafa'nın bir saat evvel Bursa'ya yetişmesinin önemli olduğu ve bunun için beş baş beygirin verilmesi hakkındadır.

51/hkm 158: İznik'den Erzurum'a gidecek olan ağa vekili İsmail'e elli baş beygir verilmesi hakkındadır.

51/hkm 159: Anadolu valisi ve Erzurum seraskeri canibine sevk olan hazinenin gitmesi için onsekiz beygirin ahaliden tedarik edilmesi hakkındadır.

51/hkm 160: 154 senesinde imdadiye vergisinin toplanması ve Hazine-i Âmire'ye nakl edilmesi için görevlendirilen Ömer'in Kütahya'ya ulaşması için onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

51/hkm 161: Eski kol kethüdalığından Erzurum ser askeri ağa vekili olarak atanan İsmail ve yanındakilerin binmesi için elli kişilik beygir ve elli bargirden başka yirmi bargir daha tedarik olması ve bunların kayd edilerek sene başında bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

52 /hkm 162: Erzurum seraskeri olarak tayin olan İsmail ve yanındaki elli çavuş ve iki yazıcısında bir saat önce Erzurum'a gitmeleri için İsmail ve yanındakiler için yirmi baş bargirin ahaliden tedarik edilmesi ve verilen beygirlerin kayd olunarak Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

52/hkm 163: Hala Anadolu Valisi ve Erzurum'a serasker tayin edilen Numan Paşa ve yanındakiler için gerekli olan bargirin, her kazada hazır edilerek elli beygirin ahaliden tedarik edilmesi hakkındadır.

52/hkm 164: Ergani ve Keban madenlerinden Asitâne'ye gidecek olan hazinenin Tokat'a ulaştığı haber alınıp, hazineden yapılacak olan maaş ödemesi yapılacağı bunun için Ergani hazinesinin biran önce gitmesinin önemli olduğu bu hazinenin davarlarla gideceği, Keban hazinesinin ise korunarak davarlarla sevk olacağı ama Ergani hazinesinin acele bir şekilde gelmesi için ahaliden on üç davar tedarik edileceği ayrıca, Ergani hazinesinin tokattan Asitâne'ye gelinceye kadar kimin kazasına ulaşırsa hazine gelmeden davarların hazır edilmesi gerektiği, hazinenin korunması için tüfek kullanan adamlar tayin edilmesi ve bu fermanı birbirlerine ulaştırmaları istenir. Ayrıca bu hazinelerin korunacağı hazinenin başına bir şey gelirse ve bu kimin kazasında olursa zararın hükkam zabitan ve ileri gelenlerden karşılanacağı hakkındadır.

53/hkm 165: Miri süvari levandat sayımı için hazineden ihraç olunan nakdin, Sivas tarafına gideceği ve korunaklı bir şekilde yeterli kadar beygirin hazır olması gerektiği yanlarına tüfek kullanan adamlar yerleştirilip, olumsuz bir şey olursa, o kazadaki hükkam zabitan ve ileri gelenlerden zararı karşılanacağı ve cezalandırılacağı hakkındadır.

53/hkm 166: Önceden Reisülküttap olan ve Kastamonu'da ikamet eden Mustafa, Hacdan Kastamonu, İznik ve Van'dan Gelibolu'ya ulaşmaları için Mustafa ve yanındakiler için on beş beygirin ahaliden tedarik edilmesini ve kayd edilerek bir suretinin Asitane'ye gönderilmesi hakkındadır.

53/hkm 167: Tahıl Muka'atının tahsili için görevlendirilen Sadrazam çukudarlarından [boşluk] kişiye iki baş beygir verilmesi için Asitâne'den Paşa ve Köstendi sancaklarındaki kazalara yazılmıştır.

53/hkm 168: Maraş ve Malatya sancağındaki mukaataların tahsili için görevlendirilen Dergâh-ı muallâm gediklisü Abdullahın topladığı akçeleri Asitâne'ye götürmek için yükleyeceği beygirlerin eyaletten ahali tarafından toplanarak tedarik edilmesi ve kayd edilerek bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ve yanlarına tüfek kullanan adamlar konularak tehlikelerden korunmaları hakkındadır.

Bir Sureti

Rakka Eyaletine varup gelince gediklü Mehmed'e açıklandığı üzere.

54/hkm 169: Mukâta'ât gelirlerinin toplanması ve tahsil edilmesi için görevlendirilen Sadrazam ağalarından Mehmed ve yanındakiler için beş baş beygir tedarik edilmesi ve hazineyi tahsil ettiğindede yeterli bargirin ahaliden tedarik edilmesi bunun kayd edilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ve yolculuk esnasında tehlikelerden korunması için yanına güvenilir tüfek kullanan adamlar verilmesi hakkındadır.

54/hkm 170: Daha önce Sipahiler ağası olan kapıcılar başı Mustafa'nın getirmekle görevli olduğu hazinenin Erzurum tarafına ulaşmasının önemli olduğu, Mustafa ve yanındakilerin binmesi için beş baş beygir yanında olan Kisedar Salih ve onun yanındakiler içinde on baş bargirin ahaliden tedarik edilmesi ve bunun kayd edilerek bir suretinin Asitaneye gönderilmesi hakkındadır.

54/hkm 171: Erzurum Seraskeri maiyetinde olan Mustafa'nın maaşları(müvaci) dağıtmakla görevlendirilen Silahdar Mustafa ile bir halife ve bir çavuş ile Erzurum tarafına ulaşması için yirmi baş beygir ahaliden tedarik edilmesi, bunların kayd edilerek bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

54/hkm 172: İnoz İskelesinde toplanmak üzere Malagra, İbsala ve Keşan kazalarında hazırlanana zahirenin toplanması için görevlendirilen Süleyman ve admlarının bu kazalara gidiş ve gelişlerde dört baş bargirin ahaliden tedarik edilmesi ve kayd edilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

54/hkm 173: Bağdad muhafazasına atanan Turnacıbaşı [boşluk] kişinin Bağdad'a gitmesi için kendisi ve yanındakiler için kırk baş bargirin ahali tarafından tedarik edilmesi ve kayd edilip mühürlü bir şekilde bir dosyasının sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

55/hkm 174: Dergâh-ı Muallam yeniçeri ocağı hasekilerinden Hasan'ın Erzurum'a ulaşmasının önemli olduğu, kendisinin ve yanındakilerin binmesi için oniki baş beygir ahali tarafından tedarik edilmesi ve bunun kaydedilerek bir dosyasının sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

55/hkm 175: Rikab-ı Hümayûnda Mir-i ahûr olan Abdullah'ın Eflak voyvodalığına atandığı ve Eflak' a gitmesi için kendisi ve yanındakiler için altmış baş beygirin ahali tarafından tedarik olunması ve bunun kayd edilerek bir suretinin Asitâne'ye sene başında gönderilmesi hakkındadır.

55/hkm 176: Asitâne'den Akdeniz tarafına zahire satışı için görevlendirilen, Sadrazam ağalarından Mustafa'nın Gelibolu ve Ağrıboz'a ulaşması için kendisi ve yanındakiler için dört baş beygir ahaliden tedarik edilmesi ve bunun kayd edilip bir suretinin mühürlü olarak sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

55/hkm 177: Araba ve beygir hususunda görevlendirilen Süleyman'ın Kırkkilisa da zikr olunan kazalara varıp gelinceye kadar kendisi ve yanındakiler için dört baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve kayd edilerek bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

55/hkm 178: Araba ve bargirlerin Edirne'de hazır edilip Sadrazam ağalarından Halil'e adı geçen mahallere ulaştırması için beş baş beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve kimin kazasına ulaşırsa kayd edilip mühürlü bir şekilde bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

56/hkm 179: Der - Aliye'ye gelen Moskof elçisi için mihmandar tayin edilen kapıcı başlarından Eyyübi Mehmed ve elçinin ve yanındakilerin Mosko hududuna kadar giderken binmeleri için ahaliden beş baş beygir tedarik edilmesi ve kayd edilerek mühürlü bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

56/hkm 180: Dergâh-ı Muallâm kapıcı başlarından olan ve hala Belgrad defterdarı olan Mustafa'nın acilen Belgrad'a gitmesi için kendisi ve adamlarının binmesi için kırk beş bargir ve maiyetinde olan Mimar El Haç Mustafa ile iki neferi içinde üç baş bargir ve tüccar halife ve yanındaki hizmetkârı için toplam elli baş menzil bargirin ahali tarafından tedarik edilerek kayd edilip bir suretinin kayıtlı bir şekilde

Asitâne'ye gönderilmesi ve sene başında hesaplandıktan sonra devlet tarafından ödenmesi hakkındadır.

56/hkm 181: Belgrad'a önemli bir iş için görevlendirilen Süleyman'ın acilen Bağdat'a gitmesi için, yol üzerinde kimin kazasına ulaşırsa otuz baş menzil seçilmiş beygirin verilmesi ve yolda durdurulmaması ve bu hükmü birbirlerine ulaştırmaları için kadı ve naiplere yazılmıştır.

57/hkm 182: Asitâne'ye Bigadan zahire sevki için tayin olan Zağralı Ali ve yanındakilerin binmesi için ahaliden yedi baş bargir tedarik edilmesi bunun kayd edilip mühürlü bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi ve ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

57/hkm 183: Asitâne'den Biga'nın öte tarafına zahire nakli için mübaşir tayin olan Şişman Ahmed için yedi baş beygirin ahali tarafından tedarik edilmesi hakkındadır.

57/hkm184: Gümüşhane'den Üsküdar'a gelinceye kadar Belgrad madeni için Gümüşhane'den gelecek madenciler ve yanındakiler için yirmi baş beygir verilmesi için.

57/hkm 185: Önemli işler için Ayrıboz canibine memur olan Destari Mustafa'nın Asitâne'ye ulaşmasının önemli olup kendisi ve yanındakiler için onbeş baş menzil beygirin ahali tarafından tedarik ile verilmesi ve sene başında ücretlerinin devlet tarafından ödenmesi hakkındadır.

57/hkm 186: Daha evvel Der- Aliyye'ye gidip hala orda olan Rusya beğzadelerinden Kanbona Van'a gitmesi için kendisi ve yanındakiler ve yanlarında verilen bir çavuşun binmesi için ahaliden yirmi yedi baş beygir tedarik edilmesi ücretlerinin ise sene başında devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

57/hkm 187: Ahali tarafından ihracı ferman olan gemilere mübaşir tayin olan Ahmed'in adı geçen mahale gitmesinin önemli olduğu kendisi ve yanındakiler için ahaliden dört kişilik menzil beygir tedarik edilip kayd edilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

57/hkm 188: Üsküdar'dan Bartın, İnebolu iskelelerine varıp Asitaneye gelinceye kadar gediklülerden Yahya'nın binmesi için dört baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

57/hkm 189: Bir sûreti

Âsitâne'den Birgos ve Aholi ve Mori'ye ondan Asafceb'den(?) varıp gelinceye gediklülerden Ali'ye dört baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

57/hkm 190: Bir sûreti

Âsitâne'den Varna ve Balçık ve Mevarne ve Sakala ve Köstence ve Kara Hamza ve... Varıp gelinceye kadar gediklülerden Ahmed altı baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

57/hkm 191: Bir sûreti

Üsküdar'dan Sinob ve Samsun ve Ünye iskelelerine varıp... Âsitâne'ye gelinceye kadar sadrazam ağalarından Mustafa dört baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 192Ç: Eşküyaların zararlarını önlemek için Fasih Mustafa görevlendirilmiş, kimin kazasına giderse kendisine beş beygir verilmesi ve ücretide elindeki senetle birlikte sene başında verileceği ve bu şekilde sicile kaydedilmesi hakkındadır.

58/hkm 193: Bir sûreti

Rumilinin orta koluna varıp gelinceye kadar mübaşir Silah ağası Mehmed ağa için yalnız beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 194: Bir sûreti

Rumilinin Sol koluna varub gelince mübaşir Seyyid Mehmed'e beş beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 195: Bir sûreti

Anadolu'nun orta koluna varıp gelinceye kadar Sadrazam ağalarından küçük İsmail'e beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 196: Bir sûreti

Anadolu'nun sağ koluna varıp gelinceye lay çavuşlarından küpeli Mehmed çavuşa beş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 197: Bir sûreti

Anadolu'nun sol koluna varıp gelinceye kadar Sadrazam ağalarından Nasranî Ahmed'e beş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

58/hkm 198:

Erzurum ser askerine görevlendirilen Dergâh-ı Muallam yeniçerilerine sürücü tayin olan Turnacı başı ve yanındaki beş çavuş ve bir yazıcının binmesi için ahali tarafından yirmi altı beygir tedarik edilip kaydedilmesi, dosyanın bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

58 /hkm 199: Üsküdar'dan Erzurum'a varıp gelinceye kadar sürücü olarak atanan Mehmed ve maiyetindeki beş çavuş ve bir yazıcının binmesi için ahalliden yirmi baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

59/hkm 200: Rikab-ı Hümayûn'da ikinci Mir-i ahûr olan Mustafanın Mısır'a gitmesin için ahaliden(aşiret ve kabilelerden) Mustafa ve yanındakiler için otuz baş beygirin tedarik edilerek, yol üzerinde kimin kazasına giderse kayd edilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

59/hkm 201: Anadolu'nun orta kolundan Erzurum'a gidip gelinceye kadar sürücü tayin olan Ahmed ağaya beş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

59/hkm 202: Bağdad Valisi Ahmed Paşa için zikr olunan mahallerden elli adet serdengeçti küşadesine tayin olunan zağarcı Ali maiyetine memur olan altı nefer kul çavuşları ve bir nefer yazıcının binmesi için ahali tarafından otuzdört beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

59/hkm 203: Anadolu'nun sağ koluna sürücülük için görevlendirilen başçavuş turnacı Mustafa ve beş çavuş ve bir yazıcının binmesi için ahaliden otuz baş beygirin acele bir şekilde tedarik edilmesi ve bunun kayd edilerek bir suretinin Asitane'ye gönderilmesi hakkındadır.

60/hkm 204: Diyarbakır eyaletinin kendisine tevcih edildiği vezir Ali Paşa'nın, Diyarbakır'a gitmesi için yüz baş bargirin tedarik edilip, kimin kazasına ulaşırsa Ali paşa ve yanındakiler gelmeden bargirlerin hazır edilmesi, verilen beygirlerin kaydedilmesi ve bir suretinin Asitane'ye gönderilmesi ücretlerinin devlet tarafından ödeneceği, herhangi bir kusur edilirse özrün kabul edilmeyeceği hakkındadır.

60/hkm 205: Erzurum tarafındaki zahirelerin toplanması için [boşluk] isimli çavuş ve yanındaki adamların binmesi için yoldaki aşiret ve kabilelerden üç baş beygir tedarik edilmesi ve bunun kaydedilerek bir suretinin Asitâne'de gönderilmesi hakkındadır.

60/hkm 206: Rikab-ı Hümayûn'da birinci Mir-i ahûr olan Abdullah ve yanındakilerin binmesi için ahali tarafından otuzbeş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

60/hkm 207: Konya'dan Erzurum Ordu'suna ve Trabzon'a varınca Anadolu'nun sağ kolu sürücülüğüne görevlendirilen turnacıbaşı Mustafa ağa ve yanındakiler için beş nefer çavuş ve bir yazıcıya ahali tarafından otuz beygir verilmesi hakkındadır.

60/hkm 208: Anadolu'nun sol koluna ve Erzurum Ordu'suna varıp gelinceye kadar Anadolu sol kolu sürücülüğüne görevlendirilen Turnacıbaşı başı Ahmed ve maiyetindeki dört çavuş ve bir yazıcı için ahali tarafından yüz baş beygir verilmesi hakkındadır.

60/hkm 209: Âsitâne'den Derac İskelesine varıp gelinceye kadar Sicilyateyn Kralı tarafına gidecek olan Divan-ı Hümayûn çavuşlarından [boşluk] kişiye ahali tarafından beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

61/hkm 210: Üsküardan Erzurum ordusuna görevlendirilen kolkethüdası İbrahim ve yanındaki çavuşan ve yazıcıya ahali tarafından altmış baş beygir verilmesi hakkındadır.

61/hkm 211: Tokat'da fitne fesad çıkaran kişiler için Sinob ve Samsun kalelerine haps olunmaları için mübaşir tayin edilen Dergâh-ı Muallam Mütferrikalarından İsmail görevlendirilmiştir. Ayrıca yolda İsmail ve haps edilecek kişilerin durdurulmayarak ahali tarafından bargir tedarik edilmesi ve eğer birinin kazasında durudurulur ve firar ederlerse o kazanın hükkamı zabitanı ve ayanı cezalandırılması hakkındadır.

61/hkm 212: Asitâne'ye leh tarafından gelecek olan elçiye kalavuz tayin edilen gedikli Ebubekir için ahali tarafından yirmi baş beygir menzil tedarik edilmesi hakkındadır.

61/hkm 213: Bazı önemli işler için Hotin'e gönderilen Salih ve Mustafa için ahali tarafından yirmi baş beygir verilmesi hakkındadır.

61/hkm 214: Kırkkilisa'den Birgos'a Van'dan Karinabad ve etrafına varınca yol üzerindeki kadı ve naiblere hitaben, Kapıcı başlarından Mustafa ve yanındakiler için ahaliden onbeş baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

61/hkm 215: Kırım'dan Âsitâne'ye gelecek olan Divân kâtibine adamlarına ahâlî tarafından dört baş menzil beygir ve araba verilmesi hakkındadır.

61/hkm 216: Asitaneden, Babadağı, Karasu ve Hacıoğlubazarı ve Üstad ve Alibey köylerinde olan kazalara varıp gelinceye kadar Moskova tarafından gelen Moskov ulaşımın, Karasu menzili ile Alibey köyü arasında eşkıya tarafından katl edilmesi sonucu katl edilenlerin teftişi için [boşluk] hasekiye üç beygir verilmesi hakkındadır.

61/ hkm 217: Asitâne'den Belgrad'a gidip gelinceye kadar Asitane'ye gelecek olan İngiltere elçisini getirmekle görevli gedikli Ali'ye ahali tarafından dört baş beygir verilmesi hakkındadır.

61/ hkm 218: Asitâne'de olan İngitere elçisinin İngiltere'ye götürmesi için gediklülerden[boşluk] on beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 219: Kaplan Girayzade'nin Kırım tarafına ulaşması ve kendisi ve yanındakilerin binmesi için seçilmiş kırk bargir verilmesi ve girayzade kazalara ulaşmadan önce beygirlerin hazır edilmesi hakkındadır.

61/hkm 220: Bir Sureti

Âsitâne'den Kırım'a gidip gelinceye kadar Kalkay'ı Kırım'a götürmekle görevlendirilen gediklülerden İskemleci Mustafa'ya ahâlî tarafından on sekiz baş beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 221: Trabzon'dan Üsküdar'a eşya nakl edilmesi için ahaliden onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 222: Asitâne'den Belgrad'a gidince Belgrad emini ve defterdar vekili olarak atanan Ömer'e ahaliden onbeş menzşil beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

62/hkm 223: Konya'dan, Üsküdaraya gelince Eski Karaman valisi ve hala hanya Valisi olan Vezir Msutafa Paşa'nın Asitaneye gelmesi için ahaliden kırk baş beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 224: Asitâne'den Öz'e varınca Öz ve Özi kalelerine binici emini olarak atanan kapıcı başı İbrahim ağa ve yanındaki üç kişi için yirmiüç beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 225: Asitâne'den Ur'a varınca Ur kalesi tamiri için görevlendirilen kapıcıbaşı Ahmed ağa'ya ahaliden onbaş beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 226: Asitâne'den Rum iline gidip gelinceye kadar vezirleri ve hâkimleri eşkıyadan korumak için ahali tarafından beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

62/ hkm 227: Âsitâne'den Sofya ve İvraniye ve Piriştine ve Raduşte ve Filibe ve Razlık ve İhtiman ve Berkofça ve Karatava ve Üsküb ve Eğridere ve Eştib ve Eznepol ve Rahomir ve Şehr-i gül ve Tatar bazarı ve Sako ve Doplinice ve Köprülü ve Petriç ve Perzenik ve Koça kazâlarına ve Belgrad'a gidip gelinceye kadar Belgard kalesine gidecek olan amaleler için mübaşir tayin edilen Sadrazam ağalarından Mehmed'e dört baş beygir verilmesi hakkındadır.

62/hkm 228: Âsitâne'den Dopran ve Serefçe ve Eğribuçak ve Dokagire ve Estrumca ve Perzerin ve Pirlipe ve Pehleşte ve Manastır ve Tasilim ve Tekuş ve Hurpeşte ve Çeharşenbe ve Kesriye ve Köstendile ve Belgrad'a varub gelince mahall-i mezkûreden Belgrad Kalesinin binâsı için gidecek olan perçedler? için mübşir tayin olan Mir-i ahur Mehmed'e altı baş beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 229: Üsküdar'dan Diyarbakır'a ordu ağası olarak tayin olan Turnacıbaşı Mustafa ve yanındaki iki yazıcı ve üç çavuş için ahali tarafından yirmi altı beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 230 Üsküdar'dan Erzurum'a gidecek olan Turnacıbaşı Osman yanındaki çavuşan ve yazıcı için ondört adet beygir verilmesi hakkındadır.

66/hkm 231: Üsküdar'dan Diyarbakıra gidip gelinceye kadar, Diyarbakır valisinin maiyetinde bulunan ve Üsküdar'dan memur kılınan asker topluluğunun ihracı için sürücü tayin olan Turnacı Halil ve yanında gidecek çavuş ve yazıcı için ahaliden on iki menzil beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 232: Üsküdar'dan Maraş ve Rakka ve Diyarbakır eyâletlerinde olan ve Trabzon ve Malatya ve Çermik ve Abtaher ve Ergani ve Çunkeş vesâ'ir eyaletlerine gidecek kırk adad serdengeçti için, Turnacıbaşı Hacı Osman yanındaki yazıcı ve çavuş için ondört adet beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 233: Üsküdar'dan Erzurum'a gidecek olan ve serdar bayrakları ihracı için sürücü tayin olan Halil haseki ve yanındaki çavuşan ve yazıcı için on iki adet beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 234: Üsküdar'dan Karaman ve Adana ve Haleb ve Rakka ve Maraş ve Diyarbakır eyaletlerine varıp gelinceye kadar asker topluluğu ihracı için sürücü tayin olan Haseki Mehmet ve yanındaki çavuş ve yazıcı için on iki baş beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 235: Üsküdar, Trabzon ve Erzurum'a gidip gelinceye kadar Erzurum ser askeri maiyetinde olan serdâr bayraklarının ihrâcına sürücü ta'yîn olunan turnâcîbâşı Abdurruhman ve yanındaki çavuş ve yazıcı için on iki baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

63/hkm 236: Asitâne'den leh hududuna varıp gelinceye kadar Leh elçisine klavuz olan Kapıcıbaşı Ebubekir ağaya yirmibeş beygir verilmesi hakkındadır.

64/hkm 237: Önemli işler için Bağdad' a gidecek olan Süleyman'ın kimin kazasına giderse bargirlerinin hazır edilmesi yanına tüfek kullanan adamlar verilmesi, başıan bir sey gelirse o kazanın ileri gelenlerinin cezalandırılacağı hakkındadır.

64/hkm 238: Hala Mir-i âlem olan Süleyman'ın Bağdad tarafına gidecek olan Yüreğir akçesini koruması ve kimin kjasasına giderse beygirlerin hazır olmasını yanına

tüfek kullanın adamlar konulması ve başına bir şey gelirse o kazanın ileri gelenlerinin cezalandırılacağı hakkındadır.

64/hkm 239: Üsküdar'dan Diyarbekir Hazine götürecek olan Mir-i Ahûr Abdullah'a otuzbaş beygir verilmesi hakkındadır.

64/hkm 240: Ali Paşa'ya ser askerlik fermanı ile birlikte hazine götürmek için görevlendirilen mir-i Ahur Abdullahın kimin kazasına gider ise korunması, yanına silah kullanan adamlar yerleştirilmesi ve beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

64/hkm 241: Üsküardan Diyarbakır'a gidecek olan ocakbaş çavuşu ve yanındaki çavuş ve yazıcı için ahaliden üçbaş menzi beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

64/hkm 242: Üsküdar'dan Erzurum'a gidecek olan yediyüz cebecinin ihracı için görevli olan çorbacı Hasan Ağa'ya ahali tarafından üç baş menzil verilmesi hakkındadır.

65/hkm 243: Sürücü tayin olan Mustafa ve maiyetindeki adamlarının binmesi için Diyarbakıra kadar yirmibeş menzil beygirin tedarik edilmesi hakkındadır.

65/hkm 244: Üsküdar'dan Canik Kazâları ve Sivas ve Trabzon ve Erzurum eyâletlerine gidip gelinceye kadar sürücübaşı Mehmed'e yirmibeş menzil beygiri verilmesi hakkındadır.

65/hkm 245: Üsküdar'dan Erzurum'a kadar asker sürücülüğüne ta'yîn kapucubaşı küçük çavuş vekili Osman Ağa'ya sekizbaş beygir verilmesi hakkındadır.

65/hkm 246: Üsküdar'dan Diyarbakır'a kadar asker sürücülüğüne görevlendirilen orta çavuş vekili Hasan Ağa için sekiz baş beygir verilmesi hakkındadır.

65/hkm 247: Üsküdar'dan Erzurum ve Van ve Kars ve Çıldır eyaletlerine varıp gelinceye kadar görevlendirilen Sadrazam kapıcılar kethüdası Mustafa ağaya yirmibeş menzil beygiri verilmesi hakkındadır.

65/hkm 248: Kapudan Yahya Paşa'nın Asitâne'ye ulaşmasının önemli olduğunu, kendisi ve yanındakilerin binmesi için altmış baş beygirin ahali tarafından verilmesi, yolda başına birsey gelirse o kazanın ileri gelenlerinin cezalandırılacağı, bargirlerin ücretinin devlet tarafından ödeneceği hakkındadır.

66/hkm 249: Üsküdar'dan Erzurum'a giden ve Erzurum serraskeri maiyetine görevlendirilen silahdarlara başbuş olarak tayin olan [başbuğ] ocak kethüdası ve yanındakilerin binmesi için ahaliden dörtbaş menzil beygiri verilmesi hakkındadır.

66/hkm 250: Dergâh-ı muallâm gediklülerinden İbrahimin, Üsküdar'dan Diyarbakir ve Musul ve Amadiye ve Yeye ve derneye ulaşması için onbaş beygirin seçilerek hazırlanması ve kayd edilmesi, yanına klavuzlar verilmesi, bunların kaydedilerek bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

66/hkm 251: Mir-i ahur kapıcıbaşkarından Mustafa'nın Diyarbakır ve Musul tarafına gideceği, kendisi ve yanındakilerin binmesi için ahali tarafından yirmibaş beygirin tedarik edilmesi ve herhangi bir hatanın kabul edilmeceği hakkındadır.

67/hkm 252: Bağdad ve Rakka tarafına gidecek olan talebeler için görevlendirilen[boşluk] kimin kazasına giderse kendisine altı baş beygir tedarik edişmesi hakkındadır.

67/hkm 253: Üsküdar'dan Diyarbakır'a oaradan Sivas'a gidecek olan gediklülerden Yakup'a ahali tarafından altı baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 254: Asitaneden Eflak'a gidecek ve hala Rikab-ı Hümayun'da kapıcı kethüdası olan Mehmed'in Eflak'a gitmesi için kendisine otuzbaş beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 255: Üsküdar'dan Diyarbakır'a görevlendirilen topçu ocağı Mehmed'e ahali tarafından onyedi baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

67/hkm 256: Üsküdar'dan Sivas ve Diyarbakır'a gidecek Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan Cebeci ocağı kethüdası İbrahim'e ahali tarafından onsekiz beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 257: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidecek, Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan topçuocağı kethüdası Mustafa için ahali tarafından onbeş baş beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 258: Üsküdar'dan, Diyarbakır'a gidecek ve Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan zıgarcıbaşı Ali ve maiyetinde olan çavuş ve yazıcıya ahali tarafından otuz baş beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 259: Üsküdar'dan... gidecek olan Kapıcıbaşı Ahmed Paşa için oniki baş beygir verilmesi hakkındadır.

67/hkm 260: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidinceye kadar Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan ve asker ihracı için sürücü tayin olan Abbas'a onbeş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

67/hkm261: Üsküdar'dan Diyarbakır'a sürücü tayin olan Dergâh-ı Muallâm kapıcıbaşlarından Halil'e ahali tarafından onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 262: Gelibolu'ya gidecek olan Şehzade için, yol üzerinde kimin kazasına dâhil olur ise kendisine gerekli kadar seçilmiş bargirin tedarik edilmesi ve kesinlikle ihmalden kaçınılması hakkında yazılmıştır.

68/hkm 263: Üsküdar'dan Diyarbakır'a varıp gelinceye kadar hassâ silahşörlere İbrahim'e ahali tarafından onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 264: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidecek ve Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan, asker ihracı için görevlendirilen Mehmed ve yanındaki yazıcı ve çavuş içinde ahaliden yirmibeş beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 265: Asitaneden Leh hududuna Leh elçisi maiyeti ile gelen leh beğzadelerinden... Beyzade'ye ve on iki beyzadeye ahaliden onüç beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 266: Asitâne'den Bağdad'a gidecek olan, kapıcıbaşı Ali Ağa'ya ahaliden onbeş bargir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 267: Üsküdar'dan Konya, Karaman, Kadırlü(?) ve Diyarbakır'a asker ihracına mübaşir olarak görevlendirilen Ali Ağa'ya dört beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 268: Diyarbakır'a asker ihracı için görevlendirilen gedikli Mehmed Ağa'ya ahaliden dört beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 269: Üsküdar'dan İnegöl ve Dazkırı ve Diyarbakır'a asker ihracı için gidecek olan Mehmed ağaya dört bargir tedarik edilmesi hakkındadır.

68/hkm 270: Üsküdar'dan Halep ve Maraş'a ve 'Ayıntab ve Diyarbakır'a asker ihracı için gidecek olan Hüseyin Ağa'ya dört menzil bargir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 271: Üsküdâr'dan Afyonkarahisar ve Çay ve Sandıklı ve Diyarbekir'a asker ihracı için görevlendirilen Mehmed ağaya dört baş beygir verilmesi hakkındadır.

68/hkm 272: Rodos adasında ikamet eden eski vezir Ahmed Paşa'nın Rakka tarafına tayin olmuş, Ahmed Paşa yanındakilerin binmesi için yüzbaş seçilmiş beygirin tedarik edilerek hazırlanması ve kaydedilmesi hakkındadır.

69/hkm 273: Üsküdar'dan Diyarbakır'a sürücü olarak tayin olan Saksoncubaşı Süleyman yanındaki çavuş ve yazıcıda dâhil yirmi bargirin ahaliden tedarik edilerek verilen beygirlerin kaydedilmesi ve bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

69/hkm 274: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidecek zığarcı Hüseyin ve yanındaki çavuş ve yazıcı için ahaliden yirmibeş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

69/hkm 275: Üsküdâr'dan Adana ve Antakya'ya ve Maraş ve... ve Malatya ve Diyarbakır'a gidecek olan Diyarbakır ser askeri maiyetinde olan on aded serden geçti askeri ve haseki Osman için ahaliden onbeş menzil beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

69/hkm 276: Üsküdar'dan Diyarbakır'a görevlendirilen Mehmed saduk ağaya ahali tarafından yirmi baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

69/hkm 277: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidecek olan Abdullah için ahali tarafından otuzbeş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

69/hkm 278: Asitâne'den Erzurum'a gidecek hazine için görevlendirilen Mehmed'e onikibaş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

69/hkm 279: Üsküdâr'dan Diyarbekir'a varub gelince saksoncu başı Süleyman Ağa'ya ahâlî tarafından on baş beygir verilmesi hakkındadır.

69/hkm 280: Üsküdar'dan Haleb'e gidecek olan kapıcıbaşı Süleyman Ağa'ya ahaliden beş beygir verilmesi hakkındadır.

69/hkm 281: Asitâne'den, İnebolu'ya vefat eden Mehmed Paşa'nın cesedini? getirmek için tayin olan Süleyman Ağa'ya ahaliden beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 282: Üsküdârdan Bağdada'a varınca Bağdad Valisi'nin sabıkan kethüdâsı Mehmed Ağa'ya oniki beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 283: Asitâne'den, Rumili, Gelibolu ve Ordu-yı Hümayûna gidecek olan beş aded serdengeçti küşadesi için görevlendirilen... 'ya ahaliden onbaş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 284: Üsküdar'dan, Sivas'a gidip gelecek olan Ali Ağa ve onüç kişiye beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 285: Asitane'den, Rum ilindeki sancaklara ve Gelibolu'ya gidip gelecek ve Diyarbakır seraskeri maiyetinde olan ve asker ihracı için görevlendirilen İbadullah Baki Ağa'ya ahali tarafından yedi beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 286: Üsküdar'dan, Sivas, Malatya ve Samsun'a zahire götürmekle görevli Mehmed ağaya onbaş beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 287: Dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Ahmed'in Gelibolu ve Bağdad'a gidip gelinceye kadar sekiz beygirlerin ahaliden tedarik edilmesi ve bunun kaydedilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

70/hkm 288: Şehriyazade Mirza'nın Erzurum'a ulaşması ve yanındakilerinde binmesi için yüzelli aded seçilmiş beygirin verilmesi hakkındadır.

Bir Sûreti

Erzurum ordusuna tayîn olan hekim Mustafa Van'dan... .. ahâlî tarafından varıncaya kadar sekiz beygir verilmesi hakkındadır

70/hkm 289: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Sivas'a gidip gecelecek olan kapucu başı Hüseyin Ağa'ya ahâlî tarafından on beş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

70/ hkm 290: Bir Sûreti

Üsküdârdan İzmir'e ve menzil zahiresi fermân olunan kazâlara gönderilen menzil mübâşirine ahâlî tarafından altı baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

70/hkm 291: Bir Sûreti

Âsitânemden Silistre'ye varub gidip gelmesi için görevlendirilen kapucu başı Mehmed Ağa'ya ahâlî tarafından on baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

71/hkm 292: Vezir Mustafa Paşa'nın Belgraddan Asitâne'ye gelinceye kadar kendisi ve yanındakilerin binmesi için yüzbaş menzil beygirin verilmesi, kaydedilerek bir suretinin sene başında Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

71/hkm 293: Kırkkilisadan Asitâne'ye gelinceye kadar Dergâh-ı muallâm kapıcıbaşlarından Mehmed'e ahali tarafından otuzbaş beygir verilmesi hakkındadır.

71/hkm 294: Şamdan Üsküdar'a gelinceye kadar, Şam-ı Şerif'den gelecek hazinenin nakli için ahali tarafından yeterli beygir verilmesi hakkındadır.

71/hkm 295: Üsküdar'dan Asitâne'ye gidip gelecek olan hassa silahşörlerinden Mustafa için sekiz beygir verilmesi hakkındadır.

71/hkm 296: Bir Sûreti

Üsküdar'dan Çıldır'a varıp gelinceye bazı önemli işler için kise silahşörüne altı baş beygir verilmesi hakkındadır.

71/ hkm 297: Bir Sûreti

Üsküdar'dan Sivas'a varıp gelinceye kadar önemli işler için gidecek olan Mehmed paşa on baş beygir verilmesi hakkındadır.

71/ hkm 298: Bir Sûreti

... Âsitâne'ye hassâ silahşörlerinden Osman'a on iki baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

71/hkm 299: Hassa silahşörlerinden İsmail'in Üsküdar'dan, Anadolu'nun sol koluna kadar gidecek altı bargiirn ahali tarafından tedarik edip, kaydedilerek bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

71/hkm 300: Hotin Kalesi koruması için atanan [boşluk] 'un Hotin Kalesi'ne acilen gitmesi için onbeş beygirin ahaliden tedarik edilip, kaydedilerek verilmesi ve ücretlerinin sene başında ödeneceği hakkındadır.

71/hkm 301: Bir Sûreti

Hotin muhafazası için görevlendirilen Ömer çavuş ve yanındakiler için.

71/ hkm 302: Bir Sûreti

Hotin Kalesi muhafazasına yeniçeri ocağı tarafından... görevlendirilen [boşluk] beş beygir verilmesi için

72/hkm 303: Hassa silahşörlerinden Mustafa'nın Kars'a görevlendirilmesiyle kendisi ve yanındakiler için yedi kişilik bargirin ahali tarafından verilmesi hakkındadır.

72/hkm 304: Yeniçeri ocağı hasekilerinden Ahmed'in... 'ya tayin olmasıyla kendisi ve yanındaki adamlar için sekiz baş beygir verilmesi hakkındadır.

72/hkm 305: Asitâne'den Rusya tarafına gidecek olan Rusya beğzadesi ve yanında olan oniki kişilik hizmetkârlarıyla Rusya'ya gidip gelinceye kadar kimin kazasına giderse oniki menzil beygirin hazır edilmesi hakkındadır.

73/hkm 306: Diyarbakır Ser-askeri maiyetinde olan Topçu ocağı kethüdasının, Asitâne'ye geri dönmesi için, kethüda ve yanındakiler için onbeş menzil beygirin ahaliden tedarik edilmesi ve kaydedilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

73/hkm 307: Asitâne'den Kars'a gidecek olan yeniçeri ocağı Saksoncu başı Mehmed ve maiyetindeki çavuş ve yazıcılar için Kars'a gidip gelinceye kadar onbeş baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

73/hkm 308: Şam'dan Asitâne'ye gelecek olan hazine için ne kadar deve gerekirse, tedarik edilmesi ve kimin kazasında verilirse kaydedilerek bir suretinin Asitane'ye gönderilmesi hakkındadır.

73/hkm 309: Üsküdar'dan Kars'a varıp gelinceye kadar Mehmed Paşa maiyetinde olan, turnacıbaşı Mehmed Ağa, çavuşan ve yazıcı içinde oniki beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

73/hkm 310: Üsküdar'dan Kars'a gidecek olan Turnacıbaşı Mehmed ağaya ve yanındaki çavuş ve yazıcıya ahaliden on iki beygir verilmesi hakkındadır.

73/hkm 311: Kapıcı başı olan ve Edirne Kalesi'nin kendisine tayin olduğu İbrahim ve yanındakilerin binmesi için yirmi beş baş beygir ahaliden tedarik edilmesi hakkındadır.

74/hkm 312: Üsküdar'dan Samsun'a gidecek olan Ahmed ve yanındaki adamların binmesi için sekiz baş beygir verilmesi hakkındadır.

74/hkm 313: Mir-i Miran olan Mustafa'nın Diyarbakır'a tayin olması ile birlikte kendisi ve yanındaki adamları için on yedi baş beygirin verilmesi ve kaydedilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

74/hkm 314: Hudud'dan Asitâne'ye gelecek olan... nın ve yanındakilerin binmesi için sekiz beygir verilmesi hakkındadır.

74/hkm 315: Vezir Ahmed Paşa'nın eski kethüdası olan Mehmed'in Bağdad'a gitmesi, kendisi ve adamlarının binmesi için on altı baş menzil beygirin tedarik edilmesi ve kaydedilerek bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

74/hkm 316: Dergâh-ı Muallâm kapıcıbaşlarından Eminzade Mehmed Sadık'ın Bağdad'a gidip gelmesi ve mallarının da yüklenmesi için ahaliden on altı baş beygirin tedarik edilmesi hakkındadır.

75/hkm 317: Serden geçti bayrakları için görevlendirilen Saksoncu başı Süleyman ve maiyetindeki çavuş ve yazıcının binmesi için kırk menzil beygirin ahaliden tedarik edilerek kaydedilmesi ve bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

75/hkm 318: Defterdar Abdurrahman ve adamlarının Van'a gitmesi için altı baş menzil beygirin ahaliden tedarik edilerek kaydedilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

75/hkm 319: Üsküdar'dan Bağdad'a gidecek olan vezir Ahmed paşa ve Divan efendisi Veli için ahaliden sekiz baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

75/hkm 320: Ocakta Kol kethüdası olan ve Kars'a Dergâh-ı muallam ulemalarından sevk'i için sürücü olarak görevlendirilen Ali ve maiyetindeki çavuş ve yazıcınında binmesi için iki baş beygir verilmesi hakkındadır.

75/hkm 321: Kars'a gidip gelecek olan Kol kethüdası yanındaki çavuş ve yazıcısında binmesi için beş beygir verilmesi hakkındadır.

75/hkm 322: Kars'a gidecek olan çavuşan ve yazıcı için beş neferlik beygir verilmesi hakkındadır.

75/hkm 323: Kars'a gidecek olan çavuşan ve yazıcı için... .

75/hkm 324: Dergâh-ı Muallam kapıcı başı Abdurrahman'ın Üsküdar'dan Halep'e tayin olması ve ahaliden oniki beygir alınması hakkındadır.

75/hkm 325: Asitane'den Eflak'a tayin olan Hassa silahşörü Ali ve yanındaki adamlar için on baş beygir verilmesi hakkındadır.

75/hkm 326: Rakka'dan Asitâne'ye gelecek olan ayşe Sultan'ın baş ağası on iki baş menzil beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 327: Kars tarafındaki askerlerin ihracı için sürücü olarak görevlendirilen Çavuş Ömer ve yanındakiler için Üsküdar'dan Kars'a gidip gelinceye kadar binmeleri için on baş beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 328: Üsküdar'dan Erzurum'a tarafına gidecek olan Mehmed'in Kars a tayin olduğu ve kendisi ve yanındakilerin binmesi için yirmi baş beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 329: Bir Sureti

Üsküdar'dan Çıldır tarafına gidecek olan Mehmed'in ve yanındakilerin binmesi için sekiz baş bargir verilmesi ve yol üzerinde kimin kazasına gider ise beygirlerin tereddüdsüz hazır olması hakkındadır.

76/hkm 330: Bir Sureti

Üsküdar'dan Trabzon'a gidecek Mustafa için Sekiz beygir verilmesi hakkında yazılmıştır

76/hkm 331: Bir Sureti

Üsküdar'dan Sivas'a gidecek olan Hassa siklahşörlerinde Ahmed'e onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 332: Bir Sureti

Van tarafından Asitane'ye gelecek olan Mustafa için yirmi iki menzil beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 333: Asitane'den Kırım'a gidecek olan Mustafa için yirmi beş baş beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 334: Erzurum'dan Asitâne'ye gelecek olan Ahmed Han için on iki beygir verilmesi hakkındadır.

76/hkm 335: Erzurum'dan Asitâne'ye gelecek olan Ahmed Han için oniki beygir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 336: Maliye tezkerecesi Mehmed'in Şam'a gitmesi için otuzbeş beygir verilmesi yeterli gelmemesi durumdan on bargirin ahaliden tedarik edilerek verilmesi kaydedilip bir suretinin Asitâne'ye gönderilmesi hakkındadır.

77/hkm 337: Bir Sureti Mehmed Salim ve yanındakiler için onbeş beygir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 338: Asitâne'den Selanik'e tahrir için görevlendirilen İbrahim ve yanındakilerin binmesi için ondört bargir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 339: Asitâne'den asker tahriri için gidecek olan Süleyman'a on dört baş beygir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 340: Asitâne'den Bosna'ya Gelibolu'ya asker tahriri için gidecek olan Ömer'e sekiz baş beygir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 341: Asitâne'den Rum iline asker tahriri için mübaşir olarak tayin olan Mustafa'ya on dört baş beygir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 343: Mir-i ahûr olarak atanan Ali Fereş için on baş bargir verilmesi hakkındadır.

77/hkm 344: Çaldıran'dan Asitâne'ye gelecek olan eski Karahisar mutasarrıfı Koca Ali Paşa ve Hüseyin Paşa için on baş beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 345: Üsküdar'dan, Şile, Trabzon, Sinop ve Kütahya'ya varıp gelecek olan Çavuş Ömer'e yirmi baş beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 346: Asitâne'den Rumiline serden geçti bayrakları için görevlendirilen Mustafa Ağa'ya yirmi baş beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 349: Tahrir için gidecek olan kapıcı başı Mustafa'nın ve sadrazam ağalarından Mustafa ve çırağının gitmesi için yirmi beş baş beygir tedarik edilmesi ve kaydedilmesi hakkındadır.

78/hkm 350: Bir Sureti

Silahşor Ahmed'e beş kişilik beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 351: gitmesi için Mustafa Paşa'ya beş beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 353: Bir Sureti

Dergâh-ı muallâm gediklilerinden ibrahime beş beygir verilmesi hakkındadır.

78/hkm 354: Bir Sureti,

Kapıcı başı Ali'ye beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

78/hkm 355 Bir Sureti

Dimetoka kazasındaki Silahdar Ahmed'e beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

78/hkm 756: Bir Sureti

... Çırağı Mustafa'ya beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

78/hkm 357: Bir Sureti

Gediklü İshak Paşa'ya ahaliden beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

78/hkm 358: Bir Sureti

Sadrazam ağalarından Osman'a beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

78/hkm 359: Bir Sureti

Sadrazam ağalarından hazinedar Hüseyin'e beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

79/hkm 360: Bir Sureti

Gediklü çırağı Ahmed'e beş beygir verilmesi hakkındadır.

79/hkm 361: Sureti

Gediklü Bektaş'a beş beygir verilmesi hakkındadır.

79/hkm 363: Bir Sureti

Selanikli Ahmed'e beş beygir verilmesi hakkındadır.

79/hkm 364: Bir Sureti

... Kazaları ağalarından Mehmed'e beş beygir verilmesi hakkındadır.

79/hkm 365: Bir Sureti

Sadrazam ağalarından Mehmed'e beş beygir verilmesi hakkındadır.

79/hkm 366: Trabzon Kalesi muhafazası için ağa vekili olarak atanan Mehmet'e Trabzon'a gitmesi için ahali tarafından beş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

79/hkm 368: Kars tarafında toplanan askerler için Ser asker olarak atanan vezirin ve yanındakilerin Kars'a kadar binmesi için yüzeli baş seçilmiş beygirin tedarik edilmesi ve hiç bir şekilde hata yapılmaması, vezir ve yanındakiler yol üzerinde kimin kazasına ulaşacaksa önceden hazır edilmesi aksi halde bir şey olursa o kazanın yönetici ve ileri gelenlerinin cezalandırılacağı hakkındadır.

79/hkm 369: Üsküdar'ın sağ kolundan Erzurum'a serdengeçti bayrakları ihracı için gidecek olan Turnacıbaşı Hasan ağa ve yanındaki çavuş ve yazıcıya yirmi baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

79/hkm 370: Üsküdar sol kolundan Erzurum'a gidecek olan serasker için otuz adet, serdengeçti bayrağı tahriri için görevlendirilen Mustafa Ağa'ya ise yirmi adet beygir tedarik hakkındadır.

80/hkm 371: Üsküdar'dan Diyarbakır'a gidecek olan Turnacıbaşı Muhammed ağaya yirmi baş beygir verilmesi hakkındadır.

80/hkm 372: Üsküdar'dan Diyarbakır ve Musul'a gidecek olan mir-i ahûr Salih Ağa'ya yirmi baş at verilmesi hakkındadır.

80/hkm 373: Diyarbakır tarafına gidecek olan Ahmed Han için ahaliden altmış beygir tedarik edilmesi ve yol üzerindeki kazalara ulaşmadan bargirlerin hazır edilmesi ve hiçbir şekilde hata yapılmaması hakkındadır.

80/hkm 374: Bir Sureti

Ahmed Han'a Diyarbakır'dan On menzil beygir verilmesi hakkındadır.

80/hkm 375: Musul'dan Kerkük'e gidecek olan mir-i ahûr Salim Ağa'ya yirmi baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

80/hkm 376: Asitane'den Kırım' gidecek olan Ahmed Han ve yanındaki paşa ve adamları için iki beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

80/hkm 377: İran sefiri için Kırım'a gidecek olan mübaşir Seyid İbrahim Ağa'ya on üç baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

80/hkm 378: Asitâne'den şark tarafına görevlendirilen zığarcıbaşı Süleyman Ağa'ya otuz baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

80/hkm 379: Üsküdar'dan Erzurum'a kethüda olarak görevlendirilen Ali Ağa'ya on baş beygir tedarik edilmesi hakkındadır.

İKİNCİ BÖLÜM

NUMARALI MÜHİMME DEFTERİNİN TRANSKİRİPSİYONU

Hüve'l-mu'în

Hazihi'l-kuyûdâtü'l-müştemiletü bi-ahkâmi'l-mühimmeti

**Der-zamân Vezir-i Mükerrerem Hazret-i Mehmed Paşa Kâ'immakâm âli-makâm-ı
Âsitâne ve fî abbân-i Re'isi'l-küttâb Acemzâde Mehmed Efendi**

Tâle bekâ-hümâ elvâki' fî 21 Râ 1127.

1/hkm 1: Mısır Vâlisi Vezir Abdi Paşa'ya hüküm ki

Timâr kaleminden Murizâde ve Kurbağ oğlu ve Burnaz oğlu ve Mağribli İsmail ve Rodoslu Süleyman ve Özoğlu ve Livâdiyeli Hâcî Mustafa ve Katranc oğlu Halil ve Rodoslu Şişman ve Kara Hasan nâm tâhîrlerin on kıt'a kolyanları bundan akdem donanma-yı hümâyûnum için tertîb olunub ve bir gün evvel Tersâne-i âmiremde malzeme ve mühimmâtları görölüb tekmîl ve hâzır ve amâde olmak üzere bi'd-defa'ât evâmîr-i 'aliyyeme sâdır ve mahsûs mübâşirler gönderilüb ancak zikr olunan kalyonlardan bir kıt'ası bi-emr-i hüda gark ve iki kıt'ası dâhil Tersâne-i Âmirem olub kusûr yedi kıt'a kalyonlar zî bu vakte değin bir dürlü hayr ü eser zühûr itmeyüb ve gelüb irişmeleriyle imdi sen ki vezir-i müşârun-ileyhsin husûs-ı mezbûr ehemmi umûr-ı Devlet-i Aliyyem'den iken mezbûrların bu vakte değin gelüb irişmeleri mukaddemâ sâdır olan evâmîr-i aliyyem mücebince kendülere tenbîh ve te'kîd olundukdan sonra mücerred-i hıyânet ve hiyânetlerinden nâşî bi-vech meks ve tevakkuf iylemerin da'îdir veyâhûd hava müsâ'id olmadığından sâdır ve İskenderiyye'den Asitâne tarafından târîhinde azîmet iylemişlerdir tefahhus ve su'âl ve gereği gibi ittilâ' 'amel iyledikden sonra vukû'a ve sıhhati üzere Âsitâne-i Sa'âdetime 'arz ve i'lâm iylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 1127.

1/hkm 2: Asitâne-i Sa'âdetimden Ordu-yı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Bundan akdem Hotin tarafında ahz olunub Devlet-i 'Aliyye'mme ihzârı fermânım olan papasın Ordu-yı hümâyûnuma irsâli lâzım gelmekle inşâllâhü te'âlâ varub her

kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir münâsib ve mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde bekledüb ve gider olduk da dahi yanına âdemler ta'yîn idüb emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'mîl mahall-i me'mûra îsâle dikkat ve ihtimâm iyleyeüb 'avk ve te'hirden ve ihmâl ve müsâmahadan ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferd ta'addî ve tecâvizden ve bir tarîkle gaybet ve firâr itdirmekden be-gâyet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 1167.

1/hkm 3: Bozcaada Kal'ası Dizdârına hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm cebecilerinden Hüseyin nâm cebeci Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb şekâvet ile ma'rûf kırk dördüncü bölüğün Abdullah nâm cebeci bundan akdem ıslâh-ı nefis için Bozcaada kal'asında kal'a-bend olmak fermânım olduk da mezkûr Hüseyin mübâşir ta'yîn olunub ancak hizmetinde tekâsülü sebebi ile mezbûr Abdullah'ı kaçırub be-gâyet yerine mezbûr Hüseyin ahz ve ıslâh-ı nefis idinceye kal'a-ı mezbûrede emr-i şerîfimle kal'a-bend olmuş idi hâlâ ıslâh-ı nefis itmekle itlâk olunmak bâbında 'inâyet ricâ itmeğin itlâk oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 127.

1/hkm 4: Kermasti ve Mehaliç nâ'iblerine hüküm ki

Burusa'da vâki merhûm ve mağfûrun leh Sultan Murad Han-ı sâni evkâfi mukâta'alarından Karadağ mukâta'ası re'âyâları... fi'l-asl Bandırma Kasabası sükkânından Ahmed ve oğulları Derviş ve İsmail nâm kimesneler için ibâdullahın cebren malların ahz ve iyâllerine ta'arruz iderler deyü iştikâ olunduk da cümlesi İnegöl Burusa'ya emr-i şerîfimle nefy olunub ba'dehü Bandırma'ya varmayub kendi hâllerinde olmak üzere Kermaşe Kazâsında vâki' çiftliklerinde ikâmetleri fermânım olmuşiken hâlâ mezbûr çiftliklerinde ikâmetden gayri emr-i şerîfim sâdır olmadan gelüb bilâ emr-i şerîf Mihaliç Kazâsına tâbi' Tophisar Nâhiyesinde Çakıl nâm karyede sâkin ve kendi hâllerinde durmayub re'âyâyı vakfi ehl-i 'örfe gammaz ve... tezvîrât ile ta'addi ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb ol-bâbda emr-i şerîfim ricâ iyledikleri ecilden hilâfına emr-i aher sâdır olmuş değil ise mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 127.

Der-zamân vezir-i mükerrem hazret-i El-hâc Mehmed Paşa Kâ'immakâm âlî-makâm Âstinâ ve Re'isü'l-küttâb Acemzâde Mehmed Efendi tâle bekâ-hümâ el-vâki' fi 19 Z sene 1127.

2/hkm 5: Boğazhisar kâdîlrana ve dizdârlarına hüküm ki

İstanbul ve Çekmeceler... ve Şehirköy ve Gelibolu vesâ'ir mahallerden ba'zı tüccar tâ'ifesi Şayeka ve Redif ta'bîr olunur sefinelerine şa'ir ve dakîk ve revgan-ı sâde vesâ'ir bunun emsâli zehâ'ir yükledüb emr-i şerîfime asâkir-i islâm için mîrî zehâyir tahmîl olunanan... ve sefineler aralarına bir tarîkle Akdeniz cânibiyle mürûr ve hâlâ kefere ve müste'min tâ'ifesine vesâ'ir zehâyir getirülmesi memnû' olan mahallere virildiği ta'yîn-i haber olunmağla siz ki kâdîlar ve dizdârlarsız husûs-ı mezbûr mücerred-i tama'-ı hâmanızdan olub Devlet-i Aliyye'ye hiyânet ve habâset iylediğiniz ecilden müstehakk... olmuşsuzdur imdi fîmâ-ba'd Akdeniz tarafına mürûr iden sagîr ve kir sefâyine cesîm ve gûş tutub bilâ emr-i şerîf mikdâr habbe tereke vesâ'ir zehâyir mürûruna ruhsatınız istimâ' olunur ise ber-vechile 'özü ve cevabınız ihfâ olunmayub kâzâsker ve dizdarlığınız ahire tevcîh olunmağla iktifâ olunmayub eşedd-i 'ukûbet ile cezânız tertîb olunmak emr-i mukarrerdir ona göre basîret ve intibâh ile hareket ve bilâ emr-i şerîf dâne-i hardal tereke vesâ'ir zehâyir mürûruna izn ve ruhsat verilmekten be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

2/hkm 6: Kapudan Paşaya Boğaz hisârlarına varınca Akdeniz sevâhilinde vâki' kâdîlara ve kılâ' dizdarlarına ve iskele emînlerine hüküm ki

Hâlâ Ağrıboz tarafında olan asâkir-i islâm için iştirâsı fermânım olan mîrî zehâyir sefinelerinden mâ'adâ ta'arruz rü'esâ tâ'ifesi dahi Karadeniz tarafından sefinelerine tereke tahmîl ve gelüb bir tarîkle Donanma-yı hümâyûnumda mîrî sefâyin arasına sığınub ve kapudanlarına ilticâ ve iştirâyla Akdeniz tarafına geçüb ve ba'zıları dahi ol-havâlîde olan iskelelerde tahassun iyledikleri istimâ' olunmağla imdi husûs-ı mezbûr 'ibâdullâhın müzâyakalarına bâ'is olunur halde olduğundan gayri Akdeniz tarafına bilâ emr-i şerîf tereke nakli memlû'âtdan olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz o makûle tereke tereke tahmîl olunmuş sagîr ve kesîr tüccar sefinelerin Donanma-yı hümâyûnumda mîrî sefâyin arasında veyâhûd ol havâlîde vâki' iskele ve ahir mahallerde tahassun iyledikleri yerlerde gereği gibi tecessüs ve tefahhus itdirüb mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] ve bostani hâsakîlerinden [boşluk] Hâsakî zîde kadrühûmâ ma'rifetleriyle buldukları mahalde cümlesin yoklayub iştirâsı fermânım olan mîrî zehâyir sefinelerini mâ'adâ bilâ emr-i şerîf tereke nakl idenlerin sefinelerin ahz ve tahmîl

olunan tereke vesâ'ir zehâyirin ecnâs ve mikdârın ma'rifet-i şer'le defter idüb ve yanlarına bir mu'temedün aleyh âdem ta'yîn ve mübâşirler ile me'an ashâb-ı sefâ'ini sefîneleriyle Âsitâne-i Sa'âdetime (Silik) ve irsâl iylemeniz bâbında yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

2/hkm 7: [boşluk] kâdîsına ve İrencik Kazâsı nâ'ibine ve Hüdâvendigâr Sancâğı mütesellimine hüküm ki

Kapudağı Nâhiyesine tâbi' Erdek Kasabasında gümrüğü olan Mir Mustafa zîde kadrühû gelüb kasaba-ı mezbûreye gelen sefine re'islerinden [boşluk] ve [boşluk] nâm zimmîler getürdükleri emti'anın gümrüklerin verilmek üzere iken bundan akdem kasaba-ı mezbûrede sâkin olub fesâd ve şekâvet üzere olmağla birkaç def'a kal'a-bend ve habs idilmeğın ikâmet ve tekrar fesâd ve şekâvetinden iştikâ olunduk da ondan dahi nefy için emr-i şerîfim sâdır olan Hâcî Hasan oğlu Kara Ahmed yeniçerilik iddi'asında olmağla yine Erdek Kasabasına varub mesfûrân zimmîler benim sefinem re'islerindendir deyü cebren götürüb gümrüklerin virdirmeyüb mâl-i mîrîye dahi gadr itmekle zâbitı tarafından âdem ta'yîn ve bulunduğu mahallde ahz ve Kıbrıs cezâresine nefy ve cezâre-bend olub bilâ emr-i şerîf itlâkından hazer olunmak üzere tekrar emr-i şerîfim sâdır ve mücebince ta'yîn olunan mübâşir ile mahalline vardık da hilâfına emr-i âher sâdır olmuş değil iken mezbûr itâ'at iylemeyüb kendün ihfâ ve hâlâ hevâsına tâbi' kimesneler ile cem'iyet ve İrencik Kasabası ve etrâfında olan karada gezüb kemâ fi'l-evvel ta'addî üzere olduğun bildirüb ol-bâbda 'inâyet riicâ itmeğın sen ki mütesellim-i mezbûrsun mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince zâbitı ma'rifetiyle ve i'ânetinle bulunduğu mahallde ahz ve icrâ oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

3/hkm 8: Kapudağı Nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki

Nâhiye-i mezbûre ahâlîsi 'arzhâl idüb yine nâhiye-i mezbûrede sâkin Bostânî tekâ'udlarından Eyyub kendi hâlinde olmayub re'âyâ fukarâsını bi-gayr-i hakkın ta'ciz idüb zulmünün nihâyeti olmamağla bundan akdem mezbûr zâbitı ma'rifetiyle ahz ve habs olunduk da ba'de'l-yevm nâhiye-i mezbûrda sâkin olmayub ehl ve 'ibâdullah kalkub diyâr-ı ahire nakl iylemek üzere bunlar ile ta'ahhüd ve kıbel-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyye virüb iki kıt'a emr-i şerîfim dahi sâdır olmuşiken mezbûr ol-hüccet-i şer'iyye ve evâmir-i şerîfeme mugâyir nâhiye-i mezbûrede kemâ fi'l-evvel ta'addî ve

şekâvet üzere olduğundan mâ'adâ İrencik nâ'ibi müstakil mu'idd olub ahvâllerin tafahhus ve vukû'un Âsitâne-i Sa'âdetime 'arz iylemek üzere bir tarikle emr-i şerîf ihrâc ve gadr murâd iyledüğün bildirüb ol-bâbda 'inâyete ricâ ve nâhiye-i mezbûre ahâlîsi mezbûr Eyyub'un hakkında arz ve muhzır ile bundan akdem der-i devlet-i medârıma teşekkî itmeleriyle ol dahi ba'de'l-yevm kendi tâleb ve rızâsıyla nâhiye-i mezbûrede ve hirâsetde ve nâhiye-i mezbûre etrafında vâki' karîb olan İrencik ve Küyan ve Mimaliç kazâlarında sâkin olmayub ehl ve 'iyâlîyle İstanbul'a nakl iylemek üzere ta'ahhüd ve mezbûrlara minvâl-i muharrer üzere verildiği hüccet-i sicil-i mahfûzda mukayyed bulunmağla mahallinde bi-'aynîhâ ihrâc olunub ba'de'l-... ber-mûceb emr-i 'âlî yedlerine def' ve i'tâ olunduğun kıdvetü'l-'ulemâi'l-muhakkıkîn Galata Kazâsı nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde'ilmühû i'lâm itmeğîn İrencik Nâ'ibi mu'idd olmak üzere verilen emre i'tibâr olunmayub mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf ve i'lâm tenfiz ve icrâ oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

3/hkm 9: Kapudan Paşaya hüküm ki

Tersâne-i Âmiremde rabt olunan Mağrebli İsmail Kapudan'ın sefinesi kalyonlar kâtibi Hasan Hoca ma'rifetiyle tertîb ve bir yarar kapudan nasb ve Donanma-yı hümâyûnum kalemin mümlâkî itdirilmek üzere emr-i şerîfim sâdır olmağla sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîf vâsilü'l-ımtisâlim sana varub vâsil olduğu sâ'at ber-vehile te'hîr ve tevakkufuna cevâz gösterilmeyüb Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl itdirilüb bu emr-i mühimmemin ta'tîline bâ'is olunur ahvâlden ziyâde taharrüz ve ictinâb iylemek bâbında yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

3/hkm 10: Âsitâne-i Sa'âdetimden Ordu-yı hümâyûnuma varınca yol üzerine vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Hâlâ Ordu-yı hümâyûnuma nakl olmak üzere gurrelere tahmîl olunan mîrî akçe her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise münâsib ve mahfûz mahale kondurub ve giceleri bekleyüb gider olduk da dahi mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına kifâyet mikdârı ademler koşub âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'mîl mahall-i me'mûra îrsâle dikkat ve ihtimâm iyleyüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müdâheleden ....ve bir tarîkiyle zarar ve gezend irişdirilmemekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf

bir ferde ta'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

3/hkm 11. Sâbıkân İstanbul kâdîsı olan Kevancızâde Veliyüddin ile karındaşı olub sâbıkân Burusa kâdîsı olan Mustafa'nın... ikâmetleri fermânım olmağla kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır.

3/hkm 12: Âsitâne-i Sa'âdetimden Trablus Şam'a varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Dergâh-ı mu'âllam kapucu başlarından Murad dâme mecühû ba'zı umûr-ı mühimme ile Trablus Şam'a revâne olmağla kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 127.

3/hkm 13:Boğaz kâdîlarına ve dizdârlarına hüküm ki

Sâbıkân Çıldır Beğlerbeğisi olub hâlâ Limni Kal'asında mahbûs olan İshak Paşa Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb mûmâ-ileyhin kefâf nefisleri tarafından ademisi Âsitâneden akçesiyle iştirâ iyledüğün ancak yüz vukıyye pirinç ve altmış vukuyye peksimâd ve iki yüz vukıyye dakîk ve altmış vukıyye revgan ve on beş vukıyye asel ve on iki vukuyye... ve on vukuyye zeytun ve yirmi vukıyye kahve on vukuyye mezc ve on vukuyye sabuh ve on vukuyye soğan ve dört vukuyye üzümü doğru mahall-i mezkûra götürmek üzere Boğazhisarlarından mürûr ve muhâlefet olunmamak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğün siz ki mûmâ-ileyhimsiz bâlâda tahrîr ve beyân olunduğu üzere ol-mikdâr vukuyye zehâyirin doğru İshak Paşa tarafına mürûruna muhâlefet olunmayub amma bu takrîb ile bir habbe ziyâde tahmîl ve mürûr itdirilmemek ihtimâli olmayub ve ziyâdesine ber-vechile izin ve ruhsat virilmeye deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 127.

3/hkm 14:Amed Mollâsına ve Diyarbekir Kal'ası dizdârına hüküm ki

Hâlâ Diyarbekir vâlîsi vezirim İbrahim Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû tarafından Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl sunulub müşârun-ileyhin sâbıkân kethüdâsı ve bundan akdem Diyarbekir'de mütesellimi olan Mehmed Bey zimmetinde yirmi bin guruş alacağı olmağla meblağ-ı merkûmu temâmen edâ idinceye değün hâlâ Diyarbekir kal'asında kal'a-bend olunub kat'an bir dürlü himâyet ve sıyânet olunmaktan ve bir

tarikle firâr ve gaybet itdirilmeden ihtirâz olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğin vech-i meşrûh üzere kal'a-bend oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 127.

3/hkm 15: Âsitâne-i Sa'âdetimden Rakka'ya varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Mehmed zîde kadrühû ba'zı umûr-ı mühimme ile Rakka'ya revâne olmağla varub her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise bir münâsib mahalle kondurub gider olduk da mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına yarar kılağuzlar koşub âminen ve sâlimen birbirinize irsâl idüb hilâf-ı şer' ta'addiden ihtirâz oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 127.

4/hkm 16: Âsitâne-i Sa'âdetimden Edirne'ye varıncaya yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Hâlâ Harem-i hümâyûnum hüddâmı ulûfeleri Edirne'ye nakl ve irsâl olunmak üzere bir som arabasına tahmîl olunduğun bi'l-fi'il Başkapu oğlanı Abdurrahman zîde 'ulüvvühû i'lâm itmekle inşâllahü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kaazâsına dâhil olur ise bir münâsib ve mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde bekledüb ve gider olduk da dahi mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına kifâyet mikdârı ademler ta'yîn idüb emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra îsâline dikkat ve ihtimâm idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde ta'addî ve tecâvüzden ve bir tarikle sâdir ve ....irişdirilmekten be-gâyet ihtirâz oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 127.

4/hkm 17: Boğazhisârı kâdîlarına ve Boğaz hisârı dizdârlarına hüküm ki

Hüseyin nâm kimesne Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Midüllü Cezîresinde Hulve Kazâsına tâbi' Mesutupo nâm karyede vâki' câmi'i-i şerîf ta'mîri için dört aded direk ve altı beğlik taban ve on iki makaslık ve on aded... topacı ve üç bin bedâvet ve yüz aded Rumili iktizâ itmekle akçesiyle iştirâ ve mahalline götürmek üzere mürûruna muhâlefet olunmamak bâbında 'inâyet ricâ ve mezbûr Hüseyin Esir Mustafa Paşa'nın etbâ'ında olub mu'temed olmağla câmi'i-i merkûmun ba'zı ehl-i hayr i'ânetiyle ta'mîrine iktizâ idüb tahrîr olunan tahmînen yirmi guruşluk mikdârı tesâne dahi olunan kerasteden olmak üzere bu tarafda iştirâ ve Midüllü kayıklarından Ömer Re'is kayıkına tahmîl iyledüğü keraste dışarı gidecek fikri olmayub mutlak câmi'i-i mezkûrenin ta'mîri

içün mahall-i mezkûra götürmek üzere oldukların vukûfu olanlar dahi haber virmekle inşâllâhü te'âlâ mahalline varub ol-mikdâr kerasteyi câmi'i-i mezkûr için teslîm iylediklerine berâ-yı i'timâd Midüllü Kâdîsından ve nâzırından 'arz getürmek üzere Boğazhisarında mürûruna muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfimle ricâsına bi'l-fi'il Tersâne emîni... ..olan Kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hüseyin zîde... i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince kâdî ve nâzırından 'arz getürmek üzere mürûruna muhâlefet olunmamak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 1127.

4/hkm 18: Limni kâdîsına hüküm ki

Burusalı Aîşe bint-i Ahmed ve İstanbul'da Altı mermer nâm mahallde sâkine Hadice bint-i Ali ve Karadeniz sevâhilinde Demrekazarlı Ümmühan bint-i Ali nâm üç re's avratlar hâl-i kıyafetle sûkda ve Hazret-i ilâ Eyyub Ensari'de Oluklu Bayır Mahallde sâkine Fatıma bint-i Hüseyin dahi kalyonlar(?) ile Tophaneli Aîşe bint-i Receb ve Sakızlı Fatıma nâm iki re's avratlar dahi İstanbul'da Kazganiler kurbünde bir menzilin ricâline mahsûs libâs-ı elbâs ve nâmahrem kimesneler ile mu'âmele ve muhâlata üzere oldukları hâlde ahz ve Baba Cafer zindânına vaz' ve te'dîb olunmaları her vechile elzem olub sâ'ire müceb-i 'ibret ve sebep-i nasîhat için Limi Ceziresine nefy fermânım olmağla imdî sen ki mevlânâ-yı mezbûrsun mestûrû'l-esâmî altı re's avratları cezîre-i mezbûreye varub vâsıl olduklarında bir mahfûz ve münâsib mahallde iskân ve gereği gibi hıfz ve cezîre-bend itdirüb madamki sebîlleri tahliye için emr-i şerîfim sâdır olmadıkça cezîreden ihrâc olunmamak bâbında yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 127.

4/hkm 19: Âsitâne-i Sa'âdetimden rikâb-ı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîları ve nâ'iblere ve Kara zâbıtları ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimden Rikâb-ı hümâyûnuma irsâli fermânım olan Haremeyn-i şerefeyn akçse arabaya tahmîl ve irsâl olunmağla inşâllâhü te'âlâ her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise bir mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde bekciler ta'yîn ve bekletdirüb ve gider olduk da dahi yanına yarar ve tuvânen ademler ve kılağuzlar koşulub âminen ve sâlimen birbirinze irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra irsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve 'iyâzen billâhi te'âlâ sadır ve ... irişdirilmekten ve hilâf-ı şer'-i kimesneye zulm ve ta'addîden be-gâyet ihtirâz ve

ictimâb iylemek bâbında fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmuştur buyuruldu. Fî evâsıt-ı Câ sene 127.

4/hkm 20: Kapudağı nâ’ibine hüküm ki

Nâhiye-i mezbûreye tâbi’ Şihin Bergos nâm karyede sâkin Bostânî tekâ’udlarından El-hâc Eyyub nâm tekâ’ud gelüb bundan akdem nâhiye-i mezbûre ahâlîsi mezkûr Eyyub’dan zulmiyeye mu’ayyen ehl-i ‘örfe mu’în olub dâ’imâ re’âyâ beyinde fitne ve fesâddan hâlî değildir deyü iştikâ ve Galada murâfa’-ı şer’ oldukların mezbûr Eyyub dahi ba’de’l-yevm sâkin olduğu karyede ve aher kurâda ve civarında vâki’ İrcenek ve Künan ve Meyhalic kazâlarında sâkin olmayub mahmiyye-i İstanbul’da ehl ü ‘iyâliyle sâkin olmak üzere yedlerine hüccet virüb ve mücebince emr-i şerîfim dahi sâdır olub lakin mezbûr Eyyub hâlâ hüccec-i şerîfe ‘azimet itmekle ba’zı (silik) görmek için karye-i mezbûreye varmak murâd iylediğın muhâlefet üzere oldukların bildirüb ol-bâbda ‘inâyet ricâ itmeğın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim ve mazmîn üzere işbu sene-i mübâreke... ..sine değın varub... görüb kat’ alaka iylemek şartıyla itmâm ve masalahata tarihiye-i mezbûra değın muhâlefet olunmaya deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 127.

5/hkm 21: Âsitâne-i Sa’âdetimden Eflak’a varınca yol üzerinde leb-i deryâda vâki’ kâdîlara hüküm ki

Hâlâ Eflak voyvodası âdemlerinden Makul Südde-i Sa’âdetime ‘arzihâli idüb mesfûr hedâyâ için bir mikdâr... ve balık ve eşrebe ve gül suyu alub üç nefer eflaklık ile mahalli-i mezbûra revâne olmağla mürûr iyledikleri mahallerde bilâ emr-i şerîf cizyedârlar tarafından ve aherden müdâhale olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın yalnız üç nefer eflâkî ile mürûruna iskelelerde vesâ’ir mahall-i mezbûra varınca mahallerde bilâ emr-i şerîf cizyedâr ol-tarafda ve aherden müdâhale olunmaya deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 127.

5/hkm 22: Tosya nâ’ibine ve Kengiri Sancâğı mütesellimine ve Kengiri Kal’ası dizdârına hüküm ki

Sen ki nâ’ib-i mezbûrsun Südde-i Sa’âdetime mektub gönderüb kazâ-ı mezbûre tâbi’ Seke nâm karye ahâlîsinden Kır Beyoğlu Mahmud ve Öküz Ahmed oğlu Mustafa ve Halil bin Yusuf ve Mustafa bin Ahmed ve İşci oğlu Üveys vesâ’irleri meclis-i şer’a

varub mezkûr Seki Karyesi sâkinlerinden sipah tekâ'udlûğü iddi'â iden Hatib oğlu Mehmed ile Damadı Sefer Beşe oğlu Mehmed nâm yeniçeri şerîr ve gammâz ve müşâhid-i zûr olub cebre ve tabancalı vesâ'ir alet-i câriha ile gice ve gündüz nice müslimînin malını gasb ve sirka ve ehl ü 'iyâllerine fi'il-i şenî' kasdıyla ta'arruz idüb ellerinden 'âciz kalmalarıyla mezbûrlar karye-i merkûmeden kalkub aher yerde tevattun itmişler iken yine kâ'l-evvel ta'addî üzere olub bundan akdem vech-i meşrûh üzere şekâvetleri müvâcehelerinde sâbit ve hüccet olub ve fetvâ-yı şerîfe mücebince emr-i şerîfim verilmişken mezbûrlar firâr ve hâlâ mezkûr Hatib oğlu Mehmed bir tarikle ele girüb be-gâyet keyfiyet ahvâlleri karye-i mezbûre ve medîne-i Tosya ahâlîlerinden su'âl olunduk da mezbûrlar şerîr ve gammâz ve azlem min fi'l-arzdan olub fesâd ve şekâvet üzere oldukları meşhûr ve mütevâtirdir deyü cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr haber vermeleriyle ol-bâbda emr-i şerîfim verilmek ricâsın vâki' hâlî olmalarıyla 'arz ve medîne-i Tosya'da sâkin 'ulemâ' ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve a'yân ve eşrâf vesâ'ir ahâlîsi dahi mü'ehher itmeleriyle mezkûrân Hatib oğlu Mehmed ve Damadı Sefer Beşe oğlu diğêr Mehmed ahz olunub ıslâh-ı nefis idinceye Kengiri Kal'asında kal'a-bend oluna deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 127.

5/hkm 23: Âsitâneden Ordu-yı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve kurâ zâbitlarına ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Sâbıkân Bitlis hâkimi olan Mehmed Said'in hâlâ İstanbul'da olan ademisi Halil'in Ordu-yı hümâyûnuma kayıdsız ile ihzârı fermânım olub bostânî hâsakîleri mübâşeretiyile sâdır olan emr-i şerîfim mazmûnu üzere irsâl olunmağla imdi mahall-i me'mûra varınca her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde yanına müstevfî yeniçeriler ta'yîn ve bekletdirüb ve gider olduk da dahi yanına yarar âdemler ve kılağuzlar koşulub firâr ve gaybet itdirilmekten me'mûn olur keyfiyet ile birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf zulm ve ta'addîden be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhir-i Câ see 127.

5/hkm 24: Âsitâneden Rikâb-ı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları ve kurâ zâbitları ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Sâbıkân Cidde Sancâğı mutasarrıfı Halil Paşa Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Hasan dâme mecdühû mübâşeretiyile mahbûsen rikâb-ı hümâyûnuma ihzârı fermânım olmağın inşâllahü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mu'tâd-ı kadîm üzere yol hükmüyazılmışdır. Fî evâhir-i Câ sene 127.

5/hkm 25:: [boşluk] kâdîsına ve Kapudağı nâ'ibine ve Kapudağı ve Erdek zâbitlarına hüküm ki

Sen ki nâ'ib-i mezbûrsun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb nâhiye-i mezbûra tâbi' Erdek ve Memaniye ve Perem ve Derakunt ve Vali ve Rota ve Herek ve Konya nâm karyeler ahâlîleri bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub nâhiye-i mezbûrede geçen sene ba'zı hudûd eşkiyâsı zühûr idüb enbâ-ı sebîlin ve kurâ ahâlîlerinin envâl ve erzâkların nehb ü gâret ve katl-i nüfûs ve envâ'i fesâd ve şekâvet idüb hâlâ bu sene dahi on beş yirmi mikdârı hudûd eşkiyâsı zühûr ve minvâl-i meşrûh üzere fesâd ve şekâvete şürû'a itmeleriyle cümlesi havflardan gicelerde menzillerinde yatmayub envâ'i havf ve haşyetden hâlî olmadıkların bildirüb zikr olunan hudûd eşkiyâsı ahz ve ele götürülüb vech-i meşrûh üzere fesâd ve şekâvetlerin men' ü def' olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki' hâlî el-hâsıllarıyla 'arz itmeğın siz ki mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan hudûd eşkiyâsı mu'ayyen ve izâfe ile ahz ve ele götürülüb şerr ve mazarratları 'ibâdullah üzerinden def' ve ref' ve ele girenler dahi muhkem habs olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâhir-i Câ sene 127.

6/hkm 26: Ağrıboz muhâfızı Mustafa Paşa'ya ve Ağrıboz Kâdîsına ve Ağrıboz'da Defterdâr vekîline ve Boğazhisâr dizdârlarına hüküm ki

İş bu sâl-i meymenet-i iştîmâlde sefer-i hümâyûna me'mûr olan asâkir-i islâm fûrûht için Âsitâne-i Sa'âdetden sefineler ile Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlât müte'allık nakl iylemek üzere ba'zı tüccâr tâ'ifesi iltimâs itmeleriyle tüccâr-ı merkûmûn Ağrıboz tarafına zahîre nakl iylemeleri ol-havâlînin rehâsına ve asâkir-i islâmın def'-i zarûret ve muzâyakalarına bâ'is olub iltimâslarına müsâ'ade olunması münâsib olduğı i'lâm olunmağla tüccâr tâ'ifesinden Ağrıboz tarafına sefâyin ile zahîre nakl iylemek murâd idenlerin götürüleceğı zahîre ne makûle zahîre ve ne mikdârdır ve kağı re'isin sefinesine vaz' ve tahmîl olunur aynı defter ve hüccet ve tahmîl ideceğı zehâyiri aher mahalle götürmeyüb ve ahere fûrûht itmeyüb defter ve hüccet olduğı üzere doğru

Ağrıboz'a götürmek şartıyla kefilleri alınub ve her bir sefîneye gediklü müteferrika ve çavuşlardan birer nefer gediklü ve Divân-ı hümâyûn çavuşlarından ve hâssa bostânî hâsakîlerinden birer veyâhûd ikişer mu'temedün-'aleyh çavuş ve hâsekî mübâşir ta'yîn ve gidecek sefîneye vaz' ve ol-sefîneye ne mikdâr zahîre tahmîl olunmuş ise ecnâs ve kîle ve mikdârlarıyla gediklü mübâşirin yedine imzalu sûret ve defter virilüb ve Ağrıboz'a varub dışarı ihrâc olunduk da sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve mevlânâ-yı mezbûr ve defterdâr vekîli mezkûrsun bâ-nefsihim sefînenin üzerine varub Âsitâne-i Sa'âdetden ta'yîn olunan mübâşirin yedine virilen sûret defteri taleb ve zehâyiri dışarı ihrâc ve kîl ve vezn idüb zahîre mutâbık gelür ise ecnâs ve zehâyirin Boğaz hisarlarında mürûru için Âsitâne-i Sa'âdet tarafından mübâşirin yedine verilen emr-i şerîfin zuhuruna ber-mûceb defter temâmen zehâyir-i merkûme Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet olunub ve ol-emr-i şerîfi siz ki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz imzalayub ve mühürleyüb me'mûr olan gediklü mübâşirin yedine ve mübâşir dahi emr-i mezbûru Ordu-yı hümâyûnda Divân kaleminde hıfz olunmak için getürüb teslim işlemek şartıyla izn ve te'sirin ve zehâyir vaz' iden tüccar tâ'ifelerinin ma'rifet-i şer'le mu'temedün-'aleyh kefilleri alınub ve zahîreleri ne mikdâr ise tahammülüne göre nevleri kendi tarafından verilmek üzere on kıt'a kebîr şâyika sefinesi tedârik ve Ağrıboz'a zahîre ve me'külât nakl iylemeleri için izn ve ruhsatı mütazammın şürûta ve kuyûdu muhtevî Ordu-yı hümâyûn tarafından hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile mu'aneven emr-i şerîf sâdır olmağla mücebince yeniçeriler kethüdâsı El-hâcc Ahmed ma'rifetiyle tüccar tarafından Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'külât götürmek için re'isler kethüdâsı El-hâcc Ahmed ve İstanbul'da Haraccı Kara Mehme Mahallesi'nde sâkin Uncu El-hâcc Mustafa ve El-hâcc Hüseyin Mahallesi'nde sâkin Tüfenkci Es-seyyid El-hâcc Salih ve Tophane'de Kara Kütük Mahallesi'nde sâkin El-hâcc Ebubekir ve yine Cihangir'de sâkin Yazıcı Mahmud ve Konukcu İsmail kefâletleriyle Unkapanı kurbünde Salih Paşa Mahallesi'nde sâkin... oğlu Mehmed re'isin sefinesine dergâh-ı mu'allâm gediklü çavuşlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mustafa zîde mecdühû ve Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Süleyman Çavuş ve Bostani hâsekîlerinden Mehmed zîde kadrühûmâ mübâşeretleriyle vaz' olunan zehâyir ve me'külât sâhiblerinden yer irtistâtı İbrahim'in üç bin sekiz yüz kırk iki kîle şa'îr ve üç yüz doksan sekiz kîle dakîk ve yalnız beş kantar pestil ve altı kantar findık ve on kantar peksimâd ve yalnız iki bin dört yüz altmış vukıyye tuz ve yalnız iki yüz eki vukuyye revgan-ı sâde ve bir def'a yalnız iki yüz

altmış beş vukuyye revgan-ı sâde vaz' ve mezbûre Kovacı Mahallesinde sâkin Tütüncü El-hâcc Mustafa bin Hüseyin ve altmış sekiz cemâ'atında sâbıkân odabaşı olan İbrahim bin Abdullah kefil ve darbhâne kurbünde sâkin Hüseyin bin Abdullah'ın yalnız bin dört yüz elli kîle şa'îr ve on kantar şerîtek hamîr vaz' ve mezbûre sefine re'isi kefil ve mübâşi merkûmun yalnız yüz kîle şa'îri vaz' sefine-i mezbûre re'isinin yalnız otuz beş kîle şa'îr ve yalnız dört yüz altmış dört kîle erzen ve yalnız on altı buçuk kantar pestil ve yalnız iki bin iki yüz kırk dört vukıyye tuz ve dört kantar fındık ve yalnız seksen dört kıl dakîk vaz' ve kefilleri İstanbul kâdîsı tarafından zabt ve tüccâr tâ'ifesi götürecekleri zehâyir vesâ'ir me'kûlâtın nevl sefineleri kendü taraflarından verilmek ve re'isi merkûm dahi doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla hüccet-i şer'iyye olunmakla imdi zehâyir vesâ'ir me'kûlâtı götürecek tüccâr tâ'ifeleri doğru Ağrıboz'a götürüb ihrâc iylediklerinde Ordu-yı hümâyûn tarafından sâdır olan emr-i şerîf şürûtu ve Âsitâne tarafından verilen hüccet-i şer'iyye ve mamzî sûret-i defter mücebince şürût-ı mezkûreyi mürâ'ât iylemek üzere bi-'avnillâhi te'âlâ boğazhisârlarına vardık da siz ki dizdârlarsız mürûruna muhâlefet olunmayub ve Ağrıboz'a vüsûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz bâ-nefsihim sefinenin üzerine varub mübâşir-i merkûmdan mamzî defteri taleb ve sefine-i mezbûreden zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn ve deftere tatbîk idüb mutâbık gelür ise mübâşir-i mezbûre Âsitâne tarafından verilen emr-i şerîfin zahirine zehâyir-i merkûm müceb defter temâmen Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet-i şer'iyye idüb ve cümleliz imzalayub ve mühürleyüb bi-'avnillâhi te'âlâ yine mübâşir-i mezbûrun yedine virüb mübâşir-i mezbûr dahi Ordu-yı hümâyûnda dîvân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslîm iylemek üzere Âsitâne-i Sa'âdetde Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim verilmek için kıdvetü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde Defterdâr vekîli olan Abdullah zîde 'ulüvvühû arz itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 1127.

7/hkm 27: Ağrıboz muhâfızı Mustafa Paşa'ya ve Ağrıboz Kâdîsına ve Ağrıboz'da Defterdâr vekîline ve Boğazhisâr dizdârlarına hüküm ki

İş bu sâl-i meymenet-i iştîmâlde sefer-i hümâyûna me'mûr olan asâkir-i islâma fîrûht için Âsitâne-i Sa'âdetden sefineler ile Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlât müte'allık nakl iylemek üzere ba'zı tüccâr tâ'ifesi iltimâs itmeleriyle tüccâr-ı merkûmûn Ağrıboz tarafına zahîre nakl iylemeleri ol-havâlinin rehâsına ve asâkir-i islâmın def'i

zarûret ve muzâyakalarına bâ'is olub iltimâslarına müsâ'ade olunması münâsib olduğu i'lâm olunmağla tüccar tâ'ifesinden Ağrıboz tarafına sefâyin ile zahîre nakl iylemek murâd idenlerin götüreceği zahîre ne makûle zahîre ve ne mikdârdır ve kağı re'isin sefînesine vaz' ve tahmîl olunur aynı defter ve hüccet ve tahmîl ideceği zehâyiri aher mahalle götürmeyüb ve ahire fûrûht itmeyüb defter ve hüccet olduğu üzere doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla kefilleri alınub ve her bir sefîneye gediklü müteferrika ve çavuşlardan birer nefer gediklü ve Divân-ı hümâyûn çavuşlarından ve hâssa bostânî hâsakîlerinden birer veyâhûd ikişer mu'temedün-'aleyh çavuş ve hâsekî mübâşir ta'yîn ve gidecek sefîneye vaz' ve ol-sefîneye ne mikdâr zahîre tahmîl olunmuş ise ecnâs ve kîle ve mikdârlarıyla gediklü mübâşirin yedine imzalu sûret ve defter virilüb ve Ağrıboz'a varub dışarı ihrâc olunduk da sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve mevlânâ-yı mezbûr ve defterdâr vekîli mezkûrsun bâ-nefsihim sefînenin üzerine varub Âsitâne-i Sa'âdetden ta'yîn olunan mübâşirin yedine virilen sûret defteri taleb ve zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn idüb zahîre mutâbık gelür ise ecnâs ve zehâyirin Boğaz hisarlarında mürûru için Âsitâne-i Sa'âdet tarafından mübâşirin yedine verilen emr-i şerîfin zahirine ber-mûceb defter zehâyir-i merkûm temâmen Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet olunub ve ol-emr-i şerîfi siz ki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz imzalayub ve mühürleyüb me'mûr olan gediklü mübâşirin yedine ve mübâşir dahi emr-i mezkûru Ordu-yı hümâyûnda divân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslim iylemek şartıyla izn ve re'islerinin ve zehâyir vaz' iden tüccar tâ'ifelerinin ma'rifet-i şer'le mu'temedün-'aleyh kefilleri alınub ve zahîreleri ne mikdâr ise tahammülüne göre nevleri kendi tarafından verilmek üzere on kıt'a kebîr şâyika sefînesi tedârik ve Ağrıboz'a zahîre ve me'kûlât nakl iylemeleri için izn ve ruhsatı mütazammın şürûta ve kuyûdu muhtevî Ordu-yı hümâyûn tarafından hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile mu'aneven emr-i şerîf sâdır olmağla mûcebince hâlâ re'isler kethüdâsı El-hâcc Ahmed ma'rifetiyle Vasıl tüccârından olub İstanbul'da Papas oğlu hanında sâkin Hüseyin bin Abdullah ve pirinc tâ'ifesinden olub Debbâğhâne Mahallesinde sâkin El-hâcc Halil bin Mehmed ve Unkapanı'nda nevlenci olub yine mahalle-i mezbûrda sâkin El-hâcc Ali bin Abdullah ve yine Mısır tüccârından olub Haraccı hânında sâkin El-hâcc Veli bin Mehmed nâm kimesnelerin kefâletleri Mustafa Re'isin sefînesine dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed zîde mecdühû ve Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hüseyin Çavuş ve Bostani hâsekîlerinden Osman Hâsekî zîde kadrühümâ

mübâşeretleriyle vaz' olunan zehâyir ve me'kûlât sâhiblerinden İstanbul'da Haraccı hânında sâkin Mustafa'nın dört bin beş yüz yetmiş üç buçuk kîle şa'îr ve doksan altı kîle dakîk vaz' ve mezbûre Debbâğ Yunus Mahallesinde sâkin El-hâcc Ali bin Abdullah kefil ve Kurlu Abdurrahman'ın yüz elli altı kantar dakîk ve bir kantar peksimâd ve iki kantar pestil vaz' ve mezbûre Yürzan Mahallesinde sâkin El-hâcc Süleyman bin Abdullah kefil ve Haraccılar Mahallesinde sâkin Ebubekir bin Hasan on dört kantar fındık vaz' ve Hüseyin yalnız on sekiz desti nârdenk vaz' ve Bustevî El-hâc Ahmed yalnız sekiz buçuk kantar nârdenk ve yedi kantar pestil ve yedi kantar helva ve on bir kantar fındık ve Mustafa yalnız on sekiz kantar nârdenk ve on kantar pestil ve yirmi iki kantar dakîk ve beş kantar helva ve dört kantar fındık ve on altı kantar peksimâd vaz' ve mezbûrlara merkûm El-hâcc Süleyman kefil ve Seyyidi Mustafa'nın yalnız kırk dokuz kantar pestil ve yitmiş üç kantar fındık ve altı kantar basdırma ve on dokuz kantar nârdenk ve yirmi altı kantar incir ve yüz desti nârdenk ve iki kantar üzüm ve on beş kantar acı ezmesi ve on dört kantar tahin helvası ve sekiz kantar ceviz helvası ve yalnız yedi kantar nohud ve dört zenil balık ve Burusalı Mehmed Beşe'nin yalnız on iki kantar rezâhi üzüm ve dört kantar beğlerce üzümü ve yedi kantar sirke ve dokuz kantar nârdenk ve yedi kantar sakl ve iki kantar asel ve bir kantar nişasta ve kırk vukuyye fındık ve iki kantar revgan-ı sâde ve altmış vukuyye leyli ve on iki kantar tahin helvası ve altı kantar tuz ve kırk dört vukuyye zeytün ve seksen vukuyye peksimâd ve elli beş vukuyye revgan-ı zeyt ve Şehidi Mehmed Yazıcı'nın otuz altı kantar dakîk ve kırk yedi kantar pestil ve dokuz kantar nârdenk ve yirmi iki kantar zeytun ve üç kantar fındık ve Cebeci Hüseyin Beşe'nin on üç kantar dakîk ve on kantar nârdenk ve iki kantar pestil ve on dokuz kantar peksimâd ve Cebeci Ali'nin otuz bir kantar pestil ve dört kantar nârdenk ve Hanyalı Hüseyin Beşe'nin yalnız on iki kantar dakîk ve Abdurrahman'ın bir kantar revgan-ı şîr ve Salih Beşe'nin yalnız dokuz kantar pestil ve Mustafa Kapudanın yedi kantar sirke ve yedi kantar pestil ve beş kantar incir ve yine Ömer Beşe'nin yedi kantar dakîk ve dört kantar fındık ve iki kantar pestil ve iki kantar revgan-ı sâde ve bir kantar tahin helvası ve üç kantar peksimâd ve Köse Mustafa'nın on dokuz kantar üzüm ve sekiz kantar incir ve yine Uzun El-hâcc Mustafa'nın yirmi sekiz kantar tahin helvası ve yirmi kantar elma ezmesi ve on üç kantar fındık ve dokuz kantar incir ve on sekiz yedi kantar pestil ve dört kantar nohud ve yedi kantar peksimâd ve üç kantar zeytün ve üç kantar sirke ve yine Rodoslu Ahmed'in iki kantar ceviz helvası ve beş kutu tahin

helvası ve on sekiz kantar fındık ve Ali Re'isin yalnız beş kantar peksimâd ve İbrahim'in seksen kile şa'ır ve El-hâc Mehmed'in on üç kantar peksimâd ve Abacı Hüseyin Beşe'nin otuz bir kantar dakîk ve Osman Beşe'nin on beş kantar peksimâd ve Baba Hasan'ın iki kantar ceviz helvası ve dokuz desti nârdenk ve dokuz buçuk kantar fındık ve Sarıyerli Mustafa Beşe'nin otuz iki kantar revgan-ı sâde ve bir kantar ceviz helvası ve iki kantar pestil vaz' ve Kiryako zimmînin on altı bin aded ceviz ve iki kantar fındık ve yine Yani Perez zimmînin yedi kantar revgan-ı zeyt ve on iki kantar dakîk ve üç kantar revgan-ı sâde vaz' ve Pado zimmînin yalnız iki kantar revgan-ı sâde ve Yani zimmînin dokuz kantar fındık ve Yani yazıcı zimmînin yalnız dokuz kantar fındık vaz' ve mezbûrlara sefîne-i mezbûr Re'is Mustafa kefil olduğu İstanbul kâdîsı tarafından zabt ve re'is-i mezbûrun sefinesine vaz' olunub tüccâr tâ'ifesinin götürecekleri zehâyir vesâ'ir me'kûlâtın nevl sefineleri kendü taraflarından verilmek ve re'is-i merkûm doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla hüccet-i şer'iyye olmağla imdi zehâyir vesâ'ir me'kûlâtı götürecek tüccâr tâ'ifeleri doğru Ağrıboz'a götürüb ihrâc iylediklerinde Ordu-yı hümâyûn tarafından sâdır olan emr-i şerîf şürûtu ve Âsitâne tarafından verilen hüccet-i şer'iyye ve mamzî sûret-i defter mücebince şürût-ı mezkûreyi mürâ'ât iylemek üzere bi-avnilâhi te'âlâ boğazhisârlarına vardık da siz ki dizdârlarsız mürûruna muhâlefet olunmayub ve Ağrıboz'a vüsûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz bâ-nefsihim sefînenin üzerine varub mübâşir-i merkûmdan mamzî defteri taleb ve sefîne-i mezbûreden zehâyiri dışarı ihrâc vezn ve vekil ve deftere tatbîk idüb deftre mutâbık gelür ise mübâşir-i mezbûre Âsitâne tarafından verilen emr-i şerîfin zahirine zehâyir-i merkûm müceb defter temâmen Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet-i şer'iyye idüb ve cümleniz imzalayub ve mühürleyüb bi-avnilâhi te'âlâ yine mübâşir-i mezbûrun yedine virüb mübâşir-i mezbûr dahi Ordu-yı hümâyûnda dîvân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslim iylemek üzere Âsitâne-i Sa'âdetde Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim verilmek için Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde Defterdâr vekîli olan Abdullah zîde 'ulüvvühû arz itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur buyuruldu. Fî evâsıt-ı Câ sene 1127.

8/hkm 28: Ağrıboz muhâfızı Mustafa Paşa'ya ve Ağrıboz Kâdîsına ve Ağrıboz'da Defterdâr vekîline ve Boğazhisâr dizdârlarına hüküm ki

İş bu sâl-i meymenet-i iştîmâlde sefer-i hümâyûna me'mûr olan asâkir-i islâma fîrûht için Âsitâne-i Sa'âdetimde sefineler ile Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlâta

müte'allık nakl iylemek üzere ba'zı tüccâr tâ'ifesi iltimâs itmeleriyle tüccâr-ı merkûmûn Ağrıboz tarafına zahîre nakl iylemeleri ol-havâlînin rehâsına ve asâkir-i islâmın def'-i zarûret ve muzâyakalarına bâ'is olub iltimâslarına müsâ'ade olunması münâsib olduğu i'lâm olunmağla tüccar tâ'ifesinden Ağrıboz tarafına sefâyin ile zahîre nakl iylemek murâd idenlerin götürceğı zahîre ne makûle zahîre ve ne mikdârdır ve kanğı re'isin sefinesine vaz' ve tahmîl olunur aynı defter ve hüccet ve tahmîl ideceğı zehâyiri aher mahalle götürmeyüb ve ahere fûrûht itmeyüb defter ve hüccet olduğu üzere doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla kefilleri alınub ve her bir sefineye gediklü müteferrika ve çavuşlardan birer nefer gediklü ve Divân-ı hümâyûn çavuşlarından ve hâssa bostânî hâsakîlerinden birer veyâhûd ikişer mu'temedün-'aleyh çavuş ve hâsekî mübâşir ta'yîn ve gidecek sefineye vaz' ve ol-sefineye ne mikdâr zahîre tahmîl olunmuş ise ecnâs ve kîle ve mikdârlarıyla gediklü mübâşirin yedine imzalı sûret ve defter virilüb ve Ağrıboz'a varub dışarı ihrâc olunduk da sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve mevlânâ-yı mezbûr ve defterdâr vekîli mezkûrsun bâ-nefsihim sefinenin üzerine varub Âsitâne-i Sa'âdetden ta'yîn olunan mübâşirin yedine virilen sûret defteri taleb ve zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn idüb zahîre mutâbık gelür ise ecnâs ve zehâyirin Boğaz hisarlarında mürûru için Âsitâne-i Sa'âdet tarafından mübâşirin yedine verilen emr-i şerîfin zahirine ber-mûceb defter temâmen zehâyir-i merkûm Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet olunub ve ol-emr-i şerîfi siz ki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz imzalayub ve mühürleyüb me'mûr olan gediklü mübâşirin yedine ve mübâşir dahi emr-i mezkûru Ordu-yı hümâyûnda divân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslim iylemek şartıyla izn ve re'islerinin ve zehâyir vaz' iden tüccar tâ'ifelerinin ma'rifet-i şer'le mu'temedün-'aleyh kefilleri alınub ve zahîreleri ne mikdâr ise tahammülüne göre nevleri kendi tarafından verilmek üzere on kıt'a kebîr şâyika sefinesi tedârik ve Ağrıboz'a zahîre ve me'kûlât nakl iylemeleri için izn ve ruhsatı mütazammın şürûta ve kuyûdu muhtevî Ordu-yı hümâyûn tarafından hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile mu'aneven emr-i şerîf sâdır olmağla mücebince hâlâ yeniçeriler kethüdâsı El-hâcc Ahmed ma'rifetiyle Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlât götürmek için re'isler kethüdâsı El-hâcc Ahmed ve İstanbul'da Monlâ Küran Mahallesiinde sâkin sefine sâhibi El-hâc Ali ve yine mahalle-i mezbûrede sâkin Balmumcu Ebubekir ve Hoca Muhyiddin Mahallesiinde sâkin Bakkal El-hâcc Ali ve Kel Camii Mahallesiinde Bakkal Mehmed kefâletleriyle Tophaneli Kara Mehmed Re'isin sefinesine dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hüseyin

zîde mecdühû ve Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından Hasan Paşa'yı İsmail Çavuş ve Bostani hâsekîlerinden Yağcı Mustafa zîde kadrühûmâ mübâşeretleriyle vaz' olunan zehâyir ve me'kûlât sâhiblerinden Çahaşanbalı El-hâcc Mehmed müşterekleri Salih Beşe ve Süleyman Beşe'nin yalnız üç bin iki yüz seksen kîle şa'îr ve yirmi kantar repsetel ve iki buçuk kantar mum vaz' ve merkûmlara İtmekci Paşa Mahallesi'nde sâkin Salih Bin Hasan kefil ve yine Tophaneli Feruz oğlu Mahallesi'nde sâkin El-hâcc Hüseyin yalnız üç bin üç yüz seksen kîle şa'îr vaz' ve mezbûr Üsküdar'da Ahmed Çelebi Mahallesi'nde sâkin dirlikci oğlu Süleyman ve İtmekcibaşı Mahallesi'nde sâkin Salih kefil ve yine Salma tarafda sâkin Çukadar Ali ve Cebeci Mehmed ve Derviş Ali'nin yalnız beş yüz kîle şa'îr ve yirmi kantar pestil ve on üç kantar peksimâd vaz' ve mezbûrlara Hoca Hayreddin Mahallesi'nde sâkin Kazganî hanından Mahmud ve Cebeci Ahmed kefil ve mübâşir merkûm Hüseyin'in yalnız yüz kîle şa'îr vaz' ve yine Osman ve şerîki Ahmed'in yalnız iki yüz kîle şa'îr ve on kantar nârdenk ve yalnız dokuz kantar pestil ve otuz buçuk kantar dakîk vaz' ve mezbûrlara nevellecî El-hâcc Mehmed Fakih ve İstanbul'da kuşakçılar hânında sâkin Mermerli Halil Beşe'nin yirmi üç kantar pestil ve bir buçuk kantar fındık içi ve yalnız otuz kantar peksimâd ve yirmi buçuk kantar dakîk vaz' ve mezbûra hân-ı mezkûrda sâkin Monla Mustafa kefil ve Destereci Ali Beşe yalnız dört buçuk kantar helva ve dokuz buçuk kantar pestil ve iki kantar perverde ve üç kantar fındık içi ve yalnız üç kantar incir vaz' ve mezbûra dahi El-hâc Hasan Mahallesi'nde sâkin kerasteci İbrahim kefil ve Hüseyin ve İzmirli Mustafa yalnız kırk bir kantar nârdenk ve on iki buçuk kantar pestil ve yirmi yedi kantar helva ve elli dört kantar fındık vaz' ve mezbûre kırk altı bölüğün mütevellîsi Ali Beşe kefil ve yine El-hâc İbrahim'in yalnız kırk altı kantar perverde ve otuz kantar rezâki üzüm vaz' ve yine Soğancı İbrahim ve Ali'nin dokuz Kantar helvâ ve yirmi beş kantar nârdenk ve on sekiz kantar peksimâd ve Uncu El-hâcc Kasım'ın yalnız sekiz kantar revgan-ı sâde ve yalnız yirmi buçuk kantar dakîk ve Emgözlü Mehmed'in yalnız beş buçuk kantar nârdenk ve Emir Hasan'ın yalnız üç kantar helva ve yalnız altı kantar pestil ve yirmi altı kantar nârdenk ve Mustafa ve Mehmed yalnız otuz kantar nârdenk ve Emir Ahmed on kantar helva ve on kantar dakîk ve iki kantar peksimâd ve Emir Mehmed ve Ahmed'in yalnız beş kantar nârdenk ve Marangoz Ahmed'in yalnız on dört buçuk kantar pestil ve Mehmed Yazıcı'nın üç denek(?) gebe ve bir demed gün ve bir sandık hırdavat ve Ali ve Mehmed'in yalnız beş kantar perverde ve Saar zimmînin

yalnız üç yüz seksen kîle hinta ve sefîne-i mezbûre re'isinin yalnız beş kantar fındık ve yirmi kantar peksimâdı vaz' ve zikr olunan üç nefere re'is-i mezbûr kefil olduğun İstanbul kâdîsı tarafından zabt ve tüccâr tâ'ifesi götüreceklere zehâyir vesâ'ir me'kûlâtın nevl sefineleri kendü taraflarından verilmek ve re'is-i merkûm dahi doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla hüccet-i şer'iyye olunmağla imdi zehâyir vesâ'ir me'kûlâtı götürecektüccâr tâ'ifeleri doğru Ağrıboz'a götürüb ihrâc iylediklerinde Ordu-yı hümâyûn tarafından sâdır olan emr-i şerîf şürûtu ve Âsitâne tarafından verilen hüccet-i şer'iyye ve mamzî sûret-i defter mücebince şürût-ı mezkûreyi mürâ'ât iylemek üzere bi-'avnillâhi te'âlâ boğazhisârlarına vardık da siz ki dizdârlarsız mürûruna muhâlefet olunmayub ve Ağrıboz'a vüsûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz bâ-nefsihim sefinenin üzerine varub mübâşir-i merkûmdan mamzî defteri taleb ve sefîne-i mezbûreden zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn ve deftere tatbîk idüb mutâbîk gelür ise mübâşir-i mezbûre Âsitâne tarafından verilen emr-i şerîfin zahirine zehâyir-i merkûm müceb defter temâmen Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet-i şer'iyye idüb ve cümleliz imzalayub ve mühürleyüb bi-'avnillâhi te'âlâ yine mübâşir-i mezbûrun yedine virüb mübâşir-i mezbûr dahi Ordu-yı hümâyûnda divân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslim iylemek üzere Âsitâne-i Sa'âdetde Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim verilmek için Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde Defterdâr vekîli olan kıdvetü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Abdullah zîde 'ulüvvühü arz itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur deyü emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 1127.

9/hkm 29: Ağrıboz muhâfızı Mustafa Paşa'ya ve Ağrıboz Kâdîsına ve Ağrıboz'da Defterdâr vekîline ve Boğazhisâr dizdârlarına hüküm ki

İş bu sâl-i meymenet-i iştîmâlde sefer-i hümâyûna me'mûr olan asâkir-i islâma fûrûht için Âsitâne-i Sa'âdetimde sefineler ile Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlâta müte'allık nakl iylemek üzere ba'zı tüccâr tâ'ifesi iltimâs itmeleriyle tüccâr-ı merkûmûn Ağrıboz tarafına zahîre nakl iylemeleri ol-havâlînin rehâsına ve asâkir-i islâmın def'i zarûret ve muzâyakalarına bâ'is olub iltimâslarına müsâ'ade olunması münâsib olduğu i'lâm olunmağla tüccâr tâ'ifesinden Ağrıboz tarafına sefâyin ile zahîre nakl iylemek murâd idenlerin götüreceği zahîre ne makûle zahîre ve ne mikdârdır ve kağı re'isin sefinesine vaz' ve tahmîl olunur aynı defter ve hüccet ve tahmîl ideceği zehâyiri aher mahalle götürmeyüb ve ahire fûrûht itmeyüb defter ve hüccet olduğu üzere doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla kefilleri alınub ve her bir sefîneye gedikli müteferrika ve

çavuşlardan birer nefer gediklü ve Divân-ı hümâyûn çavuşlarından ve hâssa bostânî hâsakîlerinden birer veyâhûd ikişer mu'temedün-'aleyh çavuş ve hâsekî mübâşir ta'yîn ve gidecek sefîneye vaz' ve ol-sefîneye ne mikdâr zahîre tahmîl olunmuş ise ecnâs ve kîle ve mikdârlarıyla gediklü mübâşirin yedine imzalı sûret ve defter virilüb ve Ağrıboz'a varub dışarı ihrâc olunduk da sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyh ve mevlânâ-yı mezbûr ve defterdâr vekîli mezkûrsun bâ-nefsihim sefînenin üzerine varub Âsitâne-i Sa'âdetden ta'yîn olunan mübâşirin yedine virilen sûret defteri taleb ve zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn idüb zahîre mutâbık gelür ise ecnâs ve zehâyirin Boğaz hisarlarında mürûru için Âsitâne-i Sa'âdet tarafından mübâşirin yedine verilen emr-i şerîfin zahirine ber-mûceb defter temâmen zehâyir-i merkûm Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet olunub ve ol-emr-i şerîfi siz ki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz imzalayub ve mühürleyüb me'mûr olan gediklü mübâşirin yedine ve mübâşir dahi emr-i mezkûru Ordu-yı hümâyûnda divân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslim işlemek şartıyla izn ve re'islerinin ve zehâyir vaz' iden tüccar tâ'ifelerinin ma'rifet-i şer'le mu'temedün-'aleyh kefilleri alınub ve zahîreleri ne mikdâr ise tahammülüne göre nevleri kendi tarafından verilmek üzere on kıt'a kebîr şâyika sefînesi tedârik ve Ağrıboz'a zahîre ve me'kûlât nakl iylemeleri için izn ve ruhsatı mütazammın şürûta ve kuyûdu muhtevî Ordu-yı hümâyûn tarafından hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile mu'aneven emr-i şerîf sâdır olmağla mûcebince hâlâ Re'isler Yeğenbaşısı Ahmed ve İstanbul'da Hoca Hamza Mahallesi'nde sâkin El-hâc Ahmed bin Abdurrahman ve yine mahalle-i mezbûrda sâkin Mehmed ve Debbâğ Yunus Mahallesinde sâkin El-hâc Ali ve Nevletci tâ'ifesinden Karamürselli dimekle ma'rûf Es-seyyid El-hâc Mustafa kefâletleriyle tüccar tarafından Ağrıboz'a zehâyir vesâ'ir me'kûlât götürmek için Es-seyyid El-hâc Mustafa Re'isin Sefinesine Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân El-hâcc Hüseyin zîde mecdühû ve Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akran dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından İbrahim Çavuş ve Bostani hâsekîlerinden Mehmed Hasaki zîde kadrühûmâ mübâşeretleriyle vaz' olunan zehâyir ve me'kûlât sâhiblerinden İstanbûl'da Sürü Mahallesinde sâkin Ahmed'in yalnız beş bin yermi sekiz kîle şa'îr ve doksan yedi buçuk kîle dakîk vaz' ve mezbûre Mahmud Paşa Mahallesinde sâkin Mustafa bin Süleyman kefil ve yine Muslihiddin Mahallesinde sâkin İsmail bin El-hâc Osman yalnız otuz beş kantar fındık ve otuz altı desti nârendek ve on dört buçuk kantar helva ve yirmi yedi buçuk kantar pestil ve on dokuz buçuk kantar fındık içi ve iki zafaf sepedi ve kırk üç kantar peksimâd

ve on bir kantar rezâkî ve dört kantar hurma ve iki kantar ekşi ve elli kîle dakîk ve altı yüz vukıyye tuz vaz' ve mezbûra Hoca Hamza Mahallesinde sâkin Es-seyyid Ahmed bin Abdurrahman kefil ve yine Kaveciler Mahallesinde sâkin Mehmed bin Ali yalnız üç bin yüz kırk kîle şa'îr ve yalnız yüz on yedi kîle dakîk ve kırk sekiz kantar pestil ve on üç kantar peksimâ ve sekiz kantar revgan-ı sâde ve beş kantar nârdenk ve dört buçuk kantar helva ve beş kantar fındık ve iki aded sepet ve mezbûra Müfüt Hamamı kurbünde sâkin Ahmed bin Süleyman kefil ve yine Bülyan Ağa Mahallesinde sâkin Ali yalnız iki yüz elli vukıyye revgan vaz' ve mezbûra Hoca Hamza Mahallesinde sâkin mezbûr Seyyid Ahmed kefil ve yine Hâcî Hüseyin Mevşâb Mehmed yalnız iki yüz altmış beş vukıyye helva ve üç yüz on dört vukıyye fındık içi ve iki yüz altmış bir vukıyye peksimâd ve iki aded kice ve iki kantar ekşi vaz' ve yine Mehmed Yazıcı beş yüz elli kîle şa'îr ve iki kantar helva ve on kantar fındık ve on bir kantar nârdenk ve üç kantar pestil ve iki kantar ekşi ve on beş kîle dakîk ve on kantar asel vaz' ve yine elli altı bölüğün ustası Aşık Mehmed yalnız seksen kantar pestil ve yirmi iki kantar helva ve elli üç kantar peksimâ ve sekiz kantar dakîk vaz' ve yine çavuş oğlu yalnız yüz iki kîle şa'îr vaz' ve Mustafa yalnız altmış kîle şa'îr ve iki kantar ekşi ve dört kantar peksimâd ve iki kantar pestil ve elli üç vukıyye helva vaz' ve Vezneci Mehmed yalnız otuz dokuz kantar nârdenk ve yirmi yedi kantar pestil ve üç kantar erik kurusu ve on üç kantar helva vaz' ve Devlet oğlu Ali yalnız on dört kantar peksimâd ve on iki kantar pestil vaz' ve Receb yalnız kırk iki kantar peksimâd ve Abacı Ömer yalnız on kantar helva ve Abacı Musa yalnız on altı kantar pestil ve Ahmed Odabaşı iki aded kice ve iki sepet ve on koyun ve otuz aded mathara ve Bağdadlı Mehmed iki kantar peksimâd ve bir kantar ekşi ve beş kantar fındık ve Arab oğlu Hâcî Mustafa yalnız otuz dört kantar dakîk ve iki kantar fındık ve Ahmed yalnız yedi kantar ekşi ve iki kantar helva ve Mustafa yalnız beş kantar ekşi ve otuz bir kantar peksimâd ve yirmi yedi kantar dakîk ve Kuşakçı Mehmed yalnız dört buçuk kantar dakîk ve Kayasariyeli Mehmed yalnız yüz beş vukıyye pasdırma ve on üç kantar pestil ve on üç kantar fındık ve sekiz kantar tuz ve otuz buçuk kantar dakîk ve iki yüz on beş vukıyye helva ve yine altmış üç Solaklarda Mehmed yalnız beş kantar revgan-ı sâde ve otuz dokuz kantar dakîk ve Kastamonulu Mustafa yalnız dört kantar nârdenk ve dört kantar pestil ve üç kantar peksimâd vaz' idüb lakin kendüleri mevcûd bulunmamakla sefînei mezbûre re'isi Es-seyyid El-hâcc Mustafa kefil ve mübâşir-i mezbûr Elhâcc Hüseyin yüz kîle şa'îr ve iki çuval dakîk ve iki çuval

peksimâd vaz' ve kefillen-i mezbûrûn İstanbul kâdîsı tarafından zabt ve re'is-i merkûmun sefinesine vaz' olunub tüccâr tâ'ifesi götürecekleri zehâyir vesâ'ir me'kûlâtın nevl sefineleri kendü taraflarından verilmek ve re'is-i merkûm dahi doğru Ağrıboz'a götürmek şartıyla hüccet-i şer'iyye olunmakla imdi zehâyir vesâ'ir me'kûlâtı götürecek tüccâr tâ'ifeleri doğru Ağrıboz'a götürüb ihrâc iylediklerinde Ordu-yı hümâyûn tarafından sâdır olan emr-i şerîf şürûtu ve Âsitâne tarafından verilen hüccet-i şer'iyye ve mamzî sûret-i defter mücebince şürût-ı mezkûreyi mürâ'ât iylemek üzere bi-avnullâhi te'âlâ boğazhisârlarına vardık da siz ki dizdârlarsız mürûruna muhâlefet olunmayub ve Ağrıboz'a vüsûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz bâ-nefsihim sefinenin üzerine varub mübâşir-i merkûmdan mamzî defteri taleb ve sefine-i mezbûreden zehâyiri dışarı ihrâc vekîl ve vezn ve deftere tatbîk idüb mutâbık gelür ise mübâşir-i mezbûre Âsitâne saadetten verilen emr-i şerîfin zahirine zehâyir-i merkûm müceb defter temâmen Ağrıboz'a gelmişdir deyü hüccet-i şer'iyye idüb ve cümleliz imzalayub ve mühürleyüb bi-avnullâhi te'âlâ yine mübâşir-i mezbûrun yedine virüb mübâşir-i mezbûr dahi Ordu-yı hümâyûnda dîvân kaleminde hıfz olunmak için götürüb teslîm iylemek üzere Âsitâne-i Sa'âdetde Divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim verilmek için Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde Defterdâr vekîli olan kıdvetü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Abdullah zîde 'ulüvvühû arz itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur deyü emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 1127.

Bir sûreti dahi Hasan Re'is ve El-hâcc Mehmed Re'is ve İbrahim Re'is sefineleriniyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Keryazi ve Dimitri nâm zimmî re'islerin sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Ali Re'isin sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Seydi Re'is sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere El-hâc Hasan Re'isin sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Kurma nâm re'isin sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Menhal Re'isin sefinesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Yorgi nâm zimmî re'isin seffnesiyçün yazılmışdır.

Bir kıt'a dahi re'isler kethüdâsı El-hâc Ahmed ma'rifetiyle İstanbul'da Debbâğ Yunus Mahallesinde sâkin Yemişçi El-hâc İbrahim ve Birişçi El-hâc Halil ve tütüncü El-hâc Ali ve Şeyh Muhyiddin Mahallesinde sâkin Yemişçi El-hâc Mustafa kefâletleriyle El-hâc Halil Re'isin seffnesine zehâyir tahmîl ve mahall-i mezbûra nakli için minvâl-i meşrûh üzere yazılmışdır.

Bir sûreti dahi Tudoraki nâm zimmî re'isin seffnesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi Yorgaki nâm zimmî re'isin seffnesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti Pendarî nâm zimmî re'isin seffnesiyçün yazılmışdır.

Bir sûreti dahi minvâl-i meşrûh üzere Ahmed Re'isin seffnesiyçün yazılmışdır.

10/hkm 30: Magos Kal'ası dizdârına hüküm ki

Medîne-i Üsküdar sâkinelerinden Feyruz nâm nasraniyenin gice ile menziline girüb altun ve gümüşe müte'allık emvâl ve eşyâsını sirka iden yedi nefer eşkiyâdan yine medîne-i mezbûre sâkinlerinden gümüş gerdan dimekle ma'rûf İbrahim bin Ahmed ve Hüseyin bin Abdullah nâm şakîler ahz ve beş neferi firâr ve mezbûr İbrahim'in keyfiyet-i ahvâli ma'rifet-i şer'le su'âl olunduk da medîne-i mezbûr ahâlîsinden cemm-i gafir ve mezbûr İbrahim için katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl ve 'adet-i müstemiresi olub sâ'î-i bi'l-fesâd olduğun müvâcehesinde 'âlâ tarîki'ş-şehâdeh haber virdeklerinden gayri mesfûrenin defteri mücebince iddi'â iyledüğü emti'a ve eşyâyı refikleriyle me'an sirka iylediklerin bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye olundukdan sonra dîvânda İstanbul Kâdîsı huzûrunda dahi terâfu' iylediklerinde zikr olunan eşyâyı sirka idüb ziynetlerine virdükde tekrar ikrâr ve mezbûrun hakkında sû'-i hâli müş'ir hüccetler dahi virilüb takrîr-i şedîd vasî-i müdür lâzım geldüğü taraf-ı şer'den haber virilmeğle imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun mezbûr gümüş gerdan İbrahim mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân [boşluk] zîde kadrühû ma'rifetiyle vusulüne kal'a-ı mezbûrda muhkem habs e kal'a-bend idüb berâtıyla ıtlâkından be-gâyet ihtirâz ileyesin deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 127.

10/hkm 31: Diyarbekir'den Canik'e gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdarları vekîllerine ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Tersâne-i Âmirem mühimmâtından olub Fatsa ve Ünye câniblerinden Canik muhassılı ma'rifetiyle muzayaka ve irsâl ve teslîm-i tersâne olunacak tel ve kendir behâsına sarf olunmak üzere bin yüz yirmi yedi senesi Diyarbekir nevâhî-i mukâta'âtı malından sebîl-i tahrîr hükmü ile havâle olunan akçe inşâllâhü te'âlâ her kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise deyü kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 127.

10/hkm 32: Kapudağı nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki

Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb nâhiye-i mezbûreye tâbi' Erdel Kasabası sükkânından Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe varub hâlâ kasaba-ı mezbûrede sâkin yeniçerilik iddi'âsında olan Eyyub nâm kimesne gice ile mezbûr Süleyman'ın kaygın basub şütûm-ı galîza ile şetm ve hetk-i ırz idüb vech-i meşrûh üzere ta'addîsi yine kasaba-ı mezbûreden El-hâc Yusuf ve Seyyid Abdülbaki nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olub ba'dehü keyfiyet-i ahvâli kasaba-ı mezbûre ahâlîsinden dahi su'âl olunduk da mezbûr Eyyub kendi hâlinde olmayub bundan akdem bir kimesneyi dahi alet-i câriha ile darb ve mecrûh idüb dâ'imâ bu misüllü şekâvet-i 'âdet-i müstemiresi olduğun cümlemizin ma'lûmudur deyü cemm-i gafir ve cem'-i kesîr ihbâr ve ıslâh-ı nefis idinceye diyâr-ı ahire nefy olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki' hâlî olmalarıyla 'arz iyledikleri ecilden zâbıtı ma'rifetiyle ıslâh-ı nefis idinceye diyâr-ı ahire nefy ve iclâ olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Câ sene 127.

11/hkm 33: Yalya kâdîsına ve Biga sancâğı mütesellimine ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Yalya Kazâsında sâkin Giresunlu İbrahim dimekle ma'rûf kimesne kazâ-ı mezbûrda zühûr iden mukaddemâ hâslı karyelerini teğallüben mukaddemâ emmiyeti olanlara zabt itdirmeyüb Akhisar Saruhan voyvodası tarafından kendüsü zabt iylediğinden mâ'adâ re'âyâ dahi mukaddemâ hizmetinde olursanız sizi tecrîm ve darb iderim deyü tahvîf ve kömürcülerin firâr itdirüb mukaddemâ mezbûrun ta'tîline bâ'is olmağla mezbûr İbrahim ıslâh-ı nefis idinceye Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmak

üzere emr-i şerîfim verilmek için Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde defterdâr vekîli olan kıdvetü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Abdullah zîde ulüvvühû telhîs itmeğin mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Ca sene 127.

11/hkm 34: İrencek nâ'ibine hüküm ki

İstanbul'da Ermeni Patriği olan Evanos nâm rahip Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb bundan akdem Ermeni patriği olan Samaf ve vekîli Evhan nâm rahipler vilâyetleri olan Ekin Kasabasına nefy olunmaları için rikâb-i hümayûnum tarafından emr-i şerîfim sâdır olmuş iken bir tarikle ele girmeyüb hâlâ İrencik Kasabasında oldukların haber olmağla mesfûrların ikisi dahi bulunurlar ise ahz ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Ekin Kasabasına nefy ve iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 127.

11/hkm 35: Dergâh-ı Mu'allâm kapucu başlarından olub hâlâ Âsitâne-i Sa'âdetimde çavuşbaşı vekîli olan Osman dâme mecdühûye hüküm ki

Hâlâ Ermeniyan Patriği vekîli olan Markos nâm rahip Südde-i Sa'âdetime 'arzihâlidüb sâbıkan patrik vekîli olan Mikayil nâm rahip kendü hâlinde olmayub muvaffaza fitne ve sâhib-i cem'iyyet olmağla bundan akdem birkaç def'a diyâr-ı ahire nefy ve ba'dehü Samsun Kal'asında dahi habes ve kal'a-bend olunmuşken bir tarikle hulâs ve hâlâ İstanbul'a gelüb kâ'l-evvel fitne ve fesâd üzere olub beynlerine ihtilâl virmeden hâlî olmaduğun bildirüb mesfûr vilâyeti olan Hupur'te nefy olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere mesfûr ahz ve vilâyeti olan Huper'te nefy ve iclâ olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı C sene 127.

11/hkm 36: İrencik nâ'ibine ve Sultaniye Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mezkûrsun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb İrencik Kasabasında 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve re'âyâ bâ-cem'ihim meclis-i şer'-i şerîfe varub yine kasaba-ı mezbûrede sâkin yeniçerilik iddi'âsında olan El-hâc Piri nâm kimesne kendü hâlinde olmayub 'ibâdullaha îsâl-i mazarrat ve ba'zı şirret da'vâlara sülûk ve şahid-i zûr peydâ idüb gadr ve ta'addî iylemek 'âdet-i müstemiresi olduğundan gayri hevâsına tâbi' kimesneleri başına cem' idüb zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmamağla bundan akdem keyfiyet-i ahvâli 'arz ve muhzır birle i'lâm olunduk da

mezbûr diyâr-1 ahire nefy olunmak üzere emr-i şerîfim sâdır olmuşiken itâ'at iylemeyüb yine kâr-1 evvel ta'addî üzere olduğun bildirüb mezbûr ahz ve kal'a-bend olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki' hâlî olmalarıyla 'arz itmeğin zâbıtı ma'rifetiyle ıslâh-1 nefis idinceye Sultaniye Kal'asında kal'a-bend olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i C sene 127.

11/hkm 37: Galata Kazâsı muzâfâtından Kapudağı nâ'ibine ve Bozcaada Kal'ası dizdârlarına hüküm ki

Sen ki nâ'ib-i mezbûrsun Südde-i Sa'âdetim mektub gönderüb nâhiye-i mezbûreye tâbi' kasaba-1 Bandırma ahâlîleri meclis-i şer'a varub hâlâ kasaba-1 mezbûrda tevattun iden morevilerin Şeyh Hamil ve oğullarından 'avanesi Hâcı Yusuf ve Mollâ Mehmed ve Ahmed nâm müfsidler kendi hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' ashâb-1 ağrâzdan ba'zı kimesneler ile yek dîl olmalarıyla sahte 'arz ve hüccet ve vakıyyelerin ve bir tarikle mahkemede sicillâta kayd itdirüb kezb-i sarîha ve iktidârı mahz mürtekb olub nicelerinin mülk menzillerini mülkiyetden ve vakf-1 menâzile ve... vakfindan ihrâc ve kendilere 'akâr olmak üzere teğallüben zabt ve dâ'imâ itti'a fitne ve fesâd ve 'âdet-i müstemireleri olub her birin hilâf-1 şer'-i şerîf rencîden hâlî olmadıklarından gayri hilâf-1 inhâ 'arz-1 hâller ile ehl-i 'arzin 'arzların hetk ve medhalleri olmaduğu kasabalara ve umûr-1 şer'a karışub vücûh ile hâlî ve 'ibâdullâhı ta'cîz idüb bunun emsâli fesâdlarının nihâyet olmayub taraf-1 şer'den kirâren ve mirâren tenbîh-i ekîr ile tenbîh olunduk da mütetenbih olmayub ve itâ'at-1 emr-i şer' iylemeyüb ve'l-hâsıl kasaba-1 mezbûre ahâlîsi şer'lerinden emîn ve sâlim olmamalarıyla ıslâh-1 nefis idinceye mezbûrlar diyâr-1 ahire nefy ve iclâ olunmak bâbında emr-i şerîfim verilmek ricâsına vâki' hâlî el-hâslarıyla 'arz ve kasaba-1 mezbûrenin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ vesâ'ir re'âyâ ve fukarâsı muhzır ile i'lâm-1 hâl itmeleriyle mezkûrûn Şeyh Hasıl ve Hâcı Yusuf ve Mollâ Mehmed ve Ahmed nâm kimesneler ıslâh-1 nefis idinceye Bozcada Kal'asında kal'a-bend olmalarıçün yazılmışdır. Fî evâhir-i C sene 127.

12/hkm 38: Karpış ve Bayburd ve Eskiil kâdîlarına ve Konya mütesellimine ve Konya Kal'ası dizdârına hüküm ki

Seyyidü'l-müddirât iklîlinetü'l-muhsenât tâcü'l-mestûrât zâtü'l'âla ve's-sa'âdât vâlidem Sultan dâmet 'ismetihânın il gün hâssa ve tevâkî'i mukâta'asının bi'l-fi'il zâbıtı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed zîde mecdühû Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl

idüb hâss-ı mezbûr mülhakâtından Karpiş Kazâsına tâbi' Kulu Bey Karyesinden Kulu oğlu Ahmed ve Bayburd Kazâsına tâbi' Kırklar Karyesinden Kâdî oğlu İsmail ve Eskiil Kazâsına tâbi' İnegaret nâm karyeden Hâcî Ahmed ve Muradca Karyesinden Hüseyin Veli nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rüsûmların virmediklerinden gayri cem'iyet memnû'iken cem'iyet iyleyeyüb ve itâ'at-ı emr-i şer' iylemeyüb ve ba'zı şirret da'vâya ta'addî ve re'âyâ-yı hassı tahrîk idüb nizâmlarına ihtilâl ve hass-ı mezbûr mahsûsuna gadr üzere oldukların bildirüb mezbûrlar ıslâh-ı nefis idinceye Konya Kal'asında kal'a-bend olmaları bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak emrim olmuştur buyuruldu. Fî evâhir-i C sene 1127.

12/ hkm 39: İrencik ve Kapudağı nâ'iblerine hüküm ki

Kapudağı Nâhiyesi ahâlisi Südde-i Sa'âdetime 'arızhâl idüb yine nâhiye-i mezbûre sâkinlerinden Eyyub nâm bostânî kendi hâlinde olmayub zulme ve mütegalibeden olmağla fukarâyı bi-gayr-ihakkın ta'cîz ve te'addîsinin nihâyeti olmamağla bundan akdem 'arz ve muhızır ile mezbûrun hakkında iştikâ olunduk da ba'de'l-yevm kendi matlab ve rizâsıyla nâhiye-i mezbûre ve kurâsında ve etrafında karîb olan İrencik ve Günan ve Mihalic kazâlarında sâkin ehl ve 'iyâliyle İstanbul'a nakl iylemek üzere ve hüccet-i şer'iyye virüb ve mücebince bostânî hasekîleri mübâşeretleriyle birkaç kıt'a evâmir-i şerîfem verilmişken itâ'at iylemeyüb ve bir tarikle ele girmeyüb ta'addî üzere olduğun bildirüb ol-bâbda 'inâyet ricâ ve mezkûr Eyyub'un Âsitâneye ihzâr için sâdır olan emr-i şerîfimle Mehmed hasaki mübâşir ta'yîn ve mahalline vardık da mezbûr kendün ihfâ idüb ve itâ'at-ı şer'-i şerîf ve itikıyâd-ı emr-i münîf iylemedüğün taraf-ı şer'den i'lâm ve ba'dehü İstanbul'a geldüğün habr almağla haseki-i mezbûr on beş günden mütecâviz sırran ve alenen bahs ve ta'arruz iyledikde ber-vechile bulunması mümkün olmayub hüsamâlarıyla mürâfa'adan imtinâ' idüb ihtifâ üzere olduğun bi'l-fi'il bağçe-i hassam bostancı başı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim [boşluk] dâme mecdühû i'lâm itmeğin mukaddemâ taraf-ı devlet-i 'aliyyemden verilen emr-i şerîf-i mazmûnu üzere kat'an 'alâka itmek için fîmâ-ba'd vilâyetinde ikâmet itdirilmek için yazılmışdır. fî evâhir-i C sene 1127.

12/hkm 40: Sandıklı Kazâsı nâ'ibine hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mezkûresin Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb kazâ-ı mezbûra tâbi' Bektaş nâm karye ahâlîlerinden ve Sandıklı Nâhiyesi ahâlîsinden cemm-i gafîr ve cemm-i kesîr meclis-i şer'-i şerîfe varub yine kazâ-ı mezbûre tâbi' Silcik nâm karyeden Köse Ali ve Deriş Ağa nâm karyeden iş İbarihm ve İsa özi nâm karyeden Kara Hüseyin nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub dâ'imân 'alakaları olmaduğu da'vâlara cem'iyet ile gelüb muhârebeye şürû' idüb... niçe ehl-i 'arz kimesneler iftirâ ve Âsitâne tarafına gelüb hilâf-ı inhâ niçelerinden şikâyet ve bunun emsâli ta'addî 'âdet-i müstemireleri olmağla diyâr-ı ahire nefis ve iclâ olunmaları bâbıda hükm-i hümâyûnum verilmek ricâsına el-hâslarıyla 'arz iyledüğün ecilden mezbûrlar ıslâhı nefis idinceye diyâr-ı ahire nefis ve iclâ olmaları için yazılmışdır. Fî evâhir-i C 1127.

12/hkm 41: Rodoscuk nâ'ibine hüküm ki

Bundan akdem Âsitâne'de ba'za eşya sirka ve Tekfurdağında ahz olunan [boşluk] nâm sârikin yedinde olan eşyâdan bir nesne münâfi' ve telef olmamak üzere ma'rifet şer'le defter ve memhûr defteriyle gerek eşya ve gerek sârîka mezbûru mübâşir ta'yîn olunan Mehmed Hâsekî zîde kadrühûye teslîm ve Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl iyleyüb şöyle sârîka mezbûre dâhil çıkub hevâsına tâbi' her kim olur ise onları dahi mübâşir-i merkûma teslîm ve Âsitâneye irsâl iylesin deyü. Fî evâhir-i C sene 127.

12 /hkm 42: Âsitâne'den Rikâb-ı hümâyûnuma varınca yol yüzünde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Mukaddemâ Cidde mutasarrıfı Halil Paşa'nın ve müteveffâ vezir Halil Paşa'nın etbâ'ından olub bu tarafda mahbûs olan üç nefer kimesnenin rikâb-ı hümâyûnuma ihzârı fermâm olub hâssa bostânî hâsakîleri ve Edirne Bostânî ustaları ma'rifetleriyle mahbûsen irsâl olunmağla inşâllâhü te'âlâ her kangınızun taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise bir mahfûz mahalle kondurub ve yerlüden yarar ve mu'temedün yeniçeriler ta'yîn gicelerde eğledüb ve gider oldukda yanına müstevfi ve müsallah kılağuzlar ta'yîn idüb 'iyâzen billâhi te'âlâ firâr ve gaybetlerinden... gelür hâl ile birbirinize irsâl ve îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer' mutahhar fukarâya cevz

ve eziyet ve zâd ve zâde vesâ'ir bihi talebiyle ta'addî olunmaktan ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî Gurre B sene 127.

12/hkm 43: Asitâne-i Sa'âdetimden Şam-ı şerîfe varub gelince yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Haremeyn mukâta'ası Başhalîfesi olan Mehmed zîde mecdühû Şam-ı şerîfde vâki' merhûmân ve mağfûr lehûmâ Sultan Selim Han ve Sultan Süleyman Han tâbe serâhûmâ ve sâdât-ı mısırriiden ve Haremeyn-i şerefeyn evkâflarının tahrîrine ta'yîn olunub hâlâ revâne olmağla inşâllâhü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kazasına varub dâhil olur ise bir münâsib mahalle kondurub ve gider olduk da dahi âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde ta'addîden ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 127.

13/hkm 44: Âsitâne-i Sa'âdetimden Ordu-yı hümâyûna varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

İstanbul sâkinlerinden olub hâlâ Hazret-i ilâ Eyyub Ensâri Câmî'i-i şerîfi evkâfının mütevellîsi olan bu Bostânî Mustafa'nın Ordu-yı hümâyûnuma ihzârı fermânım olub mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühû ma'rifetiyle mahbûsen irsâl olunmağla inşâllâhü te'âlâ her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise bir mahfûz mahalle kondurub ve gider olduk da dahi yanına... kılağuzlar ta'yîn ve emn ve sâlimen birbirinize irsâl ve îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve 'iyâzen billâhi te'âlâ firâr ve gaybet itdirmekden ve bu bahâne ile fukarâya zulm ve ta'addîden be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 127.

13/hkm 45: Âsitâne-i Sa'âdetimden rikâb-ı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârlarına vekîllerine ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Darbhâne-i 'âmerim fâyiziden behmân-ı habîb-i hümâyûnum için mu'ayyen olan akçeden Cemâziye'l-ahir aylığı rikâb-ı hümâyûnuma irsâl olduğun darbhâne-i 'âmirem Emîni Ahmed zîde mecdühû i'lâm itmekle inşâllâhü te'âlâ her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir mahfûz mahalle kondurub ve giceleri bekledüb ve gider olduk

da dahi yanına âdemler ve kulağuzlar koşulub âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra îsâl idüb 'avz ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve bir tarikle zarar ve gezend irişdirilmemekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde zulm ve... ta'addîden ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il-i B sene 127.

13/hkm 46: Kütahya Mütesellimine ve Kütahya Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sadr-ı 'azam nezâretinde olan evkfâdan fâtih-i Bağdad merhûm ve mağfir Sultan Murad Han gazi tâbe serâhu evkâfı mukâta'alarından Sungur Bey ve tevâyî'î mukâta'asının bi'l-fi'il zâbtı olan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân El-hâcc Ali zîde kadrühû Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb Şeyhlü Kazâsına tâbi' Eymir nâm karyeden Şerif ve Buğa nâm karyeden vasılı ve Buğlak Kazâsına tâbi' Harem nâm karyeden Hâcî Hamza ve Nebi ve Şa'ban ve Ebubekir ve Yayhalı Karyesinden Sarı Mehmed ve Demir Karyesinden Veli nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub umûr-ı vakfa karışub ve vakfin re'âyâsını tahîrk ve ızlâl ve hukûk ve rüsûmun kânûn ve defter mûcebince ahz ve kabzına mâni' ve mahsûl-i vakfa gadr üzere olmalarıyla bundan akdem diyâr-ı ahere nefy ve iclâlarıçün emr-i şerîfim sâdır olmuşiken itâ'at iyilemeyüb firâr ve hâlâ yine gelüb kâ'l-evvel ta'addî üzere oldukların bildirüb ol-bâda hüküm-i hümâyûnum ricâ itmeğın siz ki mûmâ-ileyhümâsız Şeyhlü Kazâsına tâbi Esir nâm karyeden şerif ve Buğa karyesinde vasılı ve Buğlak Kazâsına tâbi' Harem nâm karyeden Hâcî Hamza ve Nebi ve Şaban ve Ebubekir ve Yahyalı Karyesinden Sârı Mehmed ve Demir Karyesinden Veli nâm sekiz nefer kimesne ve umûr-ı vakfin ve re'âyânın ihtilâline bâ'is olub diyâr-ı ahere nefy ve iclâlarıçün mukaddemâ emr-i şerîfim verilmişken bir tarikle firâr itmeleriyle mezbûrlar ahz ve Kütahya Kal'asında kal'a-bend olunalar deyü emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhir-i B sene 1127.

13/hkm 47: Trabzon Kâdisına ve Mütesellimine hüküm ki

Sâbıkân Şeyhü'l-islâm olan Mirza Mustafa Efendi'nin Trabzon'da ikâmeti için rikâb-ı hümâyûnumdan hatt-ı hümâyûn şevket makrûnumla emr-i şerîfim sâdır olmağla imdi siz ki mûmâ-ileyhümâsız inşâllahü te'âlâ vüsûlünde sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince Trabzon'da ikâmet itdirüb hilâfından ihtirâz iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 127.

13/hkm 48: Âsitâne-i Sa'âdetimden Edirne'ye varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları vekîlerine ve Kurâ zâbitları ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Harem-i hümâyûn 'inâyet-i makrûn ve ağalarının 'ulûfeleri ve senevî-i şeker ve sabunları mu'tâd üzere Edirne'ye nakl ve irsâl olunmak için iki aded sürm arabasına tahmîl olduğun Saray-ı cedîd-i 'âmiremde bi'l-fi'il baş kapu oğlanı Abdurrahman zîde 'ulüvvühû i'lâm itmekle inşâllâhü te'âlâ kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise ber-mûceb ve mahfûz mahalle kondurub ve gecelerde bekciler ta'yîn ve bekledüb ve gider olduk da dahi yanına kiyâfet mikdârı âdemler koşulub âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûrâ îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve bir tarikle zarar ve gezend irişdirilmemekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye zulm ve ta'addîden be-gâyet ihtirâz iyleyesiniz deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 127.

13/hkm 49: Âsitâne-i Sa'âdetimden Rikâb-i hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Nefs-i Tiflis hümâyûnum için Âsitâne-i Sa'âdetimde tertûb ve mühimmâ olub mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] ve bostânî hâsekîlerinden [boşluk] zîde kadrühûmâ ma'rifetiyle rikâb-ı hümâyûnuma irsâli fermânım olan oba arabaları inşâllühü te'âlâ her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir münâsib ve mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde bekledüb ve gider olduk da dahi yanına yarar âdemler ta'yîn oluna deyü mu'tâd üzere yol hükmü yazılmışdır.

13/hkm 50: Nev'i diğêr oba arabaları için minvâl-i meşrûh üzere bir kıt'a yol hükmü dahi yazılmışdır. Fî evâhir-i B sene 127.

14/hkm 51: Kıbrıs vâlisi vezir Mehmed Paşa'ya ve Lefkoşa kâdîsıma ve Magosa Kal'ası dizdârına hüküm ki

Bundan akdem Gümüş gerdan dimekle ma'rûf İbrahim nâm şakî bir zimmînin hânesin basub malını gâret idüb ve şakî-i mezbûr sârîka ve kâtil olduğu üç kıt'a hücceci şer'â ile sâbit ve zâh olmağla emr-i şerîfimle Magosa Kal'asında kal'a-bend olunmuş idi hâlâ mezbûr İbrahim'in bilâ te'hîr cezâsı tertîb olunmak için Ordu-yı hümâyûn

tarafından hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn mücebince emr-i şerîfim sâdır olub bostanî hâsakîlerinden [boşluk] zîde kadrühû mübâşir ta'yîn olunmağla imdi sen ki vezir-i müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin iş bu emr-i şerîfim vüsûlünde ordu-yı hümâyûnum tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i B sene 127.

14/hkm 52: Hâlâ Azak muhafazasında olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinin müstehak oldukları müvâcib akçeleri irsâl olunmağla inşâllâhü te'âlâ varub her kankınızun taht-ı kazâsına dâhil olur ise deyü vâki' olan kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır. Fî evâhir-i B sene 127.

14/hkm 53: Amed Monlâsına ve Diyarbekir mütesellimine ve Hasankeyf Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Pertek Kâdîsı Mevlânâ Bayram zîde fazlühû Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb Pertek Kazâsında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve a'yân ve eşrâf ve re'âyâ fukarâsı meclis-i şer'-i şerîfe varub emr-i şerîfimle vâki' tekliflerin edâ idüb üzerlerine şer'an bir nesne sâbit değil iken Demür oğlu İbrahim dimekle ma'rûf kimesne on seneden mütecâviz kazâ-ı mezbûrede mütesellim olmağla dutluk nâmiyla beher sene iki yüz ellişer guruslarıyla aher bahâne ile dahi kendüsüyçün bilâ emr-i şerîf üçer yüz gurusluk dahi alub gadr itmekle bundan akdem mezbûr ıslâh-ı nefis içün Hasankeyf Kal'asında emr-i şerîfimle kal'a-bend olunmuşiken bir tarikle hülâs ve hâlâ yine iki seneden berü kemâ fî'l-evvel gadr ve ta'addî üzere olduğun bildirüb sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda şer'le görülüb vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer'-i şerîf aldığı girü aliverilüb icrâ-yı hakk ve ıslâh-ı nefis içün kal'a-bend olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum verilmek ricâsın vâki' hâlî el-hâslarıyla 'arz itmeğın sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ve mütesellim-i merkûmsun mezkûru husamâsıyla murâfa'a ve icrâ-yı hakk olundukdan sonra zulm ve ta'addîsi vâki' ise Hasankeyfe Kal'asında kal'a-bend olunmak üzere yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şaban sene 1127.

14/hkm 54: Amed Monlâsına ve Hasankeyf Kal'ası dizdârına hüküm ki

Kıdvetü'l-havâss ve'l-mukarrîn Hassâ hazinedârım [boşluk] Ağa zîde 'ulüvvühûnün mutasarrîf olduğu Pertek ve Sağman ve Mazgird Kazâlarında vâki' hâss re'âyâları Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb üzerlerine edâsı lâzım gelen a'sâr-ı şer'iyye vesâ'ir hukûk ve rüsûmların kânûn ve defter mücebince virmeğe râzılar iken bin yüz yermi [boşluk] ve [boşluk] senelerinde zâbıtları olan Pertek Kasabası sükkânından Timur oğlu İbrahim dimekle ma'rûf kimesne kanâ'tat itmeyüb kânûn ve defterden ziyâde bi-gayr-i hakkın senede ikişer yüz ellişer gurusların aldığundan mâ'adâ tekâlif vâki' oldukça kendüsüyçün üçer yüz gurus tevzî' ve tahsîl idüb zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmamağla bundan akdem mezbûr ıslâh-ı nefis için emr-i şerîfimle Hasankeyf Kal'asında kal'a-bend olunmuşiken bir tarîkiyle hülâs ve kâ'l-evvel ta'addî üzere olmağla tekrar mezkûru husamâsıyla murâfa'a-ı şer' ve icrâ-yı hakk olunduktan sonra zulm ve ta'addîsi vâki' ise kal'a-bend olunmak üzere Pertek kâdîsı 'arız mücebince bir kıt'a emr-i şerîfi dahi verilüb lakin mezbûr hâlâ Âsitânede ahz ve mahbûs olduğun ve taraflarından hüccet-i şer'iyye ile Seyyid Ahmed ve Mahmud ve diğer Ahmed ve Mehmed ve İbrahim nâm kimesneleri vekîl iyledikleri bildirüb mahbusen Diyarbekir'e irsâl ve ahvâlleri şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunduktan sonra kal'a-ı mezkûrede kal'a-bend olunmak bâbında emr-i şerîfimle ricâ iyledikleri ecilden mezbûr İbrahim mübâşir ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân [boşluk] zîde kadrühû ma'rifetiyle mahbûsen Diyarbekir'e irsâl ve husamâsıyla murâfa'a-ı şer' ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince icrâ-yı hakk olunduktan sonra kal'a-bend olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Şaban sene 1127.

14/hkm 55: Trabzon kâdîsına ve mütesellimine hüküm ki

Hâlâ Trabzon'da ikâmet üzere olan mütfî-i sâbıkân .... Mustafa efendinin oğlu olub sabıkan Galata kâdîsı olan Mehmed Emin'in Trabzon'da babası yanında ikâmeti için rikâb-ı hümâyûnumdan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum sâdır olub mücebince mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühû ile irsâl olunmağla imdi siz ki mûmâ-ileyhümâsız inşâllâhü te'âlâ vüsûlünde ber-müceb hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn Trabzon'da babası yanında ikâmet itdirüb hilâfindan be-gâyet ihtirâz iylemek bâbında yazılmışdır. Fî evâsıt-ı S sene 127.

14/hkm 56: Magosa Kal'ası dizdârına hüküm ki

İstanbul'da Rum Patriği olan Lovma nâm rahib Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl gönderüb eşirrâdan Kirmos nâm rahib dâ'imen sût-i hâl üzere olub zarar ve fesâddan hâlî olmamağla bundan akdem ıslâh-ı nefis için küreğe vaz' olunub bir nice müddetden sonra bir tarikle hülâs ve hâlâ yine kemâ fî'l-evvel ta'addî üzere olmağla ıslâh-ı nefis için kal'a-ı mezbûrede kal'a-bend olunmak üzere rikâb-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim virildüğün bildirüb mücebince hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğün rikâb-ı hümâyûnum tarafından sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 1127.

15/hkm 57: Kapudağı Nâhiyesi nâ'ibine ve Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen ki nâ'ib-i mezbûrsun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb nâhiye-i mezbûra tâbi' Bandırma Kasabası sâkinlerinden Şeyh Hamid ve oğullarından Monlâ Mehmed ve Saçlı Hâcı Yusuf ve Ahmed nâm kimesneler kendi hâllerinde olmamalarıyla ıslâh-ı nefis idinceye Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmalarıçün bundan akdem emr-i şerîfim sâdır olduk da mezbûrân Şeyh Hamid ve oğullarından Monlâ Mehmed birer tarikle buldukları mahalde ahz ve mübâşir ta'yîn olunan Yusuf Çavuş'a teslim olunub ancak sermi'ân deli olan oğlu mezkûr Hâcı Yusuf ve Monlâ Ahmed def'âtiyle da'vet-i şer'-i şerîf olduk da ber-vechile itâ'at iylemeyüb şerr ve fesâdları evvelkinden ziyâde olduğundan mâ'adâ 'alâ meleü'n-nâs evlerinde silah ile atlatub ba'dehü firâr ve gaybet itmeleriyle ol-bâbda 'inâyet ricâsına vâki' hâlî kasaba-ı mezbûr ahâlîsi el-hâslarıyla sen ki mevlânâ-yı mezbûrsun sen ve Menyas ve İrencik Kazâları nâ'ibleri 'arz ve Menyas ve Bandırma Kasabalarında sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ vesâ'ir fukarâ ve zu'afâ ve re'âyâsı muhızır ile i'lâm-ı hâl itmeleriyle firâr iden mezbûrlar dahi her ne vakitte zühûr iderler ise ahz ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 1127.

15/hkm 58: Âsitâne-i Sa'âdetimden rikâb-ı hümâyûnuma irsâli fermânım olan hazine inşâllâhü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise deyü kâdîlara ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine kânân üzere yazılmışdır. Fî evâhir-i Ş sene 127.

15/hkm 59: Ber-vech-i arpalık İçil Sancâğı mutasarrıfı vezir Numan Paşa'ya ve Seydişehri kâdısına hüküm ki

Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb medİne-i Seydişehri sâkinlerinden El-hâcc Hasan Halife bin El-hâcc Bali ve El-hâcc Mahmud bin Osman ve Ebubekir vesâ'irleri meclis-i şer'a varub medİne-i mezbûre mahallâtından Debbâğhâne Mahallesi sâkinlerinden İvaz bin Abdullah nâm gayr-i mu'ayyen kendi hâlinde olmayub şakİ ve şerİr ve sâ'İ bi'l-fesâd olub dâ'imâ ehl-i 'arzın 'ırzına hetk ve ta'addİ üzere olmağla bundan akdem bendiyn bir senede  kıt'a evâmir-i şerİfem sâdır olmuşiken itâ'at-ı emr-i şer' iylemeyüb kazâ-ı mezbûra tâbi' Kemile nâm karyeden El-hâcc Hamdi ve medİne-i Seydişehri sükkânından El-hâc Mahmud ve Kurtzâde Mehmd ve Kilisecik nâm karyeden Ebubekir ve Karacılar nâm karyeden aylak oğlu Hasan nâm kimesneleri bi-gayr-i hakkın ehl-i 'örfe gammaz ve tecrİm itdirüb ba'deh mezbûrun keyfiyet-i hâli bi-garaz-ı mslimİnden su'âl olunduk da medİne-i mezbûre sâkinlerinden şeyh Hasan bin El-hâc Yayha ve Nebi vekİli es-seyyid Abdulkerim ve Receb bin Mustafa ve Ali bin Ömer ve Mustafa Halife ve Seyyid Mahmud ve El-hâcc Süleyman ve El-hâc Mustafa ve El-hâc Abdülkadir vesâ'ir cemm-i gafİr ve cem'-i kesİR merkûm Abdullah vech-i meşrûh üzere şekâvet-i 'âdet-i mstemiredir deyü her biri 'alâ tarİki'ř-şehâdeh s'-i hâlini ihbâr ve diyâr-ı ahire nefy ve iclâ olunmak bâbında emr-i şerİfim verilmek ricâsına vâki' el-hâslarıyla 'arz ve medİne-i Seydişehri'nde sâkin 'ulemâ ve suleha ve e'imme ve hutebve sâdât ve zu'afâ ve fukarâ dahi muhzır ile i'lâm-ı hâl itmeleriyle sen ki vezir-i müşârün-ileyhsin 'arz olunduğu üzere fesâdât ve şekâvet şer'an zahİR oldukda ma'rifetinle diyâr-ı ahire nefy ve iclâ oluna deyü yazılmışdır. Fİ evâhir-i ř sene 127.

15/hkm 60: Bender-i mvâcb içün bundan akdem İstanbul hazinedârından havâle ve tahsİL olunub hâle Edirne'ye irsâli fermânım olan hazine inşâllahü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise deyü vâki' olan kâdİlara ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır. Fİ evâhir-i ř sene 127

15/hkm 61: Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Meymalic Kazâsı nâ'ibi mevlânâ Derviş Halil zîde 'ilmühû Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb medîne-i Meymalic'de sâkin olan 'ulemâ ve sulehâ ve meşâyih ve e'imme ve hutebâ vesâ'ir cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer'a varub civârlarında vâki' kasaba-ı Bandırma sükkânından Şeyh Hamid ve oğlu Şeyh El-hâc Yusuf ve seyyid Mehmed ve İmam Seyyid Ahmed nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesnelerin hevâlarına tâbi' olmadıklarıçün zümre-i eşkiyâ ve mütegalibedendir deyü niçe ifk ve iftirâ ve hilâf-ı inhâ idüb emr-i şerîfimle Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmağla gadr-ı küllî olunduğun bildirüb ol-bâbda 'inâyet ricâsına vâki' hâlî olmalarıyla mevlânâ-yı mezbûr ve Balkesiri ve Kapudağı ve İrencik nâ'ibleri dahi 'arz ve medîne-i Balıkkesiri ve İrencik'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ vesâ'ir fukarâ muhzır birle i'lâm-ı hâl itmeleriyle fimâ-ba'd kendi hâllerinde olmayub ûmûrtâna karışmamak üzere mezbûrları kal'adan itlâk oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i Ş sene 127.

15/hkm 62: Sarraymer Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sâbıkân... emîni olub Numan Paşa vüzerâtında Başbâkî kolu olan Ahmed ahz ve kal'a-ı mezbûreye irsâl ve muhkem habs ve kal'a-bend olunub ve vech-i meşrûh üzere kal'a-bend olduğu 'arz olunmak üzere rikâb-ı hümayûn tarafından emr-i şerîfim sâdır olub Bostânî hâsekîlerinden [boşluk] zîde kadrühû mübâşeritiyle irsâl olunmağla imdi sen ki dizdâr-ı merkûmsun inşâllâhü te'âlâ vüsûlünde mezbûru kal'a-ı mezbûrede muhkem habs ve kal'a-bend idüb vech-i meşrûh üzere kal'a-bend olunduğu müş'ir Âsitâne-i sa'âdetime 'arz ve i'lâm iylemek bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 127.

15/hkm 63: Âsitâne-i Sa'âdetimden Eskişehre varınca Kocaili ve Hüdavendigâr ve Sultanözü sancâklarında vâki' kâdîlara hüküm ki

Hâlâ İstanbul ve hâvâlisinde koyun killet üzere olub 'ibâdullâhın zarûret ve müzâyakası olmağla siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz taht-ı kazânızda bey' için fermân koyun getüren rencber tâ'ifesini... ve mevcûd bulunanları Âsitâne tarafına irsâl iyleyüb inşâllâhü te'âlâ gelüb vâsıl olduklarında berh-i hârî üzere akçelerin bi't-temâm alıverilüb bir ferdin bir akçesi ketm olunmayacağı kendülere inhâm ve bir gün ve bir

sâ'at mukaddem gelüb irişmelerine takayyüd ve ihtimâm iyleyüb 'avk ve te'hîrden ve bu bahâne ile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferdi zulm ve ta'addî ve celb-i mâl olunmaktan be-gâyet ihtirâz ve ictinâb itmek bâbında yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 127.

16/hkm 64: Hâlâ Âsitâne-i Sa'âdetimden rikâb-ı hümâyûnuma irsâli fermânım olan hazine inşâllâhü te'âlâ varub her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir münâsib ve mahfûz mahalle [boşluk] deyü rikâb-ı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki. Fî evâsıt-ı N sene 127.

16/hkm 65: Bozulus nâ'ibine hüküm ki

Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb Bozulus Türkmânlarından Karaman sâkini İzzeddin Cemâ'ati ahâlîsi meclis-i şer'a varub yine cemâ'at-i mezbûreden El-hâc Veli ve Mustafa nâm kimesneler kendi hâllerinde olmayub dâ'imâ re'âyâ fukarâsını ehl-i 'örfe gammaz ve tecrîm itdirüb bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perişân olmalarına bâ'is fimâ-ba'd kendi hâllerinde olub re'âyâ umûruna karışmamak üzere bundan akdem iki def'a emr-i şerîfim verilmişken mündefi' olmayub yine vech-i meşrûh üzere ta'addî ve tecâvüzden hâlî oldukların bildirüb mezbûlar diyâr-ı ahire nefy ve iclâ olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum verilmek ricâsına vâki' hâlî olmalarıyla 'arz iylediğin ecilden mezbûrlar nefy ve iclâ oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i N sene 127.

16/hkm 66: Üsküdâr'dan Ünye'ye varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllere ve kurâ zâbitlarına a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Tersâne-i Âmirem mühimmâtı olan kendir teli mübhâya'sıyçün Ünye'ye gönderilen akçe varub her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühü ma'rifetiyle bir mahfûz mahalle vaz' ve gecelerde bekledüb ve gider olduk da dahi yanına yarar âdemler ve kulağuzlar koşub zarar ve gezend irişdirilmemek vech üzere birbirinize irsâl ve îsâl olunmak da ziyâde takayyüd ve ihtâm iyleyüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde ta'ddî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz olunmak bâbında yazılmışdır. Fî evâsıt-ı N sene 127.

16/hkm 67: Üsküdar'dan Kuşehire varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Anadolu kâdiaskerliği pâyesiyle sâbıkân re'isü'l-utabâ olub hâlâ... şerîf kâdîsı olan mevlânâ Mehmed edâmallâhü te'âlâ fezâ'ilühü Südde-i Sa'âdetime 'arzihâl idüb müşârün-ileyh hâlâ (silik) 'azîmet itmekle inşâllâhü te'âlâ varub herkangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir münâsib mahalle kondurub lâzım gelen zâd ü zevâdesin satanlardan narh-ı cârî üzere akçesiyle aliverilüb ve gider olduk da dahi mahûf ve muhâtara olan mahallerde yanına kulağuz koşub âmînen ve sâlimen birbirinize irsâl ve îsâl itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i N sene 127.

16/hkm 68: Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Hâlâ Bozulus Hâss voyvodası olan İsmail zîde kadrühü gelüb Bozulus Türkmânından Karaman sâkin İzzeddin cemâ'atinden Hüsâm oğlu Mehmed ve oğlu Mustafa ve Hâcî Osman oğlu Mustafa ve Deli Yakub dimekle ma'rûf kimesneler kendi hâllerinde olmayub şerîr ve ehl-i fesâd olub dâ'imâ re'âyâ fukarâsını ehl-i 'örfe tecrîm itdirüb perâkende ve perişân olmalarına bâ'is hâss-ı mezbûr mahsûlüne gadr üzere oldukların Konya ve Bozulus ve Kotişyüzü Kazâları nâ'ibleri arz iylediklerin bildirüb ıslâh-ı nefis idinceye Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve mezbûrlar ile Bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimden sadâret azmi ve vekâlet kîri ve kâ'immakâmı olan Vezirim El-hâc Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlühü huzûrunda murâfa'a-ı şer'-i şerîf altı nefer kimesneler vech-i meşrûh üzere haber virdiklerin Bi'l-fi'il Mahmud Paşa nâ'ibi mevlânâ Ali zîde 'ilmühü i'lâm itmeğın mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin 'ilâmı mücebince mestûrû'l-esâmı dört nefer şekâvet üzere oldukları zâhir ve taraf-ı şer'den dahi i'lâm olunmağla Bozcaada Kal'asında kal'a-bend olunmalarıçün yazılmışdır. Fî evâ'il-i N sene 127.

16/hkm 69: Âsitâne-i Sa'âdetden rikâb-ı hümâyûna varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Cebîl-i hümâyûnum içün mu'tâd üzere Şaban ve Ramazan aylığı hâlâ rikâb-ı hümâyûnuma irsâl olunduğın bi'l-fi'il Darbhâne-i 'âmirem nâzırî Ahmed zîde mecdühü

i'lâm itmekle inşâllâhü te'âlâ varub her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise bir münâsib ve mahfûz mahalle kondurub ve geceleri bekledüb ve gider olduk da dahi yanına mahûf ve muhâtara üzere mahallere yanına kifâyet mikdârı âdemler ve kulâğuzlar ta'yîn idüb emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl mahall-i me'mûra îrsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâheleden ve bir tarîkle zarar ve gezend irişdirilmemekden ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde ta'addî ve tecâvüzden be-gâyet ihtirâz oluna deyü yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 127.

16/hkm 70: Burusa'dan Edirne'ye varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri ve kurâ zâbitlarına ve a'yân ve iş irlerine hüküm ki

Hâlâ Bender muhâfazasında olan Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri müvâcibleriyçün Burusa cizyesi malından tahsîl ve Edirne'ye irsâli fermânım olan hazine inşâllâhü te'âlâ varub her kankınızın taht-ı kazâsını dâhil olur ise deyü kânûn üzere yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 127.

16/hkm 71: Âsitâne-i Sa'âdetden rikâb-ı hümâyûnuma irsâli fermânım olan hazine varub her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise deyü kânûn üzere yol hükmü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 127.

17/hkm 72: Boğazhisâr kâdîlarına ve dizdârlarına hüküm ki

Hâlâ 'ahd-i karîbde Âsitâne-i Sa'âdet'de eşyâneme ilticâ ve 'uhûd-ı musâlihdeyi müştemil 'ahd-i tâm-ı hümâyûnuma ihsân olunan Ceneviz keferesi şerâyita müsâlemeye ri'âyet iylemeyüb işbu sene-i 'amîmetü'l-müteyemminede Venedik keferesi üzerine sefer-i hümâyûn nusret-makrûnuma vukû'u esnâsında ol-melâ'în düzeh mekînin Donanma-yı menmûsuna i'ânet ve mu'avenet için icâre ile üç kıt'a kalyon virüb ve bundan mâ'adâ Magosa Cezîresinde bi-'avnillâhi te'âlâ feth ve teshîr olunan kılâ'at müttehâssın olan Venedüklülere dahi sefineleriyle asker ve mühimmât irişdiriüb ve derûn-ı kal'ada mütehassın olan Venediklülere emvâl ve eşyâlarıyla sefinelerine alub mu'âvenet ve suret sulhet 'adâvet ve ... cesâret ve Devlet-i 'Aliyyeme mahz-ı hiyânet iyledikleri zâhir olub bu makûle nakz-ı 'ahd idüb dostlukda devamı olmayan tâ'ife-i habîşenin Devlet-i Aliyye hudûdundan tard ve ib'âd olunması mühâmm-ı lâzımü'l-ihtimâmdan olub hâlâ Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm olan Ceneviz elçisi vesâ'ir

cenevizlülere kat'an te'hir ve tevakkuf itdirmeyüb der-i devlet-i medârdan tard vee ib'âd ve seffinelerini dahi iskelelerden iz'âc iylemeyüb bundan sonra Memâlik-i İslâmiyeden bir mahallde meks ve tevakkuflarına ruhsat gösterilmemek üzere Ordu-yı hümâyûnum tarafından emr-i şerîfim şeref-yâfte sudûr olub mûcebince elci-i mesfûr on yedi nefer cenevizlü etbâ'î ile içinde on bir nefer keçisi mevcûd Ceneviz şeyliye(?)lerinden bir kıt'a şeyliyyeye vaz' ve Devlet-i 'Aliyye hudûdundan tard ve ib'ad olunmak üzere mübâşir ta'yîn olunan Bostânî hâsekîlerinden [boşluk] zîde kadrühü ma'rifetiyle irsâl olunmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz vüsûllerinde tarafınızdan ve aherden mürûrlarına muhâlefet olunmamak bâbında yazılmışdır. Fî Evâsıt-ı L sene 127

17/hkm 73: Trablus Şam ve Basra hazineleri Konya havâlisen gelüb dâhil olduğu i'lâm olunub ve hâlâ ihrâc olunacak müvâcib için bir gün mukaddem gelüb irişmesiakdem olmağâ 'aceleten Âsitâne-i Sa'âdetime gönderilmek üzere kânûn üzere başka başka iki kıt'a yol hükmü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 127.

17/hkm 74: Bozcaada Kal'ası dizdârına hüküm ki

Sen kız dizdâr-ı merkûmsun Südde-i Sa'âdetime mektub gönderüb dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden otuzuncu bölüğün neferâtından Mehmed ve uncu sekbanların diğere Mehmed ve elli altı bölüğün neferâtından Hüseyin ve otuz üçüncü sakbanların Halil nâm kimesneler bundan akdem bilâ emr-i şerîf sâbıkân yeniçeri ağası Hasan Ağa'nın mektubuyla kal'a-ı mezbûrda habs ve kal'a-bend olunub lakin on beş aydan berü aç ve... ve hasta ve alîl olub halleri diğere gün olmağla 'inâyet ricâsına 'arz idüb ve kefilleri bu tarafda dahi tefahhus ve isti'lâc olunduk da merkûm Hüseyin Osman nâm yeniçeri ile gavga vee cerh idüb ve otuzuncu bölüğün mezbûr Mehmed ortasında işçi olub bir emred karakullukcuya ulaşdı deyü iftirâ ve mezbûr Hüseyin tasmin ve bedergâh mükerrer çıkıdı deyü ve onuncu sekbanların mezkûr Mehmed için dahi bilmeziz deyü odabaşları cevâb virdiklerin bi'l-fi'il Âsitâne-i Sa'âdetimde sekbânbaşı olub Dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağa kâ'immakâmı olan Hasan dâme mecdühü i'lâm itmeğün mûcebince mezbûrün dört neferin itlâk olunmaları için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 127.

17/hkm 75: Bozcaada Kal'ası dizdârlarına hüküm ki

Bundan akdem Beşiktaş Kasabası sükkânından Dökmeci Hasan nâm cebeci kendi hâlinde olmayub dâ'imâ emrâzel ve nâ-mahrem avret ile ihtilât ve kasaba-ı mezbûre ahâlîsinin ehl ve 'iyâllerine ta'arruz idüb bunun emsâlî ta'addî üzere olduğundan mâ'adâ Beşiktaş'da vâki' hâssabağçının Köşk bekçisi Mehmed ustayı bi-gayr-i hakkın bıçak ile darb ve mecrûh idüb minvâl-i meşrîh üzere şekâveti şer'an sâbit ve hüccet-i şer'îye olunmağla ol-bâbda kasaba-ı mezbûre ahâlîsi 'inâyet ricâ ve mezbûrun ta'yîni hâssa bostânî hâsakîlerinden Mustafa Hâsekî ve zâbıtı tarafından ta'yîn olunan İşçi Mehmed ma'rifetiyle kasaba-ı mezbûre ahâlîsinden su'âl olunduk da ve kasaba-ı mezbûre sükkânından Ali bin Esad ve Maçka Mahallesi sâkinlerinden Mustafa ve Arab İskelesi Mahallesi İmamı İbrahim ve Mehmed ve Ahmed ve diğer İbrahim ve diğer Mehmed ve diğer İbrahim ve diğer Mehmed ve Halil e Hasan ve Mü'ezzin Mehmed ve Abdurrahim nâm kimesneler mezbûr Hasan için kasaba-ı mezbûreden ihrâc olalı cümlemiz asûde-i hâl üzere olub lakin yine kasabımız gelüb gitmemekle lisânından ve yedinden emîn olmayub ve'l-hâsıl mezbûr Hasan... hamr ve eşkiyâdır ve oğla ve avret ardınca ve hamam kapularına varub eylenezdur deyü haber virdiklerin bi'l-fi'il Beşiktaş Nâ'ibi mevlânâ İsmail zîde ilmühû i'lâm itmeğın mevlânâ-yı mûmâ-ilehyin i'lâmı mûcebince mezbûr zâbıtı ma'rifetiyle Bozcaada Kal'asında kal'a-bend oluna deyü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sen 127.

17/hkm 76: Akdeniz sevâhilinde leb-i deryâda vâki' [boşluk] ve [boşluk] kâdîlarına hüküm ki

Haleb Beğlerbeğisi Abdurrahman Paşa Başbâkî kulu ve çavuşbaşılığî esnâsında mîrî ile hesâb ve kitâbı olub henüz ber- taraf olmadan İstanbul'da fevt olub yanında mevcûd olan emvâl ve eşyâsı taraf-ı Devlet-i 'âliyyemden haber ve Rodin'e değın hıfz olunub Anadolu tarafından ba'dehü emvâl ve eşyâsın tahmîl iyledüğü bir sefine hâlâ karîb mahalle geldüğü i'lâm olunmağla mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühû ma'rifetiyle bir nesnesi zâyi' ve telef olmamak şartıyla sefine-i mezbûra mu'accelen Âsitâne-i Sa'âdetime götürülmek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur. Fî evâhir-i L sene 127.

17/hkm 77: [boşluk] ve [boşluk] kâdîlarına ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Haleb Beğlerbeğisi Abdurrahman Paşa başbâkî kulu ve çavuşbaşılığı esnâsında mîrî ile hesâb ve kitâbı olup henüz ber-teraf olmadan İstanbul'da fevt olup yanında mevcûd emvâl ve eşyâsı taraf-ı Devlet-i 'aliyyemden haber ve Rodin'e değin hıfz olunub lakin Anadolu tarafından ba'zı emvâl ve eşyâsın dahi âdemleri İstanbul'a getürmek üzere 'âzem oldukları haber alınmağla her kankınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mübâşir ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühü ma'rifetiyle tahrîr-i defter idüb bir nesnesi zâyi' ve telef olunmaka üzere mübâşir-i merkûma teslim ve mamzî defteri ile Âsitâneye irsâl iylemek bâbında yazılmışdır. Fî evâhir-i L sene 127.

18/hkm 78: Âsitâne-i Sa'âdetimden Bosna'ya varınca yol üzerinde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zâbıtâna ve a'yân ve iş erlerine hüküm ki

Bu esnâda avâtıf-ı 'aliyye-i şâhânemden der-'aliyyemde sâbıkân... ve Aydın muhassalî vezir Es-seyyid Mustafa Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlühüye tevcîh ve ihsân-ı hümayûnum olup serî'an mazbata vüsûlü matlûb mülûkânem olmağla müşârün-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise etbâ' ve lâhıkı rükûbları için yalnız üç yüz re's menzil bârgîri ücretleri ahâkîl-i tekâlîflerine nakz olmak şartıyla ahâlî-i kazâ taraflarından tedârik ve erkâb iderek birbirinize irsâl ve îsâle mübâşeret iylemeniz fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve müşârün-ileyh tarafına i'tâ olunmuşdur imdi müşârün-ileyhin bir mahallde tevakkuf itmeksizin müsâra'ata mütâsabi olan bu seneye vüsûlü matlûb bâd-i şâhânem idüğü ma'lûmlar olduk da müşârün-ileyh her kangınızın taht-ı hükûmetinize dâhil olur ise derhâl dâ'iresine iktizâ iden üç yüz re's tuvânen menzil bârgîri ücretleri ahâlînin tekâlîflerine takas olmak şartıyla tedârik ve erkâb ve 'acâleten savb-ı maksûduna tesyîr ve îsâle mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve ol-midâr bârgîr virildüğünü müş'ir müşârün-ileyh yedine memhûr ve ma'mûlün-bih sened ahz ve ücretleri ahâlînin tekâlîflerine takass olunmak aher sene hitâmında ma'mûlün bih senedâtını der-'aliyyeme irsâl idüb mugâyir-i emr-i şerîf hareketden ve sermûr-ı kusûr ve rehâvetden... ve mücânebet iylemeniz bâbındı. Fî evâ'il-i L sene 193

Nederlandaluya

19/hkm 79: Âsitâne-i Sa'âdetimden Ordu-yı hümâyûnuma varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve kurâ zabıtlarına hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm Niderlanda elçisi Makomanden Koler hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr Südde-i Sa'âdetime mühürlü arzihâl gönderüb hâlâ baş tercümânlığı hizmetinde olan Olmonles nâm tercümân bir mesâlihi için Edirne'ye azîmet itmekle her kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise yolumuzda ve menâzil ve mürâhelede kendüye ve oğluna ve hizmetkârlarına ve esvâb ve tavarlarına müdâhele ve cizyedârlara dahi harâc mutâlebesiyle rencîde itdirilmeyüb himâyet ve sıyânet olunmak Bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın tercüman-ı mesfûrun yedinde olan berât-ı âlişâna nazar olundukda tercümanlık hidmetinde olanlar ve oğulları ve hizmetkârları harâc teklîfi ile rencîde olunmayalar deyü mestûr ve mukayyed olmağın vech-i meşrûh üzre amel oluna deyü yazılmışdır fi evâhir-i Z sene 127.

19/hkm 80: Sayda vâlisine ve Sayda Kâdîsına hüküm ki

Kıdvet-i ümerâi'l-milleti'l-müslimiyye Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm Niderlanda elçisi Makomaden Koler hutimet avâkıbuhû Südde-i Sa'âdetime mühürlü arzihâl gönderüb Sayda'ya tâbi' San'ar'da sâkin Şeyh Ali ve Şeyh Hamza ve İnan Hâcı Salih ve Şeyh... bin Abdülhalık ve Şeyh Hüseyin bin Abdülhalık ve Şeyh Hüseyin bin Garam nâm kimesneler sâbıkân Basra vâlisi olan Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezirim Osman Paşa edâmâllühü te'âlâ iclâlehü bundan akdem Sayda vâlisi iken müşârün-ileyhden ba'zı maktûra der-uhde itmeleriyle zimmetlerinde olan on dokuz bin beş yüz guruş mâl-ı mukâta'aya Aki'de sâkin Niderlanda tüccârlarından Merzof veled-i Levas nâm müste'min kefil ve temessük virüb ba'dehü meblağ-ı merkûmu meşâyih-i mezbûrûn-ı müşârün-ileyhie kendüleri bi't-temâm edâ ve teslîm idüb ancak zikr olunan temessük müşârün-ileyhin yedinde kalub müste'min-i mezbûr Merzok dahi hâlik olmağla meblağ-ı merkûmu tekrar mâlından talep ve bundan akdem mahallinde hâlik-i mesfûrun vasîsi olub elçi-i vekîli olan Palysen nâm müste'min ile meşâyih-i mezbûrûn murâfa'a-ı şer'-i şerîf olduklarında meblağ-ı merkûm kendüleri bi't-temâm müşârün-ileyhe edâ iyledikleri şer'an sâbit ve kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye dahi verilmişken girü ol-vechile müdâhale olunduğın bildirüb müşârün-ileyhin şer'î cevâbı var ise tarafından vekîli ile Sayda'da mürâfa'a-ı şer' ve hilâf-ı şer'-i şerîf

rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere müşârün-ileyhin tarafından meblağ-ı mezbûru taleb için vekîl zühûr iyledikde Sayda'da mürâfa'a-ı şer' idüb üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadıkça hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîde itdirilmemek için yazılmışdır fî evâsıt-ı C sene 127.

19/hkm 81: İzmir Muhâfızı Abdullah Paşa'ya ve İzmir Mollâsına hüküm ki

Kıdvet-i ümerâi'l-milleti'l-müslimiyye Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm Niderlanda elçisi Makomaden Koler hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr Südde-i sa'âdetime mühürlü arzihâl gönderüb medîne-i İzmir'de Niderlanda konsolosu yanında yazıcılık hizmetinde olan Milaslı Francisko Foliş nâm müste'min kendi hâlinde olub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken eşirrà ve ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler sen mukaddemâ bir Venedik tüccarıyla şerîk imişsin sizinle ba'zı hesâbı dahi var imiş deyü hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf umûruna bî-vech âherden ta'aruz olunmamak için yazılmışdır fî evâhir-i C sene 127.

19/hkm 82: İzmir Muhâfızı Abdullah Paşa'ya ve İzmir Monlâsına hüküm ki

Kıdvet-i ümerâti'l-milleti'l-müslimiyye Âsitâne-i Sâ'âdetimde mukîm Niderlanda elçisi [boşluk] hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr Südde-i Sa'âdetime arzihâl gönderüb medîne-i İzmir'de sâkin Felemenk re'âyâsı tüccarından Francisko Kolis nâm müste'min kendi hâlinde olub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken iştiâ ve ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler mücerred ve ta'cîz için sen mukaddemâ Venedik tüccarıyla şerîk imişsin ve onlar ile bey' ve şerâ idüb ve hânelerinde olur idin deyü hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf rencîde olmamak için emr-i şerîf yazılmışdır fî evâ'il-i Ş sene 1127.

20/hkm 83: Âsitâne-i Sa'âdetimden İzmir'e varınca Akdeniz sevâlinde vâki' kâdîlara hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm Niderlanda elçisi Makomaden Koler hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr Südde-i sa'âdetime mühürlü arzihâl gönderüb Niderlanda Beğzâdelerinden Postiyo ve Daniel Baron de Hevsyer nâm iki nefer beğzâde ile Ferancisko nâm bâzirgân beş nefer müste'min hizmetkârlarıyla bir husûşçün İzmir'e

azîmet itmekle her kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise kendülere ve esvâblarına müdâhale ve cizyedârları hilâf-ı ahdnâme-i hümâyûn harâc mutâlebesiyle rencîde itdirilmeyüb hımâyet ve sıyânet olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ itmeğın kânûn üzre amel oluna deyü yazılmışdır fî evâ'il-i S sene 127

21/hkm 84: Kapudağı Nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki

France Padişahının Âsitânei Sa'âdetimde mukîm elçisi Margezdes Elvers... 'avâkıbe bi'l-hayr Südde-i Sa'âdetime mühürlü 'arzhâl gönderüb tercümân ve beyzâde ve ruhban ve tüccârlarının kefâf-ı nefsleryçün emr-i şerîfimle nâhiye-i mezbûrede Erdek nâm karyede akçeleriyle bir def'a iştirâ iyledüğü hamrdan hâlâ karye-i mezbûre Subaşısı olan Mustafa nâm Bostânî gümrük nâmıyla bana akçe virmedikçe sefîne tahmîl itdirmem deyü ol-evâmîr-i şerîfeye mugâyir ademisi yedinden ol-bahâne ile cebren elli beş guruş alub gadr iyledgün bildirüb ol-tarafda icrâ-yı hakk mümkün olmamağla murâfa'a-ı şer' için subaşı mezbûr Âsitâe-i Sa'âdetime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğın ol-vechile füzûlî alduğı akçeyi girü edâda muhâlefet ider ise murâfa'a-ı şer' için Âsitâneye ihzâr için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 127.

21/hkm 85: Bostancıbaşı ve Kapudağı Nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihayyı France padişahının Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm elçisi Margezdes Elveres... 'avâkıbe bi'l-hayr Südde-i Sa'âdetime mühürlü 'arzhâl gönderüb tercüman ve beğzâde ve ruhbanlar ve tüccârlarının kefâf-ı nefsleryçün bin yüz yirmi senesinde bir def'a emr-i şerîfimle nâhiye-i mezbûrede Erdek nâm karyede akçeleleriyle iştirâ iyledüğü hamredi hâlâ karye-i mezbûre Subaşısı olan Mustafa nâm bostânî gümrük nâmıyla bana akçe virmedikçe sefîneye tahmîl itdirmem deyü yedlerinde olan evâmîr-i şerîfeye mugâyir ademisi yedinden cebren elli beş guruş alub ba'dehü mezbûrun füzûlî alduğı akçe girü alıverilüb muhâlefet ider ise murâfa'a-ı şer' için Âsitâne-i Sa'âdetime ihzârıçün emr-i şerîfim virilüb mahalline vardık da mezbûr derûn-ı emr-i şerîfde karye subaşından şekiyye iylemiş siz ben gümrük almadım deyü itâ'at iylemeyüb girü vech-i meşrûh üzere ta'addîden hâlî olduğun bildirüb ol-bâbda hükm-i hümâyûn ricâ itmeğın mezkûr Mustafa'nın alduğı akçe girüye istirdâd olunduktan sonra bir def'a emr-i şerîfim mücebince olan hamrın nakline muhâlefet itdirilmeyüb ta'allül ider ise ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i B sene 1127.

21/hkm 86: Taşözü Kâdîsına hüküm ki

Kıdvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesihayyı France padişahının Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm elçisi Margezdes Elveres... 'avâkıbe bi'l-hayr Südde Sa'âdetime mühürlü 'arzihâl gönderüb Franca tüccârından David Mahi nâm bâkirin kazâ-ı mezbûra tâbi' Karavide Fesadev ve Bulgaruza oluğu nâm karyeler sükkânından Papa Dimitri ve Papa Galodi ve Papa Veyi ve Yani Tudoro nâm zimmîlerde bin yüz yirmi senesinde karz-ı şer'iyeden temessükleri mücebince altı yüz kırk beş guruş ve elli üç senesi bâkî kalub bundan akdem mübâşir ma'rifetiyle iki def'a emr-i şerîfim ısdâr ve taleb iyledik de mesfûrlar menmûl olub ve hevâlarına tâbi' kimesneleri istinâd itmeleriyle virmeyüb mahallinde icrâ-yı hakk mümkün olduğun bildirüb Âsitâne-i Sa'âdetime ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin temessükü mücebince meblağ-ı merkûmu mahallinde edâda muhâlefet idirler ise murâfa'-ı şer' için Âsitâneye ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i B sene 1127.

21/h km 87: Âsitâne-i Sa'âdetimden İzmir'e varınca Akdeniz sevâhilinde vâki' kâdîlara hüküm ki

France Padişahının Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm elçisi Margezdes... 'avâkıbe bi'l-hayr Südde-i Sa'âdetime mühürlü 'arzihâl gönderüb Francalulardan on döt nefer müste'cire Farancalu hâlâ İzmir'e gitmek iktizâ itmeğel her kankınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise kendülere ve esvâblarına müdâhale ve rencide itdirilmeyüb himâyet ve sıyânet olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ itmeğin kânûn üzere 'amel oluna deyü yazılmışdır. Fî evâhir-i N sene 127.

21/hkm 88: Âsitâne-i Sa'âdetimden İzmir'e varınca Akdeniz sevâhilinde vâki' kâdîlara ve kılâ' dizdarları ve iskele emînlerine hüküm ki

Franca padişahının Âsitâne-i Sa'âdetimde mukîm elçisi Margezdes Elveres... 'avâkıbe bi'l-hayr 'arzihâl gönderüb dokuz nefer Francalu bir husûslarıçün İzmir'e revâne olmağla kânûn üere yol hükmü yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 127.

22/hkm 89: Sefer-i hümayûn vukû'unda Ordu-yı zaferboy cânibinden rikâb hümayûna ve rikâb-ı hümayûndan Ordu-yı hümayûna telhîs vesâ'ir umûr-ı mühimme müste'accile ile

37/hkm 90: Üsküdar'dan Bağdad'a varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Divân-ı hümâyûnumda sâbıkân çavuşbaşı olub Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olan Derviş Mehmed dâme mecdühû İran tarafından bâ'is olub bu def'a Bağdad'da gelen elçiyi alub Der-'aliyyeme getürmek üzere mihmandâr ta'yîn ve irsâl olunmağla ba'dehü ücretleri taraf-ı mîrîden üzere ahâlî taraflarından yalnız elli re's bârgîr virilüb mu'accelen sevk ve tesyîr olunması fermânım olmağın siz ki mûmâ-ileyhimsiz iş bu emr-i şerîfim her kangınızın taht-ı kazâsına varır ise mûmâ ileyh varmazdan mukaddem ber-vech muharrer ücretleri ba'de'l-hesâb cânib-i mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla ahâlî taraflarından olmak üzere elli re's bârgîr virilüb ve virildiğini müş'ir mûmâ-ileyhden memhûr sened ahz ve mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicille kayd ve bu vechile muhâfaza iderek âminen irsâl ve îsâlîme ihtimâm-ı tâm idüb bârgîr tedâiki bahânesiyle yâhûd vücûh-ı aher ile meks ve tevakkufuna bâ'is hâlimden gâyetü'l-gâye hazer ve ictinâb olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 1153.

37/hkm 91: Trabzon'dan İran tarafında vâki re's-i hudûda Van'dan Âsitâne Sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimde meks üzere olan İran elçileri tarafından bu def'a sefîne ile Trabzon'a Van'dan re's-i hudûda sevk ve tesyîr olunan yüz nefer acem üsârâsı üzerlerine taraflarından ta'yîn olunan iki neferin re's-i hudûda ve re's-i hudûddan Âsitâne-i sa'âdetime gelinceye dek uğradıkları mahallerde muhâfaz ve rükûbları için iktizâ iden iki re's bârgîrin tedârik ve ihzâr olunması lâzım gelmeğle imdi iş bu emr-i şerîfim vüsûlünde siz ki mûmâ-ileyhimsiz her kangınızın taht-ı kazâsına varır ise sonra ücretleri cânib-i mîrîden verilmek şartıyla iki re's bârgîr ahâlî taraflarından verilüb ve virildiğini müş'ir yedlerinden memhûr sened ahz ve mazmûn emr-i şerîfimi sicille kayd ve mezbûrları ma'iyetlerinde olan üsârâtı muhâfaza iderek âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve îsâl idüb hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 1153.

37/hkm 92: Trabzon'dan İnan hudûduna varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitânne-i Sa'âdetimde meks olan İnan elçileri tarafından bu def'a sefîne ile Trabzon'a Van'dan re's-i hudûda sevk ve tesyîr olunan üsârânın üzerlerine ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân baltacılar kethüdâsı Halil zîde mecdühûye re's-i hudûda varub gelinceye dek uğradığı mahallerde kendünün ve etbâ'ının rükûblarıyçün iktizâ iden altı re's bârgîrin müceddeden virelen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağla imdi mûmâ-ileyh her kangınızun taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince altı re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sen başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla altı re's tuvânen bârgîr virilüb muhâfaza iderek âminen birbirinize irsâl ve îsâl idüb hilâfından ve kendülerden ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyuruldu. Fî 14 N sene 153.

38/hkm 93: Trabzon'dan İnan hudûduna varınca yol üzerinde vâki' olan kâdîlar ve nâ'ibler ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitân-i Sa'âdetimde meks üzere olan İnan elçileri tarafından bu def'a sefîne ile Trabzon'a Van'dan re's-i hudûda kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Baltacılar kethüdâsı Halil zîde mecdühû mübâşeretiyile sevk ve tesyîr olunan yüz otuz nefer üsârâ Trabzon'a hurûclarında re's-i hudûda varınca râcilen ve kâsiyen kat'-ı mesâfe tarîk-i 'âmm idrâkân olub iki nefere birer re's dâbbe mi tedârik olunmak mümkün olur yohsa araba mı peydâ olur hâsılı her ne vecile olur ise iktizâ iden ücretleri nizâm-ı cedîd üzere cânib-i mîrîden verilmek şartıyla ahâlî taraflarından tedârik veihzâr ve cümlesi re's-i hudûda âminen îsâl olunmaları mühimm ve muktezî olmağla siz ki mûmâ-ilyhimsiz ber-vech-i muharrer üsârâ-yı mezkûre taht-ı hükûmet ve kazânıza vâsıl olduklarında 'âlâ tarîkü'l-mûtâviye süvâr olmak üzere iki nefere birer re's dâbbe mi olur yohsa araba mı tedârik olunur her ne vechile münâsib ise kadr-ı kifâye dâbbe ve araba tedârik ve ba'dehü verilen nizâm üzere ücretleri senesi bâşında ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden verilmek şartıyla ahâlî-i vilâyet iş bu emr-i şerîfimin sûreti her kazânın sicilline kayd ve ne

mikdâr araba ve dâbbe virilür ise mübâşirinden sened ahz olub bu vechile âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve re's-i hudûda îsâle sa'y ve ihtimâm idüb ihmâl ve rehâvetden be-gâyet ihtirâz ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sense 1153.

38/hkm 94: İnebahtı'dan Belgrad'a varınca yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân İnebahtı muhâfızı vezirim Mustafa Paşa diğér emr-i şerîfimle Belgrad Kal'ası muhâfazasına me'mûr olun menzile süvâr ve mu'accelen varub hırfet-i muhâfazaya kıyâm iylesini kendüye tenbîh ve te'kîd ve bir sâ'at evvel savb-i me'mûra irişmesi mühimm ve muktezâ olmağla kendülerinin ve etbâ'larının rükûblarıçün iktizâ iden kırk re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi müşârün-ileyh her kankınızın taht-ı kazâsını vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince kırk re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve müşârün-ileyhe virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sende ahz ve ba'dehü sened baışında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetimeirsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîlerin ahâlîye verilmek şartıyla kırk re's tuvânen bârgîr verilüb hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Fî evâsıt-ı Z sene 153.

38/hkm 95: Bir sûreti

Belgrad'dan Gelibolu üzerinde Şam-ı şerîfe varınca yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân Belgrad Seraskir vezirim Ali Paşa'ya Şam eyâleti ve mîr hâcılığı tevcûh ve ihsân-ı hümâyûn olub Devlet-i 'Aliyyem'in mer-i mühâmm-i elzemi'l-ihtimâmından olan levâzım-ı umûr hâcî tesviye ve tesfiha için menzile süvâr ve mu'accelen Şam-ı şerîfe varub rü'yet ve tanzîm-i levâzım umûr-ı hâcca ibtidâr iylesini kendüye başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunub bir sâ'at evvel 'alî cenâh-ı isti'câl savb-ı me'mûra irişmeni mühimm ve muktezî olmağla kendülerinin ve etbâ'larının rükûblarıçün iktizâ iden altmış re's bârgîr için ber-vech-i meşrûh fî evâsıt-ı Z sene 153.

39/hkm 96: Şam-ı şerîf kâdîsına ve Şam-ı şerîfden Üsküdar'a gelince yol üzerinde olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

İnşâllâhü te'âlâ bu 'âmm-ı ferhunde ferahiyâmda 'avdet-i hüccâc-ı müslimînde hâlâ Mekke-i mükerreme-i şerîfi tarafından gelecek bir nefer ademîsi eğlendirilmeyüb bir sâ'at evvel Âsitâne-i Sa'âdetime gelüb irişmesi mühimm ve muktezî olmağla imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince bir re's mezil bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd kendüye virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahzve ba'dehü sene başında sûret-i sicil ve ma'mûlün bih sened Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla bir re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i Câ sene 153.

39/hkm 97: Şam-ı şerîf kâdîsına ve Şam-ı şerîfden Üsküdar'a gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

İnşâllâhü te'âlâ bu sene-i müteyemmine de 'avdet ve hüccâc-ı müslimînde hâlâ Mekke-i mükerreme şerîfi tarafına teşrîfât-ı hümâyûn mülûkânemele me'mûr Dergâh-ı mu'alâm kapucu başlarından ser-mühtedân hayyime hâssa Abdullah dâme mecdühü eğlendirilmeyüb bir sâ'at evvel Âsitâne-i Sa'âdetime gelüb irişmemesi mühimm ve muktezî olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince on beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd kendüye virildüğünü müş'ir mûmâ-ileyhin yediden sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicil ve ma'mûlün-bih sened Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlî-i vilâyete verilmek şartıyla on beş re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i Câ sene 1153.

39/hkm 98: Âsitâne-i Sa'âdetimden Kırkkilisa ve Bergos ve İdos vee Rus makder ve Karinabad ve Yanbolu ve Aculi ve Mesuri ve Çerpan ve İsmiye kazâları kâdîlarına ve nâ'iblerine hüküm ki

Mahâl-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetim cânibine zahîre sevk ve irsâline me'mûr Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından sâbıkan Kapudan Paşa vekîli Süleyman zîde mecdühûnün ve etbâ'ının rükûblarıyçün iktizâ iden on re's bârgîrlerin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimle sicil-i mahfûz kuyûdunda ve müceddeden verilen şurût-ı nizâm mücebince on re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyh virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrî ahâlîye verilmek şartıyla on re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfında ve ücret talebinin be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak içün yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 153.

39/hkm 99: Kırkkilisa'dan Varna ve Balçık ve Müngaliye ve Pirevadi ve Karasu ve Hâcioğlu ve Babadağı ve Nehr-i Tuna sevâhilinde vâki' küllî ve İsmail ve Tulcu ve İsakcı ve Ebra'il ve Yergök ve Ruscuk ve Niğbolu ve Silistre ve Fellibe vesâ'ir sevâhilinde vâki' bi'l-cümle kazâlar ile kurb ve civârlarında olan dizdâr külü ve Şemen ve Arnavud ve Herazgrad ve Çerneve vesâ'ir kazâların varub gelince vâki' olan kâdîlarına ve nâ'iblerine ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mahâll-i mezkûrede Âsitâne-i Sa'âdetim cânibine zahîre sevk ve irsâline me'mûr dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Murtaza zîde mecdühûnün ve etbâ'larının rükûblarıyçün iktizâ iden on re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on re's bârgîrin ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyh virildüğü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlünbih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla on re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 153.

40/hkm 100: Tekfurdağından Ereğli ve İncecik ve Hayrabolu ve Mağlağra ve Ceser ergene ve Urşe ve Gelibolu ve Şehr-i gün ve Keşan ve Karacık ve Dağyofe ve İpsala vesâ'ir kazâların varub gelince vâki' olan kâdîlar ve nâ'iblerine ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mahall-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetim cânibine zahîre sevk ve tesyîrine me'mûr Dergâh-ı mu'allâm Gediklülerinden Veli zîde mecdühûnün ve etbâ'larının rükûblarıyçün iktizâ iden yedi re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd yedi re's bârgîri ve mûmâ-ileyhe verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduğun ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla yedi re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyuruldu. Fî evâsıt-ı Câ sene 153.

40/hkm 101: İskenderi'yeden Âsitâneye gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Mahmud dâme mecdühû İskenderiye tarafından Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına gelecek hazinenin nakl ve îsâline me'mûr olub ve hazine-i merkûmenin bir gün akdem nakl ve teslîm hazine-i 'âmireme olunması mühimm ve muktezî olmağla imdi kapucu başı mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise ancak hazîne tahmîline kifâyet iden mikdârı güzîde ve tuvânen davarlar ahâlî-i vilâyet kendüleriden olmak üzere tedârik ve ihzâr ve mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ve mübâşir mûmâ-ileyhe teslîm ve (silik) ve yedinden memhûr senden ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicil ve ma'mûlün-bih senedi Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla ancak hazine-i merkûmenin tahmîline kifâyet mikdârı bârgîr virülüb ve gider olduk da yanınan kadr-ı kifâyet âdemler ta'yîn ve menzillerde ve esnâ-yı râhda gereği gibi muhâfaza iderek emîn

ve sâlimen birbirinize irsâl ve mu'accelen Âsitâne-i Sa'âdetime îsâline cümleliz mezîd-i sa'y ve ihtimâm iyleyüb edna-ı kusûr ve rehâvetden ve ücret talebinden hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 1153.

40/hkm 102: Bir sûreti

Kilis'den Âsitâne-i Sa'âdete gelince olan vüzerâ ve mîr-i mîrân ve mevâlî ve kuzât vesâ'ire Dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden El-hâc Ömer zîde mecdühû Kilis tarafından gelecek seksen kîse hazinenin nakl ve îsâline me'mûr olmağla hazine tahmîline kifâyet mikdârı ahâlî tarafından tuvânen davar verilmesi için ber-vech-i meşrûh fî evâhir-i Câ sene 153.

40/hkm 103: Kırkkilise'den Tuna sevâhiline varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mâhalli-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına sevk ve irsâl olunacak zahîreye itmâm-ı hizmete dek mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı Mu'allâm gediklülerinden Nalkıran Mehmed zîde mecdühûnün ve etbâ'mın rükûblarıyçün iktizâ iden sekiz re's bargîrin müceddeden verilen şurût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şurût-ı nizâm mücebince itmâm hizmetine dek sekiz re's bârgîrin ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ve ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla sekiz re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâhir-i Câ sene 153.

41/hkm 104: Üsküdar'dan İnan hudûduna varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimden meks üzere olan İnan Elçisi tarafından bir nefer ademîsi beren İnan tarafına nakl ve irsâl olunub İnan hudûduna varub gelince bir re's tuvânen bârgîr verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh re's-i hudûda varub gelinceye dek uğradığı mahallerde mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve

müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince bir re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiği müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicilleri ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla bir re's tuvânen bârgîr virilüb muhafaz iderek âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve mu'accelen re's-i hudûda îsâl idüb hilâfından ve kendüden ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâhir-i Câ sene 153.

41/hkm 105: Âsitânedен Gümölcine'ye varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarlarına vesâ'ir zâbit ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Olonya Ceziresi vesâ'ir ol-havâlî emvâl-i mîrîyesi taksitinin cem' ve tahsîl ve Âsitânedе hazine-i 'âmireme îsâl ve teslîmine bundan akdem der-'aliyyemde mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Kaplan zîde mecdühû hazine-i merkûme ile Gümölcine'y geldikde hastalanub ol-tarafda kaldığından yanında olan hazinenin vaktiyle 'âdem-i vürûduna bâ'is olub ve taksît-i mezkûr bu def'a ihrâc olunacak müvâcibin tertibine dâhil olmakdan nâşî hazine-i merkûma serî'an ve 'âcilen Âsitâne-i Sa'âdetime gelüb teslîm ve hazine-i 'âmireme iltimâsı emr-i mühâmm-ı elzemü'l-ihtimâmdan olmağla Der-'aliyyemden [boşluk] zîde mecdühû mahsûsan mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur imdi iş bu emr-i şerîfimle mübâşir mûmâ-ileyh vüsûlünde mûmâ-ileyh Kaplan zîde mecdühûnün bu tarafa gelmeğe liyâkat ve ve eğer gelmeğe miknet ve iktidârı yoğsa yanında olan hazine ma'rifet-i şer'le iş bu def'a irsâl olunan mübâşir mûmâ-ileyhümâ ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden altı re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillâta ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-yi Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla cümlesinden gayri altı re's tuvânen bârgîr virilüb ve vardığı menzillerde ve esnâ-yı râhda gereğı gibi muhâfaz ve yanına kadr-ı kifâye tüfenk-endâz âdemler ta'yîn ile emîn ve sâlimen birbirinize irsâl ve mu'accelen bu tarafa îsâl idüb mikdâr-ı zerre kusûr ve nüvvâbından hazer ve mücânebet iyleyesin taksît-i merkûm bu def'a çıkacak mevâcib tertîbine dâhil olmak cihetiyle 'âcilen ve müsâra'aten gelüb teslîm-i hazine-i 'ârimerem olunması mühimm

ve muktezî iken ma'âzallah-i te'âlâ hazine-i merkûm muhâfazası ve 'avk ve te'hîrini müstellim olur mikdâr zerre kusûr ve rehâvetiniz zâhir olmak lâzım gelür ise 'özü ve 'illetiniz kat'an mesmû' olmayub vâki' olan zarar ve hasârat sizden tazmîn olduğundan gayri eşedd-i cezâ ile haklarınızdan gelineceği mukarrerdir ona göre basîret üzere hareket ve ücret talebinden ve hilâf-ı emr-i şerîf vaz' ve hâlet sudûrunda gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuştur buyuruldu. Fî evâ'il-i C sene 153.

41/hkm 106: Üsküdâr'dan Trabzon'a varub gelince Trabzon eyâletinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a şeref-bahşâ-yı sudûr iden emr-i şerîfim mücebince bahsiyeti muktezî ba'zı umûr ile hâssa silahşörlerinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Salih Paşazâde Yusuf zîde mücdühû Trabzon tarafına me'mûr ve tesyîr kılınub 'acâleten varub irişmesi mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına vâsil olur ise siz ki mûmâ-ileyhimsiz mûmâ-ileyhi kat'an meks ve tevakkuf itdirilmeyüb mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden on re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince gidişde ve gelişde eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâlarda esnâ-yı seyr ve devrinde on re's bârgîrin ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla on re's tuvânen bârgîr virilüb müsâra'atan savb-ı me'mûra îsâline sarf-ı mezîd-i sa'y ve ihtimâm iyleyesin mûmâ-ileyhin acâleten zehâb ve iyâbı maksûd iken şöyle ki mücebi 'avk ve te'hîri olur tekâsül ve rehâvetiniz zâhir olmak lâzım gelür ise bir dürlü cevâba kâdir olmazsınız ona göre hareket ve hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet .... Muma ileyh olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 153.

42/hkm 107: Üsküdar'dan Erzurum ve Trabzon'a varub gelince ve eyâleteyn-i mezkûreteynde vâki' kazâların kuzât ve nüvvâbına ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Zikr olunan eyâletlerin mâbeyn mahsûllerinin taraf-ı mîrîden cem' ve tahsîli husûsunu Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Seyyid Mehmed dâme mecdühû mübâşir ta'yîn ve mu'ayyene defter-i hâkânî kâtiblerinden

Mustafa Çelebi zîde kadrühû tahsîs ve mahall-i mezkûreye tesyîr ve irsâl kılınub aceleten varub irişmeleri mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhümâ her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına varub dâhil olurlar ise siz ki mûmâ-ileyhimsiz kat'an meks ve tevakkuf itdirmeyüb mûmâ-ileyhümânın ve etbâ'larının rükûblarıçün iktizâ ide yirmi sekiz re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince gidişde ve gelişde ve eyâleteyn-i mezkûreteynlere vâki' kazâlarda esnâ-yı seyr ve sülûklarında yirmi sekiz re's bârgîrin ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve kapucubaşı mûmâ-ileyhe verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât-ı Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla yirmi sekiz re's tuvânen bârgîr virilüb müsâra'atan savb-ı me'mûra îsâllerine cümleliz mezîd-i takayyüd ve ihtimâm iyleyüb hilâfından ve ücret-i mutâlebesinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak fermân-ı 'âlîşân sâdır olmuşdur buyuruldu. Fî evâ'il-i C sene 153.

42/hkm 108: Edirne ve Filibe ve Sofya Mollâlarına ve Edirne'den Tatarbazarı ve Aştebed ve Alacahisar ve Radomir ma'a Serşesek ve Neveberde ve Zarlık ve Ürgüb ve Radoşte ve Vehçetirin ve Uyuraniye ve Berkofca ve Samako ve Şehr-i gün ve İzpenol ve Köstendil ve Karatava ma'a Focane ve Sakofca ve Piriştine ve Tekuş ve Kalkandes ve Köprülü ve Perzenik ve Karcava ve Dobnice ve Niş ve Moruh kazâlarına varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Zikr olunan kazâlarda mevkûfâtдан verilen mamzî sûret defterleri ve evâmîr-i şerîfem mantûklarınca bu def'a Belgrad Kal'ası içün kadr-ı kifâye tertîb olunub Moroh 'da vâki' mîrî anbarda cem' olunacak zehâyire anbar emîni nasb olunan sâbıkân başbâkî kulu kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İbrahim zîde mecdühû bu tarafda mahall-i mezkûra sevk ve irsâl olunub 'aceleten varub irişmesi mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına vâsil olur ise siz ki mûmâ-ileyhimsiz kat'an meks ve tevakkuf itdirmeyüb mûmâ-ileyhin ve etbâ'larının rükûblarıçün iktizâ iden on beş re's bârgîrin müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince zehâb ve iyâbında ve zikri mesbûk kazâlarda esnâ-yı seyr ve sülûkunda on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğün müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başına sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla on beş re's

tuvânen bârgîr verilüb müsâra'aten savb-ı me'mûra îsâline cümleliz mezîd-i takayyüd-i ihtimâm iyleyüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân yazılmışdır. Fî evâ'il-i C sene 1153.

42/hkm 109: Âsitâne-i Sa'âdetimden Kırkkilise ve Fağya ve Pergos ve Cerban ve Kızılağac ve Hatunili ve Nevâhî-i Yanbolu kazâları kâdîlarına ve nâ'iblerine ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mahall-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdet cânibinie zahîre sevk ve irsâline me'mûr Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından sâbıkan kapudan paşa vekîli Süleyman zîde mecdühûnün ve etbâ'nın rükûblarıyçün iktizâ iden on re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunduk da ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla on re's tuvânen bârgîr virilüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân sâdır olmuştur. Fî evâhir-i C sene 153.

42/hkm 110: Üsküdar'dan Şam-ı şerîfe varınca yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nâ'iblere ve a'yân-i vilâyet zîde kadrühûmâ hüküm ki

Surre-i hümâyûnum için konakçı ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından Hasan zîde kadrühûnün ve etbâ'nın rükûblarıyçün iktizâ iden üç re's bârgîr müceddeden verilen şart-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimle sicil-i mahfûz kayd ve bend ve müceddeden verilen şart-ı nizâm mücebince üç re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl oldukda ücretleri ba'de'l-hesâb taraf-ı mîrîden ahâlîye verilmek şartıyla üç re's bârgîr virülüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet ihtirâz ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i B sene 1153.

43/hkm 111: Anadolu orta kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdalbaki dâme mecdühû 'adâlet ve menzil nizâmı için şeref-bahşâ-yı sudûr iden diğêr evâmir-i şerîfemle tesyâr ve tesyîr olunmağla Üsküdar'dan yemîn ve yesârıyla mahall-i mezkûrenin nihâyetlerine varub gelinceye dek mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rûkûblarıyçün iktizâ iden on üç re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağla imdi mûmâ-ileyh her kangınızı taht-ı kazâsına vâsil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kay ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on üç re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğine müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene bâşında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâneme îsâl idüb hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânı yazılmışdır. Fî evâ'il-i Ş sene 153.

43/hkm 112: Bir sûreti

Anadolu'nun sağ koluna hâssa silahşörlerinden tüfenkcibaşı Mustafa zîde mecdühû için on re's bârgîre ber-vech-i meşrûh.

43/hkm 113: Bir sûreti

Anadolu'nun sol koluna Sadr-ı azam ağalarından mübâya'acı Bekçi Mehmed zîde mecdühû için yedi re's bârgîre ber-vech-i meşrûh.

43/hkm 114: Bir sûreti

Rumilinin orta kolu nihâyetini vech-i meşrûh üzere Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Lutfullah dâme mecdühû için on beş re's bârgîre.

43/hkm 115: Bir sûreti

Rumilinin Sağ koluna ber-vech-i meşrûh hâssa silahşörlerinden başçukadârı Osman zîde mecdühû için on iki re's bârgîre.

43/hkm 116: Bir sûreti

Rumilinin sol koluna ber-vech-i meşrûh Sadr-ı azam ağalarından selâm ağası sâbık Mehmed zîde mecdühû için yedi re's bârgîre.

43/hkm 117: Sâbıkân Belgrad muhâfızı vezirim Mustafa Paşa bulunduğu mahalden Âsitâne-i Sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Müşârün-ileyhin mu'accelen Âsitâne-i Sa'âdetime gelüb vüsûl ve lühûku mühîmm ve muktezî olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz işbu emr-i şerîfim vüsûlünde bulunduğu mahalden Âsitâne-i Sa'âdetime gelinceye dek müşârün-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün altmış re's bârgîn müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi müşârün-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince altmış re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve müşârün-ileyhe virildiğini müş'ir yedinden memhûr senede ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime îsâl iyleyesiz müşârün-ileyhin serî'an ve mu'accelen Âsitâne-i Sa'âdetime vüsûl ve lühûku mühîm ve matlûb iken mu'tâd olduk da müceb 'avk ve tehîri olur ednâ-ı rehâvet ve kusûrunuz zâhir olmak lâzım gelür ise bu bâbda 'özü ve 'illetiniz kat'an ihfâ olunmayub mazhar-ı eşedd-i 'ukâb ve 'itâb olacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüb ona göre müteyakkızâne hareket ve ihmâl ve tekâsülden gâyetü'l-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fi evâsıt-ı L sene 1153.

44hkm /118: Bergos'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince vâki' olan kazâların kuzât ve nüvvâbı ve Silivri nâ'ibine ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zabıtân ve a'yâna hüküm ki

Mosko devleti tarafından Âsitâne-i Sa'âdetime gelen büyükelçisinin yanında olan beyzâdelerden [boşluk] nâm beyzâde elçiden mukaddem Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına 'âzim olmağla Kırkkilise'den beher bârgîr sekiz buçukguruş kira ile on sekiz bârgîr isticâr ve ücretleri beyzâde-i mûmâ-ileyh yedinden temâmen bârgîr ashâbına teslim olunduktan sonra bârgîrlere süvâr ve Birgos'a geldik de kiracalar bârgîrlerimiz bundan öte gidemez deyü ta'allül iyledikleri ihbâr olunub lakin beyzâde-i mûmâ-ileyhin

Âsitâne-i Sa'âdetime mu'accelen vürüdu muktezî olmakdan nâşî kendüsüne ve etbâ'ına iktizâ iden ol-mikdâr bârgîrleri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr ve beyzâde-i mûmâ-ileyhi yanında olan etbâ'ıyla bu tarafa sevk-i tesyîre ikdâm ve ger beyzâde-i mûmâ-ileyh Silivri'ye geldik de deryâdan gelmek murâd ider ise bir kayık tedârik ve erkâb ve furtuna hûlülünden nâşî kayık ile gelmekden ibâ ider ise kezalik Silivri'den kendüsüne ve etbâ'ına ol-mikdâr bârgîr ahâlî taraflarından virilüb müceddeden Âsitâne-i Sa'âdetime îsâle ihtimâm iylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile [boşluk] ile irsâl olmuştur imdi vüsûlünde siz ki Birgos ve Silivri nâ'ibleri vesâ'ir mûmâ-ileyhimsiz beyzâde-i mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on sekiz re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve eğer hava müsâ'id olub Silivri'den kayığa süvâr olmak murâd iderse bulunan sefîneye tahmîl ve irsâl ve eğer beren gelmek diler ise kezalik ol-mikdâr bârgîr tedârik ve erkâb ve bu tarafa îsâle ikdâm ve alınan memhûr senedi Âsitâne-i Sa'âdetime îsâl iyleyüb hilâf-ı emr-i şerîfim vaz' ve hâlınden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı L sene 153.

44/hkm 119: Çekmeceler ve Silivri ve Ereğli ve Çorlu ve Birgos ve Baba-ıy atık ve Hayrabolu ve Ceserergene ve... ve İzcik ve Sargöl ve Keşan ve Urşa ve ve Gelibolu kâdîlara ve nâ'iblere hüküm ki

Sadr-ı a'zam ağalarından Veli zîde mecdühû mahall-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetime nakl ve tesyâr olacak zehâyirin diğ er emr-i şerîfimle sevk ve isti'câline me'mûr olmağla Âsitâne-i Sa'âdetimden mahall-i mezkûreye varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'mın rükûbları için iktizâ iden sekiz re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsın vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince sekiz re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında femân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ sene 153.

44/hkm 120: Bir sûreti

Mahall-i mezkûra kazâlarına [boşluk] Sadr-ı a'zam çukadârlarından iki nefer çukudâr mahall-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetime nakl ve tesyar olunaak zehâyirin diğêr emr-i şerîfimle sevk ve isti'câline me'mûr olmalarıyla Âsitâne-i Sa'âdetimden mahall-i mezkûra varub gelince mûmâ-ileyhümânın rûkûblarıyçün iktizâ iden iki re's bârgîrin ber-vech-i meşrûh.

44/hkm 121: Âsitâne-i Sa'âdetimden tarafına kudûm üzere olan İnan elçisinin bulunduğû mahallden Üskûdar'a gelince yol üzerinde bulunan kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Elçi-i mûmâ-ileyhin mihmândârı tarafından Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına gelecek akçenin muhâfazası ve tahmîline iktizâ iden davarın ahâlî taraflarından tedâriki fermânım olmağla her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise hazine-i merkûmenin tahmîline iktizâ iden bârgîrlerin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr ve kazânıza vardıkda emîn ve mahfûz mahallere kondurub ve gider olduklarında yanına kadr-ı kifâye âdemler ta'yîn ile emîn ve sâlimen birbirinize irsâl ve bu tarafa sevk ve îsâl ve kaç re's bârgîr verildiğini müş'ir naklini me'mûr olanın yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime gönderülüb hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iyleyesiz hazine-i merkûmenin selâmetle bu cânibe vüsûlü matlûb olmağla şöyle ki ma'zallahü te'âlâ birbirinizin zarar ve zî dâhilinden hasârat vâki' olacak olur ise vâki' olan zâyî'ât zahiren ehem ol-kazânın hükkâm ve zâbîtân ve ümerâsından tahsîl olundundan gayri müsâmahaları takrîb ile eşedd-i cezâ ile haklarından gelineceğî dahi mukarrerdir ona göre mezîd-i basiret ve hareket olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ sene 153.

45/hkm 122: Âsitâne'den Tekfurdağî ve Gelibolu ve Boğazhisarları ve İnoz ve Edirne ve Kırkkilise varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb a'yâna hüküm ki

Sadr-ı a'zam Tatarlarından [boşluk] tatar Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına gelen... mûmâyakatı içün sâdır olan emr-i şerîfimle mahall-i mezbûra îsâline me'mûr olub Âsitâni-i Sa'âdetimden mahall-i mezkûreye varub gelince mûmâ-ileyhin rûkûbuyçün bir

re's bârgîrin müceddeden virilen şürût mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi tatar-ı mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve ben ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince bir re's bârgîri ahâlî-i vilâyet ve bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğün müş'ir yedinden sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâfın ve ücret talebinden hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâhir-i Zâ sene 153.

45/hkm 123: Selanik Monlâsına ve Selanik'den Bosna'ya varınca vâki' olan kâdîlara ve mütesellimler ve voyvodalar vesâ'ir zâbitân ve a'yân ve ahâlîye hüküm ki

Hâlâ Bosna eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûnum olan vezirim El-hâcc Mehmed Paşa'nın bir gün evvel 'alî cenâhü'l-isti'câl münsubbı olan Bosna'ya vürûdu ehemmi mühâm devlet-i 'âliyyemden olduğuna binâ'en ve "zir-i müşârün-ileyhin rükûbu için kırk re's tuvânen menzil bârgîri bundan mukaddem verilen nizâm mücebince bilâ te'hîr ahâlî-i vilâyet tarafından verilmek fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz vezir-i müşârün-ileyhin münsubbı olan Bosna bir sâ'at mukaddem varması nice fevâyidi müstemil olmakdan nâşî menzil bârgîrine intizâren bir mahalde bedel-i lahza te'hîr ve tevakkufu ma'zallahü te'âlâ bâ'is saht-ı gazab-ı hüsrevânem olmağla ol-mahalde hükkâm ve zâbitân ve ahâlîsi ser-niçe kahr-i şâhânemden ber-vechile tahlîs kirmân-ı necât idemeyecekleri cümledenize ta'yînen ma'lûmunuz olduk da müşârün-ileyh kazâlarınıza varmazdan evvel kırk re's tuvânen menzil bârgîrini mukaddemâ verilen şürût-ı nizâm mücebince sene başında hesabınız görülmek şartıyla ahâlî-i vilâyet taraflarından acâleten ve müsâra'aten tedârik ve ihzâr ve vardık da bilâ tevakkuf süvâr olub yanına yarar kulâğuzlar koşub birbirinize irsâl ve ber-vech-i ta'cîl savb-i merâmi'l-îsâle her biriniz fevtü'l-cedd-i sa'y ve dikkat ve bu emr-i hatîrde serimû iğmâz ve tekâsülden be-gâyet mücânebet iylesiz... ne mühimm ve müste'cil idüğün beyân idüğünmüşken şöyle ki müşârün-ileyhin bir kazâda menzil bârgîrine terkıyyen bir nefes meks ve tevakkuf istimâ' olunacak olur ise ol-kazânın hükkâm ve ahâlîsi bilâ iştibâh ve îd-i ekîl kahr-ı kahramanca mazhar olurlar ona göre müteyakkızâne hareket iylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur. Fî evâsıt-ı Z sene 153.

45/hkm 124: Selanik Mollâsına ve Selanik Sancâğında vâki' kâdîlarına ve Selanik Sancâğına hâlâ mütesellim nasb ve ta'yîn olunan [boşluk] zîde mecühûye hüküm ki

Sâbıkân Vidin muhâfızı olan vezirim Mustafa Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlühüye Belgrad muhâfazasında ma'iyetinde bulunmak şartıyla avâtıf-ı 'aliyye-i mülûkânemden işbu bin yüz elli üç senesi mâh-ı Zî'l-ka'desinin yirmi yedinci gününde Selanik Sancağı tevcîh olunub kendüsü şart-ı merkûm üzere Belgrad'a 'âzim olmağla Selanik Sancâğına tarafından bir mütesellim nasb ve ta'yîn olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim [boşluk] ile vüsûlünde siz mûmâ-ileyhimsiz livâ-ı mezbûr mütesellimliğini mûmâ-ileyh zabt ve müşârün-ileyhin tarafına 'â'id ve râci' olan bir mu'tâd-ı kadîm ahz ve kabz itdirüb mütesellimliğine taraf-ı aherden bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyesiz ve sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mütesellimlik-i merkûmu zabt ve tevcîh tarihine göre 'â'id ve râci' olanı ahz ve muhâfaz-ı memleket ve himâyet ve sıyânet fukarâ-yı ra'iyete mübâderet eşya ve haramzâde makûlelerinin def'-i şürûr ve mazârlarına sa'y ve dikkat ve ahkâm-i şer'iyeye m... idüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı münîf hareketden ve bir ferde îsâl-i zulm ve cevzden gâyetü'l-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur. Fî evâsıt-ı Z sene 153.

45/hkm 125: Selanik ve Bosna mollâlarına ve Selanikden Bosna'ya ve ondan Âstinâ-i Sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ Bosna vâlîsi sadr-ı sâbık vezir El-hâcc Mehmed Paşa'yı Selanikden alub Bosna'ya îsâl için hâssa silahşörlerinden Halil zîde mecdühû mübâşir ta'yîn ve irsâl ve mu'accelen Bosna'ya ve ondan Âsitâne-i Sa'âdetime gelmesi mühimm ve muktezî olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz mübâşir-i mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise mûmâ-ileyhin ve âdemlerinin rükûblarıçün iktizâ iden on beş re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve ben ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve savb-ı me'mûra irsâl ve mûmâ-ileyhe virildüğü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve

ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime îsâl iyleyesiz mûmâ-ileyhin serî'an ve mu'accelen Bosna'ya ve ondan dahi Âsitâne-i Sa'âdetime vüsûl ve lühûku mühimm ve muktezî iylemek şöyle ki 'avk ve te'hîr misüllü hareketiniz zâhir olmak lâzım gelür ise bir dürlü cevâba kâdir olmayacağınızı muhakkak ve mukarrer bilüb ona göre müteyakkızâne hareket ve ihmâl ve tekâsülden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı Z sene 153.

46/hkm 126: Edirne'den Plevne ve Niğbolu ve Silistre ve Rusçuk ve Şamk ve Bergöğü ve Zıştovi ve Tarnoy ve Lofça vesâ'ir sevâhil-i Tuna'da vâki' kazâlara varub gelince yol üzerinde vâki' oln kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sadr-ı a'zam çukadarlarından Sarı Ahmed zîde kadrühû mukaddemâ Belgrad için mübâya'ası fermânım olan zehâyire dâ'ir bu def'a sâdır olan evâmir-i şerîfem ile ol-havâliye sevk ve tesyîr olunmağla Edirne'den mahall-i mezkûreye varub gelince mûmâ-ileyhin rükûblarıçün iktizâ iden bir re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince bir re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitânei Sa'âdetime irsâl idüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Z sene 153.

46/hkm 127 Bir sûreti

Edirne'den Sofya ve Şehrgünü ve Niş ve Leskofca ve Köprülü ve İznebol vesâ'ir Niş Kal'ası zahîresi mübâya'a olunan kazâlara varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm [boşluk] kezalik çukadâr Kara Mustafa için ber-vech-i meşrûr ber-takarrür.

46/hkm 128: Üsküdar'dan Anadolu'nun yemîn ve yesârıyla sağ kolu nihâyetine varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sadr-ı a'zâm ağalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ahmed zîde mecdühû hükkâm ve zâbitânından havza-ı hükûmetlerini mazarrat-ı eşkiyâdan muhâfazalarıçün sadır olan emr-i şerîfimi mahall-i mezkûra îsâle me'mûr olmağla Üsküdar'dan zikr olunan mahallere varub gelince mûmâ-ileyhin ve üç nefer hizmetkârlarının rûkûblarıçün iktizâ iden dört re's bârgîrin müceddeden virilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince yalnız dört re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâfından be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyuruldu. Fi evahir z sene 153.

46/hkm 129: Bir sûreti

Üsküdar'dan Anadolu'nun yemîn ve yesârıyla orta kolu nihâyetine varub gelince dört nefere be-gâyet Harperetli Ömer Ağa için ağalardan.

46/hkm 130: Bir sûreti

Üsküdar'dan Anadolu'nun yemîn ve yesârıyla sol kolu nihâyetine varub gelince kezalik dört nefere ta'yîn ağalardan Ali Ağa için.

46/hkm 131: Bir sûreti

Âsitâne'den Rumili'nin yemîn ve yesârıyla sağ kolu nihâyetine varub gelince kezalik dört mübâşiri kabz üzere.

46/hkm 132: Bir sûreti

Âsitânedden Rumili'nin yemîn ve yesârıyla sol kolu nihâyetine varub gelince kezâlik dört nefere ta'yîn.

46/hkm 133: Bir sûreti

Âsitânededen Rumili'nin yemîn ve yesârıyla orta kolu nihâyetine varub gelince dört nefere

46/hkm 134: Âsitâne-i Sa'âdetimden Nemçe hudûduna varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimden Nemçe hudûduna gelecek Nemçe üserâsı üzerlerine ta'yin olunan Divân-ı hümâyûnum çavuşlarından [boşluk] ve [boşluk] zîde kadrühûmâ üsârâyı merkûme ile her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olurlar ise mukaddemâ verilen nizâm üzere sene başında ba'de'l-hesâb ücretleri ahâlîye miriden verilmek vechile ahâlî taraflarından dört re's menzil bârgîri virülüb muhâfazalarına ihtimâm-ı tâm olunarak emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve savb-ı ... îsâline sa'y ve dikkat idüb 'avk ve te'hîrden ve ihmâl ve müsâmahadan be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki fî evâsıt-ı M sene 154.

47/hkm 135: Âsitâne-i Sa'âdetden Rumili'nin sağ kolunda Çengi Balkanından berü vâki' Birgos ve Ahnebolu ve İdos ve Rus Kasrı ve Karınabad ve Bancık ve Zağra-ı atik ve cedîd ve Ahbolu ve Mora ve Çerpan ve İşlemiyeye kazâlarına varub gelince vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden [boşluk] zîde mecdühû mahall-i mezkûreden Âsitâne-i Sa'âdetime nakl ve tesyîr olunacak envâ'i zehâyirin diğere emr-i şerîfimle sevk ve isti'câline me'mûr olmağla Âsitâne-i Sa'âdetimden mahall-i mezkûreye varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'mın rükûblarıçün iktizâ iden beş re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârikve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i M sene 154.

47/hkm 136: Bir sûreti

Âsitâne-i Sa'âdetimden sene boğazından nehr-i Tuna'nın iki tarafıyla Niğbolu'ya varub gelince sevâhilinde vâki' kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki kezâlik me'mûr olan gediklü beş nefere menzil bârgîrleri verilmek için vech-i meşrûh.

47/hkm 137: Bir sûreti

Âsitâne-i Sa'âdetimden Rumili'nin sağ kolunda vâki' Cingene Çakanından öte olan Varna ve civârına ve Balçık ve Köstence ve Haraharmad ve Dizdargülü ve Şemni ve Rahova ve Hezargrad ve Cerneve ve Mengale ve Perevadi ve Karasu ve Hâcioğlu Bazarı ve Babadağı ve Kozluca vesâ'ir ol-havâlîde vâki' kazâlara varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki kezâlik ta'yîn olunan gediklü beş nefere menzil bârgîri verilmek üzere ber-vech-i muharrer.

47/hkm 138: Âsitâne-i Sa'âdetimden Filibe'ye varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yâna hüküm ki

Mahall-i mezkûre ve etrafında diğér emr-i şerîfimle ihrâcı fermânım olan arabalar için Sadr-ı a'zam ağalarından Süleyman zîde kadrühûnün ve etbâ'mın rükûblarıçün üç re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağın mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince mûmâ-ileyh ve etbâ'ı için üç re's menzil bârgîri tedârik ve erkâb ve mu'accelen savb-ı me'mûra îsâl ve üç re's menzil bârgîri virildüğünü sicil-i mahfûza kayd ve benden memhûr sened ahz ve sene temâmında ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere bu tarafa irsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâ'il-i S sene 154.

47/hkm 139: Bir sûreti

Âsitânedden Sofya ve etrâfında vâki' araba ihrâcı fermânım olunan kazâlara varub gelin dört nefer sadr-ı a'zam ağalarından [boşluk] zîde kadrühû için.

47/hkm 140: Bir sûreti

Âsitânedden Niş'e ve Belgrad'a ve etrafında vâki' araba ihrâcı fermânım olunan kazâlara varub gelince beş nefere dergâh-ı 'âlî gediklülerinden [boşluk] zîde mecdühû için. Fî evâ'il-i S sene 154.

47/hkm 141: Âsitâne-i Sa'âdetimden Belgrad'a varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mukaddemâ Der-'aliyyeme gelüb hâlâ 'avdet iden Nemçe elcisi mihmândar nasb olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Eyyub Mehmed dâme mecdühû Âsitânedden Belgrad'a varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rûkûbu için iktizâ iden yirmi re's bârgîrin müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince yirmi re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiği müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı S sene 154.

48/hkm 142: Âsitânedden Birgos ve Varna ve Ahtebolu ve Serkos vesâ'ir keraste kat' olunan mahallere varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Ol-havâlîlerde kat' olunan kerastenin nizâmına dâ'ir bu def'a şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerîfim ile kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân [boşluk] zîde kadrühû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla Âsitânedden mahall-i mezkûreye varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rûkûbu için iktizâ iden üç re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince üç re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı Zâ sene 154.

48/hkm 143: Bir sûreti

Üsküdar'dan İztekmen ve Öküşne ve İnebolu ve Bartın ve Hakrat vesâ'ir keraste kat' oulunan mahallere varub gelin muayyene kezâlik üç nefere menzil bârgîri verilmek için.

48/hkm 144: Mut muhassılına ve Mut'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince vâki' olan kazâların kuzât ve nüvvâbına ve zâbitan ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ der-yâr-ı hilâfet-medâr-ı şâhânemden Sicilya Kralına şeref-bahşâ-yı sudûr olan nâme-i hümâyûn muhît-i nümûnemle avârif-i hüsrevânemden i'tâ olunan hediye-i behiyye-i hâkâneme îsâl ve teblîğ-i me'mûr hocegân-ı Divân-ı hümâyûmdan hâlâ hazine muhâsebecisi kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Hüseyin zîde mecdühû cânib-i merkûm bu def'a bahren sevk ve tesyîr olunub esnâ-yı 'avdetinde Mağra Kayalarına ve ol-havâlîde çıkub ondan beren der-sa'âdetime vürûdu muktezî olmakdan nâşî hîn-i recfînde mûmâ-ileyh mukaddemâ nizâm verildiği üzere ahâlî taraflarından olmak üzere kırk re's bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde mûmâ-ileyhe ahkâm-ı recfînde mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd kendüsü hükümlerden mukaddem müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ücretleri cânib-i mîrîden hîn-i hesâbda ahâlîye teslîm olunmak şartıyla kırk re's tuvânen bârgîrleri ahâlî vilâyet taraflarından olmak üzere tedârik ve ihzâr ve mûmâ-ileyhe temâmen teslîm ve teslîminizi müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bihâsınaların Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve mücânebet ederek zikr olunan kırk nefer menzil bârgîri mûmâ-ileyh kazâlarınıza gelmezden mukaddem hazır ve amâde kılınarak emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve... üzere Âsitâne-i Sa'âdetime îsâl iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur. Fî evâhir-i Zâ sene 154.

48/hkm 145: Üsküdârdan Kars'a varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâbına ve zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Âsitâne-i Sa'âdetimden 'avdet iden İran elçihâne mihmândar ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Derviş Mehmed dâme mecdühûnün ve etbâ'ının Üsküdar'dan intihâ-ı hudûd olan Kars'a varub gelince iktizâ iden altı re's

bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfim sicil-i mahfûz kayd ve bend ve mücedden verilen şürût-ı nizâm mücebince elli re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Fî evâ'il-i Zâ sene 1154.

49/hkm 146: Üsküdar'dan Kars'a varub gelince yol üzerinde olan kuzât ve nüvvâba ve zâbitana ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Âsitâne-i Sa'âdetimden 'avd ve... iden İran elçisi intihâ-ı hudûd âminen ve sâlimen Der-sa'âdetimden îsâle me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağında Seksuncubaşı olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Ali zîde mecdühûnün ve etbâ'mın rükûblarıçün iktizâ iden kırk re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince kırk re's bârgîrleri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki fî evâ'il-i Z sene 154.

49/hkm 147: Erzurum Monlâsına ve Üsküdar'dan Kars'a varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve zâbitan ve a'yana hüküm ki

Taraf-ı hümâyûnumdan Şah-ı İran cânibine bu def'a şeref-bahşâ-şî sudûr olan nâme-i hümâyûnumu iblâğ ve îsâle me'mûr Hocagân-ı Divân-ı Hümâyûnumdan fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim mâliye tezkerecisi olan Mustafa Münif dâme mecdühûnün bir sâ'at akdem ve bir def'a mukaddem edâ-yı hizmeti mühimm ve muktezî olduğuna binâ'en mûmâ-ileyh ve etbâ'mın rükûblarıçün iktizâ iden otuz re's bârgîr müceddeden verilen şürût ve nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmek ve konakları tedârikine ve tevfir ve ihtirâmlarına hizmet olunmak fermânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîfim [boşluk] ile her kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd ber-vech-i muharrer mûmâ-ileyh kazâlarınıza varmazdan evvel

güzîde ve tuvânen olmak üzere müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince otuz re's bârgîri ahâlî-i vilâyet taraflarından bilâ-tereddüd tedârik ve nezd için konak amâde olmak üzere tevkîr ve ihtirâmına ve mazhukin bi's-selâm emr ve meşrebine ibtidâr ve mûmâ-ileyhe ol-mikdâr bârgîr verildiği müş'ir hîn-i hesâbda mahfûz olmak üzere yedinden memhûr sened ahz ve bu vechile mu'accelen emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve ber-vech ta'cîl savb-ı mevcûda îsâl iyleyesiz mûmâ-ileyhin mu'accelen ve müsâra'aten mahall-i me'mûra vüsûlü matlûb olmağla kendüsü varmazdan evvel bârgîr tedârikine ve konak amâdesinde ve iğrâz ve ihtirâmında mikdâr zerre rehâvet ve taksîrden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. fî evâsıt-ı Z sene 154.

Bir sureti

İstanbul... Mustafa... Dame mecdühüye on beş re's bargiri... Ber vech-i meşruh

49/hkm 148: Üsküdar'dan Rakka ve Diyarbekirve Maraş'a varub gelince vâki' olan kuzât nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân Divân-ı hümâyûnumda Çavuşbaşı olan Murtaza zîde mecdühû Rakka ve Siverek... taraflardan mübayası fermanım olan zımmi... memhûr olub ve mu'accelen vüsûlü lâzım ve mühimm olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'nın rükûblarıçün iktizâ iden on beş re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyh virildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve mazmûn bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur. Fî evâsıt-ı Z sene 154.

49/hkm 149: Bir sûreti

Üsküdar'dan Kars'a varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve zâbitân ve a'yân-ı vilâyete [boşluk] Dergâh-ı 'âlî yeniçerileri ocağında Seksuncubaşı olan Ali zîde mecdühû Der-sa'âdetimden bu def'a i'âde itdirilen İran elçisini intihâ-ı hudûda âminen ve sâlimen îsâle me'mûr olmakdan nâşî kendünün ve etbâ'nın rükûbu

içün ahâlî-i kazâdan kırk re's menzil bârgîri verilmek üzere diğêr emr-i şerîfim sâdır olub lakin etbâ'-ı kesîresi olduğundan ol-mikdâr menzil bârgîri vefâ itdirilmekle kırk re's bârgîrden mâ'adâ on re's bârgîr dahi müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmek üzere.

49/hkm 150: Âsitâne'den Sevâhil-i Nehr-i Tuna ve İsmail ve Ebrail ve Nehr-i Tuna'da vâki' zehâyir nakl olunagelen kazâlara varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a sâdır olan evâmir-i şerîfem müceblerince Tuna sevâlinde Âsitâne-i Sa'âdetime zehâyir sevk ve tesyarına Der-'aliyyemden mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan Dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden Ahmed zîde mecdühûnun ol-taraflara mu'acceleten vüsûle mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden beş re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân sadır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâhir-i Z sene 1154.

50/hkm 151: Âsitâne'den Sofya'ya varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a imdâdiye-i mîrîyçün eyâlet-i Rumili'den tahsîli fermânım olan yüzeli dört senesi imdâd-ı seferiyesinin cem' ve ahz ve kabzına 'acâleten ve hazine-i 'âmireme nakl ve îsâline me'mûr iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Muftah Ağası Mahmud dâme mecdühûnün Sofya tarafına mu'acceleten vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden on beş re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened

ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâhir-i Z sene 154.

50/hkm 152: Sofya'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâyir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Yüz elli dört senesine mahsûben imdâdiye-i mîrî olmak üzere eyâlet-i Rumili'inden Dergâh-ı mu'allam kapucubaşlarından Muftah Ağası Mahmud dâme mecdühû mübâşeretiyle tahsîli fermânım olan imdâd-ı seferiye akçesinin bir sâ'at mukaddem Âsitâneye nakl olunması mühimm ve muktezî olmağla Sofya'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince hazine-i merkûme tahmîli için kifâyet mikdârı bârgîr müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi hazine-i merkûme her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise sicil-i mahfûz ba'de'l-kayd hazine-i mezbûreyi emîn ve mahfûz mahalle kondurub gecelerde muhâfaza ve gelür olduk da müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince hazine-i merkûmenin tahmîli için kifâyet mikdârı bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve virildüğünü müş'ir mübâşirinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunmak üzere hazine-i merkûme yanına tüfenk-endâz âdemler koşub emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve mu'accelen bu tarafa îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur. Fî evâhir-i Z sene 154.

50/hkm 153: Üsküdar'dan Ergani ve Diyarbekir'e varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetimden mahall-i mezkûra irsâl olunan sermaye hazinesi ile me'mûr Dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden Mustafa zîde mecdühûnün bir sâ'at mukaddem mahall-i mezbûra vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla Üsküdar'dan zikr olunan mahallere varub gelince mübâşir mûmâ-ileyh ve etbâ'mın rükûbuyçün altı re's ve hazine tahmîli için ancak varıncak üç re's bârgîr müceddeden verilen şürût-i nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn-ı emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mübâşir mûmâ-

ileyhin altı re's ve hazine tahmîli için ancak varınca üç re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Z sene 1154.

50/hkm 154: Üsküdar'dan Canik Sancâğında vâki' kazâlara varub gelince yol üzerinde vâki olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Canik ahâlîsinin muhassalî Canik ile cereyân iden nizâ'larıyçün şeref-bahşâ-yı sudûr olan evâmir-i şerîfemle Der-'aliyyemden mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından çukadâr Şehr-i yârî Osman dâme mecdühûnün bir sa'ât mukaddem mahall-i mezkûra vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla Üsküdar'dan mahall-i mezkûra varub gelince mübâşir mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıyçün on beş re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mübâşir mûmâ-ileyh on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildüğüne müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Z sene 1154.

50/hkm 155: Bir sûreti

Yine mûmâ-ileyhime hitâben [boşluk] Canik ahâlîsinin muhassalî-i Canik ile cereyân iden nizâ'larıyçün Der-'aliyyemden müvellâ ta'yîn olunan Beyili müftî kıdvetü'l-kuzât ve'l-hükkâm Mevlânâ Süleymen zîde fazlühûnün rükûbüyçün on nefer ahâlî tarafından.

51/hkm 156: Âsitânedен Özi eyâletinde vâki' kazâlara varub gelince olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Yüz elli dört senesine mahsûben imdâdiyei mîrî olmak üzere eyâlet-i mezbûreden tahsîli fermânım olan imdâd-ı seferiyenin cem' ve tahsiline mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm gediklülrinden kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İskemleci Mustafa zîde

mecdühûnün bir sâ'at mukaddem Silistre tarafına vüsûlü mühimm ve muktezî olmağlı mûmâ-ileyhin ve etbâ'nın rükûblarıçün iktizâ iden on yedi re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince on yedi re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlünbih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Fî evâ'il-i Câ sene 154.

51/hkm 157: Bir sûreti

Üsküdar'dan Hüdavendigâr Sancâğında vâki' kazâlara varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Yüz elli dört senesine mahsûben imdâdiye-i mîrî olmak üzere Hüdavendigâr Sancâğından tahsîli fermânım olan imdâd-ı seferiyenin cem' ve hazine-i 'âmireme teslimine mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan ağalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Odabaşı Mustafa zîde mecdühûnün bir sâ'at evvel medîne-i Burusa'ya vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla beş re's bârgîre.

51/hkm 158: Bir sûreti

İznik'den Erzurum'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân kul intihadâsı olub bu def'a Erzurum ser-askeri ma'iyetinde ağa vekili nakil olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân İsmail zîde mecdühû mu'accelen Erzurum tarafına vüsûl ve lühûku mühimm ve muktezî olmağla elli re's bârgîr için.

51/hkm 159: Bir sûreti

Üsküdar'dan Kütahya'ya ve andan Erzurum'a varub gelince vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a şeref-bahş-ı sudûr olan evâmir-i şerîfem ve teşrîfât-ı hümâyûnum ile Anadolu vâlîsi ve Erzurum ser-askeri cânibine sevk ve tesyîr olunan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılığ ile küçük... vekîli iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Hamza dâme

mecdühûnün ‘âlî cenâhi’l-isti’câl savb-ı me’mûra vüsûlü emr-i mühâmm elzemü’l-ihitimâmdan olmağla on sekiz bârgîre.

51/hkm 160: Bir sûreti

Üsküdar’dan Kütahya’ya ve eyâlet-i Anadolu’da vâki’ sancâk ve kazâlara varub gelince vâki’ olan kuzât ve nüvvâba ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Yüz elli dört senesine mahsûben imdâdiye-i mîrî olmak üzere mahall-i mezkûreden tahsîli fermânım olan imdâd-ı seferiyenin cem’ ve tahsîline ve hazine-i ‘âmirime nakl ve îsâline me’mûr Dergâh-ı mu’allâm gediklülerinden kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân El-hâc Ömer zîde mecdühûnün bir sâ’at mukaddem Kütahya tarafına vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla on beş re’s bârgîre.

51/hkm 161: İznik’den Erzurum’a varınca vâki’ olan kuzât ve nüvvâba ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân kul kethüdâsı olup bu def’a Erzurum cânibi ser-askeri ma’iyyetine ağa vekîli nasb olunan İsmail zîde mecdühû ve etbâ’î rükûblarıçün ahâlî-i kazâdan olmak üzere elli nefere elli re’s bârgîr verilmek için diğêr emr-i şerîfim sâdır olup lakin ol-mikdâr bârgîr vefâ itmemele elli bârgîrden den mâ’adâ yirmi bargîr dahi tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yirmi re’s bârgîr dahi ahâlî-i vilâyete bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildüğünü müş’ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma’mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa’âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı Câ sene 154.

52/hkm 162: Üsküdar’dan Erzurum’a varınca vâki’ olan kuzât ve nüvvâba ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Erzurum cânibi ser-askeri ma’iyyetine me’mûr olan sâbıkân kol kethüdâsı kıdvetü’l-emâcid ve’l-a’yân İsmail zîde mücdühû ma’iyyetine ta’yîn olunan elli nefer çavuş ve iki nefer yazıcı nâm kimesneleri bir sâ’at mukaddem Erzurum tarafına vüsûlleri mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhimin ve etbâ’larının rükûblarıçün iktizâ iden yirmi re’s bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî

tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın mûmâ-ileyhim her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve ben ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince yirmi re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhime virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı Câ sene 1154.

52/hkm 163: Kütahya'dan Erzurum'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve mütesellimler ve voyvodalara vesâ'ir zâbâtân ve a'yân ve ahâlîye hüküm ki

Hâlâ Anadolu vâlîsi olub Erzurum tarafında tecemmu' ve ihtisâdı fermânım olan asâkir-i zafer-i mü'esserin üzerlerine bu def'a ser-asker nasb ve ta'yîn kılınan düstûr-ı mûkerrem müş'ir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Numan Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehûnün biir kadem-i akdem 'âlî cenâhi'l-isti'câl Erzurum'a vürûdu ehemmi mühâmm Devlet-i 'Aliyye'mden olduğuna binâ'en vezir-i müşârün-ileyhin etbâ' hocası rükûbu için yüz elli re's tuvânen menzil bârgîri bundan akdem verilen nizâm mûcebince bilâ te'hîr ahâlî-i vilâyet tarafından verilmek fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdar ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz vezir-i müşârün-ileyhin Erzurum tarafına bir sa'ât mukaddem ve bir derece akdem varması emr-i mühâmm elzemü'l-ihtimâmdan olmakdan nâşî menzil bârgîrine intizâren bir mahallde bin lahza te'hîr ve tevakkufu ma'azzalâhü te'âlâ bâ'isü'l-inhâ-yı gazab-ı hüsrevânem olmağla ol mahallin hükkâm ve zâbâtân ve bi'l-cümle ahâlîsi sedd nice kahr-ı şahânemden ber-vechile tahallus kerîban-ı necât idemeycekleri cümleliz... ma'lûmunuz olduk da müşârün-ileyh kazâlarınıza varmadan evvel yüz elli re's tuvânen menzil bârgîri mukaddemâ verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî-i vilâyet taraflarından 'acâleten ve müsâra'aten tedârik ve ihzâr ve vardıklarında bilâ-tevakkuf süvâr olub ber-vech-i ta'cîl savb-ı merâma îsâle birbirinize fevka'l-hadd sa'y ve dikkat ve bu emr-i hatîrde... iğmâz ve tekâsülde be-gâyet mücânebet iyleyesiz işlerine mertebî mühimm ve müste'cil idüğü beyân olunmuşken şöyle ki müşârün-ileyhin bir kazâda menzil bârgîrine terkîban bir nefes meks ve tevakkuf iyiledüğü istimâ' olunmak lâzım gelür ise ol-kazânın hükâm ve bi'l-cümle ahâlîsi bilâ iştibâh mazhar-ı envâ'i kahr ve... olurlar ona göre müteyakkızâne hareket iylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki fî evâsıt-ı Câ sene 154.

52/hkm 164: Tokad'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince vâki' olan mîr-i mîrân-ı kirâm ve kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Ergani ve Keban ma'denlerinden Der-sa'âdetime gelecek hazine bu esnâda Tokad'a vâsil olduğu ihbâr olunub hazine-i merkûm bu def'a ihrâc olunacak müvâcibi için tertîb ve tesviye olunmakdan nâşi Ergani hazinesine biran akdem ve bir kadim mukaddem 'alî cenâhi'l-isti'câl vüsûlü mühimm ve muktezî olub ve hazine-i merkûm mükârî davarlarıyla gelmek lâzım geldiği sûrette davarların betâ'et-i seyr ve hareketlerinden nâşi vaktiyle irişmemek melhûz olmağla mârû'z-zikr Keban hazinesi muhâfaza olunarak yine mükârî davarlarıyla sevk olunub ancak Ergani hazinesinin 'acâleten irsâl ve îsâli için ahâlî taraflarından olmak üzere kazâ be-kazâ müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on üç re's tuvânen bârgîr tedârik ve ihzâr ve geldiğinde hazır ve âmâde kılınan davarlara tahmîl ve muhâfaza ve muhârasasında mezîd-i dikkat ve âminen ve sâlimen birbirinize îsâle mübâderet iderek bir kıyâm akdem ber-vech-i ta'cîl bu cânibe irsâl vve tesyar işlemek fermânım olmağın iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi vüsûlünde zikr olunan Ergani hazinesi Tokad'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelinceye dek her kangınızın taht-ı kazâsına vâsil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından olmak üzere güzîde ve tuvânen on üç re's bârgîr kazâ be-kazâ hazine gelmezden mukaddem tedârik ve ihzâr olunub geldik de âmâde kılınan bârgîrlere hazine-i merkûm tahmîl ve gecelerde ve esnâ-yı râhda mikdâr-ı kifâye tüfenk-endâz ademler ta'yîn ile gereği gibi muhâfaza iderek âminen ve sâlimen birbirinize irsâl ve kezâlik Keban hazinesini dahi bu vechile muhârasa ile selâmetle birbirinize îsâl ve teslîminizi müş'ir kazâ be-kazâ hüccet-i şer'iyeye olunub busyâk(?) emîni ile hazineyi dahi emîn ve selâmetle kazâlarınızdan ısdâr ve Ergani hazinesini ber-minvâl-i muharer ta'cîl-i 'ale't-ta'cîl bu cânibe îsâl iyleyüb 'avk ve te'hîr ve ihmâl ve taksîrden be-gâyet ihtirâz iylesesiz zikr olunan hazinelerin sâlimen ve ta'cîlen vürûdu matlûb iken şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ birbirinizin hudûdu dâhilinde bârgîr tedâriki bahânesile ve aher vechile Ergani hazinesi meks itdirilmek veyâhûd 'adem-i muhâfaza ve ihtimâmdan nâşi mârû'z-zikr hazinelere zarar ve hasârat irişmeek lâzım gelür ise vâki' olan zarar ol-kazânın hükkâm ve a'yân ve ahâlîsinden bilâ-noksan... sehm-i tazmîm itdirileceğinden gayri böyle emr-i ehemde tekâsülünüz hasebiyle eşedd-i cezâyâ giriftâr olacağınız musahhih ve muhakkaktır ona

göre mezîd-i basîret üzere hareket ve mikdâr-ı zerre-i iğmâz ve... ve serimû kusûr ve tûvânî misüllû hareketden gâyetü'l-gâyet ittikâ ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şân sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Câ sene 154.

53/hkm 165: Üsküdar'dan Sivas'a varınca yol üzerinde vâki' mîr-i mîrâna ve kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mîrî süvârî levendât tahrîriyçün hazine-i âmiremden an-ı nakdîn ihrâc ve sadr-ı a'zam çukadârlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân [boşluk] zîde mecdühû ile Sivas tarafına irsâl olunan hazinenin Sivas'a varınca muhâfaza ve selâmet ile mu'accelen mahall-i mezbûra îsâl emr-i mühimm elzemü'l-ihitimâmdan olmağla işbu emr-i şerîfimle hazine-i merkûm her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olmazdan evvel mübâşir-i mûmâ-ileyhin yedine verilen menzil ahkâmı mücebince güzîde ve tuvânen olmak üzere iktizâ iden bârgîrler tedârik ve ihzâr ve vardık da emîn ve mahfûz mahalle kondurub ve gice olduk da hazine-i merkûmeyi muhâfaza ve esnâ-yı râhda kadr-ı kifâye tüfenk endâz âdemler ta'yîni ile âminen ve sâlimen bir sâ'at evvel ve bir an mukaddem birbirinize irsâl ve 'ale't-ta'cîl savb-ı me'mûra îsâle cümleiniz sa'y ve ihtimâm iyleyesiz şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ tekâsül ve taksîrleriniz sebebi ile hazine-i merkûmeye bir zarar tertîb itmek ihtimâli olur ise her kimin hudûdu dâhilinde vâki' olur ise ol-kazânın hükkâm ve zâbitânından vâki' olan hasârat tazmîn ile iktifâ olunmayub mazhar-ı eşedd-i inâyet ve 'ukâb olacakları mukarrerdir ona göre mezîd-i basîre üzere hareket ve mikdâr-ı zerre kusûr ve rehâvetden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki fî evâhir-i Câ sene 154.

53/hkm 166: Kastamonu'dan İznik'e gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân Re'isü'l-küttâbım olub emr-i şerîfimle Kastamonu'da ikâmet üzere olan Mustafa dâme mecdühû işbu âmm-ı mütemeyyinede irtisâmda iskâta kurâza-ı hacc-ı şerîf cezm ve... iylemekden nâşî Kastamonu'dan İznik'de Van'dan Gelibolu'ya gelüb ondan dahi bahren savb-ı mevsûd ve merâme-i 'âzim ve berâ-yı(?) olmasına izn-i hümâyûnum üzerine kalkub bir sa'at mukaddem İznikim'de vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin etbâ'nın rükûblarıyçün iktizâ iden on beş re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr

olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince on beş bârgîri ahâlî-i vilâyte bilâ tereddüd tedâik ve mûmâ-ileyhe verildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunmub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki fî evâhir-i Câ sene 1154.

53/hkm 167: Bir sûreti

Mukâta'ât habbelüsü tahsîline me'mûr sadr-ı a'zam çukadarlarından [boşluk] zîde kadrühû iki re's bârgîri için Âsitâneden Paşa ve Köstendi sancaklarında vâki' kazâlara varub gelince ber-vech meşrûh.

53/hkm 168: Üsküdar'dan Maraş ve Malatya'ya varub gelünce yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Maraş eyâletinde ve Malatya Sancâğında vâki' mukâta'âtdan tertîb olunan habbelü bedeliyeleri olmak üzere dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden Abdullah zîde mecdühû mübâşeretle tahsîli fermânım olan habbelü bedeliyesi akçesin bir sâ'at mukaddem Âsitâne-i Sa'âdetime nakl olunması mühimm ve muktezî olmağla eyâlet-i mezkûrede ve livâ-ı mezbûrede tahsîl ve tekmîl olunub Âsitâne-i Sa'âdetime gelince hazine-i merkûm tahmîli için iktizâ iden bârgîrler müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi hazine-i merkûm her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve hazine-i mezbûreyi emîn ve mahfûza mahalle gönderüb gecelerde muhâfaza ve gelür olduk da müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince hazine-i merkûmenin tahmîli için iktizâ iden bârgîrleri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve verildiğini müş'ir mübâşirinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunmak üzere hazine-i merkûm yanına tüfenk-endâz âdemler koşub emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve mu'accelen bu tarafa îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Fî evâhir-i Câ sene 154.

Bir sureti:

Rakka eyâletine varub gelince gediklü Mehmed zîde mecdühûye ber-vech-i meşrûh.

54/hkm 169: Âsitâneden yemîn ve yesâriyla Mora'ya varub gelince vâki' olan kuzât ve hükkâm ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mukâta'ât habbelü bedeliyesi tahsiline ve cem' ve kabz iyledüğü akçeyi hazine-i 'âmireme teslîm ve îsâline me'mûr sadr-ı a'zam ağalarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed zîde mecdühûnün mu'accelen mahall-i mezkûreye emr-i şedd iylemesi mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'nın rükûbuyçün beş re's bârgîr ve tahsîl iyledüğün hazineyi dahi tahsîl iyledikçe tahmîli için kifâyet mikdârı bârgîr müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyhin ve etbâ'nın rükûbuyçün beş re's ve tahsîl iylediği hazineyi dahi tahsîl iyledikçe tahmîli için kadr-ı kifâye iktizâ iden bârgîrleri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve virildiğünü müş'ir mübâşir-i mûâ-ileyh yedinden memhûr sened ahz ve sene başınad sûret-i sicillât ve ma'mûlün bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl ve hazine-i merkûme yanına tüfenk-endâz âdemler koşub emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve mu'accelen bu tarafa îsâl idüb 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki. Fî evâ'il-i C sene 154.

54/hkm 170: Üsküdar'dan Erzurum'a varub gelince vâki' olan kâdîlar ve nâ'iblere ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Sâbıkân sipahiler ağası olan Dergâh-ı mu'allâm kapucubaşılarında Mustafa dâme mecdühûnün îsâline me'mûr olduğu hazine ile bir sâ'at mukaddem Erzurum tarafına vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla hazine-i merkûmenin tahmîli ve mûmâ-ileyhin ve etbâ'nın rükûbu için yirmi beş re's ve ma'iyetiyle me'mûr süvârı mukâbelesi kisedârı Salih zîde kadrühûnün ve etbâ'nın rükûbu için on re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın mûmâ-ileyhümâ her kangızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi

sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince hazine-i merkûmenin ve kapucubaşı mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün yirmi beş re's ve kisedâr-ı mûmâ-ileyh için on re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhümâyâ verildiğini müş'ir yedlerinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub müceb 'avk ve te'hîrleri olur tekâsülâta hareketden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i C sene 154.

54/hkm 171: Üsküdar'dan Erzurum'a varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-i vilâyete hüküm ki

Erzurum ser-askeri ma'iyetinde olan terakkilü neferâtının müstehak oldukları müvâcibleri tevzî'ne me'mûr silahdâr ocağı kethüdâyeri kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân El-hâcc Mustafa ile bir nefer halîfe ve bir nefer çavuşun bir sa'ât mukaddem Erzurum tarafına vüsûlleri mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhimin ve etbâ'alarının rükûblarıçün iktizâ iden yirmi re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhim her kangınızın taht-ı kazâsına dâhiller olurlar ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyhim yirmi re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve virildiğini müş'ir mûmâ-ileyhin yedlerinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâ'il C sene 154.

54/hkm 172: Malagra ve İpsala ve Keşan vesâ'ir ol-havâlîlerde vâki' kazâlardan İnoz İskelesinde zahîre nakli tertîb olunan kazâların kâdîları ve nâ'ibleri ve a'yânlarına hüküm ki

İnoz İskelesi'nde cem' olunmak üzere Âsitâne-i Sa'âdetimde sâkin 'ibâdullâhın def'-i müzâyakalarıçün Malağra ve İpsala ve Keşan vesâ'ir ol-havâlîlerde vâki' kazâlardan tertîb olunan zahîrenin cem' ve müzâyakasına me'mûr Süleyman zîde kadrühûnün ve âdemlerinin hîn-i iktizâda zikr olunan kazâlarda gidiş ve... olmak iktizâ iden dört re's bârgîr müceddeden verilen kat' şürûtu mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz her kangınızın taht-ı

kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyh dört re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve verildiğini müş'ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret- sicillât ve ma'lûmün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 154.

54/hkm 173: Bağdad'a varınca yol üzerinde vâki' kâdîlara ve a'yâna hüküm ki

Bağdad muhafazasına tevzî' ağa vekîli nasb olunan Turnacı başı [boşluk] zîde mecdühûnün müsâra'aten Bağdad'a vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rûkûbu için iktizâ iden kırk re's bârgîri müceddeden verilen şürût ve nizâm mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâi-ileyhe kırk re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve virildüğüne müş'ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl ve olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 154.

55/hkm 174: İznik'den Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesârıyla Erzurum'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân vilâyete hüküm ki

Erzurum cânibi ser-askeri ma'iyetine me'mûr serdâr yarâklarının isti'câli emr-i şerîfimle gidecek dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağı hâsekîlerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hasan zîde kadrühûnün müsâra'aten cânib-i mezbûra vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rûkûblarıçün iktizâ iden on iki re's bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyhe on iki re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve virildiğini müş'ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret

talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki. Fî evâhir-i Ş sene 1154.

55/hkm 175: Âsitân-i Sa’âdetimden Eflak’a varub gelince vâki’ olan kuzât ve nüvvâb ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Rikâb-ı hümâyûnumda mîr-ahur evvelim olan Abdullah dâme mecdühû memleket-i Eflak’a voyvoda nasb olunan Menhal voyvodayı mahall-i mezbûra tesyâr ve îsâle me’mûr olub bir gün mukaddem savb-ı me’mûra vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ’ının rükûblarıçün iktizâ iden altmış re’s bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyhe altmış re’s bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve verildiğini müş’ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma’mûlün-bih senedât ile Âsitâne-i Sa’âdetime irsâl olunub hilâfında ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şân yazılmışdır. Fî evâhir-i Ş sene 154.

55/hkm 176: Âsitâne-i Sa’âdetimden... Gelibolu ile Ağrıboz beyninde vâki’ iskelelere varub gelince vâki’ olan kuzât ve nüvvâba ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Mahall-i mazkûreden Bahr-i Sefid tarafına zahîre fûrûhtu men’iyçün sâdır olan emr-i şeîfim ol-havâlîye irsâl olunan sadr-ı a’zam ağalarından Mustafa zîde mecdühûnün mu’accelen mahall-i mezkûrelere vüsûlü muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ’ının rükûblarıçün iktizâ iden dört re’s bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince mûmâ-ileyh dört re’s bârgîri ahâlî-i vilâyet tedârik ve verildüğünü müş’ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillâtve ma’mûlün-bih senedât ile Âsitâne-i Sa’âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki fî evâhir-i Ş sene 154.

55/hkm 177: Kırkkilisa'dan Prevadi ve Moska elçisinin 'avdeti için Perevadi'ye araba ve bârgîr cem' olacak kazâlara varub gelince vakî' olan kâdîlara ve nâ'iblere ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Araba ve bârgîr ve çoğâr husûsunda bu def'a şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerîfimle Süleyman zîde kadrühû mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla Kırkkilisa'dan zikr olunan kazâlar varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden elli re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince altı re's bârgîri ahâlî-i vilâyet mûmâ-ileyhe bilâ tereddüd tedârik ve verildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât ile Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuştur. Fî evâsıt-ı N sene 154.

55/hkm 178: Âsitâneden bu def'a Der-'aliyyemden 'avdet idecek Mosko Elçisine araba ve bârgîrler tertîb olunan kazâlara varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Zikr olunan araba ve bârgîrlerin mahrûse-i Edirne'de ihzâr ve i'dâddan sadr-ı a'zam ağalarından Halil zîde mecdühûnün mu'accelen zikr olunan mahallerde irişmesi mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün iktizâ iden beş re's bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olunması fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince mûmâ-ileyh beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet tedârik ve verildiğini müş'ir mûmâ-ileyhin yedinden sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât ile Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fî evâhir-i N sene 154.

56/hkm 179: Kırkkilisa'dan Bendere ve Mosko hudûduna varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Der-'aliyyemden i'âden itdirilen Mosko elçisi mihmandâr ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Eyyubî Mehmed dâme mecdühûnün elçi-i mûmâ-ileyh ma'iyetine intihâ-ı hudûda rikkat ve emr iyemesi muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî-i vilâyet tarafından bârgîr yirmi beş re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince güzîde ve tuvânen olmak üzere bârgîr yirmi beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ihzâr ve mu'accelen erkâb ve savb-ı me'mûra sevk ve irsâle cümleliz ikdâr ve ber-vech-i muharrer ol-mikdâr bârgîr verildiğün müş'ir yedinden memhûr sened alub sene başında hesap ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere Der-'aliyyeme irsâl olunub 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâ'il-i L sene 154.

56/hkm 180: Edirne ve Filibe ve Soyfa Monlâlarına ve Edirne'den Belgrad'a varınca yol üzerinde vâki' sâ'ir kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyet hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından ve hâlâ Belgrad Defterdârı olan Mustafa dâme mecdühûnün mu'accelen Belgrad'a vüsûl ve lühûku mühim ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve ademlerinin rükûblarıçün kırk beş ve ma'iyetine ta'yîn olunan Mi'mar El-hâc Mustafa zîde kadrühû ile iki nefer hizmetkârına üç re's ve tüccar-ı halîfe ve bir nefer hizmetkârına iki re's mecmû'â elli re's menzil bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî-i vilâyet tarafından verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyhim işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mûcebince güzîde ve tuvânen olmak üzere yalnız elli re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ihzâr ve mu'accelen erkâb ve savb-ı me'mûra sevk ve irsâl ve ber-vech-i muharrer ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir yedlerinden memhûr sened ahz ve sene başında hesap ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere Der-'aliyyeme irsâl olunub 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemek bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sen 154.

56/hkm 181: Üsküdar'dan Haleb üzerinden Bağdad'a varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve menzilciler ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a umûr-ı mühimme ile Bağdad'a me'mûr olan mîr-âlem-i iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Süleyman dâme mecdühûnün mu'accelen Bağdad'da vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsında vâsıl olur ise yedinde olan otuz re's menzil ahkâmı mücebince vardığı kazâlarda ol-mikdâr menzil bârgîri tuvânen ve güzîde olmak üzere tedârik ve ihzâr ve menzil bârgîrlerine intizâren bir kazâda ve bir mahallde kat'an meks ve irâm itdirilmeksizin serî'an ve 'âcilen birbirinize irsâl ve ta'cîl 'ale't-ta'cîl Bağdad'da îsâl ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde muhâfasında ve yanına yarar kulâğuzlar koşularak savb-ı me'mûra mu'accelen irişmesine bezl-i iktidâr iyleyesiz şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ bir mahallde menzil bârgîrine intizâr ile edna meks ve tevakkuf itdirilecek olur ise ol kazânın hükkâm ve zâbitân ve menzilciler ve a'yân eşedd-i 'ukâbe giriftâr olacakları muhakkak olmağın ona göre hareket ve hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuşdur buyuruldum ki. Fî evâ'il-i Zâ sene 154.

57/hkm 182: Âsitâne'den Biga'nın berü tarafında vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Âsitâne-i Sa'âdetime mu'accelen mahall-i mezkûreden zehâyir sevk ve nakli isti'câ için bu def'a şeref-sudûr olan emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan dergâh-ı 'âlî gediklülerinden Zağralı Ali zîde mecdühûnün ve etbâ'mın rükûbları için müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından yedi re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince zikrolunan mahallerde gidişde ve gelişde yalnız yedi re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve mu'accelen savb-ı me'mûra irsâle cümleliz ikdâr ve ber-vech-i muharrer ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz olunub sene başında hesap ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere Der-'aliyyeme irsâl olunum 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fî evâhir-i Zâ sene 154.

57/hkm 183: Bir sûreti

Âsitânededen Biga'nın öte tarafında vâki' Babadağı vesâ'ir Âsitâne-i Sa'âdetime zehâyir nakl idegelen mahallere varub gelince keزالik zehâyir sevk ve nakl isti'câ için mübâşir ta'yîn olunan gediklülerden Şişman Ahmed zîde mecdühûye yedi re's menzil bârgîri ahâlî tarafından verilmek üzere ber-vech-i meşrûh.

57/hkm 184: Bir sûreti

Gümüşhane'den Üsküdar'a gelince Belgrad ma'deni için Gümüşhane'den gelecek ma'dencilerin rükûblarıyçün ahâlî-i vilâyet tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmek için ber-vech-i meşrûh.

57/hkm 185: Ağrıboz'dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve zâbitâna hüküm ki

Bu def'a umûr-ı mühimm ile bahren Ağrıboz cânibine me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından Destari Mustafa dâme mecdühûnün hîn-i a'zimetinde mu'accelen Âsitâne-i Sa'âdetime vüsûl ve luhûku mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve âdemlerinin rükûblarıyçün on beş re's menzil bârgîr müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet tarafından verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince güzîde ve tuvânen olmak üzere yalnız on beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ihzâr ve erkâb ve savb-ı me'mûra sevk ve irsâl ve ber-vech-i muharrer ol-mikdâr menzil bârgîr verildiğini müş'ir mûmâ-ileyhin yedinden memhûr sened ahz ve sene başında hesâb ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere der-'aliyyeme irsâl olunub 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fî evâ'il-i Z sene 154.

57/hkm 186: Âsitâne-i Sa'âdetimden bender-i Van'dan intihâ-ı hudûda varınca vâki' olan kuzâ tve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bundan akdem ba'zı husûs ile Der-'aliyyeme gelüb hâlâ 'avdet iden Rusya beyzâdelerinden Kanbona nâm beyzâdenin mu'accelen mahall-i mezkûreye irsâl ve îsâli muktezî olmağla beyzâde-i mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının ma'iyetine ta'yîn kılınan bir nefer çavuşun rükûblarıyçün müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından yirmi yedi re's menzil bargîri verilmek fermânım olmağın imdi

mûmâ-ileyhim işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yirmi yedi re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve mu'accelen savb-ı maksûda irsâl ve ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ahz olunub sene başında ücretleri hesâb ve taraf-ı mîrîden verilmek üzere Der-'aliyyeme irsâl olunub 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında. Fî evâsıt-ı Z sene 154.

57/hkm 187: Üsküdar'dan Ağçaşehir ve Alablı ve Bendekli iskelelerine varub Esafceb'den Âsitâne-i Sa'âdetime gelince vâki' kâdîlara ve a'yâna hüküm ki

Ahâlî taraflarından ihrâcı fermânım olan sefâyin içün mübâşir ta'yîn ve irsâl olunan gediklülerden Ahmed zîde mecdühûnün mahall-i mezkûreye mu'accelen irsâl ve îsâl i mühîm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından dört nefer re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı hükûmet ve kazâsına dâhil olur ise müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince dört re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik mu'accelen savb-ı me'mûra irsâl ol-mikdâr bârgîr virildüğün müş'ir yedinden memhûr sened ahz olunub sene başında ücretleri hesab ve taraf-ı mîrîden verilmek üzere Der-'aliyyeme irsâl olunub 'avk ve te'hîrden ücret talebinden hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâhir-i Z sene 154.

57/hkm 188: Bir sûreti

Üsküdar'dan Bartın ve İnebolu iskelelerine varub... dan Âsitâne-i Sa'âdetime gelince gediklülerden Yayha zîde mecdühûye dört re's menzil bârgîriçün.

57/hkm 189: Bir sûreti

Âsitânedan Birgos ve Aholi ve Mori'ye ondan Asafceb'den(?) varub gelince gediklülerden Ali zîde mecdühûye dört re's menzil bargîrleriçün.

57/hkm 190: Bir sûreti

Âsitâne'den Varna ve Balçık ve Mevarne ve Sakala ve Köstence ve Kara Hamza ve... varub gelince gediklülerden Ahmed zîde mecdühûye altı re's menzil bârgîriçün.

57/hkm 191: Bir sûreti

Üsküdar'dan Sinob ve Samsun ve Ünye iskelelerine varub... Âsitâne'ye gelince sadr-ı a'zam ağalarından Mustafa zîde mecdühûye dört re's menzil bârgîriyçün.

58/hkm 192: Âsitânededen Rumili'inin yemîn ve yesârıyla sağ kolu nihâyetine varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hükkâm ve zâbitânın havza-i hükümetlerini mazarrat-ı eşkiyâdan muhâfazlarıyçün sâdır olan emr-i şerîfimi mahall-i mezkûre îsâle me'mûr olan Fasih Mustafa zîde mecdühûnün rûkûbuyçün müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî kazâ taraflarından beş re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyh verildiğini müş'ir yedinde memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûmülün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâfında ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâ'il-i M sene 1155.

58/hkm 193: Bir sûreti

Rumilinin orta kolu nihâyetin varub gelince vech-i meşrûh üzere yalnız beş re's bârgîr için mübâşiri Cağ Hoca Silah ağası Mehmed zîde mecdühûdür.

58/hkm 194: Bir sûreti

Rumilinin Sol kolu nihâyetine varub gelince vech-i meşrûh üzere beş re's bârgîr için mübâşiri Seyyid Mehmed zîde mecdühûdür.

58/hkm 195: Bir sûreti

Anadolu'nun orta kolu nihâyetine varub gelince vech-i meşrûh üzere beş re's bârgîr için mübâşiri sadr-ı a'zam ağalarından Küçük İsmail zîde mecdühû.

58/hkm 196: Bir sûreti

Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varub gelince beş re's menzil bârgîriyçün mübâşiri alayçavuşlarından Küpeli Mehmed Çavuş.

58/hkm 197: Bir sûreti

Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varub gelince beş re's menzil bârgîri için vech-i meşrûh üzere mübâşiri sadr-ı a'zam ağalarından Nasrâni Ahmed zîde mecdühûdür.

58/hkm 198: Üsküdar'dan Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine ve Erzurum varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân vilâyete hüküm ki

Cânib-i mezbûrdan Erzurum ser-askeri ma'iyetine me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerine sürücü ta'yîn olunan Turnacı başı El-hâcc Ahmed zîde mecdühûnün ve ma'iyetine me'mûr beş nefer çavuş ve bir nefer yazıcının rükûblarıçün müceddeden verilen nizâm-ı şürûtu mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından yirmi altı re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürûtu nizâm mücebince yalnız yirmi altı re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe virildiüğünü müş'ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fi evâ'il-i M sene 155.

58/hkm 199: Bir sûreti

Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine ve Erzurum'a varub gelince sürücü nasb kılınan hâsekî El-hâc Mehmed zîde mecdühûnün ma'iyetine me'mûr beş nefer çavuş ve bir nefer yazıcının rükûblarıçün ahâlî-i kazâdan yirmi re's menzil bârgîriçün.

59/hkm 200: Antalya'dan Mısır'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve esnâ-yı râhda olan 'aşâyir ve kabâ'il zâbitânına ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Rikâb-ı hümâyûnumda mîr-i ahur-ı sâni olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân El-hâc Mustafa zîde mecdühûnün mu'accelen cânib-i mezbûra irişmesi mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyhin ve etbâ'ının rükûblarıçün müceddeden verilen şürûtu nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından esnâ-yı râhda olunan 'aşâyir ve kabâ'ilde yalnız otuz re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağınimdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd

ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız otuz re's bârgîri ahâlî-i vilâyet ve esnâ-yı râhda bulanana 'aşâyir ve kabâ'il bilâ tereddüd tedârik ve mûmâ-ileyhe verildiğini müş'ir yedinden memhûr sened ve sene başında sûret sicillât ve memhû senedât mücebince Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunuba 'avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki. Fî evâ'il-i M sene 1555.

59/hkm 201: Bir sûreti

Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârıyla Erzurum'a varub gelince sürücü ta'yîn kılınan Ahmed Ağa'ya beş re's menzil bârgîri dahi verilmek için ber-vech-i muharrer.

59/hkm 202: Haleb ve Amed mollâlarına ve Gelibolu'dan Adana ve Payas ve Antakya ve Ayıntab ve Kilis ve Reha ve Siverek ve Bağdad Kal'asına varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bağdad vâlisi düstûr-ı mükerrerem Ahmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlühünün ma'iyetinde bulunmak üzere bu def'a zikir olunan mahallerden elli aded serdengeçdi bayrakları küşâdesine bâ-fermân-ı 'âlî ta'yîn olunan Zağarcıbaşı [boşluk] zîde mecdühü ile ma'iyetine me'mûr olan altı nefer kul çavuşları ve bir nefer yazıcının rükûblarıyçün sâlifü'z-zikir mahalle varub gelince müceddeden verilen nizâm-ı şürût mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından otuz dört re's menzil bârgîri 'acâleten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız otuz dört re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ-tereddüd tedârik ve ihzâr olunub bârgîr tedârikine intizâren bir an ve bir dakika meks ve tevakkuf itdirilmeyüb ve me'mûr olduğu husûs üzere mühâmmdan olmağla cümleiniz ol-mikdâr bârgîrin tedârikinde mezîd-i ikdâm ve ihtimâm iyleyüb zinhar ve zinhâr mikdâr-ı zerre ihmâl ve tekâsülden ve ücret talebinden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur buyurumdu ki. Fî evâ'il-i M sene 1155.

59/hkm 203:Üsküdar'dan Anadolu sağ kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlar ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Anadolu'nun sağ kolu sürücülüğüne me'mûr baş çavuşluk Turnacıbaşı El-hâc Mustafa zîde mecdühü ile ma'iyetine me'mûr beş nefer çavuşdan ve bir nefer

yazıcının rükûblarıyçün sâlifü'z-zikr mahallere varub gelince müceddeden verilen nizâm şürû-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından otuz re's menzil bârgîri 'acâleten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağın imdi mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız otuz re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve ve ihzâr olunub bârgîr tedârikine intizâren bir an ve bir dakika meks ve tevakkuf itdirilmeyüb ve me'mûr olduğu husûsu akdem-i mûhâmmdan olmağla cümleliz ol-mikdâr bârgîrin tedârikine mezîd-i ikdâm ve ihtimâm iyleyüb zinhâr ve zinhâr mikdâr-ı zerre-i ihmâl ve tekâsülden ve ücret talebinen mübâ'âdet ve ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir memhûr sened ahz ve ücretleri taraf-ı mîrîden mahsûb olunmak içün sene hitâminde ma'mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl idüb hilâf-ı emr-i şerîf hareketden be-gâyet mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur. Fî evâ'il-i M sene 155.

60/hkm 204: Üsküdar'dan Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Diyarbekir eyâleti avâtıf-ı 'aliyye-i hüsrevânemde müceddedden kendüye tevcîh ve ihsânım olan Düstûr-ı mûkerrem müş'ir-i mufahham nizâmü'l-'âlem vezirim Ali Paşa'nın mu'accelen... varub tertîb-i malzeme-i seferiyesine şürû' ve ibtidâr itmesi fermânım olmakdan nâşî 'alî cenâhü'l-isti'câl Diyarbekir'e vüsûlü gâyet mühimm ve muktezî olmağla siz ki mûmâ-ileyhimsiz müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlîden olmak üzere yüz re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr ve vardığı anda süvâr-ı vüsûl-i maksûda irsâl ve îsâline cümleliz ihtimâm ve ikdâm iylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim her kangınızın kazâsına vâsıl olur ise sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd müşârün-ileyh varmazdan mukaddem müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-ı kazâdan ve cümlesi güzîde ve tuvânen olmak üzere yüz re's menzil bârgîri tedârik ve ihzâr ve vardığı anda süvâr ve erkâb ile savb-ı maksûda irsâl ve îsâl ve ücretleri taraf-ı mîrîden mahsûb olmak içün ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir memhûr sened ahz ve sene temâmında bu tarafa irsâl iyleyesiz vezir-i müşârün-ileyhin 'alî cenâhü'l-isti'câl savb-ı maksûda vüsûlü gâyet mühimm ve matlûb olmağla şöyle ki bârgîr tedârikinde veyâhûd ihzâr olunan bârgîr za'yıf ve tânüvân(?) olmak cihetiyle 'avk ve te'hîrini müceb olub ednâ-ı kusûr ve rehâvetiniz zâhir olmak lâzım gelür ise bu bâbda irâd ideceğiniz 'özü-i 'illetiniz kat'an ihfâ olunmayub eşedd-i cezâ ile

haklarımızdan gelineceğini mahz bilüb ona göre hareket ve bu bâbda mikdâr-ı zerre-i kusûr ve tekâsülden hazer ve mücânebet olmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şân yazılmışdır. Fî evâit-1 M sene 1155.

60/hkm 205: Üsküdar’dan Erzurum ordusuna varınca vâki’ olan kâdîlar ve nâ’iblere ve esnâ-yı râhda ‘aşâyir ve kabâ’il zâbitânı ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def’a emr-i şerîfimle Erzurum cânibine me’mûr olan dokuz aded dergâh-ı mu’allâm yeniçeriler ortalarının esnâ-yı râhda iktizâ iden zahîreleri cem’ için [boşluk] çavuş zîde kadrühû ta’yîn ve merkûmun mu’accelen ilerüye atması mühimm ve muktezî olmağla kendüsünün ve ademelinin rükûblarıçün müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından ve esnâ-yı râhda bulunan ‘aşâyir ve kabâ’ilden yalnız üç re’s menzil bârgîri tedârik ve ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi merkûm her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız üç re’s bârgîri ahâlî-i vilâyet ve esnâ-yı râhda bulunan ‘aşâyir ve kabâ’il bilâ tereddüd tedârik ve merkûma verildiğini müş’ir yedinden memhûr sened ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma’mûlün-bih senedât Âsitâne-i Sa’âdetime irsâl idüb ‘avk ve te’hîrden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı ‘âlî-şân yazılmışdır. Fî evâsit-1 S sene 1155.

60/hkm 206: Üsküdar’dan Kütahya’ya Van’dan Erzurum’a varub gelince vâki’ olan kuzât ve nüvvâba ve a’yân-ı vilâyete hüküm ki

Rikâb-ı hümâyûnumdan mîr-ahur-ı evvel olan Abdullah dâme mecdühûnün rükûbuyçün ahâlî taraflarından müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince otuz beş re’s menzil bârgîri verilmek için emr-i şerîf yazılmışdır.

60/hkm 207: Konya’dan Erzurum Ordu’suna ve Trabzon’a varınca Anadolu’nun sağ kolu sürücülüğüne me’mûr olan turnacıbaşı El-hâcc Mustafa Ağa’ya ve ma’iyyetine me’mûr beş nefer çavuşân ve bir n efer yazıcıya ahâlî tarafınan otuz re’s menzil bârgîri verilmek için şürûtuna emr-i şerîf yazılmışdı. Fî evâsit-1 Zâ sene 155.

60/hkm 208: Anadolu’nun sol kolu yemîn ve yesârıyla nihâyetine ve Erzurum Ordu’suna varub gelince Anadolu sol kolu sürücülüğüne me’mûr turnacı başı Ahmed zîde mecdühûye ve ma’iyyetinde olan dört nefer çavuşân ve bir nefer yazıcı zîde

kadrühûme ahâlî tarafından ve yüz re's menzil bârgîri verilmek üzere şurûtuyla emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 155.

60/hkm 209: Âsitâne'den Derac İskelesine varub gelince Sicilyateyn Kralı tarafına 'alî tarîki'l-hediye tertîb ve sevk olunan bir zincir kıl ile me'mûr olan divân-ı hümâyûnum çavuşlarından [boşluk] çavuş zîde kadrühûye ahâlî-i kazâdan beş re's menzil bârgîri verilmek için şurûtu üzere emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Câ sene 155.

61/hkm 210: Üsküdar'dan Erzurum'a varınca cânib-i mezbûr Ordu'suna me'mûr kılınan kol kethüdâsı İbrahim zîde mecdühûye ve ma'iyetinde olan çavuşân ve yazıcâna ahâlî taraflarından altmış re's menzil bârgîri verilmek için şurûtu üzere emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 155.

61/hkm 211 Tokad'dan Samsun ve Sinob'a varınca vâki' olan kâdîlara ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârı ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Medîne-i Tokad'da zühûr iden fitne ve fesâda bâ'is ve bâdî olan ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerin medîne-i mezbûreden tard ve ma'iyetleri ve Samsun ve Sinob kal'alarına habs ve kal'a-bendleri için sâdır olan evâmîr-i 'âliyyemle mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarında telhîsi İsmail zîde mecdühû habsler ile her kangınızın taht-ı kazâsına varır ise hfız ve mahfûz mahallerde kondurub ve mahbûslar firâr itmeyecek vechile muhâfazalarına ibtidâr ve gider olduk da mahbûslar için iktizâ iden bârgîrlerin müceddeden verilen nizâm üzere ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr ve esnâ-yı râhda kadr-i kifâye için mûmâ-ileyhden sened alarak emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve fermânım olan mahalle varub habs ve kal'a-bend oluncaya dek muhârasalarına bezl-i iktidâr ve evâmîr-i şerîfemin mazmûnları icrâ ve tenkîz olunmasına sa'y-ı... iyleyesiz şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ zikr olunan mahbûslardan bir neferi birinizin kazâ ve hudûdu dâhilinde firâr itmek ve yâhûd muhâfazalarında ve bârgîr tedârikinde kusûr ve tekâsül olunmak lâzım gelür ise her kangı kazâda ve hudûdu dâhilinde vâki' olur ise ol-kazânın hükkâm ve zâbıtân ve a'yânları bilâ emânin mazhar ve şedd-i 'ukâb olacakları muhakkaktır ona göre hareket ve serimû hilâfindan gâyetü'l-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i C sene 1155.

61/hkm 212: Âsitâne'den Leh hudûduna varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Devlet-i 'aliyyeme Lehlü tarafından gelecek elçiye mihamdâr ta'yîn olunan gediklülerden Ebubekir zîde mecdühû ahâlî tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmek üzere şartıyla emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı B sene 155.

61/hkm 213: Âsitâne'den Hotin'e varub gelince

Ba'zı müsâliha mühimme için Hotin cânibine irsâl olunan Salih ve Mustafa nâm çukadârlara ahâlî tarafından iki re's menzil-i bârgîri verilmesiçün evâhir-i B sene 155.

61/hkm 214:Kırkkilisa'den Birgos'a Van'dan Karınabad ve havâlisine varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mübâya'aya me'mûr kapucubaşı Mustafa dâme mecdühûye ve etbâ'ına ahâlî tarafından on beş re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâ'il-i N sene 155.

61/hkm 215: Kırım'dan Âsitâne'ye gelince Kırım Hanı tarafından ba'zı hadâb ile gelecek Divân kâtibine âdemlerine ahâlî tarafından dört re's menzil bârgîri ve iktizâ iden arabaları verilmesiçün. Fî evâ'il-i N sene 155.

61/hkm 216: Âsitânedden Babadağı ve Karasu ve Hâcı oğlu Bazarı ve Üstad ve Ali Bey karyelerin olunan kazâlara varub gelince bu def'a Mosko diyârında gelen bir nefer Mosko ulâğın Karasu menziline Ali Bey köyüne mahallede iken kutâ'-ı tarîk eşkiyasından katline cesâret idenlerin tefîşine me'mûr olan bostânî hâsakîlerinden [boşluk] hâsekîye üç re's menzil bârgîri ahâlî tarafından verilmesiçün. Fî evâsıt-ı N 155

61/hkm 217: Âsitâne'den Belgrad'a varub gelince Âsitâne-i 'aliyyeden İngiltere elçisine mahall-ı mezbûra îsâle me'mûr gediklülerinden Ali zîde mecdühûye ahâlî tarafından dört re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâsıt-ı N sene 155.

61/hkm 218: Âsitâne'den Belgrad'a varub gelince

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İngiltere elçisi İngiltere'ye gitmek üzere beren 'azîmetine me'zûn olub mahall-i mezbûra varıca mihamdârlar ta'yîn olunan

gediklülerden [boşluk] zîde mecdühûye ahâlî tarafından on re's menzi bârgîri verilmesiyçün. Fî evâsıt-ı N sene 155.

62/hkm 219: Âsitâne'den Kırım'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Selâtîn-i Cengiziyeden halkü's-selâtîni'l-'azâm hâlâ Kalkay olan Kaplan Girayhan zâde Selim Giray Sultan dâme 'ulüvvühûnün bir sâ'at akdem ve bir def'a mukaddem Kırım cânibine vüsûlü mühimm ve muktezî olduğuna binâ'en mûmâ-ileyh ve etbâ'ının rükûblarıyçün ancak varınca iktizâ iden kırk re's me'zil bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından verilmek ve mûmâ-ileyhin esnâ-yı râhda vücûh-ı ihtizâmına ri'âyet olunarak sâlîmen mahall-i maksûde irsâl olunmak fermânım olmağın imdi iş bu emr-i şerîfim [boşluk] ile her kangınızın taht-ı kazâsın vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd ber-vech-i muharrer mûmâ-ileyh kazânıza varmazdan evvel güzîde ve tuvânen olmak üzere müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince kırk re's bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından bilâ tereddüd tedârik ve nehbe ve nezd için mikdâr-ı kifâye konak hâzır ve amâde idüb vardık da tevkîr ve ihtirâmında ri'âyet ve iktizâ iden me'kûlâtının tedârinde i'ânet ve mazhûben bi's-selâm birbirinize irsâl ve savb-ı me'mûra tesyîr ve îsâline mübâderet iyleyesiz mûmâ-ileyhin 'aceleten ve müsâra'aten kemâl-i emîn ve rahat ve mezîd-i itmîmân ve refâhiyet ile mahall-i me'mûra vüsûlü matlûb olmağla kendüsü varmazdan mukaddem tuvânen menzil bârgîri tedârikinde ve gerek müstevfi konak ihzârında ve iğrâz ve ihtirâmında fevka'l-hadd ihtimâm ve dikkat ve mikdâr-ı zerre-i rehâvet ve taksîrden gâyetü'l-gâyet hazer ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı L sene 1155.

62/hkm 220: Bir sûreti

Âsitâne'den Kırım'a varib gelince Kalkay mûmâ-ileyhüma Kırım'a îsâle me'mûr olan gediklüllerden İskemleci Mustafa zîde mecdühûye ahâlî tarafından on sekiz re's menzil bârgîri verilmek için.

62/hkm 221: Trabzon'dan Üsküdâr'a gelince Uncuzâde Ömer Paşa'nın kapucubaşı Numan Ağa mübâşeritiyle Âsitâne'ye nakl olunacak eşyâsı tahmîli için ahâlî tarafından on re's menzil bârgîri verilmek üzere şürûtu üzere emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Zâ sene 155.

62/hkm 222: Âsitâne'den Belgrad'a varınca Belgrad'a binâ emîni ve defterdâr vekîli nasb olunan Ömer zîde mecdühûye ahâlî tarafından varınca on beş re's menzil bârgîri verilmek için şürûtuyla emr-i şerîf yazılmışdır. Evahir Za sene 155

62/hkm 223: Konya'dan Üsküdar'a gelince Sâbıkân Karaman vâlisi olub hâla Hanya vâlisi olan sa'âdetlü vezir-i mükerrem Mustafa Paşa hazretleri (silik) Âsitâne-i Sa'âdetime gelmek üzere olmağla ahâlî taraflarından kırk re's menzil bârgîri verilmek için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 1150.

62/hkm 224: Âsitâne'den Öz'e varınca Öz ve Özi Kal'alarına binâ emîni nasb olunan kapucubaşı İbrahim Ağa'ya ve ma'iyyeti ile giden üç nefer mi'mâra ahâlî taraflarından yirmi üç re's menzil bârgîri verilmek için ber-vech-i meşrûh. Evâ'il-i M sene 1156.

62/hkm 225: Âsitâne'den Ur'a varınca Ur Kal'asının ta'mîrine me'mûr kapucu başı... Ahmed Ağa'ya ahâlî taraflarından on re's menzil bârgîri verilmesiçün şürûtu üzere yazılmışdır. Fî evâsıt-ı M sene 1156.

62/hkm 226: Âsitâne'den Rumili'nin orta kolu nihâyeti ile yemîn ve yesârına varub gelince vülât ve hükkâm havza-ı hükûmetlerini eşkiyâdan mahâfaza için sâdır olan emr-i şerîf ile [boşluk] ağaya ahâlî tarafından beş re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâsıt-ı S sene 156.

62/hkm 227: Âsitâne'den Sofya ve İvraniye ve Piriştine ve Raduşte ve Filibe ve Razlık ve İhtiman ve Berkofça ve Karatava ve Üsküb ve Eğridere ve Eştib ve Eznepol ve Rahomir ve Şehr-i gül ve Tatar bazarı ve Sako ve Doplinice ve Köprülü ve Petriç ve Perzenik ve Koça kazâlarına ve Belgrad'a varub gelince Belgrad Kal'asının binâsına tertîb olunan amelenin mahall-i mezkûreden ihrâclarına mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı a'zam ağalarından Mehmed zîde mecdühûye ahâlî-i vilâyet taraflarından dört re's menzil bârgîri verilmek üzere Fî evâsıt-ı Zsene 156.

62/hkm 228: Bir sûreti

Âsitâne'den Dopran ve Serefçe ve Eğribuçak ve Dokagire ve Estrumca ve Perzerin ve Pirlipe ve Pehleşte ve Manastır ve Tasilim ve Tekuş ve Hurpeşte ve Çeharşenbe ve Kesriye ve Köstendile ve Belgrad'a varub gelince mahall-i mezkûreden Belgrad Kal'asının binâsı için tertîb olunan perçedlerin ihrâclarına mübâşir ta'yîn

olunan sadr-ı a'zam ağalarından mîr-ahûr sâbık Mehmed zîde mecdühûye ahâlî-i kazâdan altı re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâsıt-ı Zâ sene 156.

63/hkm 229: Üsküdar'dan Diyarbekir'e varınca Diyarbekir vâlisinin ma'iyetine ordu ağası ta'yîn olunan Turnacıbaşı Mustafa zîde mecdühûye ve iki nefer yazıcı ve üç nefer çavuşâna ahâlî tarafından yirmi altı re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâhir-i Zâ sene 156.

63/hkm 230: Üsküdar'dan Sivas ve Erzurum eyâletlerinin yemîn ve yesârlarına ve Erzurum'a varub gelince Erzurum ser-askeri ma'iyet için mahall-i mezkûreden otuz aded serdengeçdi bayraklarının küşâdesine me'mûr turnacıbaşı El-hâc Osman zîde mecdühûye ve ma'iyeti ile giden çavuşân ve yazıcıya ahâlî tarafından on dört re's menzil bârgîri verilmek üzere. Fî evâ'il-i Z sene 156.

63/hkm 231: Üsküdar'dan Karaman ve Adana ve Haleb eyâletlerine vâki' Kaysariye ve Konya ve Antakya ve Kilis ve Ayıntab ve Birecik vesâ'ir eyâlet-i mezbûrede olan kazâlara ve Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir vâlîsi ma'iyetinde bulunmak üzere mahall-i mezkûreden me'mûr olan serdâr bayraklarının vesâ'ir askeri tâ'ifesinin ihrâclarına sürücü ta'yîn olunan turnacı başı Halil zîde mecdühû ve ma'iyeti ile gidecek çavuşâna ve yazıcıya ahâlî tarafından on iki menzil bârgîri verilmesiçün.

63/hkm 232: Üsküdar'dan Maraş ve Rakka ve Diyarbekir eyâletlerinde vâki' Trabzon ve Malatyave Çermik ve Abtâher ve Ergani ve Çunkeş vesâ'ir eyâlât-ı mezbûrede olan kazâlara ve Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir vâlîsi ma'iyeti için mahall-i mezkûreden kırk aded serdengeçdi bayraklarının küşâdesine me'mûr turnacıbaşı Hâcî Osman zîde mecdühûye ve ma'iyeti ile gidecek yazıcı ve çavuşâna ahâlî tarafından on dört re's menzil bârgîri verilmesiçün.

63/hkm 233: Üsküdar'dan Sivas ve Erzurum eyâletinde olan kazâlara ve Erzurum'a varub gelince Erzurum ser-askeri ma'iyetinde olmak üzere mahall-i mezkûreden ihrâc olunacak serdâr bayraklarının vesâ'ir askeri tâ'ifesine sürücü ta'yîn olunan dergâh-ı 'âlî yeniçerileri ocağı hâsekîlerinden Halil Hâsekî zîde kadrühûnün ve ma'iyeti ile gidecek yazıcı ve çavuşâna ahâlî tarafından on iki re's menzil bârgîriçün.

63/hkm 234: Üsküdar'dan Karaman ve Adana ve Haleb ve Rakka ve Maraş ve Diyarbekir eyâletlerinin yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekir'e varub gelince mahall-i

mezkûreden Diyarbekir vâlîsi ma'iyetine me'mûr olan serdâr bayraklarının vesâ'ir askeri tâ'ifesinin ihrâclarına sürücü ta'yîn olunan Dergâh-ı 'âlî yeniçerileri hâsekîlerinden Mehmed zîde kadrühûye ve ma'iyeti ile gidecek yazıcı ve çavuşâna on iki re's menzil bârgîri ahâlî tarafından verilmek üzere.

63/hkm 235: Üsküdar'dan Trabzon eyâletine ve Erzurum'a varub gelince mahall-i mezbûreden Erzurum ser-askeri ma'iyetine me'mûr kılınan serdâr bayraklarının ihrâcına sürücü ta'yîn olunan turnâcibâşı Abdurrahman zîde mecdühûye ve ma'iyeti ile giden yazıcı ve çavuşâne ahâlî tarafından on iki re's menzil bârgîri verilmesiçün.

63/hkm 236: Âsitâne'den Leh hudûduna varub gelince Leh tarafından bu def'a itmâm-ı hizmet sefâret ile me'zûnen avd ve ihdâf iden Leh'in orta elçisine mihmândâr nasb olunan kapuçubaşı Ebubekir Ağa'ya ahâlî tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâ'il-i Z sene 156.

64/hkm 237: Üsküdar'dan Haleb üzerinden Bağdad'a varub gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârlarına ve menzilciler ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a umûr-ı mühimme ile Bağdad'a me'mûr olan mîr-i 'âlem Süleyman dâme mecdühûnün mu'accelen Bağdad'a vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise yedide olan [boşluk] menzil ahkâmı mücebince vardığı kazâlarda ol-mikdâr menzil bârgîri tuvânen ve güzîde olmak üzere tedârik ve ihzâr ve menzil bârgîrlere intizâren bir kazâda ve bir mahalde kat'an meks ve irâc itdirilmeksizin serî'an ve 'âcilen birbirlerinize irsâl ve ta'cîl-i 'ale't-ta'cîl Bağdad'a îsâl ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde muhâfazası ve yanına yarar kulâğuzlar koşub savb-ı me'mûra mu'accelen irişmesine bezl-i iktidâr iyleyesiz şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ bir mahalde menzil bârgîrlere intizâr ile ednâ-ı meks ve tevakkuf itdirilecek olur ise ol-kazânın hükkâm ve zâbitânı ve menzilciler ve a'yânı eşedd-i 'ukâbe giriftâr olacakları... olmağın ona göre hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâ'il-i Z sene 156.

64/hkm 238: Üsküdar'dan Bağdad'a varınca yol üzerinde bulunan kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdarları ve zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ mîr-'âlem olan Süleyman dâme mecdühû ile Bağdad tarafına irsâl olunan Yüreğir akçesinin muhâfaza ile mahalline îsâli fermânım olmağla her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise emîn ve mahfûz mahallerde kondurub ve gicelerde gereği gibi muhâfaza ve gider olduk da yanına kadr-i kifâye tüfenk-endâz âdemler ta'yîn ile emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve savb-ı me'mûra sevk ve îsâl itmeği bi'l-ittifâk sa'y ve ihtimâm iyleyüb mikdâr zerre tehâvün ve taksîrden hazer ve mücânebet iylesiz hazine-i merkûmenin selâmetle mahall-i mezbûre vüsûlü matlûb olmağla şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ birbirinizin hudûdu dâhilinde hasârat vâki' olur ise vâki' olan zâyî'at... Ol-kazânın hükkâm ve zâbitân ve a'yânından tahsîl olunduğundan gayri müsâmahaları takrîbi ile eşedd-i cezâ ile haklarından geleneceği dahi mukarrerdir ona göre mezîd-i basiret üzere hareket olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Z sene 156.

64/hkm 239: Üsküdar'dan Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir ser-askerine irsâl olunan teşrîfât-ı hümâyûn ve hazine ile irsâl olunan mîr-ahûr-ı evvel hazret-i şehri-yârî Abdullah dâme mecdühû ahâlî tarafından otuz re's menzil bârgîri verilmek üzere şurûtuyla yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Z sene 156.

64/hkm 240: Üsküdar'dan Diyarbekir'e varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb mütesellimler ve havâss ve evkâf zâbitları ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a teşrîfât-ı hümâyûn ve hazine-i 'âmirem ile Diyarbekir ser-akeri vezirim Ali Paşa'ya ser-askerlik emri-şerîfimin îsâline me'mûr olan rikâb-ı müstetâb-ı mülûkânemden mîr-ahûr-ı evvel şehri-yârânem iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Abdullah dâme mecdühûnün mu'accelen Diyarbekir'e vüsûlü ve ma'iyeti ile gönderilen hazinenin muhâfazası be-gâyet mühimm ve muktezî olmağla mûmâ-ileyh işbu emri-şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise hazine-i merkûmeyi emîn ve mahfûz mahallere kondurub ve gicelerde kemâl-i ihtiyât ve basiret üzere bekleyüb ve gider olduk da yanına kadr-i kifâye tüfenk-endâz âdemler ta'yîn ile emîn ve sâlim birbirinize irsâl ve savb-ı me'mûra sevk ve îsâl iyleyüb ve menzil için diğeri emri-

şerîfimde zikr olunduğu üzere iktizâ iden bârgîrleri kazâlarına varmazdan mukaddem tuvânen olmak vechile tedârik ve ihzâr iyleyüb bir dürlü kusûr ve tekâsülden be-gâyet mübâ'aret iyleyesiz hazine-i merkûmenin sâlîmen savb-ı mezbûra vüsûlü matlûb olmağla şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ kusûr ve tekâsülünüzden nâşî bir mahallde hazine-i merkûmeye zarar isâbet iylemek ve mîr-ahûr-ı evvelim mûmâ-ileyhin te'hîrine bâ'is hareket zühûr itmek ihtimâc olur ise ol-mahallin hükkâm ve zâbitânı 'azl ile iktifâ olunmayub eşedd-i cezâ ve 'ukâb ile mu'âkîb ve a'yânın dahi bilâ-emân haklarından gelineceği muhakkak olmağla ta'yînen ona göre mezîd-i basiret üzere hareket ve serimû tekâsül ve taksîrden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sadır olmuştur. Fî evâsıt-ı Z sene 156.

64/hkm 241: Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesârıyla Diyarbekir'e varub gelince mahall-i mezkûreden Diyarbekir ser-askeri ma'iyetine me'mûr askeri tâ'ifesine sürücü ta'yîn olunan ocakbaş çavuşuna ve ma'iyeti ile giden çavuşân ve yazıcıyân ahâliden kırk re's menzil bârgîri için fî evâsıt-ı Z sene 156.

64/hkm 242: Üsküdar'dan Anadolu'nun sol ve orta kollarının yemîn ve yesârlarıyla Erzurum'a varub gelince Mahall-i mezkûreden müceddeden tashîhi fermân olunan yedi yüz nefer cebecileri ihrâc ve savb-ı me'mûra îsâllerine ta'yîn kılınan Çorbacı Hasan Ağa'ya ahâlî-i kazâdan üç re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâhir-i Z sene 156.

65/hkm 243: Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ ve orta kolları yemîn ve yesârıyla Diyarbekir'evarub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından sürücü ta'yîn olunan Musafa dâme mecdühûnün ma'iyetinde olan âdemlerinin rükûblarıçün sâlîfü'z-zikr mahallere varub gelince müceddeden verilen nizâm şürûta mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından yirmi beş re's menzil bârgîri 'acâleten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağın imdi kapucubaşı mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince yalnız yirmi beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd tedârik ve emr-i şerîfimle me'mûr olduğu husûs-ı akdem mühâmmdan olmağla cümleliz ol-mikdâr bârgîrin tedârikinde mezîd-i ikdâm ve ihtimâm iyleyüb zinhâr ve zinhâr mikdâr-ı zerre ihmâl ve

tekâsülden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki. Fî evâsıt-ı Z sene 1156.

65/hkm 244: Bir sûreti

Üsküdar'dan Canik Kazâları ve Sivas ve Trabzon ve Erzurum eyâletlerine varub gelince ahâlî-i kazâ taraflarından sürücü kapucubaşı Seyyid Mehmed dâme mecdühûye yirmi beş re's menzil bârgîriyçün vech-i meşrûh üzere.

65/hkm 245: Bir sureti

Üsküdar'dan Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesârıyla Erzurum cânibinde ordu-yı hümayûna varub gelince ahâlî taraflarından asker sürücülüğüne ta'yîn kapucubaşı ma'iyetine ocakdan ta'yîn küçük çavuş vekîli Osman Ağa'ya sekiz re's bârgîr için vech-i meşrûh üzere..

65/hkm 246: Bir sûreti

Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ ve orta kollarının yemîn ve yesârıyla Diyarbekir'e varub gelince ahâlî taraflarından mahall-i merkûmeden asker sürücülüğüne me'mûr kapucu başı yanına ocakdan ta'yîn orta çavuş vekîli Hasan Ağa için sekiz re's bârgîr için bir minvâl-i muharrer.

65/hkm 247: Üsküdar'dan Erzurum ve Van ve Kars ve Çıldır eyâletlerine varub gelince Hatt-ı hümayûn ile mu'anven şeref-i iktidârı sudûr olan evâmîr-i şerîfe ile me'mûr sadr-ı a'zam kapucular kethüdâsı Mustafa Ağa'ya ahâlî tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün ber-vech-i muharrer. Fî evâ'il-i Câ sene 156.

65/hkm 248: Sâbıkân Mısır vâlisi olub hâlâ deryâ-ı kapûdân olan vezirim Yahya Paşa'nın Bahr-i Sefid'in Anadolu sevâhillerinden bir eklemek üzere çıktığı mahallden Âsitâne-i Sa'âdetime gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâba ve mütesellimler ve voyvodalar vesâ'ir zâbitân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Kapudanım müşârün-ileyhin bir kadem akdem 'alî cenâhi'l-isti'câl Âsitâne-i Sa'âdetime vürûdu ehemmi Devlet-i 'Aliyyemden olduğuna binâ'en müşârün-ileyhin ve etbâ'ının Âsitâne-i Sa'âdetime gelinceye dek rükûblarıçün altmış re's menzil bârgîri müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmek fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki

mûmâ-ileyhimsiz kapudan-ı müşârün-ileyhin Âsitâne-i Sa'âdetim tarafına bir sâ'at mukaddem ber-vech-i akdem gelmesi emr-i mühâmm lâzımü'l-ithimâmdan olmakdan nâşî menzil bârgîrine intizâren bir mahallde te'hîr ve tevakkufuna bâ'is hareket zühûr ider ise ol-mahallin hükkâm ve zâbâtân ve bi'l-cümle ahâlîsi mazhar gazab-ı mülûkâneme olacaklar cümleliz ta'yînen ma'lûmunuz olduk da müşârün-ileyh kazâlarınıza varmazdan evvel altmış re's tuvânen menzil bârgîri mukaddemâ verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından 'acâleten ve müsâra'aten tedârik e ihzâr ve kendülere müstevfi konaklar nehbe ve akde olunub iğrâz ve ikrâmında bir dürlü kusûr olunmayarak bilâ tevakkuf menzil bârgîrine süvâr ve ber-vech ta'cîl bu tarafa îsâline her biriniz fevka'l-hadd dikkat ve bu bâbda serimû iğmâz ve tekâsülden be-gâyet mücânebet ve ol-mikdâr bârgîr verildiğini müş'ir memhûr sened ahz ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek için Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl iyleyesiz ber-vech-i muharrer birinizin kusûrunuz zühûr ider ise sabkat iden ve g... şedîde-i şâhânem mazhar olursunuz ona göre müteyakızâne hareket ve serimû hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i Câ sene 1156.

66/hkm 249: Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarının yemîn ve yesâlarıyla Erzurum'a varınca Erzurum ser-askeri ma'iyetine me'mûr silâhdâr serdengeçdi ve terakkîlü neferâtlarına başbuğ ta'yîn olunan ocağ-ı mezbûr kethüdâsı [boşluk] zîde mecdühûye ve ma'iyeti ile giden ocak çavuşlarına ahâlî tarafından dört re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî evâ'il-i Câ sene156.

66/hkm 250: Üsküdar'dan Diyarbekir ve Musul ve Amadiye ve Yeye ve derneye varub gelince yol üzerinde vâki' olan kâdîlara ve a'yân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm gediklülerinden İbrahim zîde mecdühû bu def'a umûr-ı mühimme ile mahall-i mezkûreye me'mûr ve mu'accelen vüsûlü mühimm ve muktezî olmağla yedine verilen menzil ahkâmı mücebince verilecek menzil bârgîrinden mâ'adâ müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından dahi on re's menzil bârgîri dahi verilmek fermânım olmağın mûmâ-ileyh işbu emr-i şerîfimle her kangınızın taht-ı kazâsına vâsıl olur ise mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza kayd ve bend ve bend üzere menzil ahkâmı mücebince verilecek bârgîrden gayri müceddeden verilen

şürût-ı nizâm mücebince yalnız on re's menzil bârgîri ahâlî tuvânen ve güzîde olmak üzere tedârik ve ihzâr ve menzil bârgîrlerine intizâr ile bir kazâda ve bir mahalde kat'an meks ve idâm itdirmeksizin serî'an ve 'âcilen erkâb birbirinize irsâl ve ta'cîl 'ale't-ta'cîl mahall-i mezkûreye îsâl ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde muhâfazasına ve yanına yarar kılâğuzlar koşub savb-ı me'mûra mu'accelen irişmesine bezl-i iktidâr ve on re's bârgîr verildiğini müş'ir memhûr sened ahz ve ücretleri taraf-ı mîrîden verilmek üzere Âsitâne-i sa'âdetime irsâl iyleyesiz şöyle ki ma'âzallâhü te'âlâ bir mahalde menzil bârgîrlerine intizâr ile meks ve ta'vîk itdirilecek olur ise mu'âteb olacağınızı mahakkak bilüb ona göre hareket ile zıkr olunan on re's menzil bârgîri için ücret talebinden ve ihmâl ve tekâsülden gâyetü'l-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 156.

66/hkm 251: Üsküdar'dan Musul'a varub gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ rikâb-ı hümâyûnumda mîr-ahûr-ı evvel vekîli olub Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Şehr-i yârzâde Mustafa dâme mecdühü bu def'a şeref-bahşâ-yı sudûr olan emr-i şerîfim ve fetvâ-yı münîfe ile Diyarbekir ve Musul taraflarına sevk ve irsâl olunub bir an akdem mahall-i mezbûra vüsülü mühimm olmağla mahall-i mezbûra varub gelince mûmâ-ileyhin ve etbâ'mın rûkûblarıyçün müceddeden verilen nizâm-ı şürût mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından güzîde ve tuvânen yirmi re's menzil bârgîri ihzâr ve varub dâhil olduk da 'acâleten ve müsâra'aten tedârik ve i'tâ olunmak fermânım olmağın imdi mîr-ahûr-ı evvel vekîli mûmâ-ileyh kazâlarınıza varmazdan mukaddem ol-mikdâr bârgîri güzîde ve tuvânen olmak üzere âmâde ve ihzâr ve varub dâhil olduk da mazmûn emr-i şerîfimi sicil-i mahfûza ba'de'l-kayd kat'an meks ve tevakkuf itdirilmeyüb müceddeden verilen şürût-ı nizâm mücebince güzîde ve tuvânen yirmi re's bârgîri ahâlî-i vilâyet bilâ tereddüd ihzâr ve derhâl erkâb ve bu vechile mûmâ-ileyhümâ mukarreren kazâ be-kazâ irsâl iderek savb-ı me'mûra îsâle cümleliz sarf-ı mezîd-i ikdâm ve ihtimâm iyleyüb şöyle ki mîr-ahûr-ı evvel vekîli mûmâ-ileyhin me'mûr olduğu husûs-ı mezbûr akdem-i umûr-ı mühâmmdan olmağla birinizden bârgîr tedâriğinde veyâhûd ihzâr olunan bârgîr za'yıf ve... olmağla te'hîr ve meksini müceb olur aheri hareketiniz mesmû' olmak lâzım gelir ise 'özü ve 'illetiniz makbûl olmayub mu'âkîb ve mu'âteb olacağınızı muhakkak bilüb cümleliz ol-mikdâr tuvânen ve güzîde bârgîrin mu'accelen tedâriğinde mezîd-i ikdâm

ve ihtimâm iyleyüb zinhâr ve zinhâr bu bâbda mikdâr-ı zerre ihmâl ve tekâsülden ve ücret talebinden gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Câ sene 156.

67/hkm 252: Rum ili kazâsına ve Edirnedeki Bağdad'a varınca vâki' olan mevâl-i 'azâm Edirne bostancı başına kuzât ve nüvvâb voyvodalar ve kethüdâları ve yeniçeri serdârları vesâ'ir kuzât ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Taraf-ı Hümâyûn'dan Mülûkâneme varınca şehir-i kal'a -i Bağdad... tarafından... şahânem olan câmi-i şerîf ve... Rakka olmak üzere hasbeten ve taleben tertîb ve canîb ve mezbûr irsâl ve teslim olmağla nakl ve isâline me'mûr olan [boşluk] iş bu emr-i şerîfim her kangınız taht-ı kazâ ve havza-i hükûmeti ve vâsıl olur ise virilen nizâm-ı cedîd mücebince ahâli tarafından olmak üzere altı re's güzîde ve tüvanen menzil bârgîri tedârik ve ihzâr ve muhâfazasıyçün kazâ-i kadr-ı kifâye âdemler ta'yîn ile emînen ve salîmen birbirinize irsâl ve mahfûz mahallerde ittirub. ... hıfz ve mürâset ve menzil bargirlerin gayet tüvanen ve güzîde olmasına her biriniz nezâret iderek bu ve bundan akdem mu'acelen savb ve maksuda iriştirmeğe cümleiniz ve bundan akdem ve ihtimâma idüb ser mû hilâfından gâyetü'l-gâye ihzâr olmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdir olunmuşdur. Fî Evâhir-i Ca sene 156

67/hkm 253: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince hânân-ı 'acemden(?) Diyarbekir'den Sivas'a nakl ve isâline me'mûr gediklülerinden El- hâc yakup zîde-i mecdühû ahâlî tarafından altı re's menzil bârgîri verilmesiçün şürûtu üzerine yazılmışdır. Fî Evâhir-i Ca sene 156

67/hkm 254: Âsitânem'den Eflak'a varub gelince Rikâb-ı hümâyûnumda hâlâ kapucular kethüdâsı olan mehmed dâme-i mecdühû ba'zı umûr-ı mühimme ile Eflak'a me'mûr olmağla ahâlî tarafından otuz re's menzil bârgîri verilmesiçün şürût-u üzerine emr-i şerîfim yazılmıştır. Fî Evâhir-i Ca sene 156.

67/hkm 255: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub Diyarbekir ser askeri ma'iyetnde me'mûr kılınan topçu ocağı kethüdâsı mehmed zîde-i mecdühû a hâlî-i kazâ tarafından on yedi re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fî Evâ'il-i C sene 156.

67/hkm 256: Üsküdar'dan Sivas ve Diyarbekir'e varınca Diyarbekir ser 'askeri mâ'iyetine me'mûr cebeci ocağının baş kethüdâsı İbrahim zide-i mecdühûye ahali-i kaza tarafından on sekiz re's menzil bargiri verilmesiçün. Fi Evâ'il-i C sene 156

67/hkm 257: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varup Diyarbekir ser askeri ma'iyyetinde top... ocağının kethüdâsı Mustafa Zîde i Kadrühûnün ahâlî tarafından on beş re's menzil bârgîri verilmesiçün Fi Evâ'il-i C sene 156.

67/hkm 258: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varınca Diyarbekir ser askeri ma'iyyetnde zıgârcı başı ali zîde-i mecdühû ve ma'iyyeti ile çavuşân ve yazıcıya ahâlî tarafından olmak otuz re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Eva'il-i C sene 156

67/hkm 259: Üsküdârdan Gümülcine ve ... ve... varub gelince eşkîya muhâfazası içün mahall-i mezbûre me'mûr kapucu başı Ahmed ağa ahâlî-i kazâ tarafından on iki re's menzil bârgîri verilmesiçün Fi Evâ'il-i C sene 156

67/hkm 260: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârlarıyla diyarbakire varub gelince Diyarbekir ser askeri ma'iyyetine me'mûr olan izâfe ve askeriyeden geriye kalanların ihracına ve mahall-i memura sevk ve îsâline bu def'a sürücü ta'yîn olan hassa silahşörllerinden Abbas zide-i mecduhü ye ahali tarafından on beş re's menzil bargiri verilmesiçün Fi Evâsıt C sene 156

67/hkm 261: Bir sûreti

Üsküdâr'dan Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekir'e varub gelince sürücü ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu başının ve hassâ silahşörlere Halil dâme mecdühûye ahâlî tarafından on beş re's menzil bârgîri verilmesiçün.

Kadr-ı kifâye

68/hkm 262: Gelibolu na'ib'i ve Gelibolu'dan Tekfur dağına gelince vaki' kazaların kadı ve na'ibleri ve Gelibolu nazırı zabıtân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâla mazzarat-ı sami rüt'be-i mu'alla-i müfide-i şehzâde Mustafa dame-i mâhfufen bi gayete... bu hilâlde... Gelibolu'da Tekfur dağına gelüb amâde kılınan... gelmesi mühâm olmaktan naşi şehzâde müşarü'n ileyh'in... Tekfur dağına gelinceye değin rükublarına iktiza iden kifaye mikdarı tüvânen ve güzîde menzil bargirleri mücerreden

virilan şürût-ı nizâm mucebince ahali-i kaza taraflarına aceleten ve müsâreten virilmek fermân olunmağın imdi şehzâde müşarû'n ileyh her kangınızın taht-ı kazasına dahil olur ise mazmun-ı emr-i şerif –i sicile mahfuza kayd ve bend ve mücerreden virilan şurut-ı nizâm mucebince bila tereddüd kifaye miktarı güzide ve tûvânen menzil bargirlerin ahali-i vilâyet tedaril ve amâde ve kaza gelince her biriniz levâzım ihtiramına rivayet ve menzil bargir intizar beyhude meks ve tevfuk olunmağla ve ücret talebinden be gayet hazer ve mücanebet olunub zinhar ve zinhar... .. İhmal ve tekâsülüne gayetü'l gaye ihzâr ve ictinâb olunmak babında fermân-ı ‘âlîşânım sadır olunmuşdur buyurdum ki Fi evâsıt-ı C 157

68/hkm 263: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince hassâ silahşörlerinden İbrahim zîde-i mecdühûye ahâlî tarafından on re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi evâhir-i C sene 156

68/hkm 264: Üsküdâr'dan Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekire varub gelince [boşluk] canîb-i mezbûrdan Diyarbekir ser askeri ma'iyetnde me'mûr kılınan ta'ife(?) askerleri mahallerinde ihrâc ve savb ve me'mûra sevk ve îsâline sürücü ta'yîn olunan El-hâc Mehmed zîde-i mecdühûye ma'iyet ile me'mûr çavuşân yazıcıya ahâlî tarafından yirmi beş re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâhir-i C sene 156

68/hkm 265: Âsitânem'den Leh hudûduna varınca bundan akdem... Leh İlçisi ma'iyeti ile Âsitânem-i Sa'âdetime gelan leh beğzâdelerinden nâm-ı... beğzâdeye ve on iki nefer beğzâde-i ahâlî tarafından on üç re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâ'il Ca sene 156

68/hkm 266: Âsitânem'den Bağdad'a varub gelince Bağdad voyvodasını mahâlîne îsâl ve me'mûr kapucu başı Ali Ağa'ya ahâlîden on beş re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâhir-i Ca sene 156.

68/hkm 267: Üsküdâr'dan Konya Karaman Kadırlü(?) ve Diyarbekir'e varub gelince mahall-i mezkûre hâlâ Diyarbekir Ser askeri ma'iyetne me'mûr askerin ihrâcına mübâşir ta'yîn olunan gedüklülerden hazinadâr Ali Ağa'ya ahâlî tarafından beş re's menzil bârgîri verilmnesiçün. Fi Evâhir B sene 156

68/hkm 268: ...Sivas, Edirne ve Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir'e me'mûr askerlerden ihrâcına mübâşir ta'yîn olunan gedüklülerden Mehmed Ağa'ya ahâlîden dört nefer menzil bârgîri verilmesiyçün.

68/hkm 269: Üsküdâr'dan İnegöl ve Dazkırı ve Diyarbekir'a varub gelince Diyarbekir'e me'mûr askerlerin ihrâcına mübâşir ta'yîn olunan gedüklülerden mehmed ağaya ahâlîden dört nefer menzil bârgîri verilmesiyçün.

68/hkm 270: Üsküdâr'dan Haleb ve Maraş'a ve 'Ayıntab ve Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir ser askerlerinden ihrâcına mübâşir ta'yîn olunan gedüklülerden Hüseyin Ağa'ya ahâlîden dört nefer menzil bârgîri verilmesiyçün

68/hkm 271: Üsküdâr'dan Afyonkarahisar ve Çay ve Sandıklı ve Diyarbekir'a varub gelince asker ihrâcına me'mûr gedüklülerden Mehmed Ağa'ya ahâlî tarafından dört re's menzil bârgîri verilmesiyçün.

68/hkm 272: İzmir'den Rakka'ya varınca vaki' olan kazâların kuzât ve naiblerine mütesellimler ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesâ'ir zabıtân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki;

Düstur-ı Mükerrerem ve müş'ir-i müffahham ve muhterem nizâmü'l-âlem ve Rodos cezire'sinden ikamet üzere olan... sabık verizim Ahmet Paşa edâmallâhü te'âlâ İclâlehûnün hilâfından cezire mezbûre... Edirne'den... İle Rakka cânibine vusül ve lükufu me'mûr ta'yîn kılınmağla müşârün-ileyh ve etbâ'nın rükublarıyçün yüz re's tüvanen ve güzîde menzil bârgîri müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarında aceleten ve müsâra'aten müşârün'ileyh virilmek fermân olmağla imdi verizim müşârün-ileyh varmazdem mukaddem her biriniz emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince bilâ tereddüd yüz re's menzil baargiri güzîde ve tüvanen olmak üzere ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ihzâr idüb kazâların... menzil tüvanen menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından ali... virilmeyub zinhar ve zinhâr mikdâr-ı zerre ihmal ve tekâsülden be- gâyet ittifa ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olunmuşdur buyurdum ki. Fi Evâ'il-i N sene 156.

Fî Zaman Sadru'l sudur'ull vüzerâ Hazret-i

Hasan Paşa Fî abbân Mehmed

Ragıp Efendi Re'isi'l - Küttâb

69/hkm 273: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ ve orta kollarının yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekir ordusuna varub gelince vâki' kuzât ve nüvvâb a'yân-ı vilâyete Hüküm ki

Cânib-i mezbûr me'mûr asker sürücü ta'yîn olunan saksoncu başı Süleymen zîde-i mecdühû ve ma'iyyeti ile gelecek çavuşân ve yazıcıya mahall-i mezkûre varub gelince yirmi re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından tedârik ve ihzâr olunması fermân olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmum ferman-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh yirmi re's bârgîri ahâlî-i vilâyete bila tereddüd tedârik ve virildüğü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât Âsitânem-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olunmuşdur. Fi Evâ'il-i Ş sene 156.

69 /hkm 274: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Diyarbekir ordusuna varınca Diyarbekir ser askeri ma'iyetnde me'mûr zıgârcı başı Hüseyin zîde mecdühûye ve ma'iyet ile giden çavuşân ve yazıcıya ahâlî tarafından yirmi beş re's menzil bârgîrinin verilmesiyçün.

69/hkm 275: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Adana ve Antakya'ya ve Ma'arâş ve... ve Malatya ve Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekir'e varub gelince Diyarbekir ser askeri ma'iyet için on aded serden geçti bayrağı küşâdesine me'mûr hâsekî Osman zîde-i mecdühûye ahâlî tarafından onbeş re's menzil bârgîri verilmesiyçün.

69/hkm 276: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince dergâh-ı âli kapucu başından olub dergâh-ı Hümâyûn'da kapucular kethüdâlığı .. Diyarbekir'e me'mûr imdi ağazade Mehmed Saduk Ağa'ya ahâlî-i tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün.

69/hkm 277: Bir sûreti

Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince Rikâb-ı Hümâyûnum'da medahûl ol Abdullah dâme-i mecdühûnün mezbûra me'mûr edna-ı kusurunun ihrâcına me'mûr olmağla ahâlî tarafından otuz beş re's menzil bârgîri verilmesiçün.

69/hkm 278: Bir Sûreti

Âsitânem'den Erzurum'a varub ser askeri tarafında hazine ile irsâl olunan medahûl... vekil Mehmed dâme mecdühûye ahâlî tarafından on iki re's menzil bârgîri verilmesiçün.

69/hkm 279: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince saksoncu başı Süleymen Ağa'ya ahâlî tarafından on re's menzil bârgîri verilmesiçün.

69/hkm 280: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Haleb'e varub gelince [boşluk] Üsküdâr'dan Haleb'e nakl ve olunmak veçhiyle hatem-i(?) hümâyûna mübâşir ta'yîn olunan gedüklülerinden İbrahim dâme mecdühûye ahâlî tarafından beş re's menzil bârgîri verilmesiçün.

69/ hkm 281: Bir Sûreti

Âsitânem'den İnebolu' ya varub gelince müteveffâ 'avdet Mehmed Paşa'nın emvaline mübâşir ta'yîn olunan kapucubaşı Süleyman Ağa'ya ahâlî tarafından beş re's menzil bârgîri verilmesiçün.

70/ hkm 282: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Bağdada'a varınca Bağdad valisinin sabıkan kethüdâsı Mehmed Ağa'ya ahâlî tarafından on iki re's menzil bârgîri verilmesiçün.

70/ hkm 283: Bir Sûreti

Âsitânem-i Saadetimden Rum ili sol kolu yemîn ve yesârlarıyla nihâyetlerine ve Gelibolu'ya ve Ordu-yı Hümâyûnum... mahale varub gelince [boşluk] rum ilinin sol kolundan beş aded serden geçti bayrakları küşadesine me'mûr... zîde-i mecdühûye ahâlî tarafından on re's menzil bârgîryün.

70/hkm 284: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Sivas'a ve Sivas'dan Üsküdâr'a gelince... hümâyûn cânibi han ve tophaneye me'mûr gedüklülerinden Ali Ağa'ya onüç nefer ve menzil bârgîri verilmesiçün.

70/ hkm 285: Bir Sûreti

Âsitânem'den Eyâlet-i Rum ilinde vâki' sancaklarda ve İskendiriye'ye ve Gelibolu'ya varub gelince Diyarbekir ser askeri ma'iyetne mahall-i mezbûra hâlâ asker ihrâcına me'mûr gedüklülerinden İbadullah Baki Ağa'ya ahâlî-i kazâdan yedi nefere menzil emri verilmesiçün.

70/ hkm 286: Bir Sûreti

Üsküdârdan... Sivas ve Malatya'ya ve Samsun vilâyetine ve ol havaliye varub gelince

Zehâyir nakline vesa'ir umûr-ı mühimmeye me'mûr kapucubaşı ahâlîden Mehmed Ağa'ya on on re's menzil bârgîri verilmesiçün.

70/hkm 287: Âsitânem-i Sa'âdetimden Gelibolu ve Bağdada'a varub gelince vâki' olan kadılara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı Mu'allâm kapucu başlarından iftiharül emâcid ve'l ekarim Ahmed dâme-i mecdühûnün mahall-i mezkûre varub gelince sekiz nefer menzil bârgîrinin müceddeden virila Şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından virilmesi fermânım olunmağın imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm ve mücebince muma ileyh sekiz re's menzil bârgîrinin ahâlî-i vilâyet taraflarından bila tereddüd virilmeyub ve virildiğünü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene

başında sûret-i sicîllât ve ma'mûlen bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitânem-i sa'âdetime irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden hazer ve mücânebet olunmak babında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olunmuşdur. Fi Evâhir-i S sene 156

70/hkm 288: ... ma'iyetnde Şehriyazade mirza Sağha(?) dâme mahsukan(?).... ..... bulunduğu yerden Erzurum'a varınca vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki.

Şehriyazade Müşârün-ileyh bundan akdem ali cenâhü'l- isti'cal cânib-i Erzurum vürud ve vüsule ehemmm lazımu'l ihtimâmdan olmağla şehriyazâde Müşârün-ileyh ve etbâ'nın hassâ senedi rükublarıçün yüz elli re's tüvanen ve güzîde menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahal-i kazâ taraflarından aceleten ve müsâra'aten virilmek fermânım olmağla imdi şehriyazade müşârün-ileyh varmazdan ma'iyetnde her biriniz emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm ve mücebince bila tereddüd yüz elli menzil bârgîrü güzîde ve tüvanen ve olmak üzere ahâl-i vilâyet taraflarından tedârik ve ihzâr idüb kazâlarından geldikte menzil bârgîrleirne ihtizaren kat'an meks ve tevakkuf eylesine ruhsat ve izn(?) göstermeyesiz ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet eylerek ol mikdâr tüvanen menzil ve bârgîri ahâl-i vilâyet taraflrından ali irsâl verilmeyub zinhâr ve zinhâr mikdârı zerre ihmal ve tekâsülden be-gayet ihzâr ve mücânebet olunmak babında Fi Eva'il N sene 156

79/ hkm: 289 Bir Sûreti

Erzurum ordusuna ta'yîn ve irsâl olunan hekim Mustafa dâme Van'da... .. ahâlî tarafından varınca sekiz nefer menzil emri için

70/ hkm 290 Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Sivas'a varub gelince yol üzerine me'mûr kapucu başı Hüseyin Ağa'ya ahâlî tarafından on beş re's menzil bârgîri için

70/ hkm 291: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan İzmir'e ve menzil zehayiri fermân olunan kazâlara varub gelince mahall-i mezbûra me'mûr menzil mübâşirine ahâlî tarafından altı re's menzil bârgîri verilmesiçün

70/ hkm 292: Bir Sûreti

Âsitânem'den Silistre'ye varub gelince mahall-i mezbûre me'mûr kapucu başı mehmed ağaya ahâlî tarafından on re's menzil bârgîriyçün. Fi Evâhir-i Zsene 156.

71/ hkm 293: Belgrad'dan Âsitânem-i Sa'âdetime gelince vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki;

Hâlâ... deryâ kaputani olan düstur-ı mükerrem vezirim Mustafa Paşa ademallahu Te'âlâ iclallahü bu hilalde(?) 'alî cenmâhi'l-i isti'câl der- aliye vürüdü ve vusulü mühim ve muktezî olmağla müşârün-ileyh ve etbâ' hisse senedinin rükublarıyçün müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından yüz re's güzîde ve tüvanen menzil bârgîri aceleten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağla imdi müşârün-ileyh varmazdan mukaddem her biriniz emr-i şerîfim sicil-i mahfûza bend ve kayd ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince bila tereddüt güzîde ve tüvanen olmak üzere yüz re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından tedârik ve ihzâr idüb ve kazâlarına geldilkte menzil bârgîrilerine intizâren kat'an meks ve tevakkuf eylesini ruhsat ve izin göstermeyub ol mikdâr bârgîr virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât Âsitânem'e irsâl olunub ihmal ve tekâsülde ve ücrete talabinden gâyetü'l- gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında Fi Evâ'il-i L sene 1156

71/ hkm 294: Bir Sûreti

Kırkkilisâ'dan... Varub Van'a Gelibolu'ya ve Âsitâne'ye gelince dergâh-ı âli kapucu başlarından olmağın sabıkan... ... çavuşân başı olan... Mehmed dâme mecdühûye ahâlî tarafından otuz re's menzil bârgîri verilmesiçün

71/ hkm 295: Bir Sûreti

Şam-ı Şerîfe Üsküdâr'dan gelince Şam-ı şerîfe gelecek hazinenin nakli için ahâlî tarafından kadr-ı kifâye menzil bârgîri verilmesiçün.

71/ hkm 296: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Âsitâne'ye varub gelince teşrifat-ı(?)hümâyûn ile kise hassâ silahşörlерinden Mustafa zîde-i mecdühû ahâlî-i kazâ tarafından sekiz nefer menzil bârgîri verilmesiçün.

71/hkm 297: Bir Sûreti

Üskadar'dan Çıldır'a varub gelince ba'zı umûr-ı mühimme ile me'mulen kise silahşör hassâdan zîde mecdühûye ahâlî-i kazâ tarafından altı re's menzil bârgîri verilmesiçün.

71/hkm 298: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Sivas'a varub gelince umûr-ı mühimme havi evâmir-i şerîfe ile me'mûr kılınan Mehmed Paşazade kapucu başı Mehmed dâme-i mecdühûye ahâlî tarafından on re's menzil bârgîri verilmesiçün.

71/ hkm 299: Bir Sûreti

... Âsitânem'e hassâ silahşörlerinden Osman zîde-i mecdühûye ahâlî tarafından on iki re's menzil bârgîri verilmesiçün.

71/ hkm 300: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sol kolu nihâyetine varub gelince yol üzerine vâki' kuzât ve nüvvâba ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hassâ silahşörlerinden olup ümerâ-i... ümerâ... oğluna gönderilan hazine-i Hümâyûnum'a îsâl ve me'mûr İsmail zîde mecdühûye mahall-i mezbûra varub gelince altı nefere menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm muvebince ahâlî-i kazâ taraflarından virilmek fermânım olmağla iş bu emr-i şerîfimle her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince altı re's menzil bârgîriyi ahâlî-i kazâ taraflarından virub ve muma ileyh virildiğünü müş'ir yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında ma'mûl bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitânem-i Sa'âdetim'e irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be- gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdir olmuştur. Fi Evâsıt-ı L sene 156

71/ hkm 301: Âsitânem-i Sa'âdetimden Hotin'e varınca yol üzerinde vâki' kadılara ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a Hotin kal'ası muhâfazasına... nasb olunan [boşluk] zîde-i mecdühû muhâfaza-i mezbûreye aceleten varması mühimm ve muktezî olmağla muma ileyh ve etbâ'nın rükublarıçün iktizâ iden on beş re's bârgîri müceddeden virilan nizâm-ı şürûtu mücebince ahâlî taraflarından tedârik ve ihzâr olması fermânım olmağla imdi

muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince on beş re's bârgîri ahâlî-i vilâyet tereddüd ve tedârik muma ileyh virildiğünü müş'ir yedinden ahz ve ba'dehü sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senadat Âsitânem-i sa'âdetime irsâl olundukta ücretleri bade'l hesab taraf-ı miriden ahâlîye virilmek şartıyla on beş re's bârgîr virub hilâfindan ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım sâdır olmuştur. Fi Evâhir Za sene 156

71/hkm 302: Bir Sûreti

Varub gelince Hotin muhâfazasına me'mûr ocakdan orta çavuş olan Ömer zîde mecdühûye kendü ve etbâ' rükublarıyçün

.71/ hkm 303: Bir Sûreti

Kal'a-i merkûme muhâfazasına yeniçeri ocağı tarafından... ta'yîn olunan [boşluk] zîde kadrühûnün beş re's bârgîriyçün bervech-i meşrûh üzere yazılmıştır.

72/hkm 304: Üsküdâr'dan Kars'a varub gelince yol üzerinde vaki' kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zabıtân ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Bu def'a Âsitânem-i sa'âdetime umûr-ı mühimme ile hassâ silahşörlerinden Mustafa zîde mecdühûye Kars canîbine me'mûr olmağla muma ileyh yanında olan etbâ' ile mahall-i mezkûre vaarub gelince yedi nefer menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarında verilmesi fermân olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh yedi re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafına bila tereddüd virilmeyub verildiğünü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsbesi görülmek üzere Âsitânem-i sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında femân-ı 'âli-şânım sâdır olunmuştur. Fi Evâ'il-i Z sene 1156

72/hkm 305: Âsitânem-i Sa'âdetimden .... varınca yol üzerinde vaki' kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zabıtân ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki:

Âsitânem-i sa'âdetden dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ocağı hâsekîlerinden Ahmed hâsekî zîde mecdühû... nizâmına me'mûr ve ta'yîn olunmağla muma ileyh ve yanında olan âdemlerine mahall-i merkûme varub gelince sekiz re's menzil bârgîr müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmesi fermânım olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm ve mücebince muma ileyh sekiz re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından bila tereddüd virilüb virilecek müş'ir muma ileyh yedinden memhur sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitâne-i sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be- gâyet hazer ve mücânebet olunmak babanda fermân-ı 'âli-şânım yazılmışdır. Fi Evâhir-i Zsene 156

72/hkm 306: Âsitânem-i Sa'âdetimden Moskov hudûduna varub gelince yol üzerinde vaki' kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki;

Âsitânem-i Sa'âdetimden Rusya vilâyeti bağzadelerinden [boşluk] beğzâde ba'zı umûr-ı mühimme müste'cil ile bu esnâda vilâyeti tarafına irsâl ve tesyir olunduğu hâlâ Âsitânem-i sa'âdetime mukîm rusya kapu kethüdâsı tarafından ittiha(?) olunmağla muma ileyh yanında olan on bir nefer hidmedkarlarıyla vilâyeti tarafına varub gelince kendüsüyle on ki re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarına verilmesi fermân olmağla imdi beğzâde muma ileyh hizmetkarlarıyla her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve müceddeden virilan nizâm mücebince muma ileyh on iki re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından bila tereddüd virildüğünü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitânem-i Sa'âdetim'e irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden ihzâr olunmak içün yazılmışdır. Fi Evâ'il-i M sene 1157

72/hkm 307: Diyarbekir'den Âsitâne-i Sa'âdetim'e gelince yol üzerine vak'î kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârlarına vesa'ir kuzât ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Diyarbekir ser askeri ma'iyetinde topçu ocağı kethüdâsı olan [boşluk]zîde Kadrühûnün Âsitânem-i Sa'âdetim'e 'avdet ve rahmeti muktezî olmağla muma ileyh yanında olan âdemleriyle mahall-i merkûmdan gelince yalnız on beş re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafından verilmesi fermânım olmağın imdi mum ileyh her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmun emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh on beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet taraflarından bila tereddüd verilüb ve virildüğünü müş'ir muma ileyh'in yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitâne-i Sa'âdetim'e irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak babında fermân-ı 'âli-şânım yazılmıştır. Fi Eva'il M sene 157

73/hkm 308: Üsküdar'dan Anadolu'nun sağ sol ve orta kolları yemîn ve yesârlarıyla kars cânibi ser asker ma'iyetne varub gelince yol üzerinde vaki' kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri vesa'ir a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Bu def'a Âsitâne-i Sa'âdetim'e umûr-ı mühimme ile dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ocağından saksancu başı El-haç Mehmed zîde mecdühû ma'iyetne me'mûr çavuşân ve yazıcılarıyla kars cânibine me'mûr olmağla muma ileyh yanında olan çavuşân ve yazıcıya vesa'ir âdemlerine mahall-i mezkûre varub gelince on beş re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî tarafına verilmesi fermân olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh otuz beş re's menzil bârgîri ahâlî tarafından bila tereddüd verilüb ve virildüğünü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih-senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitâne-i Sa'âdetime irsâl olunub hilâfindan ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak için yazılmıştır. Fi Eva'il M sene 157

73/hkm 309: Şam-ı Şerîfînden Âsitânem-i Sa'âdetim'e gelince yol üzerinde vâki' olan kuzât ve nüvvâb ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Şam-ı Şerîfden der-sa'âdetime hazine-i... iktizâ eyledikte ancak Şam-ı Şerîf'den Âsitânem-i Sa'âdetim'e gelince mikdâr-i kifâye menzil ve bârgîrden müceddeden virilen nizâm-ı şürût mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından verilmek fermânım olmağla hazine-i mezbûr üzerine me'mûr olunan iş bu emr-i şerîfim her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince mikdâr-ı kifâye menzil bârgîri ahâlî-i kazâ taraflarından bila tereddüd virilüb ve virildüğünü müş'ir hazine-i mezbûre üzerine me'mûr olunan yerlerden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsebesi görülmek üzere Âsitânem-i sa'âdetim'e irsâl olunan hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet ihtiraz ve ictinâb olunmak babında fermân-ı 'âli-şânım yazılmıştır. Fi Evâsıt M sene 157

73/hkm 310: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesârlarıyla kars cânibi ser askeri bulunduğu mahalle varub gelince Çaldıran(?) Mehmed Paşa'nın ma'iyetinde me'mûr turnacı başı Mehmed Ağa'ya paşa ve çavuşân ve yazıcı ve müceddeden virilen nizâm-ı cedîd şürûtu mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından on iki re's menzil bârgîri verilmek için yazılmıştır. Fi Evâsıt M sene 157

73/hkm 311: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ kolu yemîn ve yesârlarıyla Kars cânibi ser askeri bulunduğu mahale varub gelince Çaldıran(?) Mehmed Paşa'nın ma'iyetine me'mûr turnacı başı Mehmed Ağa'ya çavuşân ve yazıcıya ve müceddeden virilen nizâm-ı cedid mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından on iki re's menzil bârgîri verilmek için yazılmıştır. Fi Evâsıt M sene 157

73/hkm 312: Âsitânem'den Edirne'ye varınca vaki olan kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından olub Edirne kal'asına binaen(?) ta'yîn olunan İbrahim dâme mecdühûnün ve âdemleri'nin rükublarıyçün kala'i merkûmeye varınca müceddeden virilen nizâm-ı şürûtu mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından yirmi beş re's menzil bârgîri aceleten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağın imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i

mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm ve mûcebince yirmi beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından bila tereddüd ve tedârik ve me'mûr olmağla havas-ı(?) vak'î akdem-i mühâmm olmağla cümleliz ol mikdâr bârgîri tedârik mezîd-i ikdâm ve ihtimâm eyleyüb zinhâr ve zinhâr mikdâr-ı zerre ihmal ve tekâsülde gâyetü'l- gâye ihzâr icab olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım yazılmışdır. Fi Evâhir-i M sene 157

74/hkm 313: Üsküdâr'dan... ve Samsun'a varınca yol üzerinde vak'î olan kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından... Ahmed mecdühû ba'zı has... ile mahall-i merkûme me'mûr ve ta'yînini olmakla muma ileyh ademlerine rukuplarıçün mahall-i mezkûre varınca müceddeden virilan nizâm şürûtuyla mûcebince ahâlî-i kazâ taraflarından sekiz re's menzil bârgîri aceleten verilmek üzere muma ileyh emri şerîfim verilmişdir. Fi Evâhir-i M sene 157.

74/hkm 314: Üsküdâr'dan Diyarbekir'e varub gelince yol üzerinde vaki kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerlerine ve yeniçeri serdârlarına ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ Rikâb-ı Hümâyûnum'da mir-i miran olan şehriyarzade Mustafa zîde-i mecdühû ba'zı umûr-ı mühâmm-ı müstecile ile Diyarbekir cânibi me'mûr ve ta'yîn kılınan muma ileyh ve âdemlerinin mezkûre içün mahall-i mezbûre varınca müceddeden virilan nizâm-ı şürût mûcebince ahâlî-i kazâ taraflarından on yedi re's menzil bârgîri acelten ve müsâra'aten verilmek fermânım olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mûcebince on yedi re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet tarafından bila tereddüd tedârik ve me'mûr husûs-ı akdem-i mühâmm-ı lâzımü'l ihtimâmdan olmağla cümleliz ol mikdâr bârgîri tedârikte bundan akdem itimam eylemeyüb zinhâr ve zinhâr mikdâr-ı zerre ihmal ve tekâsülde gâyetü'l- gâye ihraz ve ictinâb olunmak babında fermân-ı 'âli-şânım sâdir olmuştur buyruldu. Fi Evâsıt Z sene 157

74/ hkm 315: Belgrad'dan Âsitânem-i Sa'âdetim'e gelince yol üzerinde vâki' mevâlî-i kirâm vesa'ir kadılar mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir kuzât ve 'ayan-ı vilâyete hüküm ki

Cânib-i Hudûddan gelub hâlâ Belgrad'a dâhil ve andan dahi Âsitâne-i Sa'âdetim'e gelmesi fermânım olan Kıdvetü'l emacid ve'l a'yân atâ –i eşedd(?) zide mecdühü aceletem ve müsâra'aten vusulü ehemm ve lazım olmağla muma ileyh ve etbâ'nın ve ademlerinin için Bağdad'dan Âsitâne-i Sa'âdetim'e gelince müceddeden virilan nizâm-ı şürût üzerine ahâlî-i kazâ taraflarından sekiz re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emri-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince sekiz re's menzil bârgîr ahâlî-i kazâ taraflarından bila tereddüd ve tedârik ve virilecek muma ileyh yanında memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senadat asiten-i sa'âdetime irsâl olunmağla hilâfından ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım yazılmıştır. Fi Evâsıt Zsene 1157

74/hkm 316: Üsküdâr'dan Bağdada'a varınca yol üzerine vaki olan mevâlik-i Kirâm vesa'ir kadılara ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir kuzât ve 'ayan-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ Bağdad valisi ve cânibi mezkûr vezir Celâleddin... düstûr [boşluk]vezirim Ahmed Paşa edâmallâhu Te'âlâ iclâlâhü'nün sabıkan kethüdâsı olan Mehmed dâme mecdühûnün Bağdad'a 'azim olub muma ileyhın bundan akdem mahall-i merkûme vusûlü be-gayet mühim ve muktezî olmağla muma ileyh ve âdemlerinin rükublarıçün Üsküdâr'dan varınca müceddeden verilan nizâm-ı şürûtu olan ahâlî-i kazâ taraflarından on altı re's menzil bârgîri virilmek fermânım olmağın imdi siz ki muma ileysiz her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emri-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince on altı re's menzil bârgîri ahâlî-i kazâ tarafından bila tereddüd ve tedârik ve virildüğünü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile Âsitâne-i Sa'âdetim'e irsâl olunub te'hîr ve... ve ücret talebinden be- gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olunmuşdur. Fi Evâhir Z Sene 157

74/hkm 317: Bir Sûreti

Ser-asker müşârü'n-ileyh bu def'a teşrifât ve mülûkane ve 'etba-i hümâyûn tebliğ ve îsâl ve me'mûr olub hassâ kapucular kethüdâlığı... Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından emîn zade Mehmed Sadık dâme-i mecdühûnün Bağdad'a varub gelince muma ileyh'in ve mallarının rükublarıçün ahâlî taraflarından on altı re's menzil bârgîrinin verilmesi için bervech-i muharrer

75/hkm 318: Üsküdâr'dan Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârlarıyla diyarbekir ordusuna gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeni çeri serdârları vesa'ir zabıtân ve 'ayan-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Anadolu'nun orta kolu yemîn ve yesârlarından otuz serdengeçti bayrakları küşâdesine ve kazâlarından serdârlarına serden geçti ağaları ve ulemaları vesa'ir ve neferât ve bârgîr cânibi ser asker ma'iyetine sevk ve tesyire me'mûr olub dergâh-ı mu'allâm yeniçeri ocağında saksoncu başı olan Süleyman zîde mecdühû ve ma'iyetne me'mûr çavuşân ve yazıcının rükublarıçün kırk re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından verilmesi fermânım olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emri şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh kırk re's menzil bârgîri bila tereddüd virilüb ve virildüğü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih senedât muhâsebesi görülmek üzere Âsîtâne-i Sa'âdetim'e irsâl irsâl olunub bi'l hayr ve terâhinden (?) ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım buyrulmuştur. Fi Evâ'il-i Ca sene 1157

75/hkm 319: Üsküdâr'dan Van'a gelince yol üzerine vaki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimlere ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir kuzât ve 'ayan-ı vilâyete hüküm ki

Hâlâ vülât(?) defterdarı olan Abdurrahmân zîde-i mecdühû cânib-i mezbûr-ı 'azim muma ileyhsiz Berah(?) efendi mahall-i merkûma vusûlü be- gâyet mühim ve muktezî olmağla muma ileyh ve âdemlerinin rükublarıçün Üsküdâr'dan Van'a varınca müceddeden virilan nizâm-ı şürûtu üzerine ahal,-i kazâ taraflarından altı re's menzil

bârgîri ber-vech-i fermân olmağın imdi siz ki muma ileyh siz muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan nizâm-ı mücebince altı re's menzil bârgîri ahâlî-i kazâ taraflarından bila tereddüd tedârik virildüğünü mü'şir muma-ileyhi'nin yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih senedât ile Âsitâne-i Sa'âdetim' e irsâl olunub bi'l hayr ve terâhinden ve ücret talebinde be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında Fi evâsıt-ı Ca sene 1157

75/hkm 320: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Bağdad'a varınca vilâyet-i vezir Ahmed Paşa'nın divan efendisi Veli zîde-i mecdühû için virilan şürûtı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından sekiz re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâsıt Ca sene 1157

75/hkm 321: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarının yemîn ve yesârlarıyla Kars cânibi ser askeri ma'iyetne varub gelince yol üzerinde vaki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdâraları vesa'ir kuzât ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Hâlâ ocakta kol kethüdâsı olub Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarının yemîn ve yesdarlarıyla Kars cânibi ser askeri ma'iyetnde me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm 'ulemâları vesa'ir tüvânen sevk ve tesyîrine sürücü ta'yîn olunan 'ali dâme mecdühûnün ve ma'iyetine me'mûr çavuşân ve yazıcının rükublarıçün mahall-i mezkûre varub gelince iki re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ tarahlarından virilmek üzere. Fi Evâ'il-i Ca 157

75/hkm 322: Bir Sûreti

Yine mahall-i mezkûre varub gelince kol kethüdâsı muma-ileyhin ma'iyetine me'mûr çavuşân ve yazıcı için beş nefer menzil bârgîri verilmek üzere.

75/hkm 323: Bi Sûreti

Yine mahall-i mezkûre varub gelince muma ileyhin ma'iyetne me'mûr çavuşân ve yazıcıdan için beş nefer... .. beş kat'ı

75/hkm 324: Bir Sûreti

Yine mahall-i merkûme varub gelince mahall-i mezkûreden çavuşân ve yazıcı için... nefer olmak üzere...

75/hkm 325: Üsküdâr'dan Haleb ve... varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zabıtân ve a'yân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

Dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından Abdurrahman dâme mecdühû ol taraf me'mûr ve ta'yîn olmağla mahall-i mezkûre varub gelince virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarından on iki re's menzil bârgîri verilmek üzere Fi Evâhir-i Ca sene 157

75/hkm 326: Âsitâne-i Sa'âdetim'den Eflaka'a varub gelince dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından olub hâlâ hassâ silahşörlerimden ali dâme-i mecdühû bi'l hayr... ol tarafa me'mûr ve ta'yîn olmağla ahâlî-i kazâ taraflarından on re's menzil bârgîri verilmesi için Fi evâhir-i Ca sene 157

75/hkm 327: Rakka... sancağı mutasarrıfı Âsitâne-i Sa'âdetim'e varub gelince 'aişe sultan dâmet... baş ağası [boşluk] zîde-i mecdühû müşârün-ileyh'in ba'zı mesâlihi için yedinden 'azim olmağla zîde-i mecdühû virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâ taraflarına varub gelince on iki re's menzil bârgîrinin verilmesi için emr-i şerifim yazılmıştır. Fi Eva'hir Ca sene 157

76/hkm 328: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sol kolunun yemîn ve yesârlarıyla nihâyetine ve kars cânibine vaki ordu-yı hümâyunuma gelince yol üzerinde vaki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir zabıtân ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Mahall-i mezkûreden Kars canibine me'mûr... askerlerine ihrâc savb ve me'mûra sevk ve tesyîr için ocaktan sürücü ta'yîn olunan Edirne çavuş Ömer [boşluk] zîde-i mecdühû 'azim olub muma ileyh mahall-i merkûme vusule mühim ve muktezî olmağla muma ileyh ve ademlerinin rükublarıçün Üsküdar'dan Kars'a varub gelince müceddeden virilan nizâm-ı şürûtu üzerine ahâlî-i kazâ taraflarından on re's menzil bârgîrinin verilmek fermânım olmağla imdi siz ki muma ileyhsiz muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerifim sicil-i mahfûza kayd ve

bend ve müceddeden virilan nizâm-ı şürûtu mücebince on re's menzil bârgîrinin ahâlî-i kazâ taraflarından bila tereddüt ve tedârik virildüğü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât Âsitânem-i Sa'âdetim'e irsâl olunub bi'l hayr ve terâhinden ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fi Evâ'il-i C sene 157

76/hkm 329: Üsküdâr'dan Erzurum'a varub gelince Rikâb-ı Hümâyûnum kapucular kethüdâsı Mehmed dâme-i mecdühû umûr-ı mühâmm ile Kars cânibi me'mûr ve ta'yin olunmağla muma ileyhın âdemlerinin rükublarıçün virilan şürût-ı nizâm mücebince yirmi yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün Fi Evâsıt-ı B sene 157

76/hkm 330: Üsküdâr'dan Çıldır'a varub gelince yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vekîlleri vesa'ir kuzât ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a umûr-ı mühâmm ve müste'cil ile Çıldır tarafına me'mûr olan dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından südde-i (?) Mehmed dâme-i mecdühûnün aceleten savb ve me'mûra varub gelince mühâmm ve muktezî olmağla muma ileyhın ve etbâ'nın rükublarıçün mahall-i merkûme varub gelince sekiz re's menzil bârgîrinin müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmesi fermânım olmağla muma ileyhın .... taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyhın sekiz re's menzil bârgîrinin ahâlî-i vilâyet taraflarından bila tereddüd virilüb ve virildüğünü müş'ir yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsbesi görölmek üzere Âsitâne-i Sa'âdetim'e irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gayet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı 'âli-şânım yazılmıştır. Fi Eva'il S sene 157

76/hkm 331: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Trabzon'a varub gelince kapucu başı Mustafa dâme-i mecdühüye sekiz re's menzil bârgîri verilmek için bervech-i meşrûh yazılmıştır. Fi Tarih

76/hkm 332: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan eyâlet-i Sivas'a vaki' kazalara... varub gelince hasâ silahşörlерinden Ahmed zîde-i mecdühû ba'zı umûr-ı mühâmm ile mahall-i mezkûre

me'mûr olmağla ahâlî-i kazâ taraflarından on beş re's menzil bârgîri verilmek Fi Eva'il L sene 157

76/hkm 333: Bir Sûreti

... sancağından Gelibolu'ya, Van'dan... varub... dan Âsitâne-i Sa'âdetim'e gelince dergâh-i Ali kapucu başlarından Mustafa dâme-i mecdühûye şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî-i kazâ taraflarından yirmi iki re's menzil bârgîrinin verilmek üzere... Fi Evâ'il L sene 157

76/hkm 334: Âsitânem-i Sa'âdetim'den Kırım'a varub gelince Kırım cânibine nâm-ı hümayûn... ile... dergâh-ı mu'allâm gedüklülerine Üsküdar'dan Mustafa zîde-i mecdühûye virilan şürût-ı nizâm mûcebince ahâlî-i kazâ taraflarından yirmi beş re's menzil bârgîri verilmesi üzerine Fi Evâsıt-ı L sene 157

76/hkm 335: Erzurum'dan Âsitânem'e gelince... Kars ordusuna ba'dehü Erzurum ve rum ili Ahmed han... ve.... Paşa ve ümera-i... için Âsitâne-i Sa'âdetim'e muktezî olduğundan ahâlî-i kazâ taraflarından on iki re's menzil bârgîri verilmesi üzere.

76/hkm 336: Bir Sûreti

Erzurum'dan Âsitânem-i Sa'âdetim'e gelince mukaddemâ sa'ir Devlet-i Aliyyem'e... hatem Ahmed Han'ın Âsitâne-i Sa'âdetim'e gelmesi lazım olduğunda ahâlî-i kazâ taraflarından on iki re's menzil bârgîrinin verilmesi üzere

77/hkm 337: Üsküdâr'dan Şam-ı Şerîfe varınca kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesa'ir kuzât ve 'ayan-ı vilâyet zîde-i kadrihüma hüküm ki

Nâme-ı Hümayûn Sa'âdet makrunumla Hint şâhi cânibine ..... olan İfitharü'l emaci'd ve'l ekârim maliye tezkerecisi cânibi Mehmed Salîm dâme-i mecdühû ile şah şahi ile tarafından nâm-ı sûret-i 'ulema cânib sadâret-i penâh-ı necatyet-i istigâh (destgâh)seyyid i'tâ ileyh zîde-i şerîfe-i Hücec-i Şamiden(?) ... 'azîmet olan haham .... Şam-ı Şerîfem'den(?) hareket itmezden mukaddem varub erişub bi'l mu'ayyide el huddam revîde ve 'âzîm olmaları ehemmi mühâm-ı lâzımü'l ihtimâm devlet-i 'aliyye mezbûre olmağla naşı sefir muma ileyh itâ-ileyh yirmi beş re's ve devlet-i 'aliyyeme elçisi muma ileyh Mehmed Salîm dahi otuz beş re's menzil bârgîri müceddeden virilan

nizâm-ı şürûtu üzerine ahâlî taraflarından verilmek üzere hazır ve amâde ve muma ileyhime vardıklarında andan bile tevakkuf süvâr ve sevk ve tesyir olunmağla için bundan akdem emr-i şerîfime... ve te'kid olunmuş idi. Sefirân Muma ileyhime 'azim ve rahi(?) olduğu imdi siz ki muma ileyhsiz devlet-i 'aliyyeme elçisi için otuz beş re's ve elçi-i Hind için dahi yirmi re's menzil bârgîrinin ücretleri cânib-i mirîden verilüb kifâyet itmediği sûrette bervech-i muharrer müceddeden virilan nizâm-ı şürûtu üzerine ahâlî-i kazâ taraflarından vaki on re's menzil bârgîri... mumâ-ileyh mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh itâ-ı eşedd ve etbâ' ve âdemlerinin rükublarıçün on re's menzil bârgîri ahâlî taraflarından bila tereddüt virilüb ve virildüğü müş'ir muma ileyh yedinden memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsebeleri görülmek üzere Âsitânem-i Sa'âdetime irsâl eyleyüb hilâfindan ve ücret talebinden begâyet hazer ve mücânebet eylemeksiz... fermân-ı 'âlî-şânım sâdır olmuştur. Fi Evâ'il-i L sene 157

77/hkm 338: Bir Sûreti

Yine muma ileyh Devlet-i 'Âliyye elçisi muma ileyh Mehmed Salîm ve etbâ'nın ve ücretlerinin rükublarıçün şürût-ı mezkure ile on beş re's menzil bârgîri verilmek üzere.

77/hkm 339: Âsitânem'den Selanik ve olan kathan tahrir olacak kazalara Varub ve Edirne'ye gelince yol üzerine vâki' kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar ve kethüdâ yerleri ve yeniçeri serdârları vesair kuzât ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Bu def'a asker-i tahrîr için ta'yîn olunan dergâh-ı mu'allâm kapucu başlarından İbrahim dâme-i mecdühûnün savb ve me'mûr varub gelince mühâmm ve muktezî olmağla muma ileyh ve etbâ'nın rükublarıçün mahall-i mezkûre varub gelince on dört re's menzil bârgîri müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî taraflarından verilmesi fermânım olmağla imdi muma ileyh... ve... her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh on dört re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet me'mûr tarafından bila tereddüd virilüb virildüüğünü müş'ir memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicillât ve ma'mûl bih senedât ile muhâsbesi görülmek üzere Âsitânem-i

Sa'âdetim'e irsâl olunub hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında Fi Eva'il Za sene 157

77/hkm 340: Bir Sûreti

Âsitânem'den... Devletine ve ordusuna ve İskenderiye'ye varub Gelibolu'ya gelince asker tahrîrine me'mûr kapucu başı Süleyman dâme mecdühû on dört re's menzil bârgîrinin verilmek üzere.

77/hkm 341: Bir Sûreti

Asitâne'den Bosna'ya varub Gelibolu'ya gelince asker tahrîrine me'mûr kapucubaşı Ömer dâme mecdühûye sekiz re's menzil bârgîrinin verilmek üzere bervech-i meşrûh üzere.

77/hkm 342: Bir Sûreti

Âsitânem'den Kırım'a gelüb ve Üsküb veziri... kadrihünün ve Ohiri... varub Gelibolu'ya gelince asker tahrîrine me'mûr silahşörlerden Mehmed zîde-i mecdühûye on beş re's menzil bârgîri verilmek üzere.

77/hkm 343: Bir Sûreti

Âsitânem'den Rum ilinin orta ve sol kollarında asker tahrîri olacak kazalara ve Edirne'ye gelince Gelibolu'ya gelince mübâşir ta'yîn olunan kapucubaşı Mustafa dâme-i mecdühû için on dört re's menzil bârgîri verilmek üzere bervech-i muharrer.

77/hkm 344: Âsitânem'den Sofya ve Ohri ve... ya varub ve anda Gelibolu'ya gelince miri ahur başu nasb olunan ali Fereş zîde-i Kadrihünün ahâlî-i kazâdan on re's menzil bârgîri verilmesiçün şürûtuyla Fi Evâsıt-ı Zsene 157

77/hkm 345: Çıldır'dan Âsitâne'ye gelince sabıkan Karahisar sancağı mutasarrıfı Koca Ali Paşa... Hüseyin Paşa'nın ma'mûlen bu tarafa vusûl ve vürûdu lâzımü'l mühâmm olmağla ahâlî taraflarına on re's menzil bârgîri verilmesiçün şürûtuyla emr-i şerîfim yazılmışdır. Fi Evâhir-i Z sene 157

78/hkm 346: Üsküdâr'dan Şile ve... Sinob ve Trabzon ve Kütahya'ya varub gelince mahall-i mezkûreden sefine-i... me'mûr ocak çavuşu Ömer zîde-i kadrihüye

yirmi re's menzil bârgîri ahâlî-i kazâ tarafından verilmek için şürûtuyla emr-i şerîfim yazılmıştır. Fi Evâhir-i Za Sene 157

78/hkm 347: Âsitânem'den Rum ilinin sağ kolu yemîn ve yesârlarıyla nihâ etine varub gelince İran tarafından bosna-i mübarekden... olan sefer-i... eser için mahall-i mezkûreden serden geçti bayrakları küşâdeye ta'yîn ve irsâl olunan baş çavuş Ömer zîde-i mecdühûye ahâlî-i kazâ tarafından yirmi beş re's menzil bârgîri verilmesi için şürûtuyla yazılmıştır. Fi Evâhir-i Za sene 157

78/hkm 348: Bir Sûreti

Âsitânem'den rum ili orta kolu yemîn ve yesârlarıyla nihâyetin varub gelince serdengeçti bayrakları küşâdesine me'mûr torbacı başı Salîm Ağa ahâlî tarafından yirmi re's bârgîr verilmesi için şürûtuyla yazılmıştır.

78/hkm 349: Bir Sûreti

Âsitânem'den Rum ilinin sol kolu yemîn ve yesârlarıyla nihâyetine varub gelince serden geçti bayrakları küşâdesine me'mûr torbacı başı Mustafa Ağa'ya ahâlî-i kazâ tarafından yirmi re's bârgîr verilmesi için şürûtuyla yazılmıştır.

78 /hkm 350: Âsitânem-i Sa'âdetimden Agrıboz ve Karahisar ve... ve... ve Sofya ve... .. ve ordu-yı kazâ-i ve miri ahûr me'mûr kapucu başı Mustafa dâme-i mecdühûnün bulunduğu mahale varub gelince yol üzerinde vaki kuzât nüvvâb ve ayan-ı vilâyete hüküm ki

Kapucu başı muma-ileyh'in tahrîrine me'mûr olduğu imdâdiye-i mirî'nin mutasarrıfı için zikr olunan kazâlarda havâline... olunan... ileyh me'mûr sadr'azam ağalarından iftiharü'l ve'l a'yân Hüseyin zade cerağı(?) Mustafa zîde-i mecdühûnün müceddeden mahall-i mezkûre varub gelmesi mühim ve muktezî olmağla müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i kazâdan muma ileyh yirmi beş re's menzil bârgîri virilmek fermânım olmağla imdi muma ileyh her kangınız taht-ı kazâsına dâhil olur ise mazmûn emr-i şerîfim sicil-i mahfûza kayd ve bend ve müceddeden virilen şürût-ı nizâm mücebince muma ileyh beş re's menzil bârgîri ahâlî-i vilâyet taraflarından bila tereddüd virilüb ve virildiği müş'ir memhûr sened-i ahz ve sene başında sûret-i sicîllât ve ma'mûl bih senedât ile muhasebsi görülmek üzere Âsitâne-i Sa'âdetim'e irsâl

olunub avk ve te'hîrden ve ücret talebinden be-gâyet ihzâr ve ictinâb olunmak babında.
Fi Eva'il Zsene 157

78/hkm 351: Bir sûreti

... kazâlarına sadrazam silahşörlerinden Ahmed zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiyçün bervech-i meşrûh

78/hkm 352: Bir Sûreti

Hazergrad ve Üsküb ve Şummi ve Yeni bazar Gelibolu ve eski Cum'â kazâlarına sadrazam sadrazam ağalarından silahdâr Hüseyin zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiyçün bervech-i meşrûh

78/hkm 353: Bir Sûreti

Edirne ve Hisar Mustafa Paşa kazâlarına dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden mir-i 'ali... Mustafa zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesi için bervech-i meşrûh

78/hkm 354: Bir Sûreti

Balçık... ve ... Edirne ve hacı oğlu beğzâde ve Kozluca ve... kazâlarına dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden... Koldan İbrahim zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesi için bervech-i meşrûh

78/hkm 355: Bir Sûreti

..... kazâsında dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden kapucu başı 'ali zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesi için bervech-i meşrûh

78/hkm 356: Bir Sûreti

Dimetoka kazâsına sadrazam sailahdarlarından Ahmed Zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiyçün bervech-i meşrûh

78/hkm 357: Bir Sûreti

Baba dağı ve Silistre ve... Topçu... ve ... varub kazâlarına gedüklülerde... çırağı Mustafa zîde-i mecdühûye beş nefer ahâlî-i kazâ menzil bârgîri verilmesiyçün bervech-i meşrûh

78/hkm 358: Bir Sûreti

Babadağı ve Silistre kazâlarına gedüklülerinden İshak Paşa kazâsına... teslim zîde-i mecdühüye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiçün bervech-i meşrûh

78/hkm 359: Bir Sureti

..... kazâsına sadrazam ağalarından .....kahr-ı Osman zîde-i mecdühüye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiçün bervech-i meşrûh

78/hkm 360: Bir Sûreti

Ruscuk kazâlarına sadrazam ağalarından hazinedâr Hüseyin zîde-i mecdühüye beş nefer ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiçün bervech-i meşrûh

79/hkm 361: Bir sûreti

Gelibolu ve Karack ve Mekri ve Sultanyeri kazâlarına gediklü ağa çırağı Ahmed zîde mecdühüye beş nefere ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiçün ber-vech-i meşrûh

79/hkm 362: Bir sûreti

Yanbolu ve Eslemiyeye ve nevâhi-i Yanbolu kazâlarına gediklü Aşârî Mehmed zîde mecdühüye beş nefere ahâlî-i kazâdan menzil bârgîri verilmesiçün ber-vech

79/hkm 363: Bir sûreti

Tarnovi ve Zıştovi ve Hotalic kazâlarına gediklü Bektaş zîde mecdühüye beş nefere menzil bârgîri ahâlî-i kazâdan verilmesiçün ber-vech-i meşrûh

79/hkm 364: Bir sûreti

İpsala ve Hayrabolu ve Malifre ve Anacek ve Keşan kazâlarına bu ağalarından Selanikli Ahmed zîde mecdühüye beş nefer menzil bârgîri ahâlî-i kazâdan verilmesiçün ber-vech-i meşrûh

79/hkm 365: Bir sûreti

Ereğli ve Çorlu ve Tekfurdağı ve Şehrgülü kazâlarına ağalardan Sudlîcî(?) Mehmed zîde mecdühüye beş nefere menzil bârgîri verilmesiyçün ber-vech-i meşrûh.

79/hkm 366: Bir sûreti

İnoz ve Onta ve Gümilcine kazâlarına Sadr-ı azam ağalarından Tamaşvarî Ahmed zîde mecdühü beş nefer menzil bârgîri ahâlîden verilmesiyçün ber-vech-i meşrûh.

79/hkm 367: Bir sûreti

Mora'ya Sadr-ı 'azam ağalarından Mübâyaacı Yeğeni Mehmed zîde mecdühüye beş nefere menzil bârgîri verilmesiyçün ber-vech-i meşrûh.

79/hkm 368: Manisa'dan Trabzon'a varınca Trabzon Kal'ası muhafazasına ağa vekîli nasb olunan melkûncü baş-ı sâbık El-hâc Mehmed zîde mecdühüye ahâlî tarafından on beş re's menzil bârgîri verilmesiyçün evâ'il-i Z sene 157.

79/hkm 369: Hâlâ Kars cânibi ser-askeri Sadr-ı esbak vezirim Paşa'nın bulunduğu mahalden cânib-i mezbûra varınca yol üzerinde vâki' kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar vesâyir zâbitân ve a'yân ve ahâlîye hüküm ki

Kars tarafından tecemmu' ve ihtişârı fermânım olan asâkir-i zafer-i mü'esserin üzerlerine bu def'a ser-asker nasb ve ta'yîn kılınan müşârün-ileyhi bir kadem akdem alâ cenâhi'l-istikbâl Kars'a vürudu ehemmi mühâmm Devlet-i Aliyyem'den olduğuna binâ'en vezir-i müşârün-ileyhin ittibâ'-ı havâmiyesi rükûbu için yüz elli re's tûvânen menzil bârgîri bundan akdem verilen nizâm mücebince bilâ te'hîr ahâlî-i vilâyet tarafından verilmesi fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuşdur imdi siz ki mûmâ-ileyhimsiz vezir-i müşârün-ileyhin Kars tarafına bir sâ'at mukaddem ve bir derece akdem varmasına emr-i mühâmm lâzımü'l-ihitimâmdan olmakdan nâşî menzil bârgîrlere intizâren bir mahalde bedel-i lahza te'hîr ve tevakkuf ma'âzallahü te'âlâ bâ'isü'n-nihâb gaflet-i hüsrevânem olmağla ol-mahalde hatâ' ve zâbitân ve bi'l-cümle ahâlîsi ser-pençe-i kahr-i şâhânemden ber-vechile tahlîs-i... necât idemeyecekleri cümleiniz teyakkun itdikde müşârün-ileyh kazâlarınazı varmazdan evvel yüz elli tûvânen menzil bârgîrini mukaddemâ verilen şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından acâleten ve müsâra'aten tedârik ve

ihzâr ve vardıklarında bilâ tevakkuf süvâr olub ber-vechile te'hîr olunmayub ber-vech-i tefhîl savb-ı merâma îsâle her biriniz fevkü'l-hadd sa'y ve dikkat ve bu emr-i hatrî' ser-i mû ağmâz ve tekâsülden be-gâyet mücânebet iyleyesiz işrâne mertebe-i mühimm ve müsta'cel idüğü beyân olunmuşken şöyle ki müşârün-ileyhin bir kazâda menzil bârgîrine terakkub bir nefes meks ve tevakkuf istimâ' olunmak lâzım gelür ise olkazanın hükkâmı ve bi'l-cümle ahâlîsi bilâ iştibâh mazhar-ı envâ'-ı kahr ve mezellet olurlar ona göre müteyakkızâne hareket iylemeniz bâbında fermân-ı âlîşân sâdır olmuştur buyurdum ki fi evâsıt-ı Z sene 157.

79/hkm 370: Üsküdar'dan Anadolu sağ kolu yemîn ve yesârıyla Erzuruma varub gelince cânib-i mezbûr ser-askeriyçün mahâll-ı mezkûreden küşâdı fermân olunan kırk aded serdengeçdi bayraklarının tahrîr ve ihrâclarına me'mûr Turnâcıbaşı El-hâc Hasan Ağa'ya ve çavuşdan ve yazıcıdan ahâlî tarafından yirmi re's menzil bârgîriyçün. fi evâsıt-ı Z sene 157.

79/hkm 371: Üsküdar'dan Anadolu sol kolu yemîn ve yesârıyla Erzurum'a varub gelince cânib-i mezbûr ser-askeriyçün mahall-i mezkûreden küşâdı fermân olunan otuz aded serdengeçdi bayraklarının tahrir ve ihrâclarına me'mûr Turnâcıbaşı Mustafa Ağa'ya ve ma'iyyeti ile gelen çavuşdan ve yazıcıdan yirmi re's menzil bârgîrleri için. Evâsıt-ı Z sene 157

80/hkm 372: Üsküdâr'dan Anadolu orta kolu yemîn ve yesârlarıyla Diyarbekir'e varub gelince cânib-i mezbûr için mahall-i mahall-i mezkûre hazine küşâdesi fermân olunan otuz aded süvari serden geçti yaraklarının tahrîr ve icrasına me'mûr torbacı başı Muhammed Ağa'ya ve ma'iyyeti ile gidecek çavuşân ve yazıcıya ahâlî-i kazâdan yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâhir Z sene 157

80/hkm 373: Bir Sûreti

Üsküdâr'dan Diyarbekir'e ve Musul'a varub gelince Rikâb-ı müstetâb-ı Hümâyûnum'a mir-i ahur vekîli Salih Ağa'ya ahâlî-i kazâdan yirmi re's menzil bârgîri verilmesiçün Fi Evâhir-i Z sene 157

80/hkm 374: Üsküdâr'dan Diyarbakır'a varınca yol üzerinde vaki kuzât ve nüvvâb ve mütesellimler ve voyvodalar kuzât ve a'yân-ı vilâyete hüküm ki

Cânib-i eyâleti... eyâleti nasb olunan... Hanı Ahmed han dâme-i mahfufen .... üzerine 'alî cenâhü'l- isti'câl Diyarbekir tarafına vusul ve lükhûfu ve matlûb hümâyûnum olduğuna binaen müceddeden virilan şürût-ı nizâm mücebince bilâ tereddüd ahâlî-i vilâyet tarafından altmış re's menzil bârgîri verilmek fermânım olmağın mahsûsan iş bu emr-i şerîfim ısdâr ve [boşluk] ile irsâl olunmuştur. İmdi siz ki muma ileyhsiz han-ı muma ileyh Diyarbekir tarafına serian ve aceleten varub me'mûr olduğu... .... Devlet-i 'Aliyye... ve... ve feyma ... emr-i mühâmmmm elzemü'l ihtimâm hüsrevânemden olmağın nâşî menzil bârgîrine intizâren bir ..ve .... Te'hîr ve tevakkuf eylemesine kat'an ruhsat göstermeyub han-ı muma-ileyh kazâlarına varmazdan mukaddem zikr olunan altmış re's tuvânen menzil bârgîrini mukaddemâ virilan şürût-ı nizâm mücebince ahâlî-i vilâyet taraflarından aceleten ve müsâra'aten tedârik ve ihzâr ve varmazdan bila tevakkuf süvâr Ve bervech-i savb- me'mûr îsâline her biriniz sai ve .. eylemesiz menzil bârgîrine intizâren bir mahallde mucceb meks ve te'hîri... olduğu... olunmak lazım gelur ise ol mahalde hükkâm ve zabıtân bila iştinbah-ı mahzâr-ı kahr-ı' ukubet olacakları mukarrer ve ana göre hareket idüb hilâfından ve ücret talebinden be-gâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında Fi Evâsıt Z sene 157

80/hkm 375: Bir Sûreti

Yine han-ı muma ileyh için han-ı kazâdan on re's menzil bârgîri için

80/hkm 376: Musul'dan Kerkük'e varub gelince mîr-i ahûr.. vekîli salîm ağa dâme-i mecdühûye ahâlî tarafından yirmi re's menzil bârgîri verilmesi için Fi Evâhir-i Z sene 157

80/hkm 377: Âsitânem'den Kırım'a varınca... Ahmed Han ve ma'iyet ile irsâl olunan... Paşa'ya ve iki âdemlerine ahâlî-i kazâdan iki re's menzil bârgîri verilmesi için şürûtuyla emr-i şerîfim yazılmıştır. Fi Evâhir-i M sene 157

80/hkm 378: Âsitânem'den Tophane'ye varub gelince

İran sefir için Kırım tarafından gidecek Tatar... mübâşir ta'yîn olunan dergâh-ı 'ali kapucu başlarından Seyid İbrahim Ağa'ya ahâlî tarafından on üç re's menzil bârgîri verilmesi için şürûtu üzerine emr-i şerîfim yazılmıştır. Fi Evâhir-i M sene 157

80/hkm 379: Âsitânem'den rum ilinin sağ ve sol ve orta kollarının yemîn ve yesârlarıyla nihâyetine varub gelince şark tarafına mahall-i mezkûreden me'mûr... askerinin ihrâc ve sevklerine me'mûr zıgârcı başı Süleyman Ağa'ya ahâlî tarafından otuz beş re's menzil bârgîri verilmesiçün şürûtu üzerine Fi Evâhir-i M sene 157

80/hkm 380: Üsküdâr'dan Anadolu'nun sağ ve sol ve orta kollarının yemîn ve yesârlarıyla nihâyetine ve Erzurum'a varub gelince [boşluk] Anadolu'nun... asâkir-i me'mûruyla yerlerine ihrâc ve mahallerine sevk ve tesyire me'mûr kol kethüdâsı ma'iyetine me'mûr kılınanan torbacı başı Ali Ağa'ya ahâlîden on re's menzil bârgîri verilmesiçün. Fi Evâsıt S sene 157.

SONUÇ

Osmanlı Devleti tarihi hakkında araştırma yapılmak istenen konularla ilgili arşivde birçok belgeye rastlamak mümkündür. Bunlar içinde Divan-ı Hümayûn'da tutulan defterler ayrıca bir öneme sahiptir. Bu defterler içinden önem arz eden Mühimme defteri, Osmanlı Devleti'nin tutulduğu dönemin askeri, siyasi, sosyal, diplomasi gibi pekçok alanda bilgi vermesi açısından önemlidir 57 Numaralı Mühimme Defteri'nde Osmanlı Devleti'nin iç ve dış siyasette en buhranlı olduğu dönemlerden H. 1127-1201 / M. 1715- 1786 tarihleri arasından dönemin olaylarını kapsamaktadır. Verilen hükümler ilk 37 sayfaya kadar konu bakımından pek çok olay anlatsa dahi 37.nci sayfadan sonradan Menzil Defteri'ni andırmaktadır. Buna rağmen incelendiğinde ve dönemin siyasi olaylarına bakıldığında Osmanlı Devleti'nin yaşadığı zorlukları açıkça göstermektedir.

Bu dönemde Osmanlı Devleti'ne etkin bir şekilde elçilerin geldiği gözlemlenmekte olup gelen elçilerin rencide edilmemesi üzerinde özellikle durulmuştur. Rusya ile İran ve Lehistan için yaşanan siyasi münasebetler sonucunda, konular açıkça yazmasa dahi elçilerinde bu devletlerden ne sebeple geldiği anlaşılmaktadır. Bu yüzyıl Osmanlı Devletinin siyasi ve diplomasi alanında da Avrupa Devletlerine elçiler gönderdiği de bilinmektedir. Elçiler aracılığı ile Osmanlı Devleti batıda gelişen birçok yenilikten haberdar olmuştur. Bu dönemde Avusturya ve Venedikle ilgili olan hükümlerde ise daha çok ticaret ile ilgili olduğu görülmektedir. Ticaret yolunun Osmanlı Devleti bünyesindeki topraklar ve diğer devletler ile Akdeniz yolu üzerinden ilerlediği görülmekte olup, müslim ve gayri müslim tüccarlara aynı hakların verildiği görülür. Aynı zamanda devlet içinde bir takım karışıklıklar giderilmeye çalışılmıştır. Özellikle bu yıllarda Karadeniz bölgesi tarafına çok fazla atama yapıldığı görülmektedir. Yapılan atamaların Rusya'nın Karadeniz'e müdahalesi sebebiyle ilgili yaşanan siyasi ilişkilerden dolayı, oradaki düzeni sağlamak için olduğu anlaşılmaktadır. Doğuda ve Batı'da yaşadığı sorunlara rağmen tebaasını ayırmamış ticarete ve din işlerinde ise gayri müslim kişilerin Osmanlı Devlet'i tarafından korunduğu ve haksızlıklara karşı uyguladığı adalet anlayışı açıkça görülmektedir. Osmanlı Devlet'i bu dönemde içinde bulunduğu siyasi olaylardan olsa gerek hükümlerde sık sık asker tahririne gittiği görülmektedir. Bu durumun orduda hazır bulunacak asker sayısının

öğrenilmesi için yapıldığı hepimiz tarafından bilinmekte olup Osmanlı Devleti'nde ulufelerin düzenli ödenmeye çalışıldığı da görülmektedir. Zahire sevki, maden veya eşya ile ilgili olan hükümlerde ise Osmanlı Devleti'nde hangi cins ürünlerin nerelere gönderildiği, nasıl bir yol izlendiği hangi ürünlerin ticaretinin hangi şehirlerde yapıldığını da net bir şekilde görülmektedir. Ticaret yolları ve savaş yollarının aynı güzergâhta olduğuda hükümlerde görülmekte olup, içinde bulunduğu duruma rağmen diğer devletlerle ilişkilerin korunmaya çalışılmış karşılıklı olarak hediye gönderiminin yapıldığı görülmektedir. Devletin nakit sıkıntısının ise savaş zamanlarında alınan vergilendirme usulü ile giderilmeye çalışıldığı görülür. Bu durum Osmanlı Devleti'nin yaşadığı tüm sıkıntılara rağmen devletin iç ve dış siyasette ayakta durmaya çalıştığını açıkça göstermektedir. Bir diğer konu ise İslam dinine mensup olmamız hasebiyle hac işlerine özellikle önem vermiş ve bu konu hakkında görevlendirmeler yapılmıştır. Osmanlı Devlet'i XVIII. yy. da Lale Devri gibi savurganlık yaşandığı bir dönem dışında ekonomi anlamında da tasarrufa gitmiştir. Bu durum için özellikle XVIII. yy. büyük sadrazamlarından olan Koca Ragıp Paşa'nın izlediği politikaya bakabiliriz, saray masraflarında tasarrufa giderek, askeri anlamda da ıslahat hareketlerinde bulunmuştur. Bütün bu ıslahat hareketlerinde ve yapılan tasarruflarda ise hazine gelirleri ayrıca önem arz etmektedir. Yazılan hükümlerde hazine gelirlerinin özellikle korunması ve vaktiyle ulaşması üzerinde durulmuştur. Hatta korunamaması durumunda, kimin kazasında aksi bir durum olursa olursa bütün zararın o kazanın ileri gelenleri ve devlet adamlarından tahsil edileceği hükümlerden de hazine gelirlerinin Osmanlı Devlet'i için önemi ayrıca görülmektedir.

Bu hükümler dışında birde tezimizde yol, ulak ve menzil ile ilgili hükümler fazlaca bulunmaktadır. Hükümlerde görevlendirilen kişilerin aslında hızlı bir şekilde ulaşmaları için yol üzerindeki kadılara zabıtlara yazıldığı, gerektiği kadar beygir tedarik edilmesi üzerinde durulduğu bir suretinin ise Asitâne'ye gönderilerek ödemesinin sene başında yapılacağı belirtilir, bu durum Osmanlı Devleti'nin mali ve iktisadi işleyişi hakkında da bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır. Hükümlerde yine Osmanlı Devleti'nin bargirlere karşılık olarak vereceği ödemeyi vergi oranı ile düzenlemeye çalıştığıda görülmektedir. Ayrıca yazılan bu hükümlerle menzil teşkilatına ve haberleşmeye verilen önem dışında oluşabilecek tehlikelere karşı tedbir alındığını göstermektedir. Hükümlerde işlenen suçlar sonucu kale hapsi olduğu ve hatta birkaç sayfa sonrasında

ise bu suçları işleyen kişilerin haksızlığa uğradıkları ispatlanırsa tekrardan serbest bırakılması ise yaşanan olayların kapatılmayarak derinlemesine araştırıldığını göstermektedir. Hüküm özetlerinde ise ‘araştırıldığı üzere’ ya da ‘araştırılması üzerine’ şeklinde özellikle belirtilmiştir. Yani davaların özellikle araştırılması Osmanlı Devlet’i tarafından üzerinde durulan konu olmuştur. Aynı zamanda hükümlerden işlenen suçların hangilerinde kale hapsi, hangi suçlarda ise sürgün yoluna başvurulduğu da görülmektedir. Sürgün yöntemi’nin genellikle hapis yöntemi başarılı olunmadığında, suçlunun kaçtığı veya öncesinde uyarılmasına rağmen dikkate almaması durumunda özellikle eşkıyalık faaliyetinde bulunanlara uygulandığı görülmektedir.

Dini meseller hakkında ise, Osmanlı’nın daha çok gayri müslim din adamlarının birbirleri ile yaşadıkları sorunlar ile ilgilendiği görülmektedir. Kendi aralarındaki dini sorunları çözememeleri sonucu Osmanlı Devlet’i içerisinde karışıklığa sebep oldukları ve padişaha arzu hal gönderdikleri ve bu durumda Osmanlı Devleti’nin din görevlilerine karşı ve Müslüman olmayan reayaya karşı da hâkim bir durumda olduğu görülmektedir.

Bütün bu konulardan ve okunduğunda içeriklerinden de anlaşıldığı üzere 57 Numaralı Mühimme defterinin de, diğer mühimme defterleri gibi doğrudan olmasa dahi dolaylı yönden bize Osmanlı Devlet’i yönetimi yanında hukuki, sosyal, iktisadi, askeri gibi alanlar ile ilgili ana kaynak niteliğinde olup çeşitli verilere ulaşmamızı sağlamıştır.

BİBLİYOGRAFYA

- AHISHALI, Recep, ‘‘Divan-ı Hümâyûn Teşkilatı’’, Osmanlı Ansiklopedisi, (Ed.G. Eren), C:VI, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999.
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi, II. Baskı, İstanbul 2000.
- COŞKUN, İsmail, Modern Devletin Doğuşu, Der Yayınevi, İstanbul 1998.
- FİNKELE, Caroline, Rüyadan İmparatorluğa Osmanlı (1300-1323), (çev: Zülal Kılıç), İstanbul 2014.
- GÖKBİLGİN, Tayyip, Osmanlı Paleografya ve Diplomatik İlimi, EnderunYayınları, İstanbul 1992.
- İNALCIK, Halil, Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600), (çev: Ruşen Sezer), YKY Yayınları, İstanbul 2003.
- MUMCU, Ahmet, Hukusal ve Siyasal Karar Organı Olarak Divan-ı Hümâyûn, Ankara 1986.
- MUMCU, Ahmet, ‘‘Divan-ı Hümâyûn – Osmanlı Devlet yönetiminde XV. yy ortasından XVII. yy ilk yarısına kadar en önemli karar organı ‘’, TDV İslam Ansiklopedisi, C:IX, İstanbul 1994.
- ÖZKAN, Selim Hilmi. ‘‘XVII. Yüzyılın Sonları ile XVIII. Yüzyılın Başlarında Osmanlı- Rus İlişkileri ve Karadenizin Güvenliği Meselesi’’ Karadeniz Araştırmaları, (Ed. Yahya Kemal Taştan), S.XIV, Ankara (2007), s.47-62.
- PAKALIN, Mehmez Zeki, Osmanlı Tarihi Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C:I, MEB Yayınları, İstanbul 1993.
- SAMİ, Şemseddin, Kamûs-ı Türkî, Çağrı Yayınları,2015.
- SEYİTDANLIOĞU, Mehmet, ‘‘Divan-ı Hümâyûndan Meclisi Mebusana Osmanlı İmparatorluğunda Yasama’’, Osmanlı Ansiklopedisi, C:XI, Ankara (1999), s.373-385.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, ‘‘ Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı’’,
TTK, 3. Baskı, Ankara 1988.

KARAGÖZ, Mehmet, ‘‘Osmanlı Devletinde Islahat Hareketleri ve Batı Medeniyetine
Giriş Gayretleri (1700-1839)’’- Otam Dergisi, S: XI, Ankara (1995).s.173-194

KARAL, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, C:V, Ankara 2001.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, ‘‘Mühimme Defterindeki Muamele Kayıtları Üzerine’’, Tarih
Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri 30 Nisan- 2 Mayıs, İstanbul 1988.

